

MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
NACIONALNI KURIKULUM NASTAVNOGA PREDMETA
HRVATSKI JEZIK
Veljača 2018.

Sadržaj

UVOD

A. OPIS NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

B. ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA I POUČAVANJA U NASTAVNOME PREDMETU HRVATSKI JEZIK

C. PREDMETNA PODRUČJA U ORGANIZACIJI KURIKULUMA NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

Hrvatski jezik i komunikacija

Književnost i stvaralaštvo

Kultura i mediji

D. ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI U NASTAVNOME PREDMETU HRVATSKI JEZIK

Odgojno-obrazovni ishodi – osnovna škola

1. razred osnovne škole
2. razred osnovne škole
3. razred osnovne škole
4. razred osnovne škole
5. razred osnovne škole
6. razred osnovne škole
7. razred osnovne škole
8. razred osnovne škole

Odgojno-obrazovni ishodi – srednja škola

1. razred srednje škole – 4, 4, 4, 4
2. razred srednje škole – 4, 4, 4, 4
3. razred srednje škole – 4, 4, 4, 4
4. razred srednje škole – 4, 4, 4, 4
1. razred srednje škole – 4, 4, 3, 3
2. razred srednje škole – 4, 4, 3, 3
3. razred srednje škole – 4, 4, 3, 3
4. razred srednje škole – 4, 4, 3, 3
1. razred srednje škole – 3, 3, 3, 3

2. razred srednje škole – 3, 3, 3, 3

3. razred srednje škole – 3, 3, 3, 3

4. razred srednje škole – 3, 3, 3, 3

1. razred srednje škole – 3, 3, 3

2. razred srednje škole – 3, 3, 3

3. razred srednje škole – 3, 3, 3

E. POVEZANOST S DRUGIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM PODRUČJIMA I MEĐUPREDMETNIM TEMAMA

F. UČENJE I POUČAVANJE NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

Iskustva učenja

Uloga učitelja i nastavnika

Materijali i izvori

Okruženje

Određeno vrijeme

Grupiranje djece i učenika

G. VREDNOVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA U NASTAVNOME PREDMETU HRVATSKI JEZIK

DODATCI KURIKULUMU:

I. POPIS PREDLOŽENIH KNJIŽEVNIH TEKSTOVA ZA ČITANJE

II. JEZIČNI POJMOVNIK

III. OMJERI PREPORUČENE POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA

IV. ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI PREDMETA HRVATSKI JEZIK

V. POPIS LITERATURE

UVOD

Kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik jedinstven je dokument kojim su povezane sve razine odgojnoobrazovnoga procesa u kojima se uči i poučava hrvatski jezik: osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje, tj. gimnazijsko, strukovno i umjetničko obrazovanje. Svi dokumenti kurikuluma čine jedinstvenu cjelinu, stoga se i čitaju u kontekstu međusobne povezanosti i uvjetovanosti.

U opisu predmeta istaknuta je svrha učenja i poučavanja predmeta, navode se znanstvene i stručne smjernice te načela na kojima se temelje pristupi i sustavi učenja i poučavanja predmeta.

Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja predmeta predstavljaju opća, najšire određena očekivanja o tome što će učenici znati i moći učiniti kao rezultat učenja i poučavanja predmeta Hrvatski jezik.

Tri međusobno povezana predmetna područja u organizaciji kurikuluma predmeta Hrvatski jezik čine strukturu koja izravno određuje dio kurikuluma predmeta u kojem se iskazuju odgojno-obrazovni ishodi.

Odgojno-obrazovni ishodi predstavljaju jasne i nedvosmislene iskaze očekivanja od učenika u pojedinoj godini učenja i poučavanja predmeta, a proizlaze iz odgojno-obrazovnih ciljeva učenja i poučavanja predmeta Hrvatski jezik. Određeni su kao znanja, vještine, stavovi i vrijednosti te se razvijaju od prvoga razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje škole.

Kurikulum predmeta Hrvatski jezik povezan je i s drugim odgojno-obrazovnim područjima, međupredmetnim temama i ostalim nastavnim predmetima.

U dijelu o učenju i poučavanju predmeta navode se okvirne smjernice o načinima organizacije učenja i poučavanja predmeta, a u dijelu o vrednovanju odgojno-obrazovnih ishoda navode se osnovni pristupi vrednovanju.

Učenicima se na svim razinama i oblicima školovanja omogućuje razvoj i stjecanje komunikacijske jezične kompetencije, jezičnih znanja i višestruke pismenosti nužne za nastavak školovanja, život i rad, razumijevanje književnosti kao umjetnosti riječi i kao temelja nacionalnog identiteta.

Struktura Kurikuluma nastavnoga predmeta Hrvatski jezik – grafički prikaz

A. OPIS NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

Hrvatski jezik u službenoj je uporabi u Republici Hrvatskoj i jezik je na kojem se obrazuju svi učenici koji se školuju u hrvatskim školama. Osposobljenost za komunikaciju i izražavanje na hrvatskome standardnom jeziku učenicima je polazište za učenje svih drugih nastavnih predmeta, stoga se predmet Hrvatski jezik poučava na svim odgojnoobrazovnim razinama i ciklusima. Učeći hrvatski jezik, učenici ovladavaju komunikacijskom jezičnom kompetencijom na svim djelatnim idiomima hrvatskoga jezika te stječu osnove čitalačke, medijske, informacijske i međukulturne pismenosti što je preduvjet osobnomu razvoju, uspješnom školovanju, cjeloživotnom učenju te kritičkomu odnosu prema nizu pojava u društvenome i poslovnom životu.

Svrha je učenja i poučavanja nastavnog predmeta Hrvatski jezik osposobljavanje učenika za jasno, točno i prikladno sporazumijevanje hrvatskim standardnim jezikom, usvajanje znanja o jeziku kao sustavu, slobodno izražavanje misli, osjećaja i stavova te spoznavanje vlastitoga, narodnog i nacionalnog jezično-kulturnog identiteta. Učenicima se omogućuje primanje, razumijevanje, vrednovanje i stvaranje različitih govornih i pisanih tekstova primjenom komunikacijskih strategija. Učeniku je jezik najčešće sredstvo samospoznaje i spoznaje svijeta koji ga okružuje, a vještine slušanja, govorenja, čitanja, pisanja i njihova međudjelovanja pridonose njegovoj osobnoj dobrobiti i omogućuju mu djelovanje u osobnim, društvenim, kulturnim i poslovnim prigodama.

Učenici razvijaju stav o nužnosti uporabe hrvatskoga standardnog jezika i pravila kulturne komunikacije. Osvještavaju i potrebu očuvanja hrvatskih dijalekata i govora te se stvaralački izražavaju na mjesnim govorima. Učenicima se omogućuje razumijevanje i prihvaćanje međukulturnih razlika te uočavanje i prevladavanje kulturnih i jezičnih stereotipa i predrasuda pri čemu poštuju i uvažavaju jezike drugih naroda. Istražujući i pretražujući, zauzimaju kritički odnos prema prikupljenim informacijama iz različitih medija i uvježbavaju procijeniti i vrednovati njihove svrhe i namjene te ih stvaralački preoblikuju primjenom različitih strategija slušanja, govorenja, čitanja i pisanja.

Učenici opoznaju književnost kao stvaralačku jezičnu djelatnost koja omogućuje osobitu vrstu spoznaje i zadovoljstva. Čitanje i upoznavanje književnosti hrvatskoga naroda, kulturnoga i civilizacijskoga kruga, učenicima omogućuje stjecanje književnoga znanja, književne kulture i kulturnoga identiteta, a čitanje književnih tekstova svjetske književnosti razvijanje kulturne kompetencije i međukulturnoga razumijevanja. Učenike se također potiče na literarno i estetsko čitanje književnih tekstova da bi se razvili u cjeloživotne čitatelje i ljubitelje umjetnosti riječi. Osobita je vrijednost učenja i poučavanja književnosti i stvaralaštva razvijanje mašte i estetskih mjerila vrednovanja te doživljavanje književnosti kao izvora znanja, iskustva i vrijednosti čovječanstva.

Kurikulumom se potiče usvajanje znanja o jeziku kao sustavu, razvijanje jezičnih djelatnosti slušanja, govorenja, čitanja i pisanja te njihova ovladavanja koje se ostvaruju primanjem, proizvodnjom i međudjelovanjem različitim oblicima i vrstama teksta.

Kurikulum uvažava kognitivne i jezične faze razvoja učenika te potiče cjelovito ostvarivanje njihovih potencijala pri čemu je ključan doživljaj radosti i uspjeha u učenju o hrvatskom jeziku, književnosti i kulturi.

Važna su načela na kojima počiva kurikulum: načelo komunikacijske i estetske funkcionalnosti, načelo teksta, načelo cjelokupnosti komunikacijske jezične prakse, načelo standardnoga jezika i zavičajnosti, načelo razlikovanja i povezivanja jezičnih razina, načelo stvaralaštva u jeziku i putem jezika te opća načela postupnosti, primjerenosti, zanimljivosti i unutarpredmetne povezanosti i uravnoteženosti. Tim se načelima u svim sastavnicama predmeta

potiče razvoj integriteta, jezičnoga i kulturnog identiteta, osjećaj domoljublja, nacionalne pripadnosti i pripadnosti višekulturnoj i višejezičnoj zajednici europskih naroda.

Kurikulum načelom didaktičkoga prijenosa poštuje spoznaje temeljnih znanosti predmeta, jezikoslovlja i znanosti o književnosti, kao i njima srodnih obrazovnih i komunikacijskih znanosti. Stavljajući učenika u svoje središte, potiče ga da stečene spoznaje primjenjuje u svakodnevnome životu i međudjelovanju s drugim pojedincima, zajednicom i kulturom u cijelosti.

B. ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI UČENJA I POUČAVANJA U NASTAVNOME PREDMETU HRVATSKI JEZIK

Učenik:

- ovladava temeljnim jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem, jezičnim znanjem i znanjem o hrvatskome standardnom jeziku kao sustavu
- stvara pisane i govorne tekstove različitih sadržaja, struktura, namjena i stilova te razvija aktivan rječnik; stječe naviku i potrebu za čitanjem i pisanjem različitih neprekinutih, isprekidanih, mješovitih i višestrukih tekstova u osobne, obrazovne, javne i poslovne svrhe
- čita i interpretira reprezentativne tekstove hrvatske i svjetske književnosti na temelju osobnoga čitateljskoga iskustva i znanja o književnosti te razvija kritičko mišljenje i literarni ukus
- otkriva različite načine čitanja razvijajući iskustva čitanja koja oblikuju i preoblikuju osobna iskustva te otvaraju nove perspektive, potiču razvoj literarnoga ukusa, mašte i refleksiju o svijetu, sebi i drugima
- pronalazi u različitim izvorima sadržaje i informacije o kojima kritički promišlja, procjenjuje njihovu pouzdanost i korisnost, prepoznaje kontekst i namjeru autora te primjenjuje višestruku pismenost, samostalno rješava probleme i donosi odluke
- razvija vlastiti jezično-kulturni identitet komunikacijom na jednom ili više djelatnih jezičnih idioma hrvatskoga jezika, poštuje različite jezične i kulturne zajednice i njihove vrijednosti, jača nacionalni identitet i pripadnost narodu i državi upoznavanjem i njegovanjem kulturno-povijesne baštine te izgrađuje vlastiti svjetonazor i njeguje moralne i estetske vrijednosti.

C. PREDMETNA PODRUČJA U ORGANIZACIJI KURIKULUMA NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

Predmet Hrvatski jezik organiziran je u tri međusobna povezana predmetna područja: *Hrvatski jezik i komunikacija*, *Književnost i stvaralaštvo*, *Kultura i mediji*. Polazišta su koncepcije suvremene teorije učenja i stjecanja kompetencija te jedinstvena organizacija predmeta čija koncepcija proizlazi iz Nacionalnog dokumenta jezično-komunikacijskoga područja kurikuluma.

Pismenost se u ovome dokumentu određuje kao sposobnost razumijevanja, tumačenja i vrednovanja tekstova različitih sadržaja i struktura, a tekstem se smatra svaki cjeloviti jezični i multimedijски izričaj. U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj rječnika.

Predmetno područje *Hrvatski jezik i komunikacija* temelji se na učenju i poučavanju jezičnim znanjima te na ovladavanju jezikom kao sustavom s uporabnoga stajališta. Jezik se razmatra u kontekstu. U komunikacijskim situacijama učenik primjenjuje različite strategije slušanja, govorenja, čitanja i pisanja radi izražavanja i prenošenja informacija, ideja, stavova i vrijednosti te upoznaje komunikacijski bonton. Stjecanje jezičnih znanja, znanja o jeziku i ovladavanje jezičnim djelatnostima proces je koji uključuje razvoj mišljenja, intelektualnu i emocionalnu angažiranost, socijalni razvoj te motiviranost i potrebu za svrhovitom komunikacijom. Svijest o jeziku i znanje o jeziku u funkciji su razvoja i ovladavanja komunikacijskom jezičnom kompetencijom.

Predmetno područje *Književnost i stvaralaštvo* utemeljeno je na čitanju i recepciji književnoga teksta koji je iskaz umjetničkoga, jezičnog, spoznajnog i osobnog poimanja svijeta i stvarnosti.

Književni se tekst čita i uspoređuje s drugim tekstovima radi osobnih i obrazovnih razloga, sinkronijski i dijakronijski. Čitanjem književnog teksta potiče se osobni razvoj, razvoj estetskih kriterija, promišljanje o svijetu i sebi te razmjena stavova i mišljenja o pročitanom. Čitanjem se književni tekst stavlja u suodnos s drugim tekstovima, uspoređuje se te tako ostvaruje smisao i svrhu da poučava, zabavlja te potiče različite refleksije učenika. Osobito se naglašava poticanje čitanja iz užitka i potrebe, stjecanje čitateljskih navika i čitateljske kulture, stoga su vrlo važni sadržaji koji omogućuju učeniku slobodan izbor tekstova za čitanje. Učenike se potiče da se stvaralački izraze prema vlastitome interesu potaknuti različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

Čitanje književnih tekstova pridonosi stjecanju kulturnoga iskustva učenika te uspješnosti njegove socijalizacije dijeljenjem vlastitih iskustava i spoznavanjem iskustava drugih ljudi i drukčijih kultura.

Predmetno područje *Kultura i mediji* odnosi se na istraživanje veza između tekstova i njihovih oblika, između kultura življenja i društvenih odnosa, međuodnosa autora i publike te visoke umjetnosti i popularne kulture. U središtu je učenikova istraživanja i stvaranja tekst koji, sinkronijski i dijakronijski, predstavlja vrijednosti i predrasude, sukobe i razlike, uvjerenja, znanja i društveno okružje te komunikacijska priroda kulture, koja je istodobno posrednik i posredovano, a mediji su primarni prijenosnici kulture.

Hrvatski jezik i komunikacija

Predmetno područje *Hrvatski jezik i komunikacija* temelji se na ovladavanju uporabnim mogućnostima hrvatskoga jezika u jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja i međudjelovanja koje omogućuju stjecanje komunikacijske jezične kompetencije na standardnome hrvatskom jeziku.

Predmetno područje obuhvaća stjecanje:

- jezične, uporabne, strategijske i društvenojezične kompetencije
- vještina komunikacije i suradnje s drugima u različitim kontekstima, medijima i komunikacijskim situacijama
- komunikacijskih strategija radi razumijevanja i stvaranja teksta na temelju prije stečenoga znanja i učenja
- sposobnosti pomnoga čitanja obavijesnih i književnih tekstova, sposobnosti analize i interpretacije teksta te razumijevanja konteksta i značenjskih slojeva

- kompetencije stvaranja tekstova različitih vrsta i funkcionalnih stilova
- svijesti o sebi kao osobi koja izgrađuje, poštuje i izražava vlastiti (jezični) identitet te poštuje identitet drugih u okviru jezične i kulturno-jezične govorne zajednice.

Književnost i stvaralaštvo

Predmetno područje *Književnost i stvaralaštvo* temelji se na razumijevanju književnosti kao umjetnosti riječi i osobite uporabe jezika. Književni je tekst umjetnička i društvena tvorevina koja ima osobnu, nacionalnu, kulturnu, društvenu i estetsku vrijednost. Kao stvaralačka jezična djelatnost književnost je sastavni dio svakodnevnoga života.

Predmetno područje obuhvaća:

- razumijevanje, interpretaciju i vrednovanje književnoga teksta sa svrhom osobnoga razvoja, stjecanja i razvijanja znanja i stavova te vlastitoga stvaralaštva
- razumijevanje stvaralačke i umjetničke uloge jezika i njegova kulturnoga značenja
- stjecanje književnoteorijskih i književnopovijesnih znanja te uvida u reprezentativne tekstove hrvatske i svjetske književnosti radi razvoja stvaralačkoga i kritičkog mišljenja o književnome tekstu te proširivanja vlastitoga iskustva čitanja
- povezivanje jezičnih djelatnosti, aktivne uporabe rječnika i stečenoga znanja sa svrhom dubokoga i asocijativnog razumijevanja teksta
- potrebu za čitanjem književnih tekstova i pozitivan stav prema čitanju iz potrebe i užitka
- osobni i nacionalni kulturni identitet te razumijevanje općekulturnoga nasljeđa
- razvoj kreativne verbalne i neverbalne komunikacije
- stvaralačko izražavanje potaknuto različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

Kultura i mediji

Predmetno područje *Kultura i mediji* temelji se na razumijevanju teksta u različitim društvenim, kulturnim i međukulturnim kontekstima. Predmetnim se područjem potiče razvoj znanja o sebi i drugima, uvažavanje različitih uvjerenja i vrijednosti te se omogućuje djelovanje u društvenoj zajednici.

Predmetno područje obuhvaća:

- kritički odnos prema medijskim porukama, razumijevanje utjecaja medija i njihovih poruka na društvo i pojedinca; stvaranje medijskih poruka i njihovo odgovorno odašiljanje

Predmetna područja u organizaciji Nacionalnog i predmetnog kurikulumu nastavnoga predmeta Hrvatski jezik i jezične

- razumijevanje kulture s gledišta svakodnevnoga života, s društvenoga gledišta, kulture u odnosu na popularnu kulturu i kulture u odnosu prema književnosti i ostalim umjetnostima te utjecaj kulture na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- poticanje svjesnosti o jedinstvenosti i vrijednosti različitih mišljenja, stavova i ideja, društava i kultura sa svrhom uspješne komunikacije te razumijevanja drugih i drukčijih.

djelatnosti – grafički prikaz

D. ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI U NASTAVNOME PREDMETU HRVATSKI JEZIK

Odgojno-obrazovni ishodi proširuju se i produbljuju načelom vertikalno-spiralnoga slijeda od prvoga razreda osnovne škole do završnoga razreda srednje škole pa se pojedine sastavnice razrade ishoda podrazumijevaju kao usvojene i ne ponavljaju se u odgojno-obrazovnim ciklusima koji slijede.

Sastavnice razrade ishoda proširuju se, produbljuju i razvijaju u ciklusima kompleksnijim sadržajima i aktivnostima, a učenicima se učenjem i poučavanjem omogućuje uvježbavanje i utvrđivanje znanja, automatizacija vještina i razvoj stavova i vrijednosti. Odgojno-obrazovne ishode čine tri sastavnice: odgojno-obrazovni ishod, razrada ishoda i razine usvojenosti ishoda. Dio nekih ishoda je preporuka koja sadržava upute za provedbu i ostvarivanje ishoda.

Razrada odgojno-obrazovnih ishoda podrazumijeva preciznije određenje aktivnosti i sadržaja u okviru pojedinoga odgojno-obrazovnoga ishoda ili skupine ishoda. Razine usvojenosti odgojno-obrazovnoga ishoda opisno određuju opseg znanja, dubinu razumijevanja i stupanj razvijenosti vještina i usvojenosti stavova/vrijednosti u četiri kategorije.

OZNAKA OBJAŠNENJE OZNAKE

A.	predmetno područje Hrvatski jezik i komunikacija
B.	predmetno područje Književnost i stvaralaštvo
C.	predmetno područje Kultura i mediji
A. 1.	predmetno područje Hrvatski jezik i komunikacija, prvi razred
B. 1. 1	predmetno područje Književnost i stvaralaštvo, prvi razred, ishod jedan

Legenda oznaka odgojno-obrazovnih ishoda – tablica

NIJE LEKTORIRANO

1. razred osnovne škole

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOM UNIKACIJA					
A. 1.1 Učenik razgovara i govori u skladu s jezičnim razvojem izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje.	<ul style="list-style-type: none"> - razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama - postavlja jednostavna pitanja - odgovara cjelovitom rečenicom - upotrebljava riječi: <i>molim, hvala, oprost, izvoli</i> - govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u cjelinu - izgovora glasove i naglašava riječi u skladu s jezičnim razvojem - točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi - poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora - tekstovi: pozdravljanje, upoznavanje, cjelovite rečenice kao pitanja i odgovori, više povezanih rečenica u kraći govoreni tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - postavlja pitanja i odgovara na pitanja kratkom rečenicom; - sadržajem govorenja obuhvaća poznate pojmove i situacije 	<ul style="list-style-type: none"> - započinje razgovor, postavlja pitanja i odgovara na pitanja kratkim rečenicama; - samostalno se uključuje u jezičnu aktivnost govorenja te sadržajem govorenja obuhvaća zadane teme 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjeluje u razgovoru izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje; sudjeluje u govornom činu i razgovoru u formalnim komunikacijskim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> - govori kratak tekst i u razgovoru izražava svoje potrebe, misli i osjećaje, sudjeluje u govornom činu u osmišljenim govornim situacijama (govor je čujan i artikuliran) te inicira razgovor o temi primjerenom dječjem interesu
<p>PREPORUKA: Učitelj svakodnevno organizira različite igrolike jezične aktivnosti kojima potiče razgovor i sudjelovanje učenika u govornom činu.</p>					
A. 1.2 Učenik sluša jednostavne tekstove, točno izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta.	<ul style="list-style-type: none"> - sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora - odgovara na pitanja o slušanome tekstu - postavlja pitanja o slušanome tekstu - sluša i razumije uputu i postupa prema uputi - točno ponavlja izgovor glasova i čestih riječi te intonira rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu - spoznaje značenje riječi na temelju vođenoga razgovora - tekstovi: kratki jednostavni tekstovi primjereni jezičnom razvoju i dobi (radijske emisije, reklame, najave filmova i emisija, zvučni zapisi književnougjetničkih tekstova) 	<ul style="list-style-type: none"> - s razumijevanjem sluša jednostavne govorne/čitane tekstove, odgovara na pitanja uz logička odstupanja i izgovara glasove i ogledne i česte riječi uz pokušaje i pogreške u glasnoći i artikulaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša s razumijevanjem govorni/čitani tekst, točno odgovara na pitanja o sadržaju teksta uz pomoć učitelja i izgovara glasove, ogledne i česte riječi i rečenice prema modelu 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša s razumijevanjem govorni/čitani tekst, točno odgovara na pitanja o sadržaju teksta prema smjernicama i izgovara glasove, ogledne i česte riječi i rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša s razumijevanjem govorni/čitani tekst, točno odgovara na pitanja o sadržaju teksta, točno izgovara glasove i riječi i točno intonira rečenice

PREPORUKA: Pri odabiru tekstova za učenje, poučavanje i vrednovanje valja poštovati načelo od jednostavnijega prema složenome, i to s obzirom na sadržaj, ustroj teksta, jezične strukture i rječnik. Tekstovi namijenjeni početnom opismenjavanju trebaju biti kratki, neopširni, pisani razumljivim stilom i jezikom. U skladu s interesima i napretkom učenika trebaju se postupno usložnjavati. Tekstovi trebaju značenjem, smislom i sadržajem podržavati jezični razvoj učenika i početnu čitalačku pismenost. Grafičko oblikovanje teksta mora biti u skladu sa zahtjevima metodike početnoga opismenjavanja (vizualno uporište za poučavanje pisanja i čitanja).

<p>A. 1.3</p> <p>Učenik čita tekstove primjerene početnom opismenjavanju i obilježjima jezičnoga razvoja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje slovo od drugih znakova - prepoznaje slova - povezuje napisano slovo s glasom - povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu - čita riječi, rečenice, tekstove primjereno početnom opismenjavanju - odgovara na jednostavna pitanja nakon čitanja teksta - postavlja pitanja primjereno početnom opismenjavanju - prikazuje i čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta (npr. Matematika, Priroda i društvo...) - tekstovi: kratki tekstovi primjereni početnom opismenjavanju (s riječima u kojima su naučena slova), kratki obavijesni i književni tekstovi primjereni jezičnom razvoju i dobi 	<ul style="list-style-type: none"> - čita riječi i kraće rečenice primjerene početnom opismenjavanju uz povremene pogreške i razumije ih uz pomoć učitelja 	<ul style="list-style-type: none"> - čita s razumijevanjem riječi i kratke rečenice primjerene početnom opismenjavanju 	<ul style="list-style-type: none"> - čita s razumijevanjem kratke tekstove primjerene početnom opismenjavanju 	<ul style="list-style-type: none"> - čita s razumijevanjem duže tekstove primjerene početnom opismenjavanju; čita rečenice i tekst naglašavajući rečenične cjeline da bi se zadržao smisao teksta
<p>PREPORUKA: Učitelj stvar a poticajno okruže za čitanje. Tijekom usvajanja početnih čitalačkih vještina učenik treba svakodnevno pozornost usmjeravati na značenje i smisao pročitana, vještinu čitanja i vježbanje čitanja. Učitelj treba poučiti učenike tehnikama čitanja koje mu omogućuju točnost, pravilnu artikulaciju glasova, rečeničnu intonaciju i razumijevanju pročitana. Brzina čitanja nije presudna u procesu početnoga opismenjavanja, nego pozornost treba usmjeriti na razvoj fluentnosti u čitanju i čitalačko j motiviranosti.</p>					
<p>A. 1.4</p> <p>Učenik piše školskim formalnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - povezuje glas s odgovarajućim slovom - razlikuje slova od drugih znakova - povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu - piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma - prepisuje riječi i rečenice - samostalno piše riječi i rečenice samo naučenim slovima - oblikuje kratak pisani tekst primjeren početnom opismenjavanju - ističe pisanje velikog početnog slova: prva riječ u rečenici, vlastita imena i prezimena ljudi i imena naselja ili mjesta u užem okružju - piše rečenični znak na kraju rečenice - tekstovi: kratki tekst od tri do pet rečenica, sadržajno i logički povezan 	<ul style="list-style-type: none"> - prepisuje riječi i kratke rečenice slovima školskoga formalnog pisma prema modelu 	<ul style="list-style-type: none"> - piše riječi i kratke rečenice slovima školskoga formalnog pisma 	<ul style="list-style-type: none"> - piše riječi i oblikuje kratke rečenice slovima školskoga formalnog pisma i u pisanju samostalno odabire riječi u skladu s njihovim značenjem da bi odaslao poruku 	<ul style="list-style-type: none"> - izabire tematsku skupinu riječi i piše riječi, kratke rečenice i oblikuje kratak tekst slovima školskoga formalnog pisma

PREPORUKA: Metodički postupci početnoga opismenjavanja: Učenik pravilno drži pisaljku u ruci, izvodi predvježbe za pisanje formalnih slova, prikazuje zadano slovo pokretom ruke ili tijela, izrađuje model zadanoga slova od različitih materijala (papir, folija, vezice, masa za modeliranje i sl.), opisuje izgled slova, sluša zadani glas i piše odgovarajuće slovo, usvaja abecedni poredak slova učenjem kroz igru i igrolikim aktivnostima, dopisuje izostavljene riječi u rečenici.

Učenik piše velikim slovima školskoga formalnog pisma. Mala slova služe za čitanje te se ne preporučuju diktati i vježbe prepisivanja dužih tekstova malim slovima školskoga formalnog pisma. Malim slovima školskog formalnog pisma može se napisati tek redak ili dva kao motoričku vježbu. Tijekom samostalnoga oblikovanja kratkoga teksta učenici mogu pisati nekoliko rečenica velikim i malim slovima školskoga formalnog pisma.

<p>A. 1.5</p> <p>Učenik upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u točnome značenju u uobičajenim komunikacijskim situacijama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice - traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije - objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora - traži nepoznate riječi u dječjem rječniku poznavajući abecedni poredak riječi i čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja prepoznaje značenje riječi i upotrebljava ih u sintagmama i rečenicama u uobičajenim komunikacijskim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje značenje riječi i upotrebljava ih u sintagmama i rečenicama u uobičajenim komunikacijskim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava značenje riječi i upotrebljava ih u sintagmama i rečenicama u uobičajenim komunikacijskim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> - izabire odgovarajuće riječi i točno ih upotrebljava u oblikovanju sintagmi i rečenica u uobičajenim komunikacijskim situacijama; traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije i pravilno ih upotrebljava u kontekstu
---	---	--	--	--	---

PREPORUKA: Različitim aktivnostima i strategijama čitanja (uspostavljanjem aktivnoga angažmana pri čitanju i poticanjem na postavljanje pitanja) valja razvijati aktivan i pasivan rječnik učenika u skladu s jezičnim razvojem.

<p>A. 1.6</p> <p>Učenik prepoznaje razliku između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika - prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje značenje poruke na mjesnome govoru prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava razliku između tekstova na mjesnome govoru i standardnome hrvatskom jeziku u neposrednoj životnoj stvarnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja prepoznaje razliku između tekstova na mjesnome govoru i standardnome hrvatskom jeziku u neposrednoj životnoj stvarnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje razliku između tekstova na mjesnome govoru i standardnome hrvatskom jeziku u neposrednoj životnoj stvarnosti
---	---	---	---	---	---

PREPORUKA: Sadržajima i aktivnostima u ishodu promiče se očuvanje zavičajnih idioma kao kulturnoga nasljeđa. Prema načelu zavičajnosti uputno je u početnoj nastavi učeniku dopustiti slobodno izražavanje idiomom koji najbolje poznaje i kojim može slobodno i jednostavno izraziti svoje misli i osjećaje. To je iznimno važno za daljnji razvoj komunikacijske jezične kompetencije i suzbijanje straha od jezičnoga izražavanja u metodičkoj situaciji. Preduvjet za ovladavanjem standardnim hrvatskim jezikom jest uvažavanje imanentnoga jezičnog znanja učenika. Potrebno je poučiti učenike da se njihov jezik zove hrvatski jezik i pismo latinica.

<p>A. 1. 7</p> <p>Učenik prepoznaje glasovnu strukturu riječi te glasovno analizira i sintetizira riječi primjereno početnomu opismenjavanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje glasovnu strukturu riječi - uočava početni, središnji i završni glas u riječi - izvodi glasovnu analizu i sintezu - pravilno izgovora glasove i naglašava riječi primjereno početnomu opismenjavanju 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje glasovnu strukturu riječi i uočava početni glas u jednosložnim riječima 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje glasovnu strukturu riječi i uočava početni, središnji i završni glas u riječi te glasovno analizira i sintetizira jednosložne i dvosložne riječi 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje glasovnu strukturu riječi te glasovno analizira i sintetizira višesložne riječi 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje glasovnu strukturu riječi i glasovno analizira i sintetizira višesložne riječi te manipulira elementarnim jedinicama riječi (igra riječima, stvaranje rime)
--	--	--	---	--	--

PREPORUKA: U početnom e čitanju i pisanju učenik dekodira slova i vježbanjem postiže automatizaciju. Učitelj se pri poučavanju koristi metodama početnog a čitanja i pisanja (globalna, analitička i sintetička). **METODIČKI POSTUPCI POČETNOGA OPISMENJAVANJA:** sudjeluje u metodičkim igrolikim aktivnostima u skladu s početnim opismenjavanjem, pronalazi nove uzorke riječi zasićene glasom/slovom koje se uči.

KNJIŽEVNOST I STVAR ALAŠTVO

<p>B 1. 1</p> <p>Učenik izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje ih s vlastitim iskustvom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta - izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom - izražava mišljenje o postupcima likova - uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju - pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu - objašnjava razloge zbog kojih mu se neki književni tekst sviđa ili ne sviđa - dogovorenim simbolima unutar skupine ili crtežom izražava sviđa li mu se književni tekst ili ne sviđa 	<ul style="list-style-type: none"> - uz poticaj izražava svoje misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i prepoznaje situacije iz književnoga teksta u svakodnevnome životu 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja izražava svoje misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i opisuje situacije iz svakodnevnoga života slične onima u književnome tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - izražava svoje misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje situacije iz književnoga teksta s onima u svakodnevnome životu 	<ul style="list-style-type: none"> - izražava svoje misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta, objašnjava sličnosti i razlike između situacija u književnome tekstu i situacija u svakodnevnome životu te pokazuje interes za samostalno čitanje
--	---	--	---	---	--

PREPORUKA: Učitelj svakodnevno planira vrijeme za čitanje književnih tekstova i organizira aktivnosti pričanja / čitanja naglas cijelomu razredu, čitanja u manjim grupama i samostalnoga čitanja naglas ili u sebi. Tekstovi su primjereni učenikovim recepcijskim, doživljajnim i spoznajnim mogućnostima te tematski povezani s interesima učenika i njegovom životnom stvarnošću.

NACIONALNI KURIKULUM NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

<p>B. 1. 2</p> <p>Učenik sluša/čita književni tekst, izražava o čemu tekst govori i prepoznaje književne tekstove prema obliku u skladu s jezičnim razvojem i dobi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku - opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima - prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu - prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama - prepoznaje elemente igre riječima u pjesmama za djecu - prepričava pročitano priču vlastitim riječima - tekstovi: slikopriča, kratka pripovijetka, bajka, dječja pjesma, kratki igrokaz, zagonetka 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša/čita književni tekst, usmeno odgovara na pitanja o sadržaju teksta i prepoznaje književni tekst prema obliku uz pomoć učitelja 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša/čita književni tekst, prema smjernicama usmeno odgovara na pitanja o sadržaju teksta i prepoznaje književni tekst prema obliku uz pomoć učitelja 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša/čita književni tekst, usmeno odgovara na pitanja o sadržaju teksta i prepoznaje književni tekst prema obliku 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša/čita književni tekst, usmeno odgovara na pitanja o sadržaju teksta, kazuje o čemu tekst govori i prepoznaje književni tekst prema obliku
<p>PREPORUKA: Vrste tekstova navedene u ishodu B. 2 odnose se i na ishod B. 1</p> <p>Učenik čita osam cjelovitih književnih tekstova godišnje, od toga dva obvezna i šest prema izboru učitelja na temelju kriterija: recepcijsko-spoznajne mogućnosti učenika, raznolika žanrovska zastupljenost tekstova, raznolika tematska zastupljenost tekstova, podjednaka zastupljenost antologijskih i suvremenih tekstova.</p>					
<p>B 1. 3</p> <p>Učenik izabire ponuđene književne tekstove i čita/sluša ih s razumijevanjem prema vlastitome interesu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - upoznaje se s prostorom školske knjižnice - upoznaje se s radom u školskoj knjižnici - posjećuje školsku knjižnicu jedanput tjedno i posuđuje slikovnice za čitanje - upoznaje se s različitim vrstama slikovnica - preporučuje pročitane slikovnice i priče drugim učenicima - objašnjava vlastiti izbor slikovnica 	-	-	-	-
<p>PREPORUKA: Čita najmanje jedno književno djelo godišnje prema vlastitom izboru, a preporučuje se više književnih djela sa šireg popisa predloženih tekstova za cjelovito čitanje. Svakodnevno izabire jedan kratki književni tekst za čitanje između više književnih tekstova primjerenih dobi učenika prema prijedlogu učitelja ili samostalnome izboru. Sastavlja popis pročitanih slikovnica, priča, pjesama i igrokaza uz pomoć odraslih i uspoređuje vlastiti popis s popisom ostalih učenika radi poticanja čitanja.</p> <p>Ishod se ne vrednuje, sam o se prati, a razine usvojenosti odnose se na konkretna predstavljanja na nastavi te se mogu i ne moraju sumativno vrednovati.</p>					
<p>B. 1. 4</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim</p>	<ul style="list-style-type: none"> - koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom sa svrhom oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska - stvara različite individualne uratke: crta izabrane stihove ili dijelove priče, 	-	-	-	-
<p>iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> likove i prostor, izražava se pokretom, oblikuje u različitim likovnim tehnikama likove iz priča, izrađuje vlastite slikopriče - razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo 				

PREPORUKA: Učeniku se nudi stvaralački način izražavanja i mogućnost dokazivanja u kreativnome izričaju koji je bitno drukčiji od klasične provjere znanja . Aktivnosti se mogu ostvarivati individualnim i timskim radom. Ishod se prati i ne podliježe vrednovanju. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik prikuplja vlastite uratke u radnu mapu i pred stavlja ih razrednomu odjelu, a učitelj ga može nagraditi ocjenom za izniman trud. Ishodom se ostvaruju međupredmetne teme O sobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti, Poduzetništvo, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije.

KULTURA I ME DIJI

<p>C. 1. 1</p> <p>Učenik sluša/čita tekst u skladu s početnim opismenjavanjem i pronalazi podatke u tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja jedan ili više podataka iz teksta prema unaprijed zadanim pitanjima - služi se dječjim rječnicima - pronalazi natuknicu prema abecednome redu - crtežom i riječima izražava o čemu tekst govori 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša/čita i tekst u skladu s početnim opismenjavanjem i uz pomoć učitelja pronalazi podatke u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša/čita tekst u skladu s početnim opismenjavanjem i prema smjernicama pronalazi podatke u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša/čita tekst oblikovan u skladu s početnim opismenjavanjem i pronalazi podatke u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša/čita tekst oblikovan u skladu s početnim opismenjavanjem, pronalazi i opisuje podatke u tekstu
<p>C. 1. 2</p> <p>Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja omiljene medijske sadržaje i razgovara o njima: animirani filmovi, televizijske i radijske emisije za djecu obrazovnoga i dječjeg programa, kazališne predstave, slikovnice i knjige za djecu - sluša čitanje ili samostalno čita kraće tekstove u književnim i zabavnopoučnim časopisima za djecu - prepoznaje edukativne digitalne medije primjerene dobi i služi se njima 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu te izdvaja omiljene medijske sadržaje 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i iskazuje interes za izbor medijskih sadržaja te komunikaciju s medijskom porukom usmjerava na sadržaj 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje medijske sadržaje te iskazuje svoje mišljenje o njima; identificira i prima medijske poruke te razlikuje stvarno i nestvarno u poruci
<p>C. 1. 3</p> <p>Učenik posjećuje kulturne događaje primjerene dobi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posjećuje kulturne događaje primjerene dobi - razgovara s ostalim učenicima nakon kulturnoga događaja - izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom, pokretom, pjevanjem - kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, likovne izložbe, izložbe u muzejima primjerene dobi i interesima učenika, susreti s književnicima i 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> -
	<p>ilustratorima u školi ili narodnim knjižnicama, dječji književni, filmski, edukacijski, tradicijski festivali, kulturni projekti namijenjeni djeci</p>				

PREPORUKA: Ishod se ne vrednuje, samo se prati. Aktivnosti i sadržaji iskazani u ovome ishodu uvjetovani su razvojnom dobi i interesima učenika, fizičkim okruženjem (lokalne zajednice i njihova ponuda društveno-kulturnih i umjetničkih sadržaja) te upućivanjem na digitalne sadržaje dostupne svima bez obzira na mjesto školovanja ili stanovanja. Sadržaji izvanučioničkoga tipa zahtijevaju pojedinačni angažman svakoga učenika, aktiviranje stečenih znanja i kompetencija u smislu neposrednoga iskustvenoga učenja. Ishod se odnosi na sve cikluse u svrhu osobnoga razvoja te aktivnoga uključivanja učenika u kulturni i društveni život zajednice.

2. razred osnovne škole

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOM UNIKACIJA					
<p>A. 2. 1</p> <p>Učenik razgovara i govori u skladu s temom iz svakodnevnoga života i poštuje pravila uljudnoga ophođenja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - govori i razgovara o temama iz svakodnevnoga života koje zaokupljaju njegovu pozornost - odgovara na pitanja i postavlja pitanja cjelovitom rečenicom - pripovijeda kratku priču prema nizu slika - priča o vlastitim doživljajima i događajima - pripovijeda događaje kronološki - opisuje na temelju promatranja - pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju - rabi nove riječi koje je naučio kao dio aktivnoga rječnika - točno izgovara sve glasove u riječima - točno intonira izjavnu, upitnu i uskličnu rečenicu <p>- tekstovi: kratka molba, zahvala i poziv, telefonski razgovor, spontani razgovor, kratka priča, kratki opis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja, na temelju natuknica, pitanja i asocijativnog niza riječi govori i razgovara o temama iz svakodnevnoga života u skladu s vlastitim iskustvom i poštuje pravila uljudnoga ophođenja 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama govori i razgovara o temama iz svakodnevnoga života u skladu s vlastitim iskustvom i poštuje pravila uljudnoga ophođenja 	<ul style="list-style-type: none"> - govori i razgovara o temama iz svakodnevnoga života u skladu s vlastitim iskustvom, aktivno prati prenositelja poruke i poštuje pravila uljudnoga ophođenja 	<ul style="list-style-type: none"> - govori i razgovara o različitim temama iz svakodnevnoga života, proširuje temu u skladu s vlastitim iskustvom, uključuje nove riječi koje je naučio i oblikuje poruku složenijim rečenicama, bez prekidanja i ponavljanja te poštuje pravila uljudnoga ophođenja
<p>PREPORUKA: Učitelj bi svakodnevno trebao organizirati aktivnosti govorenja i razgovaranja u kojima će učenik sudjelovati u govornom činu u osmišljenim komunikacijskim situacijama. Teme trebaju biti usmjerene na konkretne nastave sadržaje u korelaciji s drugim nastavnim područjima te omogućiti cjeloviti kulturološki razvoj.</p>					

<p>A. 2. 2</p> <p>Učenik sluša kratke tekstove i odgovara na pitanja o poslušanome tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša kratke tekstove primjerene jezičnomu razvoju i dobi - odgovara na pitanja o poslušanome tekstu - postavlja potpitanja o poslušanome tekstu da bi pojasnio vlastito razumijevanje teksta - provjerava razumijevanje poslušanoga teksta u razgovoru s drugim učenicom - izražava svoje misli i osjećaje o poslušanome tekstu (crtežom, pismom, govorom, pokretom) - tekstovi: kratki jednostavni tekstovi primjereni jezičnom razvoju i dobi (radijske emisije, reklame, najave filmova i emisija, zvučni zapisi književnomjetničkih tekstova) 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst i uz pojašnjenje učitelja odgovara na pitanja o sadržaju poslušanoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst, razgovara o tekstu te uz ohrabivanje (verbalnim i neverbalnim znakovima) usmenim odgovorima pokazuje razumijevanje sadržaja poslušanoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst, točno odgovara na pitanja o sadržaju teksta i objašnjava o čemu govori poslušani tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst, točno odgovara na pitanja o sadržaju teksta i izražava svoje mišljenje o poslušanome tekstu
<p>PREPORUKA: Pri odabiru tekstova za učenje, poučavanje i vrednovanje valja poštovati načelo od jednostavnijega prema složenome, i to s obzirom na sadržaj, ustroj teksta, jezične strukture i rječnik. Tekstovi tijekom počet noga opismenjavanja trebaju biti kratki, neopširni, pisani razumljivim stilom i jezikom, prilagođene kompozicije.</p>					
<p>A. 2. 3</p> <p>Učenik čita kratke tekstove tematski prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čita kratke tekstove tematski primjerene iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima učenika - odgovara na pitanja o pročitanoem tekstu - postavlja pitanja o pročitanoem tekstu - izdvaja nepoznate riječi - pretpostavlja značenje nepoznate riječi prema kontekstu - pronalazi podatke u čitanome tekstu prema uputi ili pitanjima - pronalazi podatke u grafičkim prikazima i tumači ih - tekstovi: kratki tekstovi primjereni jezičnom razvoju učenika i njegovim recepcijskim sposobnostima (upute, poruke, pisma, obavijesni i književni tekstovi) 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekstove tematski primjerene iskustvu, dobi i interesima te odgovara na pitanja o tekstu uz pomoć učitelja 	<ul style="list-style-type: none"> - čita kratke tekstove tematski primjerene iskustvu, dobi i interesima te samostalno odgovara na pitanja o tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - čita kratke tekstove tematski primjerene iskustvu, dobi i interesima: pronalazi podatke prema uputi i angažirano čita 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekstove tematski prikladne iskustvu, dobi i interesima: objašnjava sadržaj teksta, tumači poruku teksta i čita s ciljem učenja
<p>PREPORUKA: Učitelj zajedno s učenicima stvara okružje koje je poticajno za čitanje. Tekstovi za čitanje trebaju biti primjereni jezičnom razvoju učenika i njegovim recepcijskim sposobnostima. Tijekom poučavanja čitanja učitelj individualizira pristup svakom učeniku uvažavajući individualne razlike s ciljem da od učenika stvori čitatelja koji čita s razumijevanjem i radi užitka. Učitelj osigurava vrijeme za svakodnevno čitanje/pričanje namijenjeno cijelomu razrednom odjelu, grupama učenika ili pojedinačno. Podjednako treba biti zastupljeno čitanje naglas i čitanje u sebi. Količina čitanoga teksta usklađuje se s razumijevanjem pri čitanju i rječnikom učenika. Postupno se uvode aktivnosti za razvijanje vještina izražajnoga (interpretativnog) čitanja. Učitelj treba biti model interpretativnog čitanja i recitiranja.</p>					

<p>A. 2. 4</p> <p>Učenik piše školskim rukopisnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - piše velika i mala slova školskim rukopisnim pismom - povezuje slova u cjelovitu riječ, riječ u rečenicu pišući školskim rukopisnim pismom - prepisuje riječi i rečenice rukopisnim slovima - samostalno piše riječi i rečenice naučenim rukopisnim slovima - u pisanju rukopisnim slovima pazi na veličinu pojedinih elemenata slova, vrstu poteza i način spajanja - razlikuje pojam glas, slovo, slog, riječ - u pisanju rastavlja riječi na slogove na kraju retka; prepoznaje i rabi pravopisni znak spojnicu kod rastavljanja riječi na slogove na kraju retka - piše veliko početno slovo: imena životinja, blagdana i praznika, ulica, trgova i naseljenih mjesta u bližem okružju - piše oznake za mjerne jedinice (duljina, novac, vrijeme) - piše ogledne i česte riječi u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i <p>- tekstovi: kratki opis predmeta ili lika, obavijest, pismo, pisani sastavak</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja prepisuje i piše slova, riječi i jednostavne rečenice rukopisnim slovima, djelomično primjenjuje poučavana pravopisna pravila i djelomično je uspješan u ostvarivanju slovopisne čitkosti 	<ul style="list-style-type: none"> - prepisuje i piše slova, riječi i jednostavne rečenice rukopisnim slovima, uz pomoć učitelja prepoznaje pogreške u primjeni poučavanih pravopisnih pravila i djelomično je uspješan u ostvarivanju slovopisne čitkosti 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja oblikuje i piše jednostavne rečenice i kratke tekstove rukopisnim slovima, primjenjuje poučavana pravopisna pravila i uspješan je u ostvarivanju slovopisne čitkosti 	<ul style="list-style-type: none"> - oblikuje i piše jednostavne rečenice i kratke tekstove rukopisnim slovima, primjenjuje poučavana pravopisna pravila, prepoznaje pogrešku u primjeni pravila u vlastitom i tuđem tekstu, samostalno ispravlja pogreške i uspješan je u ostvarivanju slovopisne čitkosti
<p>PREPORUKA: Metodički postupci početnoga opismenjavanja*: Učenik pravilno drži pisaljku u ruci, izvodi predvježbe za pisanje rukopisnih slova, prikazuje zadano rukopisno slovo pokretom ruke ili tijela, uočava povezanost pisanja i čitanja, sluša i piše riječi u kojima se slovo koje se uči nalazi na početku, u sredini i na kraju riječi zbog pravilnoga spajanja rukopisnih slova, provjerava urednost i čitkost u pisanju, aktivno i angažirano piše kako bi se osamostalio u pisanju.</p> <p>Samostalno pisanje prema poticaju treba biti usklađeno s dinamikom učenja i jezičnim razvojem pojedinoga učenika. Učitelj stvara situacije, osmišljava aktivnosti i poticajno okružje s pomoću kojih učenici uočavaju važnost potrebe pisanja. Učenike već tijekom početnoga opismenjavanja valja poučavati strategijama pripreme za oblikovanje pisanoga teksta.</p>					
<p>A. 2. 5</p> <p>Učenik upotrebljava i objašnjava riječi, sintagme i rečenice u točnome značenju s obzirom na komunikacijsku situaciju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - usvaja nove riječi i razumije značenje naučenih riječi - objašnjava značenje određene riječi s obzirom na komunikacijsku situaciju - izabire odgovarajuće riječi i upotrebljava ih u oblikovanju sintagmi i rečenica - traži objašnjenje nepoznatih riječi u dječjem rječniku i koristi se njima kao dijelom aktivnoga rječnika - prepoznaje i razlikuje izjavnu, upitnu i uskličnu te jesnu i niječnu rečenicu u tekstu - prepoznaje u tekstu ogledne i česte imenice i glagole 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja točno upotrebljava riječi i određuje njihovo značenje s obzirom na komunikacijski kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u točnome značenju s obzirom na komunikacijsku situaciju te prepoznaje imenice i glagole 	<ul style="list-style-type: none"> - točno upotrebljava riječi i objašnjava značenje riječi, sintagmi i rečenica s obzirom na komunikacijsku situaciju te razlikuje imenice i glagole 	<ul style="list-style-type: none"> - točno upotrebljava riječi i objašnjava značenje riječi, sintagmi i rečenica s obzirom na komunikacijsku situaciju; može zamijeniti sintagmu drugom sintagmom sličnoga ili suprotnoga značenja i u kontekstu zamijeniti glagol i
					<ul style="list-style-type: none"> imenicu drugim glagolom i imenicom

<p>A. 2. 6</p> <p>Učenik uspoređuje mjesni govor i standardni hrvatski jezik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje riječi mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika - zamjenjuje riječ mjesnoga govora s riječju na standardnome hrvatskom jeziku - sluša i govori tekstove na mjesnome govoru prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima - čita i piše kratke i jednostavne tekstove na mjesnome govoru u skladu sa svojim interesima, potrebama i iskustvom 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje govorne i pisane tekstove na mjesnome govoru prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja prepoznaje razliku između govornih i pisanih tekstova na mjesnome govoru i standardnome hrvatskom jeziku u različitim jezičnim kontekstima 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje razliku između govornih i pisanih tekstova na mjesnome govoru i standardnome hrvatskom jeziku u različitim jezičnim kontekstima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje razliku između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika u različitim jezičnim kontekstima
<p>KNJIŽEVNOST I ST VARALAŠTVO</p>					
<p>B. 2. 1</p> <p>Učenik izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje ih s vlastitim iskustvom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta - izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom - izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova - uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju - povezuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju - pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu - objašnjava razloge zbog kojih mu se neki književni tekst sviđa ili ne sviđa 	<ul style="list-style-type: none"> - uz poticaj izražava misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i prepoznaje situacije iz književnoga teksta u svakodnevnome životu 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja izražava misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i opisuje situacije iz književnoga teksta slične onima u svakodnevnome životu 	<ul style="list-style-type: none"> - zapaža likove, mjesta, situacije, probleme i rješenje problema u tekstu; izražava misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje situacije iz književnoga teksta s onima u svakodnevnome životu 	<ul style="list-style-type: none"> - zapaža likove, mjesta, situacije, probleme i rješenje problema u tekstu; izražava misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta objašnjavajući sličnosti i razlike između situacija u književnome tekstu i situacija u svakodnevnome životu te pripovijeda o sličnostima i razlikama, uzroku i posljedici događaja u književnome tekstu

<p>B. 2. 2</p> <p>Učenik sluša/čita književni tekst i razlikuje književne tekstove prema obliku i sadržaju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje priču, pjesmu, bajku, slikovnicu, zagonetku i igrokaz po obliku i sadržaju - razlikuje dijelove pjesme: stih, strofa - prepoznaje glavne i sporedne likove - prepoznaje početak, središnji dio i završetak priče - uočava obilježja igrokaza za djecu: lica, dijalog - smješta likove u vrijeme radnje i prostor <p>- tekstovi: slikopriče, slikovnica, kratka priča, bajka, pjesma, kratki igrokaz, zagonetka</p>	<p>- sluša/čita književni tekst, uz pomoć učitelja odgovara na pitanja o sadržaju teksta i prepoznaje književne tekstove po obliku</p>	<p>- sluša/čita književni tekst, samostalno odgovara na pitanja o sadržaju teksta i prepoznaje književne tekstove po obliku, sadržaju i strukturi</p>	<p>- sluša/čita književni tekst, prepričava sadržaj književnoga teksta prema smjernicama i prepoznaje književne tekstove po obliku, sadržaju i strukturi</p>	<p>- sluša/čita književni tekst i razlikuje tekstove po obliku, sadržaju i strukturi te prati tijek skupnoga razgovora o tekstu</p>
<p>B. 2. 3</p> <p>Učenik samostalno izabire književne tekstove za slušanje/čitanje prema vlastitome interesu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - upoznaje se s različitim vrstama slikovnica, zbirki priča, pjesama za djecu - upoznaje se s prostorom narodne knjižnice u blizini mjesta stanovanja (ili bibliobusom) - upoznaje se s radom dječjega odjela narodne knjižnice u blizini mjesta stanovanja - posjećuje školsku ili narodnu knjižnicu jednom tjedno i posuđuje slikovnice i knjige za djecu za svakodnevno čitanje - svakodnevno izabire jedan književni tekst, primjeren jezičnom razvoju, za čitanje koji mu nudi učitelj ili samostalno izabire književne tekstove iz dječjih knjiga i časopisa - preporučuje pročitane slikovnice i knjige za djecu drugim učenicima - objašnjava vlastiti izbor slikovnica i knjiga za djecu 	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>B. 2. 4</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima sa svrhom oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska - stvara različite individualne uratke: prikuplja riječi iz mjesnoga govora te sastavlja mali zavičajni rječnik, preoblikuje pročitani književni tekst: stvara novi svršetak, mijenja postupke likova, uvodi nove likove, sudjeluje u priči - razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo 	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

PREPORUKA: Učeniku se nudi stvaralački način izražavanja i mogućnost dokazivanja u kreativnome izričaju koji je bitno drukčiji od klasične provjere znanja. Aktivnosti se mogu ostvarivati individualnim i timskim radom. Ishod se prati i ne podliježe vrednovanju. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik prikuplja vlastite uratke u radnu mapu i predstavlja ih razrednomu odjelu, a učitelj ga može nagraditi ocjenom za izniman trud. Ishodom se ostvaruju međupredmetne teme Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti, Poduzetništvo, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije.

KULTURA I MEDIJI

<p>C. 2. 1 Učenik sluša/čita tekst primljen uz pomoć elektroničkih medija, oblikovan u skladu s početnim opismenjavanjem i izdvaja važne podatke iz teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje važne podatke u kratkom tekstu - izdvaja iz teksta jedan ili više podataka prema zadanim uputama - prepričava sadržaj teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja pronalazi podatke u elektroničkome tekstu oblikovanome u skladu s početnim opismenjavanjem 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama pronalazi podatke u elektroničkome tekstu oblikovanome u skladu s početnim opismenjavanjem 	<ul style="list-style-type: none"> - pronalazi podatke u elektroničkome tekstu oblikovanome u skladu s početnim opismenjavanjem; služi se navigacijskim alatima uz uputu učitelja 	<ul style="list-style-type: none"> - pronalazi podatke u elektroničkome tekstu oblikovanome u skladu s početnim opismenjavanjem i drugima usmeno iskazuje tražene podatke; služi navigacijskim alatima
<p>C. 2. 2 Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja omiljene medijske sadržaje i razgovara o njima izražavajući vlastito mišljenje - gleda i sluša animirane filmove, dokumentarne i igrane filmove za djecu - prati (gleda, sluša, doživljava) televizijske i radijske emisije za djecu obrazovnoga i dječjeg programa - samostalno čita kraće tekstove u književnim i zabavno-pučnim časopisima za djecu - prepoznaje edukativne i interaktivne digitalne medije primjerene dobi i služi se njima 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različite medijske sadržaje primjerene dobi i interesu 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu s kojima se susreće u svakodnevnome životu 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu te izdvaja omiljene medijske sadržaje 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu i izražava svoje mišljenje o njima
<p>C. 2. 3 Učenik posjećuje kulturne događaje primjerene dobi i iskazuje svoje mišljenje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posjećuje kulturne događaje - razgovara s ostalim učenicima nakon kulturnoga događaja - izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem - iskazuje svoj doživljaj nakon kulturnog događaja crtežom, slikom, govorom ili kraćim pisanim rečenicama 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> -

	<p>- kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, posjet knjižnicama i odjelima većih knjižnica (zvučne knjige), likovne izložbe, izložbe u muzejima primjerene dobi i interesima učenika, susreti s književnicima i ilustratorima u školi ili narodnim knjižnicama, dječji književni, filmski, edukacijski, tradicijski festivali, kulturni projekti namijenjeni djeci</p>				
--	--	--	--	--	--

3. razred osnovne škole

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA					
<p>A. 3. 1 Učenik razgovara i govori tekstove jednostavne kompozicijske strukture.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje svakodnevne komunikacijske situacije - govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak - pripovijeda događaje nižući ih kronološki - služi se novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom - u govornim situacijama samostalno prilagođava ton, intonaciju i stil - točno izgovara ogleadne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i - pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju - tekstovi: jednostavni dijaloški i monološki tekstovi, kratki pripovjedni tekst, opis predmeta ili lika, molba, kratko izlaganje 	<p>- uz pomoć učitelja govori kratke tekstove i odgovara na postavljena pitanja u skladu sa zadanom temom u poznatoj komunikacijskoj situaciji</p>	<p>- govori kratke tekstove i uz pomoć učitelja oblikuje uvodni, središnji i završni dio teksta; razgovara izražavajući potrebe, misli i osjećaje; u komunikacijskim situacijama otvara i potiče dijalog</p>	<p>- pripovijeda nižući događaje kronološkim redom te govori strukturirani tekst, razgovara izražavajući potrebe, misli i osjećaje; navodi činjenice, uzročno-posljedične veze, pojašnjava pojedinosti s obzirom na funkciju i formulaciju pitanja</p>	<p>- pripovijeda kratke tekstove, govori strukturirani tekst, razgovara izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje; pokazuje iznimno zanimanje za sadržaj govorenja i iskazuje angažman: kvaliteta govorenja, motivi i uspješnost govorenja te je sposoban preusmjeriti i produbiti komunikaciju</p>
<p>A. 3. 2</p>	<p>- sluša tekst prema zadanim smjernicama: unaprijed zadana pitanja i upute - - odgovara na pitanja o poslušanome tekstu</p>	<p>- sluša tekstove i uz pomoć učitelja</p>	<p>- sluša tekstove i prepoznaje važne</p>	<p>- sluša tekstove i izdvaja važne</p>	<p>- sluša tekstove, izdvaja važne</p>

<p>Učenik sluša tekst i prepričava sadržaj poslušanoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - postavlja pitanja o poslušanome tekstu - prepričava poslušani tekst - izdvaja nepoznate riječi, pretpostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta - izražava mišljenje o poslušanome tekstu - razumije ulogu i korisnost slušanja <p>- tekstovi: obavijesni tekstovi primjereni jezičnom razvoju i dobi (radijske emisije, reklame, najave filmova i emisija), zvučni zapisi književnoumjetničkih tekstova</p>	<p>odgovora na pitanja o poslušanome tekstu</p>	<p>podatke u poslušanome tekstu</p>	<p>podatke iz teksta, postavlja pitanja o poslušanome tekstu i uz pomoć učitelja prepričava poslušani tekst</p>	<p>podatke iz teksta i prepričava tekst pokazujući razumijevanje poslušanoga teksta</p>
<p>A. 3. 3 Učenik čita tekst i pronalazi važne podatke u tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike - odgovara na pitanja o pročitanoome tekstu - postavlja pitanja o pročitanoome tekstu - pronalazi važne podatke u tekstu - pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima - pojašnjava i popravljiva razumijevanje pročitanooga teksta čitajući ponovo tekst - sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst - prepoznaje nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku <p>- tekstovi: obavijesni, edukativni i književni tekstovi primjereni razvojnoj dobi</p>	<p>- čita kratki tekst i uz pomoć učitelja pronalazi važne podatke u tekstu (usredotočen je na određene dijelove teksta)</p>	<p>- čita tekst i prema smjernicama pronalazi važne podatke u tekstu</p>	<p>- čita tekst, pronalazi važne podatke iz teksta i objedinjuje ih, uz pomoć tumači pročitani tekst</p>	<p>- čita tekst, pronalazi važne podatke iz teksta, objedinjuje ih (šire razumijevanje teksta), samostalno tumači pročitani tekst, te izražava svoje mišljenje o pročitanoome tekstu (promišlja i procjenjuje sadržaj teksta)</p>
<p>A. 3. 4 Učenik piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu s temom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi - piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, zamišljanjem, predočavanjem) - piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodjelne strukture (uvod, glavni dio, završetak). - piše različite kratke tekstove: čestitka, kratko e-pismo, pisani sastavak - provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju - piše ogleadne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, ć, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvećanice, zanimanja) - piše veliko početno slovo: imena ulica, trgova, naseljenih mjesta, voda i gora, ustanova u užem okružju; imena knjiga i novina - primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena 	<p>- piše prema predlošku jednostavne tekstove u skladu s temom i vrstom te uz pomoć učitelja primjenjuje pravopisnu i slovopisnu točnost primjerenu jezičnomu razvoju</p>	<p>- piše prema smjernicama jednostavne tekstove u skladu temom i vrstom, uz tematska, jezična ili stilska odstupanja primjenjujući pravopisnu i slovopisnu točnost</p>	<p>- piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu temom i vrstom te primjenjuje pravopisnu i slovopisnu točnost primjerenu jezičnomu razvoju</p>	<p>- piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu temom i vrstom, grafički organizira tekst i bez odstupanja primjenjuje pravopisnu i slovopisnu točnost primjerenu jezičnomu razvoju</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - piše dvotočku i zarez u nabranju - tekstovi: opis predmeta ili lika, čestitka, pismo, pisani sastavak, izvješće 		<p>primjerenu jezičnomu razvoju</p>		
<p>PREPORUKA: Učitelj pri prema nastavne materijale na temelju inicijalnog stanja jezično-komunikacijske kompetencije učenika: metodički predloži za pisane vježbe, vježbe smislenoga povezivanja riječi u rečenici/tekstu, vježbe dopunjavanja rečenica/teksta, vježbe skraćivanja rečenica/teksta, vježbe prepisivanja s preinakama.</p> <p>Učeniku se nudi stvaralački način izražavanja i mogućnost dokazivanja u kreativnome izričaju koji je bitn o drukčiji od klasične provjere znanja. Aktivnosti se mogu ostvarivati individualnim i timskim radom. Ishod se prati i ne podliježe vrednovanju. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik prikuplja vlastite uratke u radnu mapu i predstavlja ih razrednomu odjelu, a učitelj ga može nagraditi ocjenu m za izniman trud. Ishodom se ostvaruju međupredmetne teme Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti, Poduzetništvo, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije.</p>					
<p>A. 3. 5</p> <p>Učenik oblikuje tekst služeći se imenicama, glagolima i pridjevima, uvažavajući gramatička i pravopisna znanja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje ogledne i česte imenice s konkretnim značenjem - uočava glagolsku radnju izrečenu glagolom - piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku - usvaja pojam imenica, glagol, pridjev na oglednim primjerima - prepoznaje ogledne i česte umanjnice i uvećanice - razlikuje jesnu i niječnu rečenicu 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja upotrebljava riječi u skladu sa značenjem (gramatičkim i pravopisnim znanjima) te ih povezuje u jednostavne izraze i rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama upotrebljava riječi u sintagmama i rečenicama te vođenim pisanjem oblikuje kratki tekst u skladu s ovladanim gramatičkim i pravopisnim znanjima, tematski povezan sa svakodnevnim komunikacijskim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno upotrebljava riječi u sintagmama i rečenicama te ih prema smjernicama povezuje u tekst u skladu s ovladanim gramatičkim i pravopisnim znanjima, tematski povezan s neposrednom stvarnošću (vidni i slušni dojmovi, krajolici, događaji, obitelj) te posrednom ili pripremljenom stvarnošću 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno odabire temu, doživljajno i intelektualno se jezično angažira, upotrebljava riječi u sintagmama i rečenicama te ih samostalno povezuje u tekst u skladu s ovladanim gramatičkim i pravopisnim znanjima, tematski povezan s neposrednom stvarnošću (vidni i slušni dojmovi, krajolici, događaji, obitelj) te posrednom ili pripremljenom stvarnošću

NACIONALNI KURIKULUM NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

<p>A. 3. 6</p> <p>Učenik razlikuje uporabu zavičajnog govora i standardnoga hrvatskog jezika s obzirom na komunikacijsku situaciju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili standardnoga hrvatskog jezika komunikacijskom situacijom - istražuje u mjesnim knjižnicama i zavičajnim muzejima tekstove vezane uz jezični identitet i baštinu - prepoznaje povijesne jezične dokumente i spomenike kao kulturnu baštinu mjesta/zavičaja 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja u govornoj komunikaciji uočava razliku između riječi na zavičajnome govoru i standardnome hrvatskom jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja u govornoj i pisanoj komunikaciji uočava razliku između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama uočava razlike između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje razliku između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika te uočava važnost učenja hrvatskoga standardnog jezika; bilježi riječi i sintagme zavičajnoga jezika
<p>KNJIŽEVNOST I ST VARALAŠTVO</p>					
<p>B. 3. 1</p> <p>Učenik povezuje sadržaj i temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - iskazuje misli i osjeća nakon čitanja književnog teksta - prepoznaje temu književnoga teksta - povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom - navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva - uspoređuje misli i osjeća nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika - prepoznaje etičke vrijednosti teksta <p>tekstovi: priča, bajka, basna, pjesma, igrokaz, dječji roman, legenda, slikovnica, pripovijetka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uz poticaj iskazuje misli i osjeća nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i sudjeluje u izražavanju misli i osjeća nakon slušanja/čitanja književnog teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - izražava zapažanja nakon slušanja/čitanja književnoga teksta, povezuje temu i sadržaj teksta s vlastitim iskustvom te prepoznaje etičke vrijednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje zapažanja, misli i osjeća nakon slušanja/čitanja književnog teksta sa zapažanjima ostalih učenika, povezuje temu i sadržaj teksta s vlastitim iskustvom i izdvaja etičke vrijednosti teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava zapažanja, misli i osjeća nakon slušanja/čitanja književnog teksta, navodi sličnosti i razlike između književnoga teksta i vlastitoga iskustva; razgovara o estetskim i etičkim vrijednostima teksta
<p>B. 3. 2</p> <p>Učenik čita književni tekst i uočava pojedinosti književnoga jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje i izdvaja temu književnoga teksta - prepoznaje redoslijed događaja - povezuje likove s mjestom i vremenom radnje - opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru - uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu - uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi - uočava pjesničke slike - uočava emocionalnost i slikovitost teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - čita književni tekst i uz pomoć učitelja izražava zapažanja o pojedinostima teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - čita književni tekst i prema smjernicama uočava pojedinosti književnoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - čita književni tekst, izražava vlastite stavove i uočava pojedinosti književnoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - čita književni tekst, prepoznaje obilježja književnoga jezika; izražava razumijevanje sadržaja teksta: redoslijed događaja,

	<ul style="list-style-type: none"> - uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost - tekstovi: lirska, šaljiva, domoljubna, pejzažna lirska pjesma, priča, dječji roman, dječji igrokaz, legenda, slikovnica, pripovijetka, basna 				ponašanje lika, govor lika, pjesničke slike
<p>B. 3. 3</p> <p>Učenik čita prema vlastitome interesu te razlikuje vrste knjiga za djecu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz - razvija čitateljske navike kontinuiranim čitanjem i motivacijom za čitanjem različitih žanrova - izrađuje popis pročitanih knjiga - objašnjava razloge vlastitoga izbora knjiga za čitanje - preporučuje ostalim učenicima knjige koje je pročitao i koje su mu bile zanimljive - sudjeluje u radionicama za poticanje čitanja u školskoj knjižnici 	-	-	-	-
<p>B. 3. 4</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima sa svrhom oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska - stvara različite individualne uratke: stvara na dijalektu / mjesnom govoru, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, stvara novinsku stranicu, piše pismo podrške, crta naslovnice knjige, crta plakat, crta strip - razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo 	-	-	-	-
<p>PREPORUKA: Učitelj pri nastavnim materijalima na temelju inicijalnog stanja jezično-komunikacijske kompetencije učenika: metodički predloži za pisane vježbe, vježbe smislenoga povezivanja riječi u rečenici/tekstu, vježbe dopunjavanja rečenica/teksta, vježbe skraćivanja rečenica/teksta, vježbe prepisivanja s preinakama.</p> <p>Učeniku se nudi stvaralački način izražavanja i mogućnost dokazivanja u kreativnome izričaju koji je bitn o drukčiji od klasične provjere znanja. Aktivnosti se mogu ostvarivati individualnim i timskim radom. Ishod se prati i ne podliježe vrednovanju. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik prikuplja vlastite uratke u radnu mapu i predstavlja ih razrednomu odjelu, a učitelj ga može nagraditi ocjenom za izniman trud. Ishodom se ostvaruju međupredmetne teme Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti, Poduzetništvo, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije.</p>					
<p>KULTURA I MEDIJI</p>					
<p>C. 3. 1</p> <p>Učenik pronalazi podatke koristeći se različitim izvorima</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različite izvore informiranja: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-edukativnim časopisima i knjigama za djecu te na edukativnim internetskim stranicama 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja ili suučenika pronalazi 	<ul style="list-style-type: none"> - prima poruku iz različitih medija, uključuje nove informacije i izdvaja 	<ul style="list-style-type: none"> - koristi se zadanim izvorima informacija u kojima pronalazi važne podatke, 	<ul style="list-style-type: none"> - koristi se različitim izvorima informacija u kojima pronalazi važne podatke,

NACIONALNI KURIKULUM NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

<p>primjerenima dobi učenika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pronalazi podatke u različitim izvorima prema zadanim istraživačkim temama i vlastitim interesima - izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi, te prenosi tekst u druge oblike ili medije 	<p>podatke u različitim izvorima informacija</p>	<p>važne podatke te ih oblikuje u novi medijski sadržaj</p>	<p>razvrstava ih prema uputi te ih oblikuje u novi medijski sadržaj</p>	<p>razvrstava ih prema uputi te ih oblikuje u novi medijski sadržaj prenoseći tekst u vizualni ili grafički izgled, govornu interpretaciju ili crtež</p>
<p>C. 3. 2 Učenik razlikuje tiskane medije primjerene dobi i interesima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke - samostalno i redovito čita tekstove u književnim i zabavno-edukativnim časopisima za djecu i iskazuje mišljenje o njima - čita stripove i razlikuje ih od ostalih tiskanih medijskih tekstova - stvara kroz igru vlastite uratke potaknute određenim medijskim sadržajem 	<p>- prepoznaje različite tiskane medije i čita medijske sadržaje</p>	<p>- nabraja tiskane medije i razlikuje sadržaje u njima</p>	<p>- razlikuje tiskane medije, izabire medijske sadržaje prema interesu i razvrstava ih prema zadanoj temi</p>	<p>- raspravlja o medijskim sadržajima s kojima se susreće, razvija misao na temelju primljenih informacija te kroz igru stvara vlastite uratke potaknute određenim medijskim sadržajem</p>
<p>C. 3. 3 Učenik razlikuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posjećuje kulturne događaje i sudjeluje u njima - iskazuje svoje mišljenje o kulturnome događaju (atmosfera, raspoloženju) - razgovara s ostalim učenicima nakon kulturnoga događaja - izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem - izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstom - kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, likovne izložbe, izložbe u muzejima primjerene uzrastu i interesima učenika, susreti s književnicima i ilustratorima u školi ili narodnim (gradskim, mjesnim) knjižnicama, dječji književni, filmski, edukacijski, tradicijski festivali, kulturni projekti namijenjeni djeci, hrvatska kulturna i prirodna baština na svjetskoj razini (spomenici pod zaštitom UNESCO-a i nematerijalna svjetska baština u Hrvatskoj – narodni običaji i uratci) 	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

4. razred osnovne škole

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA					
<p>A. 4. 1</p> <p>Učenik razgovara i govori u skladu s komunikacijskom situacijom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razgovara i govori prema zadanoj ili slobodnoj temi - sadržajem i strukturom govorenja cjelovito obuhvaća temu - organizira govor prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak - stvaralačkim postupcima oblikuje govorene tekstove - sudjeluje u organiziranoj ili spontanoj raspravi - poštuje pravila komunikacije u raspravi: sluša sugovornike, govori kad ima riječ - prepoznaje važnost neverbalne komunikacije - primjenjuje nove riječi u komunikacijskoj situaciji - poštuje društveno prihvatljiva pravila uljudne komunikacije u različitim životnim situacijama <p>tekstovi: obavijest, poruka, kratki opis, organizirana i spontana rasprava, tekstovi oblikovani govorenim modalitetom jezika</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja razgovora u skladu sa zadanom ili slobodnom temom poštujući pravila uljudnoga ophođenja 	<ul style="list-style-type: none"> - razgovara u skladu sa zadanom ili slobodnom temom poštujući pravila uljudnoga ophođenja 	<ul style="list-style-type: none"> - razgovara i prema smjernicama raspravlja u skladu sa zadanom ili slobodnom temom poštujući pravila uljudnoga ophođenja i usmjerava dijalog u komunikaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - razgovara i raspravlja u skladu sa zadanom ili slobodnom temom poštujući pravila uljudnoga ophođenja, u komunikaciji stvara ozračje povjerenja i izražava inovativne ideje
<p>A. 4. 2</p> <p>Učenik sluša različite tekstove, izdvaja važne podatke i prepričava sadržaj poslušanoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja važne podatke iz poslušanoga teksta prema uputi - oblikuje bilješke na temelju izdvojenih podataka - prepričava poslušani tekst na temelju bilježaka - objašnjava nepoznate riječi služeći se dječjim rječnikom <p>tekstovi: književni i obavijesni tekstovi primjereni jezičnom razvoju i dobi, zvučni zapisi književnoumjetničkih tekstova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša različite vrste tekstova i uz pomoć učitelja izdvaja ključne podatke iz teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša različite vrste tekstova, prema smjernicama, izdvaja ključne podatke iz teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša različite vrste tekstova, izdvaja ključne podatke iz teksta i oblikuje bilješke 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša različite vrste tekstova, izdvaja ključne podatke iz teksta i prepričava poslušani tekst

<p>A. 4. 3 Učenik čita tekst i prepričava sadržaj teksta služeći se bilješkama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - povezuje grafičku strukturu teksta i sadržaj - izdvaja važne podatke iz teksta i piše bilješke s obzirom na sadržaj i strukturu - prepričava tekst na temelju bilježaka - objašnjava podatke u grafičkim prikazima - objašnjava nepoznate riječi: na temelju vođenoga razgovora, zaključivanja na temelju konteksta, uporabom rječnika nakon čitanja teksta - tekstovi: obavijesni, edukativni i književni tekstovi primjereni razvojnoj na dobi 	<ul style="list-style-type: none"> - čita različite vrste tekstova i uz pomoć učitelja izdvaja ključne podatke iz teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - čita različite vrste tekstova, prema smjernicama, izdvaja ključne podatke iz teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - čita različite vrste tekstova, izdvaja ključne podatke iz teksta i oblikuje bilješke 	<ul style="list-style-type: none"> - čita različite vrste tekstova, izdvaja ključne podatke iz teksta i prepričava poslušani tekst
<p>A. 4. 4 Učenik piše tekstove prema jednostavnoj kompozicijskoj strukturi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - piše tekstove poštujući kompozicijsku strukturu: uvod, razrada i zaključak - piše prema predlošcima za ovladavanje gramatičkom (morfološkom, sintaktičkom i leksičkom) i stilističkom normom (na početnoj funkcionalnoj razini) potrebnom za strukturiranje teksta - piše ogledne i česte pridjeve (opisne, gradivne i posvojne pridjeve na -čki, ćki, -ski, -ški) - točno piše posvojne pridjeve izvedene od vlastitih imena - piše veliko početno slovo: imena naroda, stanovnika, država, geografskih cjelina, knjiga, filmova, novina - provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost - tekstovi: bilješka, pisani sastavak, SMS poruka, poruka elektroničke pošte, pismo, sažetak, opis 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja i prema predlošku piše kratke tekstove u skladu s razvijenom sposobnošću promatranja i zapažanja 	<ul style="list-style-type: none"> - prema predlošku piše kratke tekstove u skladu s razvijenom sposobnošću promatranja i zapažanja (sistemizira zapažanja i oblikuje kompoziciju opisa) te uz pomoć učitelja provjeravajući pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše tekstove u skladu s razvijenom sposobnošću promatranja i zapažanja (sistemizira zapažanja i oblikuje kompoziciju opisa i pokazuje razvijene oblike izražajnih sredstava) provjeravajući pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost 	<ul style="list-style-type: none"> - piše tekstove u skladu s razvijenom sposobnošću promatranja i zapažanja (sistemizira zapažanja i oblikuje kompoziciju opisa); sastavlja dijelove u cjelinu i grafički organizira tekst uz pravopisnu točnost i slovopisnu čitkosti
<p>A. 4. 5 Učenik oblikuje tekst primjenjujući znanja o imenicama, glagolima i pridjevima uvažavajući gramatička i pravopisna znanja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razumije gramatičku kategoriju vrste riječi (imenice, glagoli, pridjevi) - pravilno oblikuje broj i rod imenica, umanjnice i uvećanice - točno oblikuje prošlo, sadašnje i buduće glagolsko vrijeme - točno oblikuje posvojne pridjeve - razlikuje rečenične dijelove i izražava okolnosti glagolske radnje - oblikuje rečenice i primjereni tekst - funkcionalno rabi riječi, sintagme i rečenice u skladu s dinamikom učenja s obzirom na jezični razvoj - funkcionalno primjenjuje jezična znanja 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja oblikuje sintagme i rečenice te funkcionalno primjenjuje jezična znanja uz odstupanja 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja oblikuje sintagme, rečenice i kratki tekst te funkcionalno primjenjuje jezična znanja uz odstupanja 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama oblikuje rečenice i tekst te funkcionalno primjenjuje jezična znanja uz uočavanje i ispravljanje pogrešaka na gramatičkoj i pravopisnoj razini 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno oblikuje rečenice i primjereni tekst te funkcionalno primjenjuje jezična znanja; pokazuje usvojenost gramatičke i pravopisne norme primjereno jezičnom

					razvoju i kritički odnos prema tekstu
<p>A. 4. 6</p> <p>Učenik objašnjava razliku između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - služi se standardnim hrvatskim jezikom u javnoj komunikaciji u skladu s usvojenim jezičnim pravilima - razlikuje mjesni govor i standardni hrvatski jezik navodeći ogleadne i česte primjere - uočava važnost pozitivnog odnosa prema mjesnom govoru - uočava važnosti mjesnoga govora i prepoznaje njegovu komunikacijsku ulogu na pojedinome prostoru (raznolikost hrvatskih govora, jezične zajednice u Hrvatskoj i izvan granica Republike Hrvatske) - čita i sluša tekstove na kajkavskome, čakavskom i štokavskom narječju 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja prepoznaje razliku između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika te uočava važnost učenja hrvatskoga standardnog jezika i pozitivnoga odnosa prema mjesnom govoru 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja izražava se zavičajnim govorom i prepoznaje razliku između zavičajnoga govora i hrvatskoga standardnoga jezika te uočava važnost učenja hrvatskoga standardnog jezika i pozitivnoga odnosa prema mjesnom govoru 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama izražava se zavičajnim govorom i prepoznaje razliku između zavičajnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika te uočava važnost učenja hrvatskoga standardnog jezika i pozitivnoga odnosa prema mjesnom govoru 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno se izražava zavičajnim govorom i razlikuje zavičajni govor i hrvatski standardni jezik te uočava važnost učenja hrvatskoga standardnog jezika i pozitivnoga odnosa prema mjesnom govoru
KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO					
<p>B. 4. 1</p> <p>Učenik izražava doživljaj književnoga teksta u skladu s vlastitim čitateljskim iskustvom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - povezuje doživljaj i razumijevanje književnoga teksta s vlastitim misaonim i emotivnim reakcijama na tekst - povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom - pokazuje radoznalost, sklonost i znatiželju za komunikaciju s književnim tekstom - razgovara s drugim učenicima o vlastitome doživljaju teksta - prepoznaje vrijedne poruke i mudre izreke - argumentira vlastite doživljaje i zaključuje o uočenim vrijednostima književnoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja izražava svoje misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama objašnjava i uspoređuje svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnog teksta s mislima i osjećajima drugih učenika te povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svoje misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnog teksta, uspoređuje ih s mislima i osjećajima drugih učenika te povezuje sadržaj, temu i motive teksta s vlastitim iskustvom

<p>B. 4. 2 Učenik čita književni tekst i objašnjava obilježja književnoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava osnovna obilježja pripovijetke, pjesme, bajke, basne, zagonetke, igrokaza, biografije i dječjega romana, mudre izreke - prepoznaje pjesničke slike (slika u pokretu, slika u mirovanju), personifikaciju i onomatopeju u književnome tekstu - prepoznaje obilježja poetskih tekstova: stih, strofa, ritam, zvučnost, slikovitost, ponavljanje u stihu, pjesničke slike, onomatopeja, personifikacija - prepoznaje obilježja proznih tekstova: događaj, likovi, pripovjedne tehnike - prepoznaje obilježja dramskih tekstova: lica, dijalog, monolog <p>- tekstovi: priča, pripovijetka, pjesma, igrokaz, dječji roman, poslovice</p>	<p>- čita književni tekst, uz pomoć učitelja odgovara na pitanja o tekstu i prepoznaje obilježja književnoga teksta</p>	<p>- čita književni tekst, odgovara na pitanja i postavlja pitanja te prepoznaje obilježja književnoga teksta</p>	<p>- čita književni tekst, odgovara na pitanja i postavlja pitanja, navodi obilježja književnoga teksta i izražava mišljenje o sadržaju teksta</p>	<p>- čita književni tekst, odgovara na pitanja i postavlja pitanja, objašnjava obilježja književnoga teksta i izražava mišljenje o sadržaju teksta potkrepljujući ga primjerima iz teksta</p>
<p>B. 4. 3 Učenik čita književne tekstove prema vlastitome interesu i obrazlaže svoj izbor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razvija čitateljske navike kontinuiranim čitanjem i motivacijom za čitanjem različitih žanrova - razlikuje dječje rječnike, enciklopedije i leksikone - redovito izlaže svoj čitateljski izbor ostalim učenicima - razgovara o izabranome i pročitanoj književnoj djelu - izabire tekstove prema interesu sa šireg popisa predloženih književnih tekstova za čitanje i sa popisa novijih izdanja 	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>
<p>B. 4. 4 Učenik se stvaralački izražava potaknut književnim tekstom, iskustvima i doživljajima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima sa svrhom oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - prikuplja vlastite uratke u radnu mapu (portfolio) prateći vlastiti napredak - stvara različite individualne uratke: pripovijeda sadržaj književnoga teksta iz perspektive drugoga lika, vremena ili mjesta, izražajno čita književne tekstove, recitira/krasoslovi, piše dnevnik, snima audioprilog, stvara fotopriču ili fotostrip 	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

PREPORUKA: Učeniku se nudi stvaralački način izražavanja i mogućnost dokazivanja u kreativnome izričaju koji je bitno drukčiji od klasične provjere znanja. Aktivnosti se mogu ostvarivati individualnim i timskim radom. Ishod se prati i ne podliježe vrednovanju. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik prikuplja vlastite uratke u radnu mapu i predstavlja ih razrednomu odjelu, a učitelj ga može nagraditi ocjenom za izniman trud. Ishodom se ostvaruju međupredmetne teme Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti, Poduzetništvo, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije.

<p>C. 4. 1</p> <p>Učenik izdvaja važne podatke koristeći se različitim izvorima primjerenima dobi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje izvore informiranja: stručnjaci ili drugi pojedinci, školske ili narodne/gradske knjižnice, internet, e-udžbenik - dolazi do podataka kombinirajući izvore informacija - prepoznaje, preuzima, pregledava i objašnjava materijale sa školske web stranice - rabi podatke u različite svrhe: proširuje sadržaje učenja, priprema se za pisanje i govorenje 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć učitelja pregledava i pronalazi izvore podataka 	<ul style="list-style-type: none"> - pregledava i pronalazi izvore podataka i izdvaja nekoliko važnih podataka prema uputi 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja ključnu poruku ili podatak iz različitih izvora te ih oblikuje unošenjem novih podataka, crtanjem grafikona i tablica 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava ključnu poruku ili podatak iz različitih izvora te ih oblikuje unošenjem novih podataka, crtanjem grafikona i tablica
<p>C. 4. 2</p> <p>Učenik razlikuje elektroničke medije primjerene dobi i interesima učenika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje televiziju, radio, internet - gleda emisije za djecu i razgovara o njima - objašnjava razliku između novinskih priloga na televiziji i radiju (primjerice, intervju) - pristupa kontrolirano društvenim mrežama i pretražuje internetske portale za djecu - gleda animirane, dokumentarne i igrane filmove i filmove dječjega filmskog stvaralaštva tematski i sadržajno primjerene recepcijskim i spoznajnim mogućnostima - zamjećuje sličnosti i razlike između književnoga djela, kazališne predstave i filma nastalih prema književnome djelu 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različite vrste medija i izabire medijski sadržaj prema vlastitome interesu 	<ul style="list-style-type: none"> - izabire (čita, sluša) medijske sadržaje te se priprema za stvarno ili virtualno stvaralaštvo 	<ul style="list-style-type: none"> - izražava mišljenje o izabranim medijskim sadržajima i služi se njima prenošenje poruke i stvaralaštvo 	<ul style="list-style-type: none"> - izražava mišljenje o izabranim medijskim sadržajima i služi se njima za učenje, prenošenje poruke i stvaralaštvo
<p>C. 4. 3</p> <p>Učenik razlikuje i opisuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posjećuje i sudjeluje u kulturnim događajima (likovnim, glazbenim, znanstvenim) - razgovara sa sudionicima tijekom i nakon kulturnoga događaja - izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem - izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstom - izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon posjeta kulturnom događaju - kulturni sadržaji: kazališne predstave za djecu, likovne izložbe, izložbe u muzejima primjerene uzrastu i interesima učenika, susreti s književnicima i ilustratorima u školi ili narodnim (gradskim, mjesnim) knjižnicama, dječji 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> -
	<p>književni, filmski, edukacijski, tradicijski festivali, kulturni projekti namijenjeni djeci, posjet nacionalnim ustanovama</p>				

5. razred osnovne škole

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOM UNIKACIJA					
<p>A. 5. 1</p> <p>Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različite svrhe govorenja: osobna, obrazovna i javna - primjenjuje različite govorne činove: zahtjev, isprika, zahvala i poziv - razgovara sa svrhom razmjene informacija - opisuje prema jednostavnoj kompozicijskoj strukturi - pripovijeda kronološki nižući događaje - razgovijetno govori i točno intonira rečenice <p>- tekstovi: vic, anegdota, razgovorne igre, spontani razgovor</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razgovara sa svrhom davanja i dobivanja informacija 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje različite govorne činove i pripovijeda kronološki 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje različite govorne činove, opisuje prema jednostavnoj kompozicijskoj strukturi i pripovijeda kronološki 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje različite govorne činove, opisuje prema jednostavnoj kompozicijskoj strukturi i pripovijeda kronološki te prepoznaje različite svrhe govorenja
<p>A. 5. 2</p> <p>Učenik sluša tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje slušanje iz zadovoljstva i slušanje sadržaja: usmjereno na razumijevanje i zapamćivanje poruka - izdvaja ključne riječi i piše kratke bilješke o slušanome tekstu - prepričava slušani tekst služeći se bilješkama - objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora i uporabom rječnika <p>- tekstovi: opis, anegdota, radijski i televizijski prilogi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst i izdvaja ključne riječi prema unaprijed zadanim pitanjima 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst, izdvaja ključne riječi i piše bilješke 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst, izdvaja ključne riječi, piše bilješke i prepričava slušani tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst, izdvaja ključne riječi, piše bilješke i objašnjava značenje teksta

<p>A. 5. 3 Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje svrhu čitanja: osobna, obrazovna i javna - uočava sastavne elemente grafičke strukture teksta: naslov, podnaslove, fotografije i/ili ilustracije - izdvaja ključne riječi i piše kratke bilješke - prepričava tekst služeći se bilješkama - objašnjava nepoznate riječi na temelju vođenoga razgovora i zaključivanja iz konteksta 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst i izdvaja ključne riječi prema unaprijed zadanim pitanjima 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst, izdvaja ključne riječi i piše bilješke 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst, izdvaja ključne riječi, piše bilješke i prepričava pročitani tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst, izdvaja ključne riječi, piše bilješke i objašnjava značenje teksta
	<ul style="list-style-type: none"> - služi se sadržajem i kazalom pojmova u traženju informacija - ovladava osnovnim tehnikama pretraživanja interneta i knjižničnih kataloga <p>- tekstovi: opis, anegdota, bilješka; poziv, oglas</p>				
<p>A. 5. 4 Učenik piše pripovjedne tekstove u skladu s temom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - piše tekst trodijelne strukture u skladu sa slobodno odabranom ili zadanom temom - utvrđuje temu: čita i istražuje o temi u različitim izvorima, povezuje temu sa stečenim znanjem i iskustvom - piše bilješke o temi: u natuknicama navodi podteme razrađujući temu - pripovijeda kronološki nižući događaje povezujući rečenice tako da sljedeća proizlazi iz prethodne - služi se novim riječima koje je čuo ili pročitao istražujući o temi - provjerava točnost informacija - svjesno i točno citira autorsko djelo poštujući intelektualno vlasništvo - piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima: vlastite imenice, posvojni pridjevi, zemljopisna imena u bližem okružju; piše zarez odvajajući usklik i vokativ od ostatka rečenice - služi se pravopisnim priručnicima sa svrhom poštivanja pravopisne norme - piše u skladu s usvojenim gramatičkim i pravopisnim pravilima <p>- tekstovi: pisani sastavak, sažeto, opširno i stvaralačko prepričavanje, e-pismo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - piše pripovjedne tekstove bez vidljive strukture 	<ul style="list-style-type: none"> - piše pripovjedne tekstove trodijelne strukture ne postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost 	<ul style="list-style-type: none"> - piše pripovjedne tekstove vidljive sadržajne smislenosti i strukture 	<ul style="list-style-type: none"> - piše pripovjedne tekstove vidljive sadržajne smislenosti i strukturne povezanosti te stilske ujednačenosti

PREPORUKA: Faze procesa pisanja: 1. priprema faza: prvi susret s temom (misaona priprema), prikupljanje podataka i građe, planiranje (izrada plana); 2. faza pisanja po planu (različite inačice); 3. faza usavršavanja (prepravljivanje, ispravljanje, dorada); 4. faza predstavljanja javnosti (uređivanje za objavljivanje, objavljivanje); Izvori informacija: stručnjaci ili drugi pojedinci, školske ili narodne/gradske knjižnice, internet.

<p>A. 5. 5</p> <p>Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima na oglednim i čestim primjerima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje morfološke kategorije kojima se uspostavljaju veze među riječima: rod, broj, padež, osoba i vrijeme - razlikuje opće i vlastite imenice, opisne, posvojne i gradivne pridjeve, osobne, posvojne i upitne zamjenice - uočava padeže kao različite oblike iste riječi na čestim i oglednim primjerima - provodi stupnjevanje pridjeva na uporabnoj razini - točno rabi riječi s provedenim glasovnim promjenama - razlikuje nepromjenjive riječi u službi: izricanja okolnosti radnje, odnosa među riječima i povezivanja i preoblike rečenice: prilozi, prijedlozi, veznici, usklici, čestice - izriče prošle, sadašnje i buduće radnje glagolom (prezent, perfekt i futur prvi) 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje morfološke kategorije roda, broja, osobe i vremena u svrhu oblikovanja rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje imenice, pridjeve i glagole i oblikuje jednostavne neproširene i proširene rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje promjenjive i nepromjenjive vrste riječi u službi sklapanja i preoblike rečenice 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje promjenjive i nepromjenjive vrste riječi u službi sklapanja i preoblike rečenice te uočava različite oblike iste riječi u padežnoj paradigmi
<p>PREPORUKA: Riječi poredane po čestoti moguće je pronaći u objavljenome Hrvatskome čestotnome rječniku (Moguš, Bratanić i Tadić 1999) ili na jednome od dvaju mrežnih korpusa (Hrvatska jezična riznica http://riznica.ihjj.hr/ i Hrvatski nacionalni korpus www.hnk.ffzg.hr).</p>					
<p>A. 5. 6.</p> <p>Učenik uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika u užem i širem okružju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava službenu ulogu i uporabu hrvatskoga jezika i latiničnoga pisma u Republici Hrvatskoj - razlikuje standardni hrvatski jezik od materinskoga jezika, drugoga jezika, jezika nacionalnih manjina te navodi primjere - uspoređuje vlastiti zavičajni govor i narječje sa standardnim hrvatskim jezikom - prepoznaje i izdvaja riječi zavičajnoga govora i narječja, razgovornoga jezika te ih zamjenjuje riječima hrvatskoga hrvatskog jezika - razlikuje vlastiti mjesni govor i narječje od drugih govora i narječja 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vlastiti mjesni govor od standardnoga hrvatskog jezika i navodi primjere 	<ul style="list-style-type: none"> - navodi komunikacijske situacije koje zahtijevaju uporabu službenoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava razliku između standardnoga hrvatskog jezika i materinskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje službeni jezik, materinski jezik, drugi jezik i jezik nacionalnih manjina
<p>PREPORUKA: Razvija osobni i zavičajni identitet kao dio hrvatske jezične baštine. Dio sadržaja ishoda ostvaruje se u školskoj knjižnici i izvanučioničkoj nastavi, kao što su posjeti tribinama, susretima, zavičajnim muzejima i festivalima na kojima se njeguje zavičajna riječ.</p>					

KNJIŽEVNOST I STVAR ALAŠTVO					
<p>B. 5. 1</p> <p>Učenik obrazlaže doživljaj književnoga teksta, objašnjava uočene ideje povezujući tekst sa svijetom oko sebe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izražava doživljaj o književnome tekstu - razvija sposobnost fantazijskoga mišljenja: doživljavanjem pročitanaoga izražava vlastite osjećaje, stavove i vrijednosti - komentira i obrazlaže vlastito razumijevanje književnoga teksta - prepoznaje glavne ideje i problematiku književnoga teksta i povezuje ih sa stvarnošću 	<p>- izražava neposredni doživljaj na književni tekst</p>	<p>- izražava emocionalni doživljaj i razumijevanje književnoga teksta</p>	<p>- izražava emocionalni doživljaj književnoga teksta i dovodi u vezu razumijevanje književnoga teksta s glavnim idejama</p>	<p>- obrazlaže emocionalni doživljaj književnoga teksta povezujući ideje književnoga teksta sa svijetom oko sebe</p>
<p>PREPORUKA: Da bi učeni k razvio trajnu čitateljsku naviku, preporučuje se zajedničko čitanje kraćih cjelovitih tekstova na satu i u školskoj knjižnici, tj. interakcija: učenik - tekst, učeni k - tekst - učenici, učenik - tekst - učitelj te aktivan razgovor u kojem sudjeluju svi učenici. Predmet razgovora treba biti isključivo učenikovo razumijevanje teksta na temelju doživljaja. Pritom se ističe važnost svakoga pojedinačnog mišljenja.*</p>					
<p>B. 5. 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava književnost kao umjetnost riječi - objašnjava razliku između književnih i ostalih tekstova navodeći primjere - razlikuje temeljna žanrovska obilježja: poetska, prozna, dramska, na osnovi 	<p>- razlikuje poetske, prozne i dramske</p>	<p>- razlikuje temeljna žanrovska obilježja na osnovi tematike</p>	<p>- razlikuje temeljna žanrovska obilježja na osnovi</p>	<p>- razlikuje temeljna žanrovska i jezičnostilska obilježja</p>
<p>Učenik razlikuje temeljna žanrovska obilježja književnoga teksta.</p>	<p>tematike, likova i načina izlaganja, strukture teksta</p> <ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje temeljna književnoteorijska znanja: zvučnost i ritmičnost, stih, strofa; pripovijedanje o događajima, opisivanje, dijalog; sceničnost dramskoga teksta, dijalog, monolog, didaskalije - prepoznaje jezično-stilska obilježja književnoga teksta: preneseno značenje, pjesnička slika, epitet, usporedba - tekstovi: lirska pjesma: domoljubna, pejzažna; dijalektna pjesma; kratka priča, roman za djecu i mlade, igrokaz; strip 	<p>tekstove navodeći primjere</p>	<p>i strukture teksta na poznatim primjerima</p>	<p>tematike, načina izlaganja i strukture teksta na poznatim primjerima</p>	<p>književnih tekstova na poznatim primjerima</p>

<p>B. 5. 3 Učenik obrazlaže vlastiti izbor književnoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izražava vlastiti doživljaj književnoga teksta - obrazlaže razloge vlastitog izbora književnoga teksta - dijeli vlastito čitateljsko iskustvo predstavljajući pročitani književni tekst prema uputama ili unaprijed postavljenim zadacima 	-	-	-	-
<p>B. 5. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na temelju jezičnih vještina, aktivnoga rječnika i stečenoga znanja oblikuje uratke u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska - prepoznaje pojam autorstva i autorskog djela te koncept zaštite intelektualnoga vlasništva kao način zaštite vlastitog i poštivanja tuđeg autorskog djela u kreiranju novih sadržaja - stvara na narječju / mjesnome govoru, improvizira ili dramatizira tekst i priprema za izvedbu, izražava se pokretom i plesom, crta slikovnicu, ilustrira priču i druge uratke prema vlastitoj zamisli - razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo 	-	-	-	-
<p>PREPORUKA: Učeniku se nudi stvaralački način izražavanja i mogućnost dokazivanja u kreativnome izričaju koji je bitno drukčiji od klasične provjere znanja. Aktivnosti se mogu ostvarivati individualnim i timskim radom. Ishod se prati i ne podliježe vrednovanju. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja uradak razrednomu odjelu, a učitelj ga može nagraditi ocjenom za izniman trud. Ishodom se ostvaruju međupredmetne teme Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako u čiti, Poduzetništvo, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije.</p>					
<p>KUTURA I MED IJI</p>					
<p>C. 5. 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje tiskane medijske tekstove prema ritmu izlaženja: dnevne novine, tjedne, mjesečne i godišnje časopise - uočava uporabu i organizaciju pojedinih sadržajnih i grafičkih elemenata u 	- razlikuje tiskane medijske tekstove	- nabraja sadržajne i grafičke elemente tiskanoga	- izdvaja sadržajne i grafičke elemente tiskanoga	- uspoređuje različite tiskane medijske tekstove i

<p>Učenik razlikuje tiskane medijske tekstove i izdvaja tekstove koji promiču pozitivne vrijednosti.</p>	<p>različitim tiskanim medijskim tekstovima sa svrhom prenošenja poruke - prepoznaje kako se grafičkim elementima (<i>naslov, nadnaslov, podnaslov, fotografija/ilustracija, okvir</i>) oblikuje značenje medijske poruke i stvara željeni učinak na primatelja</p> <p>- izdvaja sadržaje koji promiču pozitivne vrijednosti i potiču pozitivne komunikacijske obrasce</p>		<p>medijskoga teksta i prepoznaje pozitivne vrijednosti u medijskim tekstovima</p>	<p>medijskoga teksta sa svrhom prenošenja poruke</p>	<p>uporabu sadržajnih i grafičkih elemenata sa svrhom promicanja pozitivnih vrijednosti</p>
<p>C. 5. 2</p> <p>Učenik opisuje značenje popularnokulturnih tekstova u kontekstu svakodnevnoga života.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava vezu teksta i svijeta koji ga okružuje - opisuje značenje popularnokulturnih tekstova i povezuje ih sa svakodnevnim životom - uočava priču kao temelj popularnokulturnih tekstova - upoznaje pojam popularne kulture (<i>ono što se sviđa velikomu broju ljudi</i>) - tekstovi: animirani filmovi, videoigre, igrani filmovi, isječci na internetskim portalima, tj. suvremeni tekstovi s kojima se učenik svakodnevno susreće 	<p>- prepoznaje popularnokulturne tekstove u kontekstu svakodnevnog života</p>	<p>- povezuje popularnokulturne tekstove sa svakodnevnim životom</p>	<p>- objašnjava značenje popularnokulturnih tekstova uočavajući priču kao temeljni element</p>	<p>- upoznaje pojam popularne kulture na tekstovima s kojima se svakodnevno susreće</p>
<p>PREPORUKA: Sadržajima i aktivnostima ovoga ishoda učeniku se predstavlja kultura s gledišta svakodnevnoga života, kultura s društvenoga gledišta, kultura u odnosu na popularnu kulturu i kultura u odnosu prema književnosti i ostalim umjetnostima. Nastoji se promicati senzibilitet za novu, mladu publiku i njihove frekventne žanrove sa svrhom razvoja kreativnoga i kritičkoga mišljenja.</p>					

<p>C. 5. 3</p> <p>Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.</p>	<p>Preporučeni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posjet kazalištu: kazališne predstave; programi kojima se predstavlja organizacija rada kazališta, rad na predstavi i njihovi sudionici - odlazak u kino i kinoteke - posjet medijskim kućama (radijske i televizijske postaje, novinske i izdavačke kuće) - posjet institucijama: knjižnice, muzeji, atelijeri, umjetničke radionice, instituti, zavodi - posjet festivalima: književni, filmski, znanstveni, edukacijski, tradicijski - posjet tribinama i susreti s književnicima i autorima različitih područja djelovanja - sudjelovanje u radionicama različitih sadržaja - posjet izložbama - posjet predavanjima u fizičkome i digitalnome okružju - sudjelovanje u raznim projektima 	-	-	-	-
	<p>- posjet internetskim sadržajima: <i>online</i> izložbe, <i>online</i> učionice, kulturni portali</p>				

PREPORUKA: Ishod se ne vrednuje, samo se prati. Aktivnosti i sadržaji iskazani u ovome ishodu uvjetovani su razvojnom dobi i interesima učenika, fizičkim okruženjem (lokalne zajednice i njihova ponuda društveno-kulturnih i umjetničkih sadržaja) te upućivanjem na digitalne sadržaje dostupne svima bez obzira na mjesto školovanja ili stanovanja. Sadržaji izvanučioničkoga tipa zahtijevaju pojedinačni angažman svakoga učenika, aktiviranje stečenih znanja i kompetencija u smislu neposrednoga iskustvenoga učenja. Ishod se odnosi na sve cikluse u svrhu osobnoga razvoja te aktivnoga uključivanja učenika u kulturni i društveni život zajednice.

6. razred osnovne škole

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

HRVATSKI JEZIK I KOM UNIKACIJA					
<p>A. 6. 1</p> <p>Učenik govori i razgovara o pročitanim i poslušanim tekstovima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje svrhe govorenja: osobna, obrazovna i javna - kratko izlaže na zadanu temu - razlikuje obrasce vođenja razgovora s obzirom na sugovornika, vrstu i svrhu razgovora: razgovor s vršnjacima ili odraslima, slobodni ili vođeni razgovor - pripovijeda s različitih točaka gledišta - pripovijeda događaje poštujući uzročno-posljedične veze - razlikuje brzinu govorenja: usporena, srednja i ubrzana <p>- tekstovi: razgovor na temu, izlaganje na temu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje obrasce vođenja razgovora s obzirom na sugovornika i prepričava događaj 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje obrasce vođenja razgovora s obzirom na vrstu i svrhu razgovora i pripovijeda s različitih točaka gledišta 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje obrasce vođenja razgovora s obzirom na vrstu i svrhu razgovora i pripovijeda nižući događaje 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje obrasce vođenja razgovora s obzirom na vrstu i svrhu razgovora i izlaže na zadanu temu
<p>A. 6. 2</p> <p>Učenik sluša tekst, sažima podatke u bilješke i objašnjava značenje teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje slušanje iz zadovoljstva i slušanje sadržaja: usmjereno na razumijevanje i zapamćivanje, od drugih vrsta slušanja - postavlja potpitanja o slušanome tekstu da bi pojasnio razumijevanje - sažima podatke o slušanome tekstu u bilješke i objašnjava značenje teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - odgovara na pitanja o slušanome tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - prepričava slušani tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - prepričava slušani tekst i sažima podatke u bilješke 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava značenje teksta na temelju bilježaka
	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava značenje nepoznatih riječi na temelju zaključivanja iz konteksta i uporabom rječnika <p>- tekstovi: izvješće, sažetak, uputa, kratka priča, radijski i televizijski prilog</p>				
<p>A. 6. 3</p> <p>Učenik čita tekst, uspoređuje podatke prema važnosti i objašnjava značenje teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje svrhu čitanja: osobna, obrazovna i javna - dovodi u vezu elemente grafičke strukture sa sadržajem teksta - izdvaja važne podatke iz čitanoga teksta - oblikuje bilješke o čitanome tekstu - sažeto prepričava pročitani tekst na temelju izdvojenih podataka - uspoređuje podatke sličnoga sadržaja pronađene u različitim izvorima i izabire ih prema korisnosti <p>- tekstovi: izvješće, sažetak, uputa; slikovni prikaz podataka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odgovara na pitanja o pročitanoj tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - sažeto prepričava pročitani tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - prepričava pročitani tekst i sažima podatke u bilješke 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje podatke prema važnosti i objašnjava značenje teksta

<p>A. 6. 4 Učenik piše pripovjedne i opisne tekstove prema planu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izrađuje plan pisanja: sažima prikupljene podatke, uspoređuje podatke prema važnosti, određuje glavni cilj pisanja - raspoređuje sadržaj prema kompozicijskoj strukturi: dijelove plana oblikuje u manje cjeline - opisuje poštujući redosljed promatranja - opisuje subjektivno i objektivno razvijajući tekst na temelju asocijacija usporedno povezujući rečenice - pripovijeda s različitih gledišta s istaknutim uzročno-posljedičnim vezama - pronalazi podatke u različitim izvorima prema svojim interesima i potrebama - preuzima i rabi različite oblike informacija poštujući načela zaštite intelektualnoga vlasništva - piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima (zemljopisna imena u širem okružju); piše redne brojeve; piše pravopisne znakove: točka sa zarezom, dvotočka, trotočka i zgrade - tekstovi: opis osobe, objektivni i subjektivni opis, prepričavanje s promjenom gledišta, pozivnica 	<ul style="list-style-type: none"> - piše pripovjedni tekst vidljive strukture i opisuje prema unaprijed zadanom redosljedu promatranja 	<ul style="list-style-type: none"> - piše pripovjedne i opisne tekstove razrađujući dijelove plana u manje cjeline 	<ul style="list-style-type: none"> - piše pripovjedni tekst s različitih gledišta i razlikuje subjektivno i objektivno opisivanje 	<ul style="list-style-type: none"> - piše pripovjedni tekst s različitih gledišta i opisuje razvijajući tekst na temelju asocijacija

<p>A. 6. 5</p> <p>Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim vrstama riječi na oglednim i čestim primjerima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - točno rabi u govoru i pismu povratno-posvojnu, povratnu i pokazne zamjenice; glavne i redne brojeve - razlikuje morfološke kategorije: rod, broj, osoba, vrijeme, način, glagolski vid - točno rabi u govoru i pismu neodređeni oblik infinitiv, glagolska imenica, glagolski pridjevi, glagolski prilozi; glagolsko vrijeme: aorist, imperfekt, pluskvamperfekt, futur drugi; glagolski načini: imperativ, kondicional prvi 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje morfološke kategorije: rod, broj, osoba, vrijeme, glagolski vid 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje prošla, sadašnje i buduća glagolska vremena, zamjenice i brojeve 	<ul style="list-style-type: none"> - oblikuje rečenice koristeći se različitim vrstama zamjenica, brojeva i glagolskih oblika 	<ul style="list-style-type: none"> - oblikuje rečenice i objašnjava svrhu uporabe određenoga glagolskog oblika, zamjenice i broja
<p>A. 6. 6</p> <p>Učenik uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika kroz hrvatsku povijest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje hrvatska narječja i govore - upoznaje se s pojmovima trojezičnosti (<i>staroslavenski, starohrvatski i latinski</i>) i tropismenosti (<i>glagoljica, hrvatska ćirilica/bosančica, latinica</i>) kroz hrvatsku povijest - upoznaje se sa spomenicima hrvatske srednjovjekovne pismenosti 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje hrvatska narječja i govore i uočava važnost Bašćanske ploče u kontekstu hrvatske povijesti 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje tekstove s obzirom na narječje i imenuje spomenike hrvatske pismenosti 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava različite govore u istom narječju i razvrstava spomenike hrvatske pismenosti prema jeziku i pismu 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje hrvatska narječja i govore navodeći primjere i objašnjava važnost spomenika hrvatske pismenosti
<p>KNJIŽEVNOST I STVAR ALAŠTVO</p>					
<p>B. 6. 1</p> <p>Učenik obrazlaže vlastite stavove u vezi s pročitanim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kako stavovi i vrijednosti u književnim tekstovima utječu na čitatelje, uspoređuje ih s vlastitim stavovima i vrijednostima - izražava vlastite predodžbe o stvarnosti i uvjerenja na temelju čitateljskoga iskustva - uočava etičku razinu književnoga teksta - opisuje na koji način i u kojoj mjeri književni tekst utječe na oblikovanje njegovih stavova i vrijednosti - prepoznaje različite obrasce ponašanja likova - uočava svrhu književnoga teksta: pobuđivanje osjećaja i ljudske odgovornosti 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje vlastite reakcije potaknut književnim tekstom 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje vlastite predodžbe i iskustva te iskustva izrečena u književnome tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže vlastite predodžbe, iskustva i stavove te iskustva izrečena u književnome tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže vlastite predodžbe, iskustva i stavove te ih uspoređuje s onima u književnome tekstu

<p>B. 6. 2</p> <p>Učenik obrazlaže značenje književnoga teksta na temelju vlastitoga čitateljskog iskustva i znanja o književnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - otkriva značenje teksta na temelju suodnosa motiva i teme - razlikuje sastavnice književnoga teksta: likovi, događaji, mjesto, vrijeme - razlikuje pripovjedača u prvoj i trećoj osobi - objašnjava vlastito razumijevanje pjesničkih slika i prenesenoga značenja pridajući mu vlastito značenje - uočava različite vrste stihova i strofa - uočava ulogu ponavljanja: vrste rime i ponavljanja; asonanca, aliteracija - uočava dramski sukob kao temelj dramske radnje 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava sastavnice književnoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje sastavnice književnoga teksta i navodi primjere 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže značenje književnoga teksta primjenjujući književnoteorijsko znanje 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže značenje književnoga teksta na temelju književnoteorijskog a znanja i čitateljskog iskustva
	<ul style="list-style-type: none"> - tekstovi: lirska pjesma, crtica, ljubavni roman, dramski tekst; strip 				
<p>B. 6. 3</p> <p>Učenik obrazlaže vlastiti izbor književnoga teksta uočavajući svrhu književnoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava svrhu književnoga teksta: zadovoljstvo, poučavanje o svijetu - uočava da osoba isti problem može sagledati s različitih gledišta - povezuje književni tekst sa suvremenim i osobnim kontekstom - objašnjava čitateljske sklonosti i utjecaj na čitateljski ukus - uvažava različite izbore književnih tekstova - preporučuje književni tekst drugima 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> -
<p>B. 6. 4</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na temelju jezičnih vještina, aktivnoga rječnika i stečenoga znanja oblikuje uratke u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska - snima fotografije prema motivima, snima kratke filmove (isječke), osmišljava kostime i scenografiju, organizira kvizove, oblikuje glagoljično pismo različitim likovnim tehnikama i stvara druge uratke prema vlastitoj zamisli 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> -

KULTURA I MEDIJI					
<p>C. 6. 1 Učenik uspoređuje različito predstavljanje istih medijskih sadržaja sa svrhom utjecaja na razvoj mišljenja i stavova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava podjelu na javne i komercijalne medije - uočava različito prenošenje istih medijskih sadržaja u različitim medijima - objašnjava različite reakcije različitih primatelja na isti medijski tekst - pretpostavlja o ciljanoj publici na temelju pročitanoga teksta / pogledane predstave / filma / serije - opisuje kako se različitim postupcima, tehnikama te vizualnim i zvučnim 	<ul style="list-style-type: none"> - pronalazi primjere istoga medijskoga sadržaja u različitim medijima 	<ul style="list-style-type: none"> - pronalazi primjere istoga medijskog sadržaja u različitim medijima i uočava različito predstavljanje sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava uporabu postupaka i tehnika u medijskome tekstu i različito predstavljanje istih medijskih sadržaja sa svrhom utjecaja na razvoj mišljenja i stavova 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava uporabu postupaka i tehnika u medijskome tekstu te na primjerima objašnjava kako se njima prenosi poruka
	<p>znakovima oblikuje značenje medijske poruke i stvara željeni učinak na publiku sa svrhom prenošenja poruke</p>				
<p>C. 6. 2 Učenik objašnjava značenje popularnokulturnih tekstova s obzirom na interese i prethodno iskustvo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava vezu teksta i svijeta koji ga okružuje - objašnjava značenje popularnokulturnih tekstova i povezuje ih s vlastitim interesima, željama i iskustvom - uočava priču i likove kao temelje popularnokulturnih tekstova, tj. kao objekte znatiželje, sviđanja/nesviđanja - izdvaja dijelove popularnokulturnih tekstova koji predstavljaju razlike i različita uvjerenja - uspoređuje vlastita i tuđa mišljenja o popularnokulturnim tekstovima u skladu s dosadašnjim iskustvom - objašnjava pojam popularne kulture na poznatim primjerima popularnokulturnih tekstova - tekstovi: stripovi, televizijske emisije, časopisi 	<ul style="list-style-type: none"> - povezuje popularnokulturne tekstove s vlastitim interesima 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje popularnokulturne tekstove kao dio trenutačne društvene stvarnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava značenje popularnokulturnih tekstova dovodeći ih u vezu s vlastitim iskustvom 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava značenje popularnokulturnih tekstova uočavajući različita uvjerenja i postavlja se kao aktivan primatelj

<p>C. 6. 3 Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.</p>	<p>Preporučeni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posjet kazalištu: kazališne predstave; programi kojima se predstavlja organizacija rada kazališta, rad na predstavi i njihovi sudionici - odlazak u kino i kinoteke - posjet medijskim kućama (radijske i televizijske postaje, novinske i izdavačke kuće) - posjet institucijama: knjižnice, muzeji, atelijeri, umjetničke radionice, instituti, zavodi - posjet festivalima: književni, filmski, znanstveni, edukacijski, tradicijski - posjet tribinama i susreti s književnicima i autorima različitih područja djelovanja - sudjelovanje u radionicama različitih sadržaja - posjet izložbama - posjet predavanjima u fizičkome i digitalnome okružju - sudjelovanje u raznim projektima 	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---

NIJE LEKTORIRANO

	- posjet internetskim sadržajima: <i>online</i> izložbe, <i>online</i> učionice, kulturni portali				
--	---	--	--	--	--

7. razred osnovne škole

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOM UNIKACIJA					
<p>A. 7. 1</p> <p>Učenik govori prema planu i razgovara primjenjujući vještine grupnoga razgovora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje svrhu govorenja: osobna, obrazovna, javna - govori objektivne pripovjedne tekstove prema planu - razlikuje vještine grupnoga razgovora: uvjeravanje, nagovaranje, pregovaranje, raspravljanje - razlikuje spontanu i planiranu komunikaciju - raspravlja spontano i prema unaprijed dogovorenoj temi - obrazlaže vlastito mišljenje i stajalište o različitim temama u skladu s dobi i vlastitim iskustvom - točno naglašava riječi u skladu s naglasnim sustavom hrvatskoga standardnog jezika - povezuje izgovorne cjeline u veće cjeline i rečenice, rečeničnim naglaskom i rečeničnom intonacijom - tekstovi: izvješće, grupni razgovor 	<ul style="list-style-type: none"> - govori pripovjedne tekstove bez vidljive strukture i sudjeluje u spontanoj raspravi kad mu je tema poznata 	<ul style="list-style-type: none"> - govori objektivne pripovjedne tekstove i sudjeluje u spontanoj i planiranoj raspravi 	<ul style="list-style-type: none"> - govori objektivne pripovjedne tekstove prema planu i primjenjuje vještine grupnoga razgovora: raspravljanje, nagovaranje 	<ul style="list-style-type: none"> - govori objektivne pripovjedne tekstove prema planu i primjenjuje vještine grupnoga razgovora s izraženim stavom
<p>A. 7. 2</p> <p>Učenik sluša tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje svrhu slušanja: osobna, obrazovna, javna - razlikuje empatijsko slušanje: usmjereno na razumijevanje govornikovih osjećaja i potreba, od drugih vrsta slušanja - razlikuje bitne od nebitnih podataka u slušanome tekstu - organizira i interpretira podatke iz slušanoga teksta te ih sažima u različite vrste bilježaka - parafrazira slušani tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst i prepoznaje bitne podatke u slušanome tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst i sažima bitne podatke u različite vrste bilježaka 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst, izvodi zaključke o slušanome tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst, izvodi zaključke o slušanome tekstu i tumači značenje slušanoga teksta

	<ul style="list-style-type: none"> - donosi niz zaključaka da bi oblikovao značenje i smisao slušanoga teksta - objašnjava značenje nepoznatih riječi iz slušanoga teksta služeći se rječnicima <p>- tekstovi: objašnjenje, komentar; radijska i televizijska emisija</p>				
<p>A. 7. 3</p> <p>Učenik čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svrhu čitanja: osobna, obrazovna i javna - uočava grafičku strukturu teksta - objašnjava svrhu slikovnih elemenata - razlikuje slične podatke u čitanome tekstu - pojednostavnjuje složene podatke iz čitanoga teksta - organizira i interpretira podatke iz čitanoga teksta i sažima ih u različite vrste bilježaka - pronalazi dokaze i potkrepljuje zaključke do kojih je došao čitanjem - izabire odgovarajuće izvore za istraživanje informacija u skladu sa zadatkom - objašnjava značenje nepoznatih riječi služeći se rječnicima <p>- tekstovi: objašnjenje, komentar; obrazac, brojčani prikaz podataka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst i izdvaja bitne podatke u jednostavne bilješke 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst i sažima bitne podatke u različite vrste bilježaka 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst, organizira podatke u različite vrste bilježaka i objašnjava značenje pročitanaoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst, interpretira podatke i tumači značenje pročitanaoga teksta potrepljujući ga dokazima

<p>A. 7. 4</p> <p>Učenik piše objektivne pripovjedne tekstove u skladu s temom i prema planu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pripovijeda objektivno: promatra i prati događaj, zapaža tijek događaja i uključeno sudionika događaja poštujući točnost i istinitost činjenica - odgovara na pitanja tko sudjeluje u događaju, što se događa, gdje se i kada događa i koji je uzrok događaja (zašto i kako?) - poštuje načelo sažetosti, potpunosti, aktualnosti, točnosti i uvjerljivosti - ponovno čita i pregledava napisani tekst sa svrhom usavršavanja teksta služeći se pravopisom i rječnicima - razlikuje činjenice od mišljenja i stavova - uspoređuje informacije iz različitih izvora sa svrhom procjene pouzdanosti, točnosti i autorstva - selektivno i kritički preuzima informacije iz različitih izvora - piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima (ustanove, društva, pokreti, epohe, povijesni događaji); piše zarez: nizanje, naknadno dodavanje, umetanje i isticanje; piše česte kratice i pokrate - razlikuje upravni i neupravni govor u pismu - točno rabi pravopisne znakove u rečenici: dvotočka, navodnici, polunavodnici, crtica, spojnica, kosa crta - tekstovi: obavijest, vijest, izvješće, pismo 	<p>- piše objektivni pripovjedni tekst zapažajući tijek događaja</p>	<p>- piše objektivne pripovjedne tekstove odgovarajući na pet temeljnih pitanja</p>	<p>- piše objektivne pripovjedne tekstove prema planu i poštuje načela s obzirom na vrstu teksta</p>	<p>- piše objektivne pripovjedne tekstove i doraduje ih uporabom podataka iz različitih izvora</p>
<p>A. 7. 5</p> <p>Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o gramatičkome i komunikacijskom ustrojstvu rečenice na oglednim i čestim primjerima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje glasovne promjene: sibilizacija, palatalizacija, jotacija, nepostojani a - objašnjava gramatičko ustrojstvo rečenice: predikat, subjekt, objekt (glagoli po predmetu radnje) i priložne oznake te atribut i apozicija na oglednim i čestim primjerima - razlikuje značenja i službu padeža u rečenici - objašnjava razliku između rečenice kao gramatičke jedinice, tj. modela kojim se ne govori i rečenice kao komunikacijske jedinice, tj. konkretnoga ostvaraja u govoru i pismu - objašnjava stilski neobilježeni red riječi u rečenici i stilski obilježeni red riječi u rečenici na oglednim i čestim primjerima 	<p>- razlikuje riječi s obzirom na njihovu vrstu i službu u rečenici</p>	<p>- povezuje značenje padeža i službu riječi u rečenici</p>	<p>- objašnjava gramatičko ustrojstvo rečenice sa svrhom oblikovanja teksta</p>	<p>- objašnjava gramatičko i komunikacijsko ustrojstvo rečenice sa svrhom oblikovanja teksta</p>

<p>A. 7. 6</p> <p>Učenik imenuje tekstove i događaje važne za razvoj hrvatskoga jezika kroz hrvatsku povijest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava povezanost i uvjetovanost razvoja hrvatskoga jezika s razvojem nacionalnog identiteta i kulture - upoznaje se s tekstovima i događajima važnima za razvoj hrvatskoga jezika: hrvatski prvotisak, prvi hrvatski rječnik, prva hrvatska gramatika - upoznaje se sa značajkama i vodećim ličnostima ilirskoga pokreta - upoznaje se s događajima i ličnostima važnima za razvoj hrvatskoga jezika u 20. stoljeću - istražuje suvremene jezične priručnike sa svrhom upoznavanja suvremene leksikografije i uočava brojnost jezičnih priručnika 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kronološki tijek nastanka različitih tekstova važnih za razvoj hrvatskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje događaje i tekstove važne za razvoj hrvatskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava utjecaj važnih događaja i tekstova na razvoj hrvatskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava utjecaj važnih događaja i tekstova na razvoj hrvatskoga jezika ističući njihovu važnost za nacionalni identitet
<p>KNJIŽEVNOST I STVAR ALAŠTVO</p>					
<p>B. 7. 1</p> <p>Učenik vrednuje književni tekst tumačeći utjecaj književnoga teksta na</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stavlja u odnos uzroke i posljedice te vlastito znanje o svijetu i prikaz svijeta u književnome tekstu - uočava tematizira li tekst pojave i doživljaje koje može prepoznati u vlastitom okružju - uočava estetska obilježja književnoga teksta u odnosu na ostale tekstove - obrazlaže etičku i idejnu razinu književnoga teksta - uspoređuje djela slične tematike 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje prikaz svijeta u književnome tekstu s vlastitim znanjem o svijetu 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava utjecaj književnih tekstova na promjenu postojećih predodžbi o svijetu 	<ul style="list-style-type: none"> - procjenjuje na koji način i u kojoj mjeri književni tekst utječe na oblikovanje mišljenja o svijetu 	<ul style="list-style-type: none"> - vrednuje književni tekst uočavajući njegov utjecaj na oblikovanje stavova i vrijednosti
<p>oblikovanje stavova i vrijednosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vrednuje književni tekst i argumentira vlastita zapažanja povezujući ih sa stečenim znanjem i iskustvom - objašnjava na koji način i u kojoj mjeri književni tekst utječe na oblikovanje njegovih stavova i vrijednosti 				

<p>B. 7. 2 Učenik tumači književni tekst na temelju čitateljskoga iskustva i usporedbe s drugim tekstovima primjenjujući znanja o književnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava umjetničku ulogu književnosti koja ima kulturnu i estetsku vrijednost - imenuje i opisuje pripovjedne događaje u kronološkome slijedu - uočava strukturu književnoga teksta: fabula i kompozicija književnoga teksta; stih i strofa kao jedinstven i samostalan pjesnički oblik i primjenjuje dosad stečena znanja o književnosti - razlikuje pripovjedača (u 1. i 3. osobi) od pisca - prepoznaje jezično-stilska obilježja književnoga teksta: hiperbola, retoričko pitanje, metafora - opisuje figurativni jezik pjesništva (<i>nešto se spoznaje kao nešto drugo</i>) - tekstovi: lirska pjesma: ljubavna, duhovna; novela, kriminalistički roman, romansirana biografija, autobiografija, komedija; strip 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava značenje književnoga teksta s obzirom na vlastito čitateljsko iskustvo 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže značenje književnoga teksta s obzirom na vlastito čitateljsko iskustvo i žanrovska obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže značenje književnoga teksta uspoređujući ga s drugim tekstovima 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači značenje književnoga teksta primjenjujući književnoteorijska znanja
<p>B. 7. 3 Učenik obrazlaže vlastiti izbor književnih tekstova za čitanje s obzirom na tematsku i žanrovsku pripadnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izražava vlastiti doživljaj književnoga teksta - obrazlaže razloge vlastitoga izbora književnih tekstova - obrazlaže žanrove na temelju tematike, likova i načina izlaganja - objašnjava svestremenske općeljudske poruke književnoga teksta - stvara zajednički popis književnih tekstova prema kriteriju žanra, autora, tematike i sl. 	-	-	-	-
<p>B. 7. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na temelju jezičnih vještina, aktivnoga rječnika i stečenoga znanja oblikuje uratke u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska - snima radioprilog, izvodi monolog, sudjeluje u sudnici i parlaonici, organizira tematsku izložbu, istražuje književnu i jezičnu baštinu i stvara druge uratke prema vlastitoj zamisli - razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo 	-	-	-	-
<p>KULTURA I MEDIJI</p>					

<p>C. 7. 1</p> <p>Učenik obrazlaže pozitivan i negativan utjecaj različitih medijskih tekstova na razvoj stavova i vrijednosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svoju reakciju na medijski tekst - uspoređuje reakcije različitih primatelja na isti medijski tekst - suprotstavlja se stereotipima, predrasudama, prikriivenoj i otvorenoj diskriminaciji i govoru mržnje - razlikuje uporabu postupaka, tehnika i izražajnih sredstava u različitim časopisima: usklađenost naslova sa sadržajem teksta, odnos fotografije i ilustracije s tekstem, svrha izdvajanja teksta u okvir, vizualni znakovi za privlačenje pozornosti, svrha različitih umetnutih priloga u časopisu 	<ul style="list-style-type: none"> - izražava reakciju na medijski tekst i prepoznaje pozitivne utjecaje medijskih tekstova 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje različite reakcije na isti medijski tekst i uočava pozitivne i negativne utjecaje medijskih tekstova 	<ul style="list-style-type: none"> - dovodi u vezu utjecaj medijskih tekstova s oblikovanjem stavova 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti i postavlja se kao aktivan primatelj medijskih poruka
<p>C. 7. 2</p> <p>Učenik obrazlaže značenje popularnokulturnih tekstova s obzirom na društveni i ekonomski kontekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tumači vezu teksta i svijeta koji ga okružuje - opisuje ulogu popularne glazbe u izražavanju temeljnih pitanja mladenačkoga identiteta - obrazlaže značenje popularnokulturnih tekstova i povezuje ih s društvenim i ekonomskim okruženjem (<i>npr. biografije poznatih koje prikazuju društvenu i ekonomsku raslojenost</i>) - tumači priču i likove kao temelje popularnih tekstova, tj. kao objekte divljenja ili osude - izdvaja dijelove teksta koji predstavljaju predrasude i stereotipe - objašnjava postojanje različitih, njemu poznatih supkultura (<i>gejmeri, šminker...</i>) - uspoređuje popularnu kulturu s tzv. visokom umjetnošću na poznatim primjerima iz književnosti ili drugih umjetnosti - tekstovi: tekstovi popularne glazbe, djela tzv. trivijalne književnosti: krimići, romanse, gotički romani, tinejdžerski časopisi 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava vezu popularnokulturnih tekstova i društvene stvarnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - povezuje popularnokulturne tekstove s društvenim i ekonomskim okruženjem 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže značenje popularnokulturnih tekstova izražavajući vlastiti stav o predrasudama i stereotipima 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava razliku između popularne i visoke kulture na poznatim primjerima
<p>C. 7. 3</p> <p>Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.</p>	<p>Preporučeni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posjet kazalištu: kazališne predstave; programi kojima se predstavlja organizacija rada kazališta, rad na predstavi i njihovi sudionici - odlazak u kino i kinoteke - posjet medijskim kućama (radijske i televizijske postaje, novinske i izdavačke kuće) - posjet institucijama: knjižnice, muzeji, atelijeri, umjetničke radionice, 	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

	instituti, zavodi - posjet festivalima: književni, filmski, znanstveni, edukacijski, tradicijski - posjet tribinama i susreti s književnicima i autorima različitih područja djelovanja - sudjelovanje u radionicama različitih sadržaja - posjet izložbama - posjet predavanjima u fizičkome i digitalnome okružju - sudjelovanje u raznim projektima - posjet internetskim sadržajima: <i>online</i> izložbe, <i>online</i> učionice, kulturni portali				
--	---	--	--	--	--

8. razred osnovne škole

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOM UNIKACIJA					
A. 8. 1 Učenik govori i razgovara u skladu sa svrhom govorenja i sudjeluje u planiranoj raspravi.	<ul style="list-style-type: none"> - govori tekst u skladu sa svrhom govorenja - izvodi prethodno pripremljenu prezentaciju različitih sadržaja uz vizualna pomagala - primjenjuje vještine grupnoga razgovora - raspravlja spontano ili u planiranoj i pripremljenoj raspravi - razgovijetno govori primjenjujući govorne vrednote - primjenjuje govornu spretnost: izbjegava pogreške u govoru, zastajkivanja, samoispravljanja, izbjegava zamuckivanje i poštalice - uživljava se u sadržaj govoreći s uvjerenjem - tekstovi: prezentacija (PowerPoint, Prezi i dr.), planirana rasprava: okrugli stol, parlaonica 	- govori pripremljeni tekst s određenom svrhom i sudjeluje u pripremljenoj raspravi	- izlaže na temu jasno i sustavno te sudjeluje u spontanoj i planiranoj raspravi	- govori tekstove različitih sadržaja i sudjeluje u raspravi izražavajući vlastito mišljenje	- govori s uvjerenjem tekstove različitih sadržaja i raspravlja argumentirano izražavajući vlastite stavove

<p>A. 8. 2</p> <p>Učenik sluša tekst, prosuđuje značenje teksta i i povezuje ga sa stečenim znanjem i iskustvom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša tekst u različite svrhe: osobna, obrazovna, javna - razlikuje kritičko slušanje: usmjereno na procjenu poslušanoga teksta, od drugih vrsta slušanja - procjenjuje podatke iz poslušanoga teksta - sintetizira sadržaj poslušanoga teksta - prosuđuje poslušani tekst i proširuje njegovo značenje na temelju stečenoga znanja i iskustva - objašnjava značenje nepoznatih riječi služeći se različitim izvorima: živa riječ, narodna i školska knjižnica, internet <p>- tekstovi: popularno predavanje, vijest, radijska i televizijska emisija</p>	<p>- sluša tekst i objašnjava značenje teksta na temelju stečenoga znanja</p>	<p>- sluša tekst i sintetizira sadržaj poslušanoga teksta</p>	<p>- sluša tekst i procjenjuje podatke na temelju stečenoga znanja i iskustva</p>	<p>- prosuđuje poslušani tekst i proširuje značenje teksta na temelju stečenoga znanja i iskustva iznoseći konkretne primjere</p>
<p>A. 8. 3</p> <p>Učenik čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čita tekst u različite svrhe: osobna, obrazovna, javna - uočava kako slikovni elementi i grafička struktura teksta utječu na razumijevanje teksta - organizira i objedinjuje važne podatke iz čitanoga teksta u sažetak - stvara vizualne prikaze (npr. plakate), grafičke organizatore (npr. Vennov dijagram, strukturirane mape) sintetizirajući sadržaj pročitana teksta - uspoređuje podatke iz različitih izvora sa svrhom procjene pouzdanosti, točnosti i autorstva u skladu sa zadatkom - prosuđuje čitani tekst na temelju prethodnoga znanja i iskustva - proširuje značenje čitanoga teksta čitajući nove tekstove iste ili slične tematike - objašnjava značenje nepoznatih riječi služeći se različitim izvorima <p>- tekstovi: popularno-znanstveni članak, vijest, prikaz; tablični prikaz podataka</p>	<p>- čita tekst i objašnjava značenje teksta na temelju prethodnoga znanja</p>	<p>- čita tekst i sintetizira sadržaj pročitana teksta stvarajući vizualne prikaze i grafičke organizatore</p>	<p>- čita tekst i objašnjava značenje teksta procjenjujući pouzdanost i točnost podataka</p>	<p>- prosuđuje pročitani tekst i proširuje značenje čitanjem novih tekstova</p>

<p>A. 8. 4</p> <p>Učenik piše raspravljачke tekstove u skladu s temom i prema planu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pristupa temi s istraživačkoga, problemskog i kritičkog gledišta te nudi moguća rješenja - istražuje temu uzimajući u obzir različite dokaze, primjere i iskustva - jasno izražava stav i oblikuje temu iznoseći predodžbe, misli, znanja, asocijacije, stavove, prosudbe, iskustva i osjećaje - određuje način pristupa temi i s tim usklađuje stilski izraz - piše tekst s prepoznatljivom komunikacijskom funkcijom u kojem dolaze do izražaja: svjesnost i proces razlaganja zamisli - dorađuje, skraćuje i jezično dotjeruje tekst za predstavljanje - izabire slikovni materijal koji pojašnjava tekst koji piše 	<p>- piše raspravljачki tekst u skladu s temom</p>	<p>- piše raspravljачki tekst izražavajući vlastiti stav</p>	<p>- piše različite vrste tekstova u zadanim veličinama i odgovarajućega stilskog izraza</p>	<p>- piše različite vrste tekstova u skladu s temom i prema planu u kojima dolaze do izražaja: svjesnost, proces razlaganja zamisli i prepoznatljiv stilski izraz</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - piše tekst u zadanim veličinama s obzirom na vrijeme i dužina teksta - piše veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima (blagdani, praznici, kulturne, umjetničke, političke, znanstvene i druge društvene priredbe); piše zarez u nezavisnosložanim i zavisnosložanim rečenicama te u uspravnom nabranju - točno piše pravopisne znakove u rečenici: izostavnik, upitnik s usklikom i usklik s upitnikom - tekstovi: osvrt, prikaz, problemski članak i prezentacija (PowerPoint, Prezi i dr.) 				
<p>A. 8. 5</p> <p>Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o rečenicama po sastavu na oglednim i čestim primjerima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje jednostavne i složene rečenice - objašnjava složene rečenice s obzirom na broj surečenica i s obzirom na vrstu sklapanja surečenica - razlikuje nezavisnosložene rečenice - razlikuje odnosne i neodređene zamjenice u službi vezničkih riječi - preoblikuje rečenice glagolskim priložima - razlikuje zavisnosložene rečenice: predikatne, subjektne, objektne, atributne, mjesne, vremenske, načinske, uzročne, pogodbene 	<p>- prepoznaje rečenice po sastavu na oglednim i čestim primjerima</p>	<p>- razlikuje jednostavne od složenih rečenica na temelju gramatičkog ustrojstva</p>	<p>- povezuje surečenice u nezavisnosložene rečenice i uvrštavanjem sklapa priložne zavisnosložene rečenice</p>	<p>- povezuje i niže surečenice u nezavisnosložene rečenice i uvrštavanjem sklapa zavisnosložene rečenice</p>

<p>A. 8. 6</p> <p>Učenik uspoređuje različite odnose među riječima te objašnjava njihovo značenje u različitim kontekstima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava značenja riječi i njihovu ulogu u rečenici radi razumijevanja i stvaranja tekstova - uočava različite uloge istoznačnih i suprotnih riječi u kontekstu - objašnjava česte frazeme i funkcionalno ih uklapa u vlastiti govor - prepoznaje pleonazme kao suvišne riječi u govoru i pismu - uočava tuđice, posuđenice i usvojenice; tuđice zamjenjuje hrvatskim riječima - objašnjava značenje i svrhu neologizama - služi se hrvatskim jezičnim savjetnicima u tiskanome i digitalnome obliku (<i>npr. posjećuje mrežne stranice jezičnog sadržaja: savjetnik.ihjj.hr; bolje.hr, riznica.ihjj.hr, nazivlje.hr, rjecnik.neologizam.ffzg.unizg.hr i sl.</i>) 	<p>- razlikuje značenje riječi sa svrhom stvaranja teksta</p>	<p>- objašnjava značenje riječi s obzirom na kontekst</p>	<p>- odabire odgovarajuće riječi s obzirom na isti kontekst, zamjenjuje strane riječi hrvatskim riječima</p>	<p>- objašnjava značenje i ulogu riječi na temelju konteksta i stilskih obilježja te rabi različite jezične savjetnike</p>
<p>KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO</p>					
<p>B. 8. 1</p> <p>Učenik obrazlaže odnos proživljenoga iskustva i iskustva stečenoga čitanjem književnih tekstova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - povezuje vlastiti spoznajni i osjećajni doživljaj da bi stvorio cjelovitu sliku o književnome tekstu - uočava da je u književnome tekstu riječ o svijetu i čovjekovoj sudbini - rješava različite problemske vršnjačke situacije pomoću različitih oblika priča - izražava vlastitu procjenu etičke, estetske i idejne razine književnoga teksta - uspoređuje književne tekstove istoga ili različitih autora, iste književne vrste i tematike - uspoređuje književni tekst s njegovim prilagodbama u drugim medijima 	<p>- objašnjava proživljeno iskustvo i iskustvo stečeno čitanjem književnih tekstova</p>	<p>- stavlja u odnos proživljeno iskustvo i iskustvo stečeno čitanjem književnih tekstova navodeći konkretne primjere</p>	<p>- izražava cjelovit doživljaj književnoga teksta s obzirom na čitateljsko iskustvo</p>	<p>- stvara cjelovitu sliku o književnom tekstu na temelju usporedbe s drugim književnim tekstovima i čitateljskim iskustvom</p>

<p>B. 8. 2 Učenik interpretira književni tekst na temelju vlastitoga čitateljskog iskustva i znanja o književnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava višeslojnost književnoga teksta: jezična, sadržajna, značenjska i stilistička - prosuđuje likove na temelju izgleda, osobina, govora, razmišljanja, emocionalnih i psihičkih reakcija i društvenog statusa - objašnjava službenu ulogu i uporabu hrvatskoga jezika i latinčnoga pisma u Republici Hrvatskoj. - obrazlaže važnost konteksta (osobnoga, društvenoga) i odnosa s drugim tekstovima za cjelovitije razumijevanje književnoga teksta - objašnjava obilježja poetskoga, proznog i dramskog teksta te njihove višeznačnosti i primjenjuje dosad stečena književnoteorijska znanja - tekstovi: lirska pjesma; socijalna, misaona; socijalna pripovijetka, kratka priča, povijesni, znanstvenofantastični roman, predaja; dramski tekst; strip 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava obilježja poetskog, proznog i dramskog teksta na poznatome primjeru 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretira književni tekst prema unaprijed zadanim smjericama dovodi ga u vezu s osobnim kontekstom 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretira književni tekst prema smjericama dovodeći ga u vezu s drugim tekstovima, osobnim i društvenim kontekstom 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretira književni tekst primjenjujući književnoteorijska znanja i čitateljsko iskustvo
<p>B. 8. 3 Učenik prosuđuje samostalno izabrani književni tekst i uočava svrhu i obilježja pripadajućega žanra i autora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izražava vlastiti doživljaj književnoga teksta - uočava zajedničke karakteristike omiljenoga žanra i omiljenih autora - uočava svrhu književnoga teksta koji poučava, zabavlja i potiče različite refleksije - prepoznaje svezremenske i općeljudske vrijednosti i ideje koje prenosi književni tekst - argumentirano raspravlja o vrijednostima izabranih književnih tekstova - uvažava različite književne ukuse 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> -
<p>B. 8. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na temelju jezičnih vještina, aktivnoga rječnika i stečenoga znanja oblikuje uratke u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska - piše osvrt na kulturni događaj, uređuje razredne novine, izrađuje godišnjak razrednog odjela, izrađuje različite priručnike, organizira književne večeri i stvara druge uratke prema vlastitoj zamisli - razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> -
<p>KULTURA I ME DIJI</p>					

<p>C. 8. 1</p> <p>Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova sa svrhom komercijalizacije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava sliku stvarnosti koju predstavljaju mediji sa svrhom komercijalizacije i uspoređuje ju s vlastitom slikom stvarnosti - objašnjava utjecaj medijskih poruka na oblikovanje vlastitih stavova - samostalno izabire i prerađuje medijske poruke za stvaranje pretpostavki i donošenje odluka - uočava internet kao platformu: internet kao medij svih medija - uočava sastavne elemente hipermedije: međusobno povezani tekst, slika, video i zvuk - služi se poveznicama koje proširuju sadržaj teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje više tekstova istog sadržaja uočavajući razlike u predavljanju istoga sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava razliku između slike stvarnosti koju nude mediji i uspoređuje ju s vlastitim viđenjem stvarnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava pojam i svrhu komercijalizacije u medijskim tekstovima 	<ul style="list-style-type: none"> - prosuđuje utjecaj medijskih tekstova sa svrhom komercijalizacije i oblikovanja stavova i postavlja se kao aktivan primatelj medijskih poruka
<p>C. 8. 2</p> <p>Učenik prosuđuje popularnokulturne tekstove s obzirom na književni kontekst i kontekst ostalih umjetnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže vezu teksta i svijeta koji ga okružuje - prosuđuje značenje popularnokulturnih tekstova povezujući ih s društvenim, ekonomskim i kulturnim okruženjem - tumači priču i likove kao temelje popularnokulturnih tekstova, tj. kao objekte identifikacije - objašnjava postojanje različitih, njemu poznatih supkultura (gejmeri, šminker, emoi, hipsteri...) - uspoređuje popularnu kulturu s tzv. visokom kulturom na poznatim primjerima iz književnosti ili drugih umjetnosti - tekstovi: suvremeni tekstovi s kojima se učenik svakodnevno susreće 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava vezu popularnokulturnih tekstova i društvenoekonomskog okruženja 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava popularnokulturne tekstove u kontekstu vlastitoga društvenog okruženja 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje popularnokulturne tekstove s njemu poznatim književnim tekstovima 	<ul style="list-style-type: none"> - prosuđuje popularnokulturne tekstove i dovodi ih u vezu s različitim kontekstima

<p>C. 8. 3</p> <p>Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.</p>	<p>Preporučeni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posjet kazalištu: kazališne predstave; programi kojima se predstavlja organizacija rada kazališta, rad na predstavi i njihovi sudionici - odlazak u kino i kinoteke - posjet medijskim kućama (radijske i televizijske postaje, novinske i izdavačke kuće) - posjet institucijama: knjižnice, muzeji, atelijeri, umjetničke radionice, instituti, zavodi - posjet festivalima: književni, filmski, znanstveni, edukacijski, tradicijski - posjet tribinama i susreti s književnicima i autorima različitih područja djelovanja - sudjelovanje u radionicama različitih sadržaja - posjet izložbama - posjet predavanjima u fizičkome i digitalnome okružju - sudjelovanje u raznim projektima - posjet internetskim sadržajima: <i>online</i> izložbe, <i>online</i> učionice, kulturni portali 	-	-	-	-
---	--	---	---	---	---

1. razred srednje škole (4, 4, 4, 4)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA					
<p>A. 1. 1</p> <p>Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu (obrazovna, javna, osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje - razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnog i pripovjednoga diskursa - prepoznaje različite izvore informacija za pripremu teksta - odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost - oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori - govori i razgovara u skladu s govornom ulogom - razgovara prema obrascima grupnoga razgovora: uvjeravanja i pregovaranja - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote, neverbalne znakove i funkcionalni stil vrste teksta - tekstovi: izvješće, intervju 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama govori u skladu s temom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja

<p>A. 1. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi opisne i pripovjedne tekstove različitih</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnog i pripovjednog diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, nagovaranje) - analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta - opisuje jezična i govorna obilježja slušanoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te izdvaja informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te analizira informacije i 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te procjenjuje informacije i ideje
<p>funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različite moguće izvore informacija - analizira i uspoređuje informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja - vodi bilješke i postavlja pitanja s namjerom razjašnjavanja i razumijevanja - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> bitne za svrhu slušanja
<p>PREPORUKA: Učenik sluša dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.</p>					
<p>A. 1. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, nagovaranje) - objašnjava strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima - analizira tekst: izdvaja informacije, razlikuje ih po važnosti, određuje glavne ideje u tekstu, objašnjava osnovna i prenesena značenja - tekstovi: tehnički opis, putopis, životopis, tekst s poveznicama (hipertekst) 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te izdvaja informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te analizira informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te na raznovrsnim primjerima analizira informacije i ideje

<p>A. 1. 4</p> <p>Učenik piše opisne i pripovjedne tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom i publicističkom) - istražuje različite izvore informacija, prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja - služi se informacijama poštujući prava intelektualnog vlasništva - oblikuje sadržajno i logički povezan tekst - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu (pravilno piše vlastita imena, osobna i zemljopisna imena i složene glagolske oblike), gramatičku, leksičku i stilističku (stilsku obilježenost glagolskih i imenskih oblika) - samostalno popunjava upisnicu u tiskanome i/ili elektroničkome obliku - tekstovi: tehnički (objektivni) opis, izvješće, službeni životopis; upisnica 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje i obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja
<p>PREPORUKA: Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda A. 1. 1, A. 1. 2, A. 1. 3 i A. 1. 4 integracijski su povezani s nastavnim područjima <i>Književnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim ishodima nastavnog područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					

<p>A. 1. 5</p> <p>Učenik analizira morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu - raščlanjuje ogleadne primjere riječi na morfeme - imenuje morfeme po položaju i funkciji na korijenske, prefiksne i sufiksne te leksičke i gramatičke ili oblikotvorne i određuje oblikotvornu osnovu - uočava osnovni i izmijenjeni morf (alomorf) - razlikuje gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi na zadanim primjerima u kontekstu - razlikuje apsolutnu i relativnu uporabu glagolskih vremena i načina: prezent, perfekt, aorist, imperfekt, pluskvamperfekt, futur I., futur II., imperativ, optativ, kondicional I. i kondicional II. - objašnjava tvorbu i uporabu aktiva i pasiva - primjenjuje morfološka znanja o vrstama riječi pri oblikovanju teksta - objašnjava pojmove: morfologija, morfem, alomorf, oblikotvorna i rječnotvorna osnova, oblikotvorni morfem, riječ, nepromjenjive riječi, promjenjive riječi, gramatičke kategorije: lice, način, vid, prijelaznost, vrijeme, rod, broj, padež, stupanj 	<p>- opisuje morfološka obilježja riječi u rečenici</p>	<p>- razlikuje morfološka obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi</p>	<p>- objašnjava morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja u oblikovanju teksta</p>	<p>- analizira morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja u oblikovanju teksta</p>
<p>NAPOMENA: Usvaja nje je morfoloških znanja na metajezičnoj razini u gimnazijama usmjereno razvoju komunikacijske jezične kompetencije i svjesnosti o hrvatskome jeziku, dok je učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj komunikaciji.</p>					
<p>A. 1. 6</p> <p>Učenik analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje strukturu jezičnoga znaka, načela proizvoljnosti i dogovornosti veze izraza i sadržaja - razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima - objašnjava načine, razloge i posljedice višeznačnosti - razlikuje značenja leksema u zadanom kontekstu i razlikuje osnovna i prenesena značenja (metaforu, metonimiju i oksimoron) 	<p>- uočava značenjske odnose među riječima i prepoznaje vrste rječnika</p>	<p>- opisuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i</p>	<p>- razlikuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i pomoću rječnika</p>	<p>- analizira značenjske odnose među riječima na temelju konteksta pomoću rječnika</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - tumači leksičko-semantičke odnose: sinonimiju, homonimiju, antonimiju, hiperonimiju i hiponimiju u zadanom kontekstu -razlikuje morfološku i leksičku homonimiju - opisuje jezične rječnike općega i ograničenog leksičkog sloja i strukturu rječničkoga članka - služi se rječnicima pri razvijanju rječnika 		<p>opisuje vrste rječnika</p>		
<p>A. 1. 7</p> <p>Učenik objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje jezik kao sredstvo komunikacije, spoznaje i izražavanja - opisuje odnos jezika i pisma i načine zapisivanja hrvatskoga jezika - opisuje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici - opisuje svojstva hrvatskog standardnoga jezika kao normiranog idioma propisanog za uporabu u javnoj komunikaciji - navodi i opisuje sastavnice jezične norme hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu, pravogovornu, gramatičku, leksičko-semantičku, stilističku - opisuje odnos standardnoga jezika prema mjesnim govorima, dijalektima, narječjima i govorima društvenih skupina (kolokvijalni jezik, žargoni) - razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik - prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnog identiteta - prepoznaje hrvatski standardni jezik kao dio nacionalnog identiteta - primjenjuje spoznaje o hrvatskom standardnome jeziku u javnoj komunikaciji i razlikuje ga od osobnoga idiolekta 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava da se služi različitim govorima u svojoj komunikaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje sastavnice svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji na standardnom jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava razliku između sastavnica svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji na standardnom jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje znanje o hrvatskome standardnom jeziku kao jeziku javne komunikacije i razlikuje ga od osobnoga idiolekta
<p>PREPORUKA: Obilježj a narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i b liskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.</p>					
<p>KNJIŽEVNOST I ST VARALAŠTVO</p>					

<p>B. 1. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svoj literarni doživljaj teksta i izražava svoje razumijevanje književnoga teksta - izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje - izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - objašnjava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima 	-
<p>objašnjava stav o književnom tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čita najmanje jedan tekst prema vlastitom izboru i predstavlja ga - objašnjava u čemu uživa dok čita 	
<p>PREPORUKA: Odgojni o-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; li terarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najma nje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>		

<p>B. 1. 2</p> <p>Učenik analizira književni tekst prema temi i žanru na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje temeljne književnoteorijske pojmove i polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja - opisuje osobitosti hrvatske usmenoknjiževne baštine (pučka i narodna popijevka; narodne predaje, zagonetke, poslovice i vicevi) - opisuje i razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima - analizira književni tekst na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste (umjetnička proza, roman, pripovijest, struktura proznog teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje) poetske vrste (obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih) dramske vrste (drama i kazalište, komedija, struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različite razine smiješnoga) - tekstovi: pripovijetka, roman, drama, komedija, lirska poezija; lirsko-epska poezija; jednostavni oblici: zagonetka, poslovice, vic, bajka, basna - obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i>, Johann Wolfgang Goethe, <i>Patnje mladog Werthera</i>, Vladimir Nazor, izbor iz poezije, Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i>, izbor; August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje književne žanrove i vrste i uočava njihova osnovna obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači tematska i žanrovska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira tematska i žanrovska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira tematska, žanrovska i jezično-stilska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
<p>PREPORUKA: Poučavanje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi) stečeno tijekom obveznog obrazovanja, a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.</p>					
<p>Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova (Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i>, Johann Wolfgang Goethe, <i>Patnje mladog Werthera</i>, Vladimir Nazor, izbor iz poezije, Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i>, izbor; August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>) i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p> <p>Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.</p>					

<p>B. 1. 3</p> <p>Učenik tumači književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst - uočava obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike - opisuje obilježja tekstova hrvatske književnosti u kontekstu europske i svjetske književnosti i uočava njegove specifičnosti (npr. osobitosti hrvatske realističke književnosti i razloge "kašnjenja" realizma) - opisuje stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta - tumači književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst književnog teksta - tekstovi: pripovijetka, roman, drama, komedija, lirski poezija; jednostavni oblici: zagonetka, poslovice, vic, bajka, basna - obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i>, Johann Wolfgang Goethe, <i>Patnje mladog Werthera</i>, <i>Vladimir Nazor</i>, izbor iz poezije, Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i>, izbor; August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu
<p>PREPORUKA: Učenik, zbog tumačenja konteksta književnog teksta, stječe temeljna književnopovijesna znanja koja primjenjuje na obveznim reprezentativnim tekstovima zadanim za čitanje. Učenik čita pet književnih tekstova (Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i>, Johann Wolfgang Goethe, <i>Patnje mladog Werthera</i>, <i>Vladimir Nazor</i>, izbor iz poezije, Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i>, izbor; August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>) i pet odabranih književnih tekstova. Popis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Nastavnik određuje temu i žanrove prema svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne književne tekstove, i književne tekstove s popisa predloženih književnih tekstova te odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.</p> <p>Za polazište pri odabiru odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika.</p>					
<p>B. 1. 4</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje 				

<p>interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik 	
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi. Ostvarivanje ishoda u rednu se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okruženju.</p>		
<p>KULTURA I MEDIJI</p>		

<p>C. 1. 1</p> <p>Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na svakodnevni život primatelja - prepoznaje izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu - objašnjava odnos između medijskih tekstova i stvarnosti - analizira svrhu (osobnu, obrazovnu, javnu) medijskoga teksta - interpretira medijsku poruku i zaključuje kome je ona namijenjena - istražuje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovana medijska poruka i kako ti načini utječu na njezinu recepciju - prosuđuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na svakodnevni život primatelja 	<p>- objašnjava svrhu medijskog teksta i prema smjernicama objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja</p>	<p>- objašnjava svrhu medijskog teksta i prema smjernicama interpretira medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja</p>	<p>- objašnjava svrhu medijskog teksta, interpretira medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja i objašnjava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu</p>	<p>- objašnjava svrhu medijskog teksta, prosuđuje kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na svakodnevni život primatelja te objašnjava izravno i neizravno navedene poruke u</p>
					<p>medijskom tekstu</p>

<p>C. 1. 2</p> <p>Učenik analizira tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje razliku između popularne i visoke kulture na odabranim tekstovima - razlikuje različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta - prepoznaje i objašnjava obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i kiča u umjetnosti i izražava svoj kritički stav prema njima - prosuđuje utjecaj popularne kulture na razvoj vlastitog kulturnog identiteta - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okruženju i objašnjava ih - tekstovi i višemedijski tekstovi: putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i prepoznaje njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i povezuje njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i tumači njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 1. 1 i C. 1. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>.</p> <p>Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C. 1. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

2. razred srednje škole (4, 4, 4, 4)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA					
<p>A. 2. 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, zabavljanje 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama govori 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama govori 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s

<p>Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - istražuje informacije važne za pripremu govornoga teksta služeći se različitim pouzdanim izvorima - uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta - prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju - govori ili razgovara radi upućivanja slušatelja / sugovornika ili pregovaranja zbog zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluke - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote (govornost, izražajnost, tečnost, izgovor) i neverbalne znakove i funkcionalni stil vrste teksta - tekstovi: usmeni prikaz, javni govor, diskusija 	<p>u skladu s temom govornoga teksta</p>	<p>u skladu s temom i oblikom govornoga teksta</p>	<p>temom, oblikom i svrhom govornoga teksta</p>	<p>temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja</p>
<p>A. 2. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje govorne i razgovorne vrste izlagačkih tekstova iz različitih izvora i različitih funkcionalnih stilova i oblika prema određenoj svrsi slušanja i namjeni - analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta - objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta - uočava utjecaje konteksta na primanje informacija u skladu sa svrhom slušanja - procjenjuje informacije - sluša i postavlja pitanja radi postizanja razumijevanja i/ili daje odgovore - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<p>- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- opisuje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- tumači obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- analizira obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>
<p>PREPORUKA: Učenik sluša dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.</p>					

<p>A. 2. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni - objašnjava strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima - istražuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim i nepoznatim
<p>funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje provjerene i neprovjerene izvore informacija - povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu - odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta - povezuje informacije i ideje u tekstu sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima - tekstovi: popularnoznanstveni članak, intervju, sažetak 	<ul style="list-style-type: none"> - razvrstava i povezuje informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - sažima informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - primjerima te sažima i objašnjava informacije i ideje u tekstu, a svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima 	<ul style="list-style-type: none"> - primjerima te sažima informacije i ideje u tekst, zaključke potkrepljuje prikladnim citatima i povezuje tekst sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima
<p>A. 2. 4 Učenik piše izlagačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje izlagačkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom, znanstvenom) - istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem i analizira njihovu valjanost - oblikuje sadržajno i logički povezani tekst - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu (pravilno piše sve pravopisne znakove na razini rečenice), gramatičku, leksičku i stilističku (obilježja subjektivnog i objektivnog izlaganja, analitičko i sintetičko izlaganje) - samostalno popunjava anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku - tekstovi: prikaz, sažetak, pismo (javno i osobno); anketni obrazac 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

<p>PREPORUKA: Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda A. 2. 1, A. 2. 2, A. 2. 3 i A. 2. 4 integracijski su povezani s nastavnim područjima <i>Književnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik</i> i <i>komunikacija</i>.</p>					
<p>A. 2. 5 Učenik analizira sintaktičku službu</p>	<p>- razlikuje nezavisne (predikat subjekt, objekt, priložne oznake) i zavisne rečenične članove (atribut: sročni ili pridjevski i nesročni ili imenski i apozicija)</p>	<p>- imenuje sintaktičku službu riječi u rečenici</p>	<p>- razlikuje sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje</p>	<p>- objašnjava sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje</p>	<p>- analizira sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja</p>
<p>riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove - tumači sintaktičku službu promjenjivih i nepromjenjivih riječi u jednostavnoj rečenici - analizira sintaktičke službe i značenja padeža, glagolskih oblika i načina, službu priloga, prijedloga, veznika i čestica u rečenici - prepoznaje upravljanje ili rekciju prijedloga i glagola, prijedložno-padežne izraze i bezlične konstrukcije - analizira gramatičke veze među sastavnicama spojeva riječi ili sintagmi: sročnost ili kongruencija, upravljanje ili rekcija, pridruživanje - primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta - objašnjava pojmove: sintaksa, spoj riječi ili sintagma, rečenica, gramatičko ustrojstvo rečenice, prijedložno-padežna veza, spojevi riječi: sročnost ili kongruencija, upravljanje ili rekcija, pridruživanje 		<p>znanja pri oblikovanju teksta.</p>	<p>znanja pri oblikovanju teksta.</p>	<p>pri oblikovanju teksta.</p>
<p>NAPOMENA: Usvajanje jezičnih znanja na metajezičnoj razini u gimnazijama usmjereno razvoju komunikacijske jezične kompetencije i svjesnosti o hrvatskom jeziku, dok je učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj komunikaciji.</p>					

<p>A. 2. 6 Učenik objašnjava tvorbu riječi prema različitim tvorbenim načinima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava tvorbu riječi u hrvatskome jeziku prema različitim tvorbenim načinima: izvođenje i slaganje; sufiksalna tvorba, prefiksna tvorba, prefiksno-sufiksna tvorba, slaganje, složeno-sufiksna tvorba, srastanje, preobrazba - određuje tvorbeni uzorak, tvorbeni šav, rječotvornu osnovu i rječotvorni morfem - analizira najčešće tvorbene načine tvorbe imenica, pridjeva, glagola i priloga - opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbenim načinima ili nastavcima - primjenjuje znanje o tvorbi riječi pri oblikovanju teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje sufiksnu i prefiksnu tvorbu i slaganje na oglednim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje izvođenje i slaganje te razlikuje izvedenice i složenice 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje tvorbu riječi prema različitim tvorbenim načinima na oglednim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje tvorbu imenica, pridjeva, glagola i priloga prema različitim tvorbenim načinima i navodi vlastite primjere
<p>A. 2. 7 Učenik uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika sa standardnim hrvatskim jezikom na uporabnoj razini.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje organske (mjesne govore, dijalekte i narječja) govore i idiome kao sastavnice svojeg idiolekt - opisuje obilježja svojega mjesnog govora ili idioma prema standardnome hrvatskom jeziku - opisuje rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja - uočava morfološke, tvorbene i sintaktičke osobitosti hrvatskih dijalekata i narječja u usporedbi sa standardnim hrvatskim jezikom - prepoznaje i komentira uporabu mjesnih govora, dijalekata i narječja hrvatskoga jezika u javnoj komunikaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje organske govore kao sastavnice svojega idiolekt 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje obilježja organskih govora prema standardnome jeziku kao sastavnicu svojega idiolekt 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje uporabne mogućnosti mjesnih govora, dijalekata i narječja 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje uporabne mogućnosti mjesnih govora, dijalekata i narječja i standardnoga jezika u komunikaciji
<p>KNJIŽEVNOST I STV ARALAŠTVO</p>					

<p>B. 2. 1</p> <p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta - povezuje tematiku teksta s aktualnim situacijama na temelju svoga iskustva - objašnjava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima - objašnjava svoje proživljeno iskustvo čitanja i uspoređuje ga s iskustvom čitanja drugih - obrazlaže što utječe na njegov književni ukus 	-			
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>					
<p>B. 2. 2</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizira i uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste (novela, uokvirena kompozicija romana i novele, tema, pripovjedač, tipovi karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje) poetske vrste (obilježja moderne poezije, vrste i oblici moderne poezije, struktura moderne lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih) dramske vrste (tragedija i obilježja tragedije, struktura antičke tragedije) - tekstovi: novela, roman, drama, tragedija, poezija - obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Charles Baudelaire, <i>Cvjetovi zla</i>, izbor, Antun Gustav Matoš, izbor iz novela, Vjenceslav Novak, <i>Posljednji</i> <i>Stipančići</i>, Sofoklo, <i>Antigona</i>, Tin Ujević, izbor iz poezije 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretira književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

<p>PREPORUKA: Poučavanje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi) stečeno tijekom obveznog obrazovanja, a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.</p> <p>Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova (Charles Baudelaire, <i>Cvjetovi zla</i>, izbor, Antun Gustav Matoš, izbor iz novela, Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i>, Sofoklo, <i>Antigona</i>, Tin Ujević, izbor iz poezije) i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p> <p>Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.</p>					
<p>B. 2. 3</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i opisuje njegova obilježja u tekstu - prepoznaje utjecaj konteksta na oblikovanje značenja književnog teksta - uspoređuje obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima europske i svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka - analizira i uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst prema vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva, slika i predodžbi i njihove prilagodbe kontekstu - tekstovi: novela, roman, drama, poezija, mit, legenda - obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Charles Baudelaire, <i>Cvjetovi zla</i>, izbor, Antun Gustav Matoš, izbor iz novela, Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i>, Sofoklo, <i>Antigona</i>, Tin Ujević, izbor iz poezije 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i opisuje njegova obilježja te objašnjava stilsko-poetička obilježja književnog teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta te opisuje važnost određenog književnog teksta u književnoj i kulturnoj povijesti 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, povijesni, društveni i kulturni kontekst i opisuje važnost određenog književnog teksta u književnoj i kulturnoj povijesti 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, povijesni, društveni i kulturni kontekst i obrazlaže važnost određenog književnog teksta u književnoj i kulturnoj povijesti
<p>PREPORUKA: Učenik, zbog tumačenja konteksta književnoga teksta, stječe temeljna književnopovijesna znanja koja primjenjuje na obveznim reprezentativnim tekstovima zadanim za čitanje.</p> <p>Učenik čita pet književnih tekstova (Charles Baudelaire, <i>Cvjetovi zla</i>, izbor, Antun Gustav Matoš, izbor iz novela, Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i>, Sofoklo, <i>Antigona</i>, Tin Ujević, izbor iz poezije) i pet odabranih književnih tekstova. Popis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Nastavnik određuje temu i žanrove prema svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne književne tekstove, i književne tekstove s popisa predloženih književnih tekstova te odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.</p> <p>Za polazište pri odabiru odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima ma od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika.</p>					

<p>B. 2. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika 	
	<p>i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrađuje strip, rječnik, priručnik 	
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi. Ostvarivanje ishoda u rednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.</p>		
<p>KULTURA I MEDIJI</p>		

<p>C. 2. 1 Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga životnoga stila - uočava simboliku medijskoga jezika i različita stilska sredstva u medijskim tekstovima - objašnjava na koji način mediji stvaraju trendove - prosuđuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob i spol 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava stilska sredstva u medijskim tekstovima te objašnjava kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava stilska sredstva u medijskim tekstovima te prosuđuje kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst
<p>C. 2. 2 Učenik analizira tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kulturnu specifičnost i raznolikost sredine u kojoj živi - navodi ključne hrvatske kulturne institucije i njihove početke - prepoznaje pripadnost ili povezanost književnoga teksta s hrvatskim kulturnim krugovima: sredozemnom, srednjoeuropskom i balkanskom - analizira utjecaj kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i komentira ih 	<ul style="list-style-type: none"> - navodi bitne tekstove za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug i prepoznaje njihovu povezanost s vlastitim 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje bitne tekstove za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug i njihovu povezanost s vlastitim kulturnim identitetom 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže bitne tekstove za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug i njihovu povezanost s vlastitim kulturnim identitetom 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira bitne tekstove za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug i njihovu povezanost s vlastitim kulturnim identitetom
<p>vlastiti kulturni identitet.</p>	<p>- tekstovi i višemedijski tekstovi: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstvenopopularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava</p>	<p>kulturnim identitetom</p>			
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 2. 1 i C. 2. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>. Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C. 2. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

3. razred srednje škole (4, 4, 4, 4)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KO MUNIKACIJA					
<p>A. 3. 1</p> <p>Učenik govori izlagačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, nagovaranje, zabavljanje - istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata - govori u skladu s govornom ulogom - razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova - izriče stav, navodi argumente i protuargumente - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote i neverbalne znakove - tekstovi: javni govor, debata 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govora i željenim učinkom na primatelja
<p>A. 3. 2</p> <p>Učenik sluša prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje govorne i razgovorne vrste upućivačkih i raspravljačkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi slušanja i namjeni (informiranje, dokazivanje, nagovaranje i zabavljanje) – analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta - tumači jezična i govorna obilježja slušanoga teksta - razlikuje pouzdane od nepouzdanih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja - razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu - kritički vrednuje informacije - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje osnovna obilježja i svrhu upućivačkih i raspravljačkih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje osnovna obilježja i svrhu upućivačkih i raspravljačkih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači obilježja i svrhu upućivačkih i raspravljačkih tekstova te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira obilježja i svrhu upućivačkih i raspravljačkih tekstova te kritički vrednuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja

PREPORUKA: Učenik sluša dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.					
<p>A. 3. 3</p> <p>Učenik čita prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni (dokazivanje, upućivanje) - tumači strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima - interpretira tekst: izdvaja i tumači ideje, uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja; razlikuje činjenice od stavova - prikladno povezuje ideje u tekstovima sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima - uočava pristranost i nepristranost izvora informacija - tekstovi: esej, kolumna, uputa 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te izdvaja i objašnjava ideje u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te analizira i tumači ideje u tekstu, svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima, interpretira tekst i svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima, interpretira tekst, svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima i tekst povezuje sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima

<p>A. 3. 4 Učenik piše upućivačke i raspravljačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje upućivačkih i raspravljačkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom, popularnoznanstvenom) - istražuje različite izvore informacija i razlikuje primarne i sekundarne - sažima prikupljene informacije i oblikuje sadržajno i logički povezan tekst izbjegavajući plagiranje - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnoga jezika: pravopisnu (pravilno piše u navođenju), gramatičku, leksičku i stilističku (glagoli zahtijevanja, zapovijedanja, poticanja, upozoravanja u upućivačkim rečenicama; nazivlje u eseju) - samostalno popunjava Europass obrazac - tekstovi: interpretativni esej, tehnička uputa, molba; Europass obrazac 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše upućivačke i raspravljačke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno navodi i parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno navodi i parafrazira
<p>PREPORUKA: Sadrža ji odgojno-obrazovnih ishoda A. 3. 1, A. 3. 2, A. 3. 3 i A. 3. 4 integracijski su po vezani s nastavnim područjima <i>Književnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i me diji</i> i s ostalim ishodima nastavnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					
<p>A. 3. 5 Učenik analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava rečenice kao gramatičke i komunikacijske jedinice - razlikuje rečenice po sastavu: jednostavne: nerasčlanjene i raščlanjene; složene nastale nizanjem (rečenični niz), sklapanjem veznikom i uvrštavanjem: nezavisnosložene (sastavna, rastavna, suprotna, isključna, zaključna) i zavisnosložene rečenice (predikatna, subjektna, objektna, priložne, atributna, apozitivna) te mnogostruko složene rečenice - objašnjava subjektno-predikatnu sročnost - razlikuje neobilježeni, obilježeni i obvezatni red riječi - objašnjava položaj nenaglasnica ili klitika u obvezatnom redu riječi - objašnjava i uspoređuje linearnu i paralelnu tekstnu vezu i tekstna vezna sredstva na primjerima (konektori, modifikatori) - razlikuje tekst i diskurs - primjenjuje gramatička znanja o rečenicama u stvaranju teksta - objašnjava pojmove: rečenica, tema, rema; predikat, subjekt, objekt, priložne oznake, apozicija, atribut (sročni i nesročni); subjektno-predikatna 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rečenice u tekstu i pomoću smjernica primjenjuje sintaktična znanja pri njegovu oblikovanju 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje rečenice po sastavu i primjenjuje sintaktična znanja pri oblikovanju teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava rečenice u tekstu, primjenjuje sintaktična znanja pri oblikovanju teksta i i opisuje linearnu i paralelnu tekstnu vezu 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira načine povezivanja rečenica u tekst, razlikuje linearnu i paralelnu tekstnu vezu i vezna sredstva pri oblikovanju teksta

	sročnost; tekst, diskurs, red riječi, konektori, modifikatori, paralelna i linearna tekstna veza				
<p>NAPOMENA: Usvaja nje je jezičnih znanja na metajezičnoj razini u gimnazijama usmjereno razvoju k omunikacijske jezične kompetencije i svjesnosti o hrvatskome jeziku, dok je učenje i poučavanje metajezičnim znanji ma u strukovnim školama usmjereno razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencij e, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj komunikaciji.</p>					
<p>A. 3. 6 Učenik razlikuje leksičke slojeve općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje leksičke slojeve općeuporabnog standardnoga jezika - razvrstava lekseme standardnoga jezika prema područnoj raslojenosti (lokalizmi, regionalizmi, dijalektizmi) - razvrstava lekseme standardnoga jezika prema funkcionalnoj raslojenosti na beletrizme, kancelarizme, scijentizme, žurnalizme, kolokvijalizme - razvrstava lekseme standardnoga jezika prema vremenskoj raslojenosti na arhaizme, historizme, zastarjelice, pomodnice, novotvorenice ili neologizme, nekrotizme, knjiške lekseme i oživljenice - interpretira primjere iz obavijesnih i književnoumjetničkih tekstova prema vremenskoj, područnoj i funkcionalnoj raslojenosti leksika - prepoznaje i opisuje jezične i izvanjezične razloge stvaranja ili zastarijevanja riječi 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama određuje pripadnost leksema leksičkom sloju 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja i navodi prikladne kontekste za njihovu uporabu 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja prema zadanome kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno izdvaja lekseme određenoga leksičkoga sloja i služi se prikladnim leksikom prema samostalnom ili zadanom kontekstu

<p>A. 3. 7 Učenik prosuđuje pripadnost teksta funkcionalnome stilu s obzirom na jezična obilježja i njegovu usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika: administrativni, znanstveni, publicistički, razgovorni i književnoumjetnički stil - analizira jezična obilježja funkcionalnoga stila i tumači njihovu usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika - primjenjuje i prihvaća pravila jezične kulture koja se odnose na uporabu standardnoga jezika s obzirom na komunikacijsku situaciju, svrhu i namjenu - prosuđuje usklađenost uporabne norme sa standardnojezičnom normom u tekstovima koje stvara i prima 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika i njihova obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnoga jezika i opisuje njihova jezična obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika i objašnjava njihova jezična obilježja i usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove standardnoga jezika i analizira jezična obilježja funkcionalnog stila teksta koji prima ili stvara te prosuđuje usklađenost uporabne norme sa
<p>standardnojezično m normom</p>					
<p>PREPORUKA: Sadržaj je na kojima se ostvaruje ishod preporučuje se povezati s medijskim tekstovima.</p>					
<p>KNJIŽEVNOST I ST VARALAŠTVO</p>					
<p>B. 3. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tumači svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta u cjelini s obzirom na prije stečena znanja o svijetu i uspoređuje ga s literarnim doživljajem i razumijevanjem drugih učenika i književnih kritika - obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - uspoređuje svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu sa stavovima drugih i donosi zaključke - povezuje tematiku i problematiku književnog teksta s pojavama u svijetu - preispituje utjecaj vlastitih stavova na oblikovanje vlastitoga književnog ukusa 	<p>-</p>			

<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; I iterarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pi sano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati naj manje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>					
<p>B. 3. 2 Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini i tumači reprezentativnost književne vrste u različitim</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizira i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste (klasični i suvremeni roman) poetske vrste (tradicionalnu i modernu poeziju) dramske vrste (klasičnu i modernu dramu) - objašnjava i primjenjuje književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste: epski spjev, ep, epopeja; diskurzivne postupke moderne proze: unutarnji monolog, slobodni neupravni govor) poetske vrste: tradicionalni hrvatski stihovi - opisuje univerzalne teme, slike i predodžbe u književnim tekstovima različitog vremena i mjesta nastanka 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretira književni tekst prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove istog žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove iste teme i/ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje pojmove vezane uz prozne,
<p>književnopovijesnim razdobljima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima - tekstovi: roman, epski spjev, drama, pastorala, lirska poezija, saga, vizija (viđenje) - obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivo Andrić, <i>Prokleta avlija</i>, Fjodor Mihajlovič Dostojevski, <i>Zločin i kazna</i>, Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>, Silvije Strahimir Kranjčević, izbor iz poezije, Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i>, William Shakespeare, <i>Hamlet</i> 	<p>poetske i dramske vrste</p>		<p>poetske i dramske vrste</p>	<p>poetske i dramske vrste</p>

<p>PREPORUKA: Pouča vanje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se ranije stečeno književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi), a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.</p> <p>Epski spjev Ivana Mažuranića, <i>Smrt Smail-age Čengića</i> polazište je za bavljenje književnom temom epске poezije od početka do 19. stoljeća, a pregledno i na ulomcima uvode se temeljna epska djela (Homerovi epovi <i>Ilijada</i> i <i>Odiseja</i>, srednjovjekovni nacionalni epovi, <i>Eneida</i> Vergilija Publija Marona, <i>Ju dita</i> Marka Marulića, <i>Osman</i> Ivana Gundulića).</p> <p>Učenik analizira prema temi i žanru šest obveznih književnih tekstova (Ivo Andrić, <i>Prokleta avlija</i>, Fjodor Mihajlovič Dostojevski, <i>Zločin i kazna</i>, Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>, Silvije Strahimir Kranjčević, izbor iz poezije, Ivan Mažu ranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i>, William Shakespeare, <i>Hamlet</i>) i četiri književna teksta koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p> <p>Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.</p>					
<p>B. 3. 3</p> <p>Učenik interpretira književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava sličnosti i razlike između književnih poetika i razdoblja - opisuje utjecaj konteksta na oblikovanje značenja književnog teksta - objašnjava književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i njegova obilježja - interpretira na temelju usporedbe književne tekstove hrvatske i svjetske književnosti s obzirom na književnopovijesni, društveni, kulturni kontekst prema: vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva, slika i predodžbi i njihove prilagodbe kontekstu - tekstovi: roman, epski spjev, drama, lirska poezija, saga - obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivo Andrić, <i>Prokleta avlija</i>, Fjodor Mihajlovič Dostojevski, <i>Zločin i kazna</i>, Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>, Silvije 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretira tekst i uočava utjecaj konteksta na književni tekst u nekim od elemenata: obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva, slika i predodžbi i njihove 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretira tekst i opisuje utjecaj konteksta na književni tekst u nekim od elemenata: obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva, slika i predodžbi i njihove prilagodbe kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira odnos teksta i konteksta u književnim tekstovima s obzirom na književnopovijesni, društveni, kulturni kontekst prema: vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretira odnos teksta i konteksta na temelju usporedbe književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni, kulturni kontekst prema: vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih
	<p>Strahimir Kranjčević, izbor iz poezije, Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i>, William Shakespeare, <i>Hamlet</i></p>	<p>prilagodbe kontekstu</p>		<p>tehnika, kruženja tema i motiva, slika i predodžbi i njihove prilagodbe kontekstu</p>	<p>tehnika, kruženja tema i motiva, slika i predodžbi i njihove prilagodbe kontekstu</p>

PREPORUKA: Učenik, zbog tumačenja konteksta književnoga teksta, stječe temeljna književnopovijesna znanja koja primjenjuje na obveznim reprezentativnim tekstovima zadanim za čitanje. Učenik čita šest književnih tekstova (Ivo Andrić, *Prokleta avlija*, Fjodor Mihajlovič Dostojevski, *Zločin i kazna*, Ivan Gundulić, *Dubravka*, Silvije Strahimir Kranjčević, izbor iz poezije, Ivan Mažuranić, *Smrt Smail-age Čengića*, William Shakespeare, *Hamlet*) i četiri odabrana književna teksta. Popis obveznih na slova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Nastavnik određuje temu i žanr prema svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne književne tekstove, i književne tekstove s popisa predloženih književnih tekstova te odabrane književne tekstove poštujući zadane kritere kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda. Za polazište pri odabiru odgojno-obrazovnih ishoda predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika.

<p>B. 3. 4</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik 	
--	--	--

PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi. Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okruženju.

KULTURA I MEDIJI

<p>C. 3. 1</p> <p>Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitih stavova i vrijednosti - analizira zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, obrazovnoj, javnoj) i njihovoj upućenosti različitim skupinama primatelja - prepoznaje „nevidljive“ medijske poruke i skrivene stavove i mišljenja - objašnjava trivijalne medijske poruke, predrasude, stereotipe i/ili manipulaciju u medijskim tekstovima - uspoređuje različite medijske tekstove i prosuđuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači medijski tekst i opisuje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i tumači kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i analizira njihov utjecaj na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje skrivene stavove i mišljenja u medijskim porukama 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i analizira njihov utjecaj na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst, prepoznaje skrivene stavove i mišljenja, predrasude, stereotipe i manipulaciju u medijskim porukama
<p>C. 3. 2</p> <p>Učenik prosuđuje tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava značenja jednostavnih usmenih oblika iz razdoblja ljudske usmenosti i njihov utjecaj na književne tekstove, umjetnička djela i kulturološke pojave - prepoznaje antičku baštinu kao klasičnu podlogu i srednjovjekovnu kao kršćansku podlogu (latinizam i glagoljaštvo) europske kulture u različitim tekstovima - opisuje slavenski i hrvatski aspekt kulturnoga ujedinjavanja u različitim tekstovima - uspoređuje utjecaj izdavaštva, kulturnih časopisa i novina na oblikovanje kulturnoga identiteta i kulturnoga posredovanja - obrazlaže sudjelovanje većinskoga i manjinskih naroda na oblikovanje kulturnoga okružja i međudjelovanje različitih europskih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitoga identiteta (kulturno-umjetnička društva, kulturne udruge, kulturne ustanove...) 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - prosuđuje utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta

	- posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okruženju i analizira ih				
	- tekstovi: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava				
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 3. 1 i C. 3. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>.</p> <p>Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda C. 3. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

4. razred srednje škole (4, 4, 4, 4)

ODGOJNO-	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI
----------	----------------	--------------------

OBRAZOVNI ISHODI		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KO MUNIKACIJA					
<p>A. 4. 1 Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: informiranje, dokazivanje, zabavljanje - primjenjuje kriterije za procjenu informacije i izvora informacije - govori u skladu s govornom ulogom poštujući strukturu teksta - donosi zajedničke zaključke o mogućem rješenju problemske situacije ili o zajedničkoj odluci - služi se hrvatskim standardnim jezikom, pravogovornom normom i govornim vrednotama i i neverbalnim znakovima - tekstovi: debata, sastanak (poslovni, službeni) 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama raspravlja u skladu s temom rasprave i govornom ulogom 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama raspravlja u skladu s temom, oblikom rasprave i govornom ulogom 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno raspravlja u skladu s temom, svrhom i oblikom rasprave i govornom ulogom 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno raspravlja u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom rasprave, govornom ulogom i željenim učinkom na primatelja
<p>A. 4. 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje govorne i razgovorne vrste opisnih, pripovjednih, upućivačkih i raspravljačkih tekstova iz različitih izvora prema određenoj svrsi slušanja i namjeni (informiranje, dokazivanje, zabavljanje) 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje obilježja i svrhu teksta te izdvaja 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava obilježja i svrhu teksta te analizira 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira obilježja i svrhu teksta te 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira obilježja i svrhu teksta te kritički
<p>Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova prema određenoj svrsi i iz različitih izvora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta - analizira jezična i govorna obilježja slušanoga teksta - procjenjuje pouzdanost, vjerodostojnost, točnost i gledište izvora slušanja s obzirom na svrhu slušanja - kritički vrednuje informacije i ideje - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> vrednuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja
<p>PREPORUKA: Učenik sluša dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.</p>					

<p>A. 4. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni (dokazivanje, zabavljanje) - tumači strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima - samostalno i argumentirano kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama: uspoređuje informacije i ideje u tekstu s drugim tekstovima koje je čitao kao i sa svojim znanjem i iskustvom - oblikuje različite vrste prosudbe: procjenjuje svrhu teksta i gledište autora prema zadanim odrednicama (sadržaj, struktura, svrha, namjena) - prepoznaje reference i aluzije na druge tekstove i istražuje ih proširujući svoje spoznaje <p>tekstovi: kritika, polemika, recenzija</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te uz pomoć nastavnika uspoređuje i procjenjuje informacije i ideje u tekstu prema zadanim odrednicama 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te uz pomoć smjernica uspoređuje i procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima te uz pomoć smjernica uspoređuje i kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima te samostalno i argumentirano kritički procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama
<p>A. 4. 4 Učenik piše raspravljačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje raspravljačkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom, popularnoznanstvenom, znanstvenom) - procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište - oblikuje sadržajno i logički povezani tekst - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnoga jezika: pravopisnu (pisanje glasova u dodiru), gramatičku, leksičku i stilističku (grafostilistika) <p>tekstovi: raspravljački esej, referat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše raspravljačke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje i obilježja funkcionalnoga 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom
<p>željenim učinkom na primatelja.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prikladno parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> - prikladno citira i parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> - na primatelja i prikladno citira i parafrazira
<p>PREPORUKA: Sadržaj i odgojno-obrazovnog ishoda A. 4. 1, A. 4. 2, A. 4. 3, A. 4. 4 integracijski su po vezani s nastavnim područjima <i>Književnost i stv aralaštvo</i> i <i>Kultura i med iji</i> i s ostalim ishodima nastavnih područja <i>H rvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					

<p>A. 4. 5</p> <p>Učenik analizira glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava vezu između glasa ili fona, alofona, slova ili grafema, fonema, naglasaka ili prozodema i sloga i samoglasnika i suglasnika - uočava razlike između glasovnog i naglasnog sustava materinskoga idioma i hrvatskoga standardnog jezika - opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnoga jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak ili prozodem i dužina) razini - objašnjava fonološki i morfološki uvjetovane glasovne promjene (jednačenje suglasnika po zvučnosti, jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe, ispadanje ili gubljenje suglasnika; nepostojani samoglasnici, vokalizacija, palatalizacija, sibilizacija, jotacija, alternacije ije/je/e/i) - uspoređuje govorni i pisani oblik jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina) - tumači razliku između jednosložnih i višesložnih izgovornih cjelina u govoru i pismu - objašnjava pojmove: glas (fon), alofon, fonem, slovo ili grafem, slog, fonetika, fonologija, naglasak ili prozodem, prozodija, artikulacija, akustika morfonologija, nenaglasnice ili klitike (prednaglasnice ili proklitike, zanaglasnice ili enklitike), glasovne promjene 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava obilježja glasovnog sustava hrvatskoga standardnoga jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i glasovne promjene u riječima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnoga jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene u riječima 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava glasovni sustav hrvatskoga standardnoga jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i glasovne promjene u riječima 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira glasovni sustav hrvatskoga standardnoga jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini, objašnjava glasovne promjene i analizira govorni i pisani ostvaraj jezika
<p>NAPOMENA: Usvaja nje je jezičnih znanja na metajezičnoj razini u gimnazijama usmjereno razvoju ko munikacijske jezične kompetencije i svjesnosti o hrvatskome jeziku, dok je učenje i poučavanje metajezičnim znanji ma u strukovnim školama usmjereno razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj komunikaciji.</p>					
<p>A. 4. 6</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste imena ili onima (antroponimi i toponimi) 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja lekseme ograničene 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja lekseme ograničene 	<ul style="list-style-type: none"> - odabire lekseme ograničene 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje lekseme

<p>Učenik razlikuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje frazeme kao dio leksika i tumači njihovo podrijetlo - objašnjava potrebu za leksičkim posuđivanjem i novtvorenicama - tumači vrste leksičkoga posuđivanja - prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi - služi se rječnicima ograničenog leksičkoga sloja (rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, enciklopedijski rječnik, frazeološki rječnik rječnik vlastitih imena i prezimena) i jezičnim savjetnicima pri razvijanju rječnika i jezične kulture 	<p>uporabe iz teksta i prema smjernicama pravilno ih primjenjuje</p>	<p>uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanome kontekstu</p>	<p>uporabe u zadanom kontekstu služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja</p>	<p>ograničene uporabe služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja i jezičnim savjetnicima i prema pravilima jezične kulture</p>
<p>A. 4. 7 Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima - objašnjava povijesni razvoj hrvatskoga pisma i pravopisa - opisuje osnovna obilježja šest razdoblja povijesti hrvatskoga jezika - navodi temeljna djela i autore bitne za standardizaciju hrvatskoga jezika - imenuje povijesne hrvatske rječnike, pravopise i jezične savjetnike - tumači položaj hrvatskoga standardnog jezika u europskome i svjetskom kontekstu u prošlosti i sadašnjosti (hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima) 	<p>- opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima</p>	<p>- opisuje početke hrvatske pismenosti i osnovna obilježja šest razdoblja povijesti hrvatskoga jezika</p>	<p>- opisuje početke hrvatske pismenosti i osnovna obilježja šest razdoblja povijesti hrvatskoga jezika i navodi temeljna djela i autore bitne za standardizaciju hrvatskoga jezika</p>	<p>- objašnjava početke hrvatske pismenosti i osnovna obilježja šest razdoblja povijesti hrvatskoga jezika i navodi temeljna djela i autore bitne za standardizaciju hrvatskoga jezika te tumači položaj hrvatskoga jezika u europskome i svjetskom kontekstu</p>
<p>KNJIŽEVNOST I STV ARALAŠTVO</p>					

<p>B. 4. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i</p>	<p>- tumači i preispituje svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta u cjelini</p>	
<p>prosuduje kako književni tekst utječe na njegov osjećajni, spoznajni i vrijednosni razvoj.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - argumentira svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - uspoređuje svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu s mišljenjima i stavovima drugih uvažavajući njihova mišljenja - uspoređuje temu i problematiku književnog teksta s pojavama u svijetu - kritički prosuduje po čemu književni tekst obogaćuje njegovu spoznaju, maštu, osjećaje i vrijednosti - preispituje društveno-kulturološke utjecaje na oblikovanje vlastitoga književnog ukusa i obrazlaže ga - uspoređuje recepcije književnoga teksta koje se razlikuju s obzirom na životno iskustvo, dob, spol, dominantni ukus... - kritički procjenjuje svoje stavove o svjetonazorskim, moralnim, političkim, emocionalnim ili društvenim problemima i pitanjima na temelju teksta kojega je pročitao 	
<p>PREPORUKA: Odgojni o-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>		

<p>B. 4. 2</p> <p>Učenik prosuđuje različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.</p>	<p>- interpretira i prosuđuje na temelju usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste: moderna pripovijetka, moderni roman, groteska, parodija i travestija poetske vrste: moderna poezija, pjesma u prozi dramske vrste: drama u užem smislu i psihološka drama</p> <p>- uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja (znanstvenika, književnih kritičara...)</p> <p>- tekstovi: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, drama, lirska poezija, poema</p> <p>- obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Albert Camus, <i>Stranac</i>, Franz Kafka, <i>Preobrazba</i>, Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i>, Ranko Marinković, <i>Kiklop</i>, Slobodan Novak, <i>Mirisi, zlato i tamjan</i>, Antun Branko Šimić, izbor iz poezije</p>	<p>- prema smjernicama interpretira književni tekst s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu</p>	<p>- interpretira književni tekst s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu</p>	<p>- uspoređuje književne tekstove s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu</p>	<p>- prosuđuje književni tekst s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu</p>
<p>PREPORUKA: Poučavanje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se ranije stečeno književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi), a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.</p> <p>Učenik analizira prema temi i žanru šest obveznih književnih tekstova (Albert Camus, <i>Stranac</i>, Franz Kafka, <i>Preobrazba</i>, Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i>, Ranko Marinković, <i>Kiklop</i>, Slobodan Novak, <i>Mirisi, zlato i tamjan</i>, Antun Branko Šimić, izbor iz poezije) i četiri književna teksta koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p> <p>Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.</p>					

<p>B. 4. 3</p> <p>Učenik obrazlaže slijed književnih poetika i razdoblja i kritički prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.</p>	<p>objašnjava književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i opisuje obilježja zamjećena u tekstu</p> <p>analizira utjecaj konteksta na oblikovanje značenja književnog teksta</p> <p>obrazlaže slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova - kritički prosuđuje hrvatske književne tekstove na temelju usporedne interpretacije s tekstovima europske i svjetske književnosti s obzirom na književnopovijesni, društveni, kulturni kontekst prema: vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva, slika i predodžbi i njihove prilagodbe kontekstu</p> <p>tekstovi: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, drama, lirska poezija, poema</p> <p>obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Albert Camus, <i>Stranac</i>, Franz Kafka, <i>Preobrazba</i>, Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i>, Ranko Marinković, <i>Kiklop</i>, Slobodan Novak, <i>Mirisi, zlato i tamjan</i>, Antun Branko Šimić, izbor iz poezije</p>	<p>- objašnjava književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i opisuje njegova obilježja u tekstu</p>	<p>- analizira utjecaj književnopovijesnog, društvenog i kulturnog konteksta na oblikovanje značenja književnog teksta</p>	<p>- obrazlaže slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova</p>	<p>- kritički prosuđuje utjecaje različitih konteksta na književne tekstove na temelju usporedne interpretacije i obrazlaže slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova</p>
<p>PREPORUKA: Učenik čita šest obveznih književnih tekstova (Albert Camus, <i>Stranac</i>, Franz Kafka, <i>Preobrazba</i>, Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i>, Ranko Marinković, <i>Kiklop</i>, Slobodan Novak, <i>Mirisi, zlato i tamjan</i>, Antun Branko Šimić, izbor iz poezije) i četiri odabrana književna teksta. Popis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Pisci su navedeni abecednim redoslijedom. Nastavnik određuje temu i žanrove prema svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne naslove i pisce, i naslove s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje te odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.</p> <p>Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika. Usporedne raščlambe započinju se s hrvatskim književnim tekstovima.</p>					

<p>B. 4. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik 	
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u rad no-dokumentarnoj mapi. Ostvarivanje ishoda v rednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegov e mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.</p>		
<p>KULTURA I MEDIJI</p>		

<p>C. 4. 1</p> <p>Učenik kritički procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kritički procjenjuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitog doživljaja stvarnosti i identiteta - uočava cenzuru i autocenzuru u medijskim tekstovima - objašnjava sadržaj komercijalnih medijskih poruka i ekonomska načela funkcioniranja medija - odgovorno preuzima ulogu u građanskom novinarstvu (objavljuje i komentira poštujući zakonske propise i vodi računa o oblikovanju svoga identiteta u medijima) - opisuje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta - uspoređuje različite medijske tekstove i kritički procjenjuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira medijski tekst i objašnjava kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i analizira kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i kritički procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta
	<p>stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst</p>	<p>obzirom na dob, spol i kulturni kontekst</p>	<p>primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst</p>	<p>primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta</p>	<p>primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te opisuje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta</p>

<p>C. 4. 2</p> <p>Učenik prosuđuje povezanost vlastitog i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prosuđuje utjecaj globalizacije i internacionalizacije na oblikovanje višestrukih kulturnih identiteta - prosuđuje odnos visoke, pučke i popularne kulture i umjetnosti u prošlosti i sadašnjosti (npr. renesansna kultura trga, srednjoeuropska kultura kavane, salonska kultura, kultura ceste...) i njihov odraz u tekstovima - obrazlaže kulturno posredovanje i povezanost u različitim tekstovima - uspoređuje pojave iz različitih kulturnih krugova i opisuje njihove utjecaje na oblikovanje kulturnog identiteta - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i procjenjuje ih <p>tekstovi i višemedijski tekstovi: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; višemedijski tekstovi: strip, film ili kazališna predstava</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje povezanost vlastitog kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje povezanost vlastitog kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira povezanost vlastitog kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom 	<ul style="list-style-type: none"> - prosuđuje povezanost vlastitog kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 4. 1 i C. 4. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>.</p> <p>Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C. 4. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

1. razred srednje škole (4, 4, 3, 3)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA					

<p>A. 1. 1</p> <p>Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu (obrazovna, javna, osobna) i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje - razlikuje monološke i dijaloške vrste govornih tekstova s obilježjima opisnog i pripovjednoga diskursa - prepoznaje različite izvore informacija za pripremu teksta - odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost - oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori - govori i razgovara u skladu s govornom ulogom - razgovara prema obrascima grupnoga razgovora: uvjeravanja i pregovaranja - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote, neverbalne znakove i funkcionalni stil vrste teksta - tekstovi: izvješće, intervju 	<p>- prema smjernicama govori u skladu s temom govornoga teksta</p>	<p>- prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta</p>	<p>- samostalno govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta</p>	<p>- samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja</p>
<p>A. 1. 2</p> <p>Učenik sluša prema određenoj svrsi opisne i pripovjedne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnog i pripovjednoga diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, nagovaranje) - analizira strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta 	<p>- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te izdvaja informacije i ideje</p>	<p>- opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te analizira</p>	<p>- tumači obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i</p>	<p>- analizira obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te procjenjuje</p>
<p>tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje jezična i govorna obilježja slušanoga teksta - prepoznaje različite moguće izvore informacija - analizira i uspoređuje informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja - vodi bilješke i postavlja pitanja s namjerom razjašnjavanja i razumijevanja - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<p>bitne za svrhu slušanja</p>	<p>informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>

PREPORUKA: Učenik sluša dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.					
<p>A. 1. 3</p> <p>Učenik čita prema određenoj svrsi opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje tekstove s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje, uvjeravanje, nagovaranje) - objašnjava strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima - analizira tekst: izdvaja informacije, razlikuje ih po važnosti, određuje glavne ideje u tekstu, objašnjava osnovna i prenesena značenja - tekstovi: tehnički opis, putopis, životopis, tekst s poveznicama (hipertekst) 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te izdvaja informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te analizira informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te na raznovrsnim primjerima analizira informacije i ideje
<p>A. 1. 4</p> <p>Učenik piše opisne i pripovjedne tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom i publicističkom) - istražuje različite izvore informacija, prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja - služi se informacijama poštujući prava intelektualnog vlasništva - oblikuje sadržajno i logički povezan tekst - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu (pravilno piše vlastita imena, osobna i zemljopisna imena i složene glagolske oblike), gramatičku, leksičku i stilističku (stilaska obilježena glagolskih i imenskih oblika) - samostalno popunjava upisnicu u tiskanome i/ili elektroničkome obliku - tekstovi: tehnički (objektivni) opis, izvješće, službeni životopis; upisnica 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje i obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

<p>PREPORUKA: Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda A. 1. 1, A. 1. 2, A. 1. 3 i A. 1. 4 integracijski su povezani s nastavnim područjima <i>Književnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim ishodima nastavnog područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					
<p>A. 1. 5 Učenik analizira morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu - raščlanjuje ogleadne primjere riječi na morfeme - imenuje morfeme po položaju i funkciji na korijenske, prefiksalne i sufiksne te leksičke i gramatičke ili oblikotvorne i određuje oblikotvornu osnovu - uočava osnovni i izmijenjeni morf (alomorf) - razlikuje gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi na zadanim primjerima u kontekstu - razlikuje apsolutnu i relativnu uporabu glagolskih vremena i načina: prezent, perfekt, aorist, imperfekt, pluskvamperfekt, futur I., futur II., imperativ, optativ, kondicional I. i kondicional II. - objašnjava tvorbu i uporabu aktiva i pasiva - primjenjuje morfološka znanja o vrstama riječi pri oblikovanju teksta - objašnjava pojmove: morfologija, morfem, alomorf, oblikotvorna i rječnotvorna osnova, oblikotvorni morfem, riječ, nepromjenjive riječi, promjenjive riječi, gramatičke kategorije: lice, način, vid, prijelaznost, vrijeme, rod, broj, padež, stupanj 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje morfološka obilježja riječi u rečenici 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje morfološka obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja u oblikovanju teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja u oblikovanju teksta
<p>NAPOMENA: Usvaja nje je morfoloških znanja na metajezičnoj razini u gimnazijama usmjereno razvoju komunikacijske jezične kompetencije i svjesnosti o hrvatskome jeziku, dok je učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno razvoju uporabne sastavnice ko munikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj komun ikaciji.</p>					

<p>A. 1. 6</p> <p>Učenik analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje strukturu jezičnoga znaka, načela proizvoljnosti i dogovornosti veze izraza i sadržaja - razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima - objašnjava načine, razloge i posljedice višeznačnosti - razlikuje značenja leksema u zadanom kontekstu i razlikuje osnovna i prenesena značenja (metaforu, metonimiju i oksimoron) 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava značenjske odnose među riječima i prepoznaje vrste rječnika 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i pomoću rječnika 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira značenjske odnose među riječima na temelju konteksta pomoću rječnika
	<ul style="list-style-type: none"> - tumači leksičko-semantičke odnose: sinonimiju, homonimiju, antonimiju, hiperonimiju i hiponimiju u zadanom kontekstu -razlikuje morfološku i leksičku homonimiju - opisuje jezične rječnike općega i ograničenog leksičkog sloja i strukturu rječničkoga članka - služi se rječnicima pri razvijanju rječnika 		<ul style="list-style-type: none"> opisuje vrste rječnika 		
<p>A. 1. 7</p> <p>Učenik objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje jezik kao sredstvo komunikacije, spoznaje i izražavanja - opisuje odnos jezika i pisma i načine zapisivanja hrvatskoga jezika - opisuje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici - opisuje svojstva hrvatskog standardnoga jezika kao normiranog idioma propisanog za uporabu u javnoj komunikaciji - navodi i opisuje sastavnice jezične norme hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu, pravogovornu, gramatičku, leksičko-semantičku, stilističku - opisuje odnos standardnoga jezika prema mjesnim govorima, dijalektima, narječjima i govorima društvenih skupina (kolokvijalni jezik, žargoni) - razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik - prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnog identiteta - prepoznaje hrvatski standardni jezik kao dio nacionalnog identiteta - primjenjuje spoznaje o hrvatskom standardnome jeziku u javnoj komunikaciji i razlikuje ga od osobnoga idiolekta 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava da se služi različitim govorima u svojoj komunikaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje sastavnice svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji na standardnom jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava razliku između sastavnica svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji na standardnom jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje znanje o hrvatskome standardnom jeziku kao jeziku javne komunikacije i razlikuje ga od osobnoga idiolekta

<p>PREPORUKA: Obilježj a narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i b liskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.</p>		
<p>KNJIŽEVNOST I ST VARALAŠTVO</p>		
<p>B. 1. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svoj literarni doživljaj teksta i izražava svoje razumijevanje književnoga teksta - izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje - izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - objašnjava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima 	<p>-</p>
<p>objašnjava stav o književnom tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čita najmanje jedan tekst prema vlastitom izboru i predstavlja ga - objašnjava u čemu uživa dok čita 	<p>-</p>
<p>PREPORUKA: Odgojn o-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; li terarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najma nje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>		

<p>B. 1. 2</p> <p>Učenik analizira književni tekst prema temi i žanru na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje temeljne književnoteorijske pojmove i polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja - opisuje osobitosti hrvatske usmenoknjiževne baštine (pučka i narodna popijevka; narodne predaje, zagonetke, poslovice i vicevi) - opisuje i razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima - analizira književni tekst na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste (umjetnička proza, roman, pripovijest, struktura proznog teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje) poetske vrste (obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih) dramske vrste (drama i kazalište, komedija, struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različite razine smiješnoga) - tekstovi: pripovijetka, roman, drama, komedija, lirska poezija; lirsko-epska poezija; jednostavni oblici: zagonetka, poslovice, vic, bajka, basna - obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i>, Johann Wolfgang Goethe, <i>Patnje mladog Werthera</i>, Vladimir Nazor, izbor iz poezije, Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i>, izbor; August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje književne žanrove i vrste i uočava njihova osnovna obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači tematska i žanrovska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira tematska i žanrovska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira tematska, žanrovska i jezično-stilska obilježja teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
<p>PREPORUKA: Poučavanje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi) stečeno tijekom obveznog obrazovanja, a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.</p> <p>Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova (Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i>, Johann Wolfgang Goethe, <i>Patnje mladog Werthera</i>, Vladimir Nazor, izbor iz poezije, Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i>, izbor; August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>) i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p> <p>Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.</p>					

<p>B. 1. 3</p> <p>Učenik tumači književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst - uočava obilježja stilske formacije i dominantne književne poetike - opisuje obilježja tekstova hrvatske književnosti u kontekstu europske i svjetske književnosti i uočava njegove specifičnosti (npr. osobitosti hrvatske realističke književnosti i razloge "kašnjenja" realizma) - opisuje stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta - tumači književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst književnog teksta - tekstovi: pripovijetka, roman, drama, komedija, lirska poezija; jednostavni oblici: zagonetka, poslovica, vic, bajka, basna - obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i>, Johann Wolfgang Goethe, <i>Patnje mladog Werthera</i>, <i>Vladimir Nazor</i>, izbor iz poezije, Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i>, izbor; August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu
<p>PREPORUKA: Učenik, zbog tumačenja konteksta književnoga teksta, stječe temeljna književnopovijesna znanja koja primjenjuje na obveznim reprezentativnim tekstovima zadanim za čitanje. Učenik čita pet književnih tekstova (Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i>, Johann Wolfgang Goethe, <i>Patnje mladog Werthera</i>, <i>Vladimir Nazor</i>, izbor iz poezije, Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i>, izbor; August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>) i pet odabranih književnih tekstova. Popis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Nastavnik određuje temu i žanrove prema svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne književne tekstove, i književne tekstove s popisa predloženih književnih tekstova te slobodno odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda.</p> <p>Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika.</p>					

<p>B. 1. 4</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik 	
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi. Ostvarivanje ishoda u rednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.</p>		
<p>KULTURA I MEDIJI</p>		

<p>C. 1. 1</p> <p>Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na svakodnevni život primatelja - prepoznaje izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu - objašnjava odnos između medijskih tekstova i stvarnosti - analizira svrhu (osobnu, obrazovnu, javnu) medijskoga teksta - interpretira medijsku poruku i zaključuje kome je ona namijenjena - istražuje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovana medijska poruka i kako ti načini utječu na njezinu recepciju - prosuđuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na svakodnevni život primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svrhu medijskog teksta i prema smjernicama objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svrhu medijskog teksta i prema smjernicama interpretira medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svrhu medijskog teksta, interpretira medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja i objašnjava izravno i neizravno navedene poruke 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svrhu medijskog teksta, prosuđuje kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na svakodnevni život primatelja te objašnjava
				<p>u medijskom tekstu</p>	<p>izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu</p>

<p>C. 1. 2</p> <p>Učenik analizira tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje razliku između popularne i visoke kulture na odabranim tekstovima - razlikuje različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta - prepoznaje i objašnjava obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i kiča u umjetnosti i izražava svoj kritički stav prema njima - prosuđuje utjecaj popularne kulture na razvoj vlastitog kulturnog identiteta - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okruženju i objašnjava ih - tekstovi i višemedijski tekstovi: putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i prepoznaje njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i povezuje njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i tumači njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 1. 1 i C. 1. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>.</p> <p>Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C. 1. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

2. razred srednje škole (4, 4, 3, 3)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA					
<p>A. 2. 1</p> <p>Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, zabavljanje - istražuje informacije važne za pripremu govornoga teksta služeći se različitim pouzdanim izvorima - uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta - prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju - govori ili razgovara radi upućivanja slušatelja / sugovornika ili pregovaranja zbog zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluke - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote (govornost, izražajnost, tečnost, izgovor) i neverbalne znakove i funkcionalni stil vrste teksta - tekstovi: usmeni prikaz, javni govor, diskusija 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama govori u skladu s temom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja
<p>A. 2. 2</p> <p>Učenik sluša prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje govorne i razgovorne vrste izlagačkih tekstova iz različitih izvora i različitih funkcionalnih stilova i oblika prema određenoj svrsi slušanja i namjeni - analizira strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta - objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta - uočava utjecaje konteksta na primanje informacija u skladu sa svrhom slušanja - procjenjuje informacije 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje osnovna obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira obilježja i svrhu izlagačkih tekstova te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja
	<ul style="list-style-type: none"> - sluša i postavlja pitanja radi postizanja razumijevanja i/ili daje odgovore - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 				

PREPORUKA: Učenik sluša dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.					
<p>A. 2. 3</p> <p>Učenik čita prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni - objašnjava strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima - istražuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora - razlikuje provjerene i neprovjerene izvore informacija - povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu - odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta - povezuje informacije i ideje u tekstu sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima <p>tekstovi: popularnoznanstveni članak, intervju, sažetak</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te razvrstava i povezuje informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te sažima informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim primjerima te sažima i objašnjava informacije i ideje u tekstu, a svoje zaključke potkrepljuje prikladnim citatima 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima te sažima informacije i ideje u tekst, zaključke potkrepljuje prikladnim citatima i povezuje tekst sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima
<p>A. 2. 4</p> <p>Učenik piše izlagačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje izlagačkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom, znanstvenom) - istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem i analizira njihovu valjanost - oblikuje sadržajno i logički povezani tekst - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu (pravilno piše sve pravopisne znakove na razini rečenice), gramatičku, leksičku i stilističku (obilježja subjektivnog i objektivnog izlaganja, analitičko i sintetičko izlaganje) 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno popunjava anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku - tekstovi: prikaz, sažetak, pismo (javno i osobno); anketni obrazac 				
<p>PREPORUKA: Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda A. 2. 1, A. 2. 2, A. 2. 3 i A. 2. 4 integracijski su poveza ni s nastavnim područjima <i>Književnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s os talim ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezi k i komunikacija</i>.</p>					
<p>A. 2. 5 Učenik analizira sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje nezavisne (predikat subjekt, objekt, priložne oznake) i zavisne rečenične članove (atribut: sročni ili pridjevski i nesročni ili imenski i apozicija) - raščlanjuje rečenicu na nezavisne i zavisne rečenične članove - tumači sintaktičku službu promjenjivih i nepromjenjivih riječi u jednostavnoj rečenici - analizira sintaktičke službe i značenja padeža, glagolskih oblika i načina, službu priloga, prijedloga, veznika i čestica u rečenici - prepoznaje upravljanje ili rekciju prijedloga i glagola, prijedložno-padežne izraze i bezlične konstrukcije - analizira gramatičke veze među sastavnicama spojeva riječi ili sintagmi: sročnost ili kongruencija, upravljanje ili rekcija, pridruživanje - primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta - objašnjava pojmove: sintaksa, spoj riječi ili sintagma, rečenica, gramatičko ustrojstvo rečenice, prijedložno-padežna veza, spojevi riječi: sročnost ili kongruencija, upravljanje ili rekcija, pridruživanje 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje sintaktičku službu riječi u rečenici 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.
<p>NAPOMENA: Usvajanje je jezičnih znanja na metajezičnoj razini u gimnazijama usmjereno razvoju komunikacijske jezične kompetencije i svjesnosti o hrvatskome jeziku, dok je učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj komunikaciji.</p>					

<p>A. 2. 6 Učenik objašnjava tvorbu riječi prema različitim tvorbenim načinima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava tvorbu riječi u hrvatskome jeziku prema različitim tvorbenim načinima: izvođenje i slaganje; sufiksalna tvorba, prefiksalna tvorba, prefiksarno-sufiksalna tvorba, slaganje, složeno-sufiksalna tvorba, srastanje, preobrazba - određuje tvorbeni uzorak, tvorbeni šav, rječotvornu osnovu i rječotvorni morfem - analizira najčešće tvorbene načine tvorbe imenica, pridjeva, glagola i priloga - opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbenim načinima ili nastavcima - primjenjuje znanje o tvorbi riječi pri oblikovanju teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje sufiksalsnu i prefiksalsnu tvorbu i slaganje na oglednim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje izvođenje i slaganje te razlikuje izvedenice i složenice 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje tvorbu riječi prema različitim tvorbenim načinima na oglednim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje tvorbu imenica, pridjeva, glagola i priloga prema različitim tvorbenim načinima i navodi vlastite primjere
<p>A. 2. 7 Učenik uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika sa standardnim hrvatskim jezikom na uporabnoj razini.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje organske (mjesne govore, dijalekte i narječja) govore i idiome kao sastavnice svojeg idiolektu - opisuje obilježja svojega mjesnog govora ili idioma prema standardnome hrvatskom jeziku - opisuje rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja - uočava morfološke, tvorbene i sintaktičke osobitosti hrvatskih dijalekata i narječja u usporedbi sa standardnim hrvatskim jezikom - prepoznaje i komentira uporabu mjesnih govora, dijalekata i narječja hrvatskoga jezika u javnoj komunikaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje organske govore kao sastavnice svojega idiolektu 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje obilježja organskih govora prema standardnome jeziku kao sastavnicu svojega idiolektu 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje uporabne mogućnosti mjesnih govora, dijalekata i narječja 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje uporabne mogućnosti mjesnih govora, dijalekata i narječja i standardnoga jezika u komunikaciji
<p>KNJIŽEVNOST I STV ARA LAŠTVO</p>					

<p>B. 2. 1</p> <p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta - povezuje tematiku teksta s aktualnim situacijama na temelju svoga iskustva - objašnjava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima - objašnjava svoje proživljeno iskustvo čitanja i uspoređuje ga s iskustvom čitanja drugih 	-			
<p>- obrazlaže što utječe na njegov književni ukus</p>					
<p>PREPORUKA: Odgojn o-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; li terarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najma nje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>					
<p>B. 2. 2</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizira i uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste (novela, uokvirena kompozicija romana i novele, tema, pripovjedač, tipovi karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje) poetske vrste (obilježja moderne poezije, vrste i oblici moderne poezije, struktura moderne lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih) - dramske vrste (tragedija i obilježja tragedije, struktura antičke tragedije) - tekstovi: novela, roman, drama, tragedija, poezija - obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Charles Baudelaire, <i>Cvjetovi zla</i>, izbor, Antun Gustav Matoš, izbor iz novela, Vjenceslav Novak, <i>Posljednji</i> <i>Stipančići</i>, Sofoklo, <i>Antigona</i>, Tin Ujević, izbor iz poezije 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretira književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

PREPORUKA: Poučavanje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi) stečeno tijekom obveznog obrazovanja, a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.

Učenik analizira prema temi i žanru pet obveznih književnih tekstova (Charles Baudelaire, *Cvjetovi zla*, izbor, Antun Gustav Matoš, izbor iz novela, Vjenceslav Novak, *Posljednji Stipančići*, Sofoklo, *Antigona*, Tin Ujević, izbor iz poezije) i pet odabranih književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

<p>B. 2. 3</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i opisuje njegova obilježja u tekstu - prepoznaje utjecaj konteksta na oblikovanje značenja književnog teksta - uspoređuje obilježja teksta hrvatske književnosti s tekstovima europske i svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka - analizira i uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst prema vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva, slika i predodžbi i njihove prilagodbe kontekstu <p>tekstovi: novela, roman, drama, poezija, mit, legenda</p> <p>obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Charles Baudelaire, <i>Cvjetovi zla</i>, izbor, Antun Gustav Matoš, izbor iz novela, Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i>, Sofoklo, <i>Antigona</i>, Tin Ujević, izbor iz poezije</p>	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i opisuje njegova obilježja te objašnjava stilskopoetička obilježja književnog teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta te opisuje važnost određenog književnog teksta u književnoj i kulturnoj povijesti 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, povijesni, društveni i kulturni kontekst i opisuje važnost određenog književnog teksta u književnoj i kulturnoj povijesti 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, povijesni, društveni i kulturni kontekst i obrazlaže važnost određenog književnog teksta u književnoj i kulturnoj povijesti
---	---	--	--	--	--

PREPORUKA: Učenik, zbog tumačenja konteksta književnoga teksta, stječe temeljna književnopovijesna znanja koja primjenjuje na obveznim reprezentativnim tekstovima zadanim za čitanje. Učenik čita pet književnih tekstova (Charles Baudelaire, *Cvjetovi zla*, izbor, Antun Gustav Matoš, izbor iz novela, Vjenceslav Novak, *Posljednji Stipančići*, Sofoklo, *Antigona*, Tin Ujević, izbor iz poezije) i pet odabranih književnih tekstova. Popis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Nastavnik određuje temu i žanrove prema svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne književne tekstove, i književne tekstove s popisa predloženih književnih tekstova te slobodno odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojnoobrazovnog ishoda.

Za polazište pri odabiru davanja odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima među kojima se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika.

<p>B. 2. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika 	
---	--	--

NIJE LEKTORIRANO

	i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik				
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom, u korelaciji s likovnom i glazbenom umjetnošću i/ili na temelju usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi.</p> <p>Ostvarivanje ishoda v rednuje se formativno. Nastavnik cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okruženju.</p>					
KULTURA I MEDIJI					
<p>C. 2. 1 Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga životnoga stila - uočava simboliku medijskoga jezika i različita stilska sredstva u medijskim tekstovima - objašnjava na koji način mediji stvaraju trendove - prosuđuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob i spol 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava stilska sredstva u medijskim tekstovima te objašnjava kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava stilska sredstva u medijskim tekstovima te prosuđuje kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst

<p>C. 2. 2</p> <p>Učenik analizira tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kulturnu specifičnost i raznolikost sredine u kojoj živi - navodi ključne hrvatske kulturne institucije i njihove početke - prepoznaje pripadnost ili povezanost književnoga teksta s hrvatskim kulturnim krugovima: sredozemnom, srednjoeuropskom i balkanskom - analizira utjecaj kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i komentira ih 	<p>- navodi bitne tekstove za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug i prepoznaje njihovu povezanost s vlastitim</p>	<p>- opisuje bitne tekstove za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug i njihovu povezanost s vlastitim kulturnim identitetom</p>	<p>- obrazlaže bitne tekstove za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug i njihovu povezanost s vlastitim kulturnim identitetom</p>	<p>- analizira bitne tekstove za hrvatsku kulturnu baštinu i kulturni krug i njihovu povezanost s vlastitim kulturnim identitetom</p>
<p>vlastiti kulturni identitet.</p>	<p>- tekstovi i višemedijski tekstovi: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstvenopopularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava</p>	<p>kulturnim identitetom</p>			
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 2. 1 1 i C. 2. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>. Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C. 2. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

3. razred srednje škole (4, 4, 3, 3)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
<p>HRVATSKI JEZIK I KO MUNIKACIJA</p>					

<p>A. 3. 1 Učenik govori izlagačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, nagovaranje, zabavljanje - istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata - govori u skladu s govornom ulogom - razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova - izriče stav, navodi argumente i protuargumente - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote i neverbalne znakove - tekstovi: javni govor, debata 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govora i željenim učinkom na primatelja
<p>A. 3. 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša govorne i razgovorne vrste upućivačkih i raspravljačkih tekstova - različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - organizira informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - procjenjuje informacije i ideje
<p>Učenik sluša prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje, dokazivanje, nagovaranje i zabavljanje) - objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta - razlikuje pouzdane od nepouzdanih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja - razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu - procjenjuje informacije bitne za svrhu slušanja - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> bitne za svrhu slušanja
<p>PREPORUKA: Učenik sl uša dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.</p>					

<p>A. 3. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje upućivačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni (dokazivanje, upućivanje) - objašnjava strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima - interpretira tekst: izdvaja i tumači ideje, uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja; razlikuje činjenice od stavova - prikladno povezuje ideje u tekstovima sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima - uočava pristranost izvora informacija <p>tekstovi: kolumna, uputa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova te uz pomoć nastavnika analizira informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova te prema smjernicama analizira i objašnjava informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova na poznatim primjerima te samostalno analizira i objašnjava informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - svojim riječima objašnjava funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljачkih tekstova na poznatim primjerima te interpretira tekst prema smjernicama
<p>A. 3. 4 Učenik piše upućivačke i raspravljачke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje upućivačkih i raspravljачkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom) - istražuje različite izvore informacija i razlikuje primarne i sekundarne primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnoga jezika: pravopisnu (pravilno piše u navođenju), gramatičku (primjenjuje obilježja paralelne i linearne tekstne veze), leksičku i stilističku - samostalno popunjava Europass obrazac 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika piše upućivačke i raspravljачke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše upućivačke i raspravljачke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa
<p>u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.</p>	<p>tekstovi: interpretativni esej, tehnička uputa, molba; Europass obrazac</p>	<p>funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta</p>	<p>svrhom teksta i prikladno parafrazira</p>	<p>stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno navodi i parafrazira</p>	<p>svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno navodi i parafrazira</p>
<p>PREPORUKA: Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda A. 3. 1, A. 3. 2, A. 3. 3 i A. 3. 4 integracijski su poveza ni s nastavnim područjima <i>Književnost i stvarala štvo i Kultura i mediji</i> i s ostalim ishodima nastavnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					

<p>A. 3. 5</p> <p>Učenik primjenjuje znanja o vrstama rečenica pri oblikovanju teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje rečenice kao gramatičke i komunikacijske jedinice - razlikuje rečenice po sastavu: jednostavne: nerasčlanjene i raščlanjene; složene nastale nizanjem (rečenični niz), sklapanjem veznikom i uvrštavanjem: nezavisnosložene (sastavna, rastavna, suprotna, isključna, zaključna) i zavisnosložene rečenice (predikatna, subjektna, objektna, priložne, atributna, apozitivna) te mnogostruko složene rečenice - prepoznaje osnovni, obilježeni i obvezatni redosljed riječi - uočava položaj nenaglasnica ili klitika u obvezatnom redu riječi - zapaža linearnu i paralelnu tekstnu vezu i tekstna vezna sredstva na primjerima (konektori, modifikatori) - razlikuje tekst i diskurs - primjenjuje gramatička znanja o rečenicama pri oblikovanju teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje vrste rečenica na zadanim tipičnim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rečenice po sastavu i način njihova sklapanja 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste rečenica i zapaža tekstne veze i tekstna vezna sredstva na primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste rečenica i oblikuje zadanu strukturu teksta
<p>PREPORUKA: Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoj u uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.</p>					
<p>A. 3. 6</p> <p>Učenik izdvaja lekseme iz leksičkog sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje leksičke slojeve općeuporabnog standardnog jezika - prepoznaje lekseme standardnoga jezika prema područnoj raslojenosti (lokalizmi, regionalizmi, dijalektizmi) - prepoznaje lekseme standardnoga jezika prema funkcionalnoj raslojenosti (beletrizmi, kancelarizmi, scijentizmi, žurnalizmi, kolokvijalizmi) - prepoznaje lekseme standardnoga jezika prema vremenskoj raslojenosti (arhaizmi, historizmi, zastarjelice, pomodnice, novotvorenice ili neologizmi, nekrotizmi, knjiški leksemi i oživljenice) 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama prepoznaje pripadnost leksema leksičkom sloju 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama izdvaja lekseme određenog leksičkog sloja 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno izdvaja lekseme određenog leksičkog sloja 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje lekseme iz leksičkog sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika u zadanom kontekstu
<p>primjenjuje ih u zadanom kontekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja primjere iz obavijesnih i književnoumjetničkih tekstova prema vremenskoj, područnoj i funkcionalnoj raslojenosti leksika - primjenjuje lekseme iz leksičkog sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika u zadanom kontekstu - uočava jezične i izvanjezične razloge stvaranja ili zastarijevanja riječi 				

<p>A. 3. 7 Učenik razlikuje tekstove prema pripadnosti funkcionalnome stilu i odnosu prema jezičnoj normi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika i njihova obilježja - objašnjava vezu funkcionalnoga stila (administrativnog, znanstvenog, novinarsko-publicističkog, razgovornog i književnoumjetničkog) i rečeničnih struktura u tekstovima koje stvara i prima - objašnjava odnos funkcionalnoga stila i jezične norme 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje razgovorni, administrativni i književnoumjetnički i stil hrvatskoga jezika i navodi primjere 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnoga jezika i navodi njihova obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove standardnoga jezika i opisuje vezu funkcionalnoga stila i rečeničnih struktura u tekstovima koje stvara i prima 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove standardnoga jezika i objašnjava odnos funkcionalnoga stila i jezične norme na primjerima
<p>PREPORUKA: Sadržaje na kojima se ostvaruje ishod preporučuje se povezati s medijskim tekstovima.</p>					
<p>KNJIŽEVNOST I STVA RALAŠTVO</p>					
<p>B. 3. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tumači svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta u cjelini s obzirom na prije stečena znanja o svijetu i uspoređuje ga s literarnim doživljajem i razumijevanjem drugih učenika i književnih kritika - obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - uspoređuje svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu sa stavovima drugih i donosi zaključke - povezuje tematiku i problematiku književnog teksta s pojavama u svijetu - preispituje utjecaj vlastitih stavova na oblikovanje vlastitoga književnog ukusa 	<p>-</p>			
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>					

<p>B. 3. 2</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste (klasični i suvremeni roman) poetske vrste (tradicionalnu i modernu poeziju) dramske vrste (klasičnu i modernu dramu) - opisuje i primjenjuje književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste: epski spjev, ep, epopeja; diskurzivne postupke moderne proze: unutarnji monolog, slobodni neupravn govori) poetske vrste: tradicionalni hrvatski stihovi - prepoznaje univerzalne teme, slike i predodžbe u književnim tekstovima različitog vremena i mjesta nastanka - prepoznaje položaj književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima - tekstovi: roman, epski spjev, drama, pastoral, lirski poezija, saga, vizija (viđenje) - obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>; Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smil-age Čengića</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira književni tekst prema temi primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove iste teme nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
<p>PREPORUKA: Poučava nje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se ranije steče no književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi), a novi književnoteorijski i pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja. Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti (Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>; Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smil-age Čengića</i>) i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima. Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim značajkama i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvijek bave prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.</p>					
<p>B. 3. 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava sličnosti i razlike između književnih poetika i razdoblja - prepoznaje tipične književne žanrove i vrste za određena književnopovijesna razdoblja 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava sličnosti i razlike između književnih poetika i 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava tipične književne žanrove i vrste za 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje stilskopoetička obilježja književnoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava stilskopoetička obilježja

<p>Učenik objašnjava utjecaj književnopovijesnog, društvenog i kulturnog konteksta na književni tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i njegova obilježja - objašnjava obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima europske i svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka - objašnjava na temelju usporedbe književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, povijesni, društveni, kulturni kontekst prema: vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva i njihove prilagodbe kontekstu - tekstovi: roman, epski spjev, drama, lirska poezija, saga - obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>; Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smil-age Čengića</i> 	<p>razdoblja i tipične književne žanrove i vrste za određeno razdoblje</p>	<p>određeno književnopovijesno razdoblje i smješta književni tekst u kontekst</p>	<p>i potkrepljuje primjerima iz teksta utjecaj konteksta na književni tekst</p>	<p>književnoga teksta i potkrepljuje primjerima iz teksta utjecaj konteksta na književni tekst</p>
<p>PREPORUKA se odnosi na odgojno-obrazovne ishode B. 3. 1, B. 3. 2 i B. 3. 3. Učenik čita dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti (Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>; Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smil-age Čengića</i>) i pet književnih tekstova s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje. Popis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Nastavnik određuje te mu i žanrove svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne naslove i pisce, i naslove s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje te odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.</p> <p>Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika. Usporedne raščlambe započinju se s hrvatskim književnim tekstovima.</p>					

<p>B. 3. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom 	
	<ul style="list-style-type: none"> - izrađuje strip, rječnik, priručnik 	
<p>PREPORUKA: Nastavni k potiče učenike na stvaralački način izražavanja i dokazivanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom i u skladu s mogućnostima i interesima učenika. Učenik svoje radove može prik upljati u radno-dokumentarnoj mapi. Ostvarivanje ishoda vre dnuje se formativno. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.</p>		
<p>KULTURA I MEDIJI</p>		

<p>C. 3. 1 Učenik analizira utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitih stavova i vrijednosti - uočava skrivene stavove i mišljenja u medijskim porukama - prepoznaje trivijalne medijske poruke, predrasude, stereotipe i/ili manipulaciju u medijskim porukama - uočava zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, obrazovnoj i javnoj) - uspoređuje različite medijske tekstove i analizira kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači medijski tekst i prepoznaje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i opisuje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje skrivene stavove i mišljenja u medijskim tekstovima
<p>C. 3. 2 Učenik objašnjava tekstove iz europske</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje značenja jednostavnih usmenih oblika iz razdoblja ljudske usmenosti i njihov utjecaj na književne tekstove, djela ostalih umjetnosti te na kulturološke pojave 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava utjecaje europske kulturne baštine na oblikovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje

<p>kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava antičku baštinu kao klasičnu podlogu i srednjovjekovnu kao kršćansku podlogu (latinizam i glagoljaštvo) europske kulture u različitim tekstovima - prepoznaje slavenski i hrvatski aspekt kulturnoga ujedinjavanja u različitim tekstovima - uspoređuje utjecaj izdavaštva, kulturnih časopisa i novina na oblikovanje kulturnoga identiteta i kulturnoga posredovanja - opisuje sudjelovanje većinskoga i manjinskih naroda na oblikovanje kulturnoga okružja i međudjelovanje različitih europskih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitoga identiteta (kulturno-umjetnička društva, kulturne udruge, kulturne ustanove...) - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i tumači ih - tekstovi i višemedijski tekstovi: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; strip, film ili kazališna predstava 	<p>hrvatskog kulturnog identiteta</p>	<p>hrvatskog kulturnog identiteta</p>	<p>hrvatskog kulturnog identiteta</p>	<p>hrvatskog kulturnog identiteta</p>
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni shodi C. 3. 1 i C. 3. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>.</p> <p>Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C 3. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

4. razred srednje škole (4, 4, 3, 3)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
<p>HRVATSKI JEZIK I KO MUNIKACIJA</p>					

<p>A. 4. 1</p>	<p>- određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: informiranje, dokazivanje</p>	<p>- prema primjeru oblikuje pripremu</p>	<p>- uz pomoć nastavnika oblikuje</p>	<p>- prema smjernicama</p>	<p>- samostalno raspravlja u skladu</p>
<p>Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata - procjenjuje valjanost informacije - govori u skladu s govornom ulogom - razgovara radi donošenja zajedničkoga zaključka o mogućem rješenju problemske situacije ili o zajedničkoj odluci - razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova - izriče stav, navodi argumente i protuargumente - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote i neverbalne znakove - tekstovi: debata, sastanak (poslovni, službeni) 	<p>za raspravu i raspravlja u skladu s temom rasprave i govornom ulogom</p>	<p>pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, oblikom rasprave i govornom ulogom</p>	<p>oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, svrhom i oblikom rasprave i govornom ulogom</p>	<p>s temom, oblikom, svrhom i namjenom rasprave, govornom ulogom i željenim učinkom na primatelja</p>
<p>A. 4. 2</p> <p>Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova prema određenoj svrsi slušanja i iz različitih izvora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša govorne i razgovorne vrste opisnih, pripovjednih, upućivačkih i raspravljačkih tekstova iz različitih izvora prema određenoj svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje, dokazivanje, zabavljanje) - opisuje strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta - analizira jezična i govorna obilježja slušanoga teksta - analizira pouzdanost, vjerodostojnost, točnost i gledište izvora slušanja s obzirom na svrhu slušanja - procjenjuje informacije i ideje - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst 	<p>- opisuje obilježja i svrhu teksta te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- tumači obilježja i svrhu teksta te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- tumači obilježja i svrhu teksta te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- analizira obilježja i svrhu teksta te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>
<p>PREPORUKA: Učenik sl uša dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.</p>					

<p>A. 4. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi čitanja raspravljačke tekstove različitih</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni (dokazivanje, zabavljanje) - objašnjava strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima - argumentirano procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama: 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te uz pomoć nastavnika uspoređuje i 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te prema smjernicama uspoređuje i 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima te 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim i nepoznatim
<p>funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> uspoređuje informacije i ideje u tekstu s drugim tekstovima koje je čitao kao i sa svojim znanjem i iskustvom - oblikuje različite vrste prosudbe: procjenjuje svrhu teksta i gledište autora prema zadanim odrednicama (sadržaj, struktura, svrha, namjena) - tekstovi: kritika, recenzija 	<ul style="list-style-type: none"> procjenjuje informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> procjenjuje informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> prema smjernicama procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama 	<ul style="list-style-type: none"> primjerima te prema smjernicama argumentirano procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama
<p>A. 4. 4 Učenik piše raspravljačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje raspravljačkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom, popularnoznanstvenom) - sažima prikupljene informacije i oblikuje novi sadržajno i logički povezan tekst izbjegavajući plagiranje - procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnoga jezika: pravopisnu (pisanje glasova u dodiru), gramatičku, leksičku i stilističku - tekstovi: raspravljački esej, referat 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika piše raspravljačke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno citira i parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno citira i parafrazira
<p>PREPORUKA: Sadržaji odgojno-obrazovnoga ishoda A. 4. 1, A. 4. 2, A. 4. 3, A. 4. 4 integracijski su povezani s nastavnim područjima <i>Književnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					

<p>A. 4. 5</p> <p>Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje vezu između glasa ili fona, alofona, slova ili grafema, fonema, naglasaka ili prozodema i sloga i samoglasnika i suglasnika - prepoznaje obilježja glasovnog sustava hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak ili prozodem i dužina) razini - objašnjava glasovne promjene (jednačenje suglasnika po zvučnosti, jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe, ispadanje ili gubljenje suglasnika; nepostojani samoglasnici, vokalizacija, palatalizacija, sibilizacija, jotacija, alternacije ije/je/e/i) 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i imenuje glasovne promjene 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene na oglednim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini, opisuje glasovne promjene na oglednim primjerima i 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadosječnoj razini i glasovne promjene i primjenjuje znanja u govoru i pismu
	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje razlike između govornog i pisanog oblika jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina) 			<ul style="list-style-type: none"> primjenjuje znanja u govoru i pismu 	
<p>PREPORUKA: Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.</p>					
<p>A. 4. 6</p> <p>Učenik opisuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste imena ili onima (antroponimi i toponimi) - prepoznaje frazeme kao dio leksika - opisuje potrebu za leksičkim posuđivanjem i novotvorenica - opisuje vrste leksičkoga posuđivanja - prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi - služi se rječnicima ograničenog leksičkoga sloja (rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, rječnici struke, frazeološki rječnik rječnik vlastitih imena i prezimena) i jezičnim savjetnicima pri razvijanju rječnika i jezične kulture 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja lekseme ograničene uporabe iz teksta i prema smjernicama pravilno ih primjenjuje 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanome kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - odabire lekseme ograničene uporabe u zadanom kontekstu služeći se rječnicima ograničenoga leksičkoga sloja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje lekseme ograničene uporabe služeći se rječnicima ograničenoga leksičkoga sloja i jezičnim savjetnicima i prema pravilima jezične kulture

<p>A. 4. 7</p> <p>Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika na temeljnim djelima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima - navodi temeljna djela i autore bitne za standardizaciju hrvatskoga jezika - tumači položaj hrvatskoga standardnoga jezika u europskome i svjetskom kontekstu u prošlosti i sadašnjosti (hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima) 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti i navodi temeljna djela i autore bitne za standardizaciju hrvatskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti, navodi autore i opisuje temeljna djela bitna za standardizaciju hrvatskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti, navodi autore i opisuje i temeljna djela bitna za standardizaciju hrvatskoga jezika te opisuje hrvatski standardni jezik kao službeni i nacionalni jezik RH i EU
<p>KNJIŽEVNOST I STV ARALAŠTVO</p>					
<p>B. 4. 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tumači i preispituje svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta u cjelini 	<p>-</p>			
<p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i prosuđuje kako književni tekst utječe na njegov osjećajni, spoznajni i vrijednosni razvoj.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - argumentira svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - uspoređuje svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu s mišljenjima i stavovima drugih uvažavajući njihova mišljenja - uspoređuje temu i problematiku književnog teksta s pojavama u svijetu - kritički prosuđuje po čemu književni tekst obogaćuje njegovu spoznaju, maštu, osjećaje i vrijednosti - preispituje društveno-kulturološke utjecaje na oblikovanje vlastitoga književnog ukusa i obrazlaže ga - uspoređuje recepcije književnoga teksta koje se razlikuju s obzirom na životno iskustvo, dob, spol, dominantni ukus... 				

	<ul style="list-style-type: none"> - kritički procjenjuje svoje stavove o svjetonazorskim, moralnim, političkim, emocionalnim ili društvenim problemima i pitanjima na temelju teksta kojega je pročitao 				
<p>PREPORUKA: Odgojnoobrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; li terarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati n ajmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>					
<p>B. 4. 2 Učenik obrazlaže različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava na temelju usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste: moderna pripovijetka, moderni roman, groteska, parodija i travestija poetske vrste: moderna poezija, pjesma u prozi dramske vrste: drama u užem smislu i psihološka drama - uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja - tekstovi: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, drama, lirska poezija, poema - obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama tumači književni tekst s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama analizira književni tekst s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama uspoređuje književne tekstove s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu 	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže književni tekst s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu

PREPORUKA: Poučavanje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se ranije stečeno književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi), a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta (Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, *Gospoda Glembajevi*) i pet književnih tekstova s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

<p>B. 4. 3</p> <p>Učenik opisuje slijed književnih poetika i razdoblja i prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i uočava obilježja zamjećena u tekstu - opisuje slijed književnih poetika hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova - prosuđuje hrvatske književne tekstove na temelju usporedne interpretacije s tekstovima europske i svjetske književnosti s obzirom na književnopovijesni, društveni, kulturni kontekst prema: vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva i njihove prilagodbe kontekstu - tekstovi: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, drama, lirski poezija, poema - obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i opisuje njegova obilježja u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava utjecaj književnopovijesnog, društvenog i kulturnog konteksta na oblikovanje značenja književnog teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova 	<ul style="list-style-type: none"> - prosuđuje utjecaje različitih konteksta na književne tekstove na temelju usporedne interpretacije i opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova
--	---	--	--	--	--

PREPORUKA se odnosi na odgojno-obrazovne ishode B. 4. 1 , B. 4. 2 i B. 4. 3. Učenik čita dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti (Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, *Gospoda Glembajevi*) i pet književnih tekstova s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje. Popis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Pisci su navedeni abecednim redoslijedom. Nastavnik određuje temu i žanrove prema svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne naslove i pisce, i naslove s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje te odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika. Usporedne raščlambe započinju se s hrvatskim književnim tekstovima.

<p>B. 4. 4</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik 	
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja i dokazivanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom i u skladu s mogućnostima i interesima učenika. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi.</p> <p>Ostvarivanje ishoda vre dnuje se formativno. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.</p>		
<p>KULTURA I M EDIJI</p>		

<p>C. 4. 1</p> <p>Učenik procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - procjenjuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitog doživljaja stvarnosti i identiteta - uočava cenzuru u medijskim tekstovima - opisuje sadržaj komercijalnih medijskih poruka i ekonomska načela funkcioniranja medija - odgovorno preuzima ulogu u građanskom novinarstvu (objavljuje i komentira poštujući zakonske propise i vodi računa o oblikovanju svoga identiteta u medijima) - prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta - uspoređuje različite medijske tekstove i procjenjuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači medijski tekst i opisuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i tumači kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i analizira kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te
	<p>stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst</p>			<p>spol i kulturni kontekst</p>	<p>prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta</p>
<p>C. 4. 2</p> <p>Učenik obrazlaže povezanost vlastitog i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže utjecaj globalizacije i internacionalizacije na oblikovanje višestrukih kulturnih identiteta - uočava odnos visoke, pučke i popularne kulture i umjetnosti u prošlosti i sadašnjosti (npr. renesansna kultura trga, srednjoeuropska kultura kavane, salonska kultura, kultura ceste...) i njihov odraz u tekstovima - uspoređuje pojave iz različitih kulturnih krugova i opisuje njihove utjecaje na oblikovanje kulturnog identiteta - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i procjenjuje ih - tekstovi i višemedijski tekstovi: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; strip, film ili kazališna predstava 	<ul style="list-style-type: none"> - na poznatim primjerima tekstova prepoznaje utjecaje različitih kulturnih krugova 	<ul style="list-style-type: none"> - navodi kulturne krugove i uočava njihove utjecaje na različite tekstove 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje utjecaje tekstova iz različitih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje utjecaje tekstova iz različitih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta

PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 4. 1 i C. 4. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s nastavnim područjima *Hrvatski jezik i komunikacija* i *Književnost i stvaralaštvo*.

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C. 4. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.

NIJE LEKTORIRANO

1. razred srednje škole (3, 3, 3, 3)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOM UNIKACIJA					
<p>A. 1. 1</p> <p>Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu (obrazovna, javna, osobna) i i namjenu govornoga teksta: informiranje, pregovaranje, uvjeravanje - prepoznaje različite izvore informacija za pripremu govornoga teksta - odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost - oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste teksta koji govori - govori i razgovara u skladu s govornom ulogom - razgovara prema obrascima grupnoga razgovora: uvjeravanja i pregovaranja - primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote, neverbalne znakove i funkcionalni stil vrste teksta - tekstovi: vijest, razgovor o temi 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja

<p>A. 1. 2</p> <p>Učenik sluša prema određenoj svrsi slušanja opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednog diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje) - prepoznaje različite moguće izvore informacija i uočava njihovu pristranost - analizira i uspoređuje informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<p>- izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>
<p>PREPORUKA: Učenik sluša dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.</p>					
<p>A. 1. 3</p> <p>Učenik čita prema određenoj svrsi čitanja opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje) - objašnjava strukturna obilježja teksta i služi se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta - analizira tekst: izdvaja informacije, razlikuje ih po važnosti, određuje glavne ideje u tekstu, objašnjava osnovna i prenesena značenja - tekstovi: putopis, reportaža 	<p>- uočava osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te izdvaja informacije i ideje</p>	<p>- prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te analizira informacije i ideje</p>	<p>- razlikuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te organizira informacije i ideje</p>	<p>- razlikuje obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima i analizira ih pomoću smjernica</p>

<p>A. 1. 4</p> <p>Učenik piše opisne i pripovjedne tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje opisnih i pripovjednih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom i publicističkom) - istražuje različite izvore informacija, prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja - služi se informacijama poštujući prava intelektualnog vlasništva - oblikuje sadržajno i logički povezan tekst - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu (pravilno piše vlastita imena, osobna i zemljopisna imena i složene glagolske oblike), gramatičku, leksičku i stilističku (stilaska obilježnost glagolskih i imenskih oblika) - samostalno popunjava upisnicu u tiskanome i/ili elektroničkome obliku - tekstovi: tehnički (objektivni) opis, izvješće, službeni životopis; upisnica 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja
<p>PREPORUKA: Sadržaj odgojno-obrazovnih ishoda A. 1. 1, A. 1. 2, A. 1. 3 i A. 1. 4 integracijski su povezani s nastavnim područjima <i>Književnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim ishodima nastavnog područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					
<p>A. 1. 5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje morfološka 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje morfološka 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje morfološka 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava morfološka
<p>Učenik objašnjava morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanje pri oblikovanju teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje morfeme po položaju i funkciji (korijenske, prefiksne i sufiksne te leksičke i gramatičke ili oblikotvorne) - uočava osnovni i izmijenjeni morf (alomorf) - razlikuje gramatičke kategorije riječi i vrsta riječi na zadanim primjerima u kontekstu - razlikuje uporabu glagolskih vremena i načina: prezent, perfekt, aorist, imperfekt, pluskvamperfekt, futur I., futur II., imperativ, kondicional I. i kondicional II. - objašnjava uporabu aktiva i pasiva - primjenjuje morfološka znanja o vrstama riječi pri oblikovanju teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - obilježja riječi u rečenici 	<ul style="list-style-type: none"> - obilježja promjenjivih i nepromjenjivih riječi 	<ul style="list-style-type: none"> - obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja u oblikovanju teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja u oblikovanju teksta

<p>PREPORUKA: Učenj e i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične k ompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.</p>					
<p>A. 1. 6</p> <p>Učenik opisuje značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje odnos sadržaja i značenja leksema u kontekstu - razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima - razlikuje značenja leksema u zadanom kontekstu pomoću rječnika - prepoznaje osnovna i prenesena značenja (metaforu, metonimiju i oksimoron) - opisuje leksičko-semantičke odnose u zadanom kontekstu: sinonimiju, homonimiju, antonimiju, hiperonimiju i hiponimiju - opisuje strukturu rječničkoga članka u jezičnom rječniku - služi se rječnikom općeg i ograničenog leksičkog sloja pri razvijanju rječnika 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava značenjske odnose među riječima 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i pomoću rječnika 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje riječi prema vrsti značenjskih odnosa na temelju konteksta i pomoću rječnika 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje značenjske odnose među riječima na temelju konteksta pomoću rječnika
<p>PREPORUKA: Pozorn ost se posvećuje odnosu strukovnoga i općeuporabnoga leksika, tj. leksiku struke.</p>					
<p>A. 1. 7</p> <p>Učenik opisuje razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje jezik kao sredstvo komunikacije, spoznaje i izražavanja - prepoznaje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici - navodi sastavnice jezične norme hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu, pravogovornu, gramatičku, leksičko-semantičku, stilističku - razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik - prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnog identiteta - prepoznaje hrvatski standardni jezik kao dio nacionalnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava da se služi različitim govorima u svojoj komunikaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje sastavnice svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji na standardnom jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje razliku između sastavnica svojega idiolekta i standardnog jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje razliku između sastavnica svojega idiolekta koje pripadaju osobnoj i javnoj komunikaciji na
<p>hrvatskoga standardnog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje spoznaje o hrvatskom standardnome jeziku u javnoj komunikaciji i razlikuje ga od osobnoga idiolekta 				<ul style="list-style-type: none"> standardnom jeziku
<p>KNJIŽEVNOST I STVA RALAŠTVO</p>					

<p>B. 1. 1</p> <p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svoj literarni doživljaj teksta i izražava svoje razumijevanje književnoga teksta - izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje - izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - objašnjava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima - čita najmanje jedan tekst prema vlastitom izboru i predstavlja ga - objašnjava u čemu uživa dok čita 				
<p>PREPORUKA: Odgojni o-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisanom, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>					
<p>B. 1. 2</p> <p>Učenik opisuje književni tekst prema temi i žanru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te oblike i načine književnog izražavanja - prepoznaje osobitosti hrvatske usmenoknjiževne baštine (pučka i narodna popijevka; narodne predaje, zagonetke, poslovice i vicevi) - razlikuje i opisuje književne žanrove i vrste i njihova osnovna obilježja na oglednim primjerima - služi se književnoteorijskim pojmovima u opisivanju književnog teksta na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini: prozne vrste (umjetnička proza, roman, pripovijest, struktura proznog teksta: tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje) poetske vrste (obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih) 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje osnovne pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje tematska, žanrovska i izrazna obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste

	<p>dramske vrste (drama i kazalište, komedija, struktura dramskog teksta: dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različite razine smiješnoga)</p> <p>- tekstovi: pripovijetka, roman, drama, komedija, lirski poezija; lirsko-epska poezija; jednostavni oblici: zagonetka, poslovice, vic, bajka, basna</p> <p>- obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>; Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i></p>				
<p>PREPORUKA: Poučavanje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi) stečeno tijekom obrazovanja, a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.</p> <p>Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti (August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>; Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i>) i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p> <p>Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njim povezanim ulomcima.</p>					
<p>B. 1. 3</p> <p>Učenik opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.</p>	<p>- imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja u tekstu</p> <p>- prepoznaje obilježja tekstova hrvatske književnosti u kontekstu europske i svjetske književnosti</p> <p>- prepoznaje stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta</p> <p>- opisuje književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst književnog teksta</p> <p>- tekstovi: pripovijetka, roman, drama, komedija, lirski poezija</p> <p>- obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>; Marin Držić, <i>Novela od Stanca</i></p>	<p>- imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja</p>	<p>- prepoznaje stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta</p>	<p>- prepoznaje književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst književnog teksta</p>	<p>- opisuje književnopovijesni, povijesni, društveni i kulturni kontekst književnog teksta</p>

PREPORUKA se odnosi na odgojno-obrazovne ishode B. 1. 1 , B. 1. 2 i B. 1. 3. Učenik čita dva obvezna književna teksta iz hrvatske književnosti (August Šenoa, *Prijan Lovro*; Marin Držić, *Novela od Stanca*) i pet književnih tekstova s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje. Popis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Nastavnik određuje temu i žanrove prema svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne naslove i pisce, i naslove s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje te odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika.

B. 1. 4

Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.

- priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje
- stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom
- žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom
- izrađuje strip, rječnik, priručnik

PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja i dokazivanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom i na temelju prethodno usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti te u skladu s mogućnostima i interesima učenika. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi. Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.

KULTURA I ME DIJI

<p>C. 1. 1</p> <p>Učenik tumači utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim na svakodnevni život primatelja - opisuje svrhu (osobnu, obrazovnu, javnu) medijskoga teksta - uočava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu - opisuje odnos između medijskih sadržaja i stvarnosti - objašnjava medijsku poruku i zaključuje kome je namijenjena - prepoznaje na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine oblikovana medijska poruka i kako ti načini utječu na njezinu recepciju 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje svrhu medijskog teksta i prema smjernicama opisuje medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje svrhu medijskog teksta i prema smjernicama objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje svrhu medijskog teksta, objašnjava medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život primatelja te prepoznaje izravno i neizravno navedene poruke 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje svrhu medijskog teksta i tumači kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na svakodnevni život primatelja
	<ul style="list-style-type: none"> - tumači kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na svakodnevni život primatelja 			<ul style="list-style-type: none"> u medijskom tekstu 	
<p>C. 1. 2</p> <p>Učenik opisuje tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje razliku između popularne i visoke kulture na odabranim tekstovima - razlikuje različite kulturne obrasce na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta - prepoznaje i opisuje obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i kiča u umjetnosti i izražava svoj kritički stav prema njima - opisuje utjecaj popularne kulture na razvoj vlastitog kulturnog identiteta - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i objašnjava ih - tekstovi i višemedijski tekstovi: putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 1. 1 i C. 1. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>.</p> <p>Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C. 1. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

2. razred srednje škole (3, 3, 3, 3)

ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA					
<p>A. 2. 1</p> <p>Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik i namjenu govornoga teksta: informiranje, dokazivanje - istražuje informacije važne za pripremu govornoga teksta služeći se različitim pouzdanim izvorima - uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta - prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju - govori ili razgovara radi upućivanja slušatelja / sugovornika ili pregovaranja radi zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluka - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote i neverbalne znakove i funkcionalni stil vrste teksta - tekstovi: usmena prezentacija (usmeni prikaz), poslovni razgovor 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja

<p>A. 2. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša govorne i razgovorne vrste izlagačkih tekstova iz različitih izvora i različitih funkcionalnih stilova i oblika prema određenoj svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje) - prepoznaje različite moguće izvore informacija - uočava utjecaje konteksta na primanje informacija u skladu sa svrhom slušanja - procjenjuje informacije - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja
<p>PREPORUKA: Učeni k sluša dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.</p>					
<p>A. 2. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi izlagačke</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni (informiranje) - opisuje strukturalna obilježja tekstova i služi se prethodno stečenim znanjima - istražuje podatke o autoru, izdanju i nakladniku izvora - prepoznaje provjerene i neprovjerene izvore informacija 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te analizira i 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova na poznatim primjerima te 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim i nepoznatim
<p>tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - povezuje i sažima podatke i ideje u tekstu - odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta - povezuje informacije i ideje u tekstu sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima - tekstovi: popularnoznanstveni ili stručni članak, intervju 	<ul style="list-style-type: none"> analizira informacije 	<ul style="list-style-type: none"> sažima informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> sažima informacije i ideje u tekstu, služi se prikladnim citatima 	<ul style="list-style-type: none"> primjerima te sažima informacije i ideje u tekstu te svoje zaključke podupire prikladnim citatima i povezuje tekst sa svojim znanjem i drugim tekstovima

<p>A. 2. 4</p> <p>Učenik piše izlagačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje izlagačkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom) - istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem i analizira njihovu valjanost - oblikuje sadržajno i logički povezani tekst - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu (pravilno piše sve pravopisne znakove na razini rečenice), gramatičku, leksičku i stilističku - samostalno popunjava anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku - tekstovi: prikaz, sažetak, pismo (javno i osobno); anketni obrazac 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja
<p>PREPORUKA: Sadrži odgojno-obrazovnih ishoda A. 2. 1, A. 2. 2, A. 2. 3 i A. 2. 4 integracijski su povezani s nastavnim područjima <i>Književnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					
<p>A. 2. 5</p> <p>Učenik primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje nezavisne (predikat subjekt, objekt, priložne oznake) i zavisne rečenične članove (atribut: sročni ili pridjevski i nesročni ili imenski i apozicija) - primjenjuje pravilne oblike padeža, glagolskih oblika i načina, priloge, prijedloge, veznike i čestice u rečenici - uočava upravljanje ili rekciju prijedloga i glagola, prijedložno-padežne izraze i bezlične konstrukcije i pravilno se njima služi 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava sintaktičku službu riječi u rečenici 	<ul style="list-style-type: none"> - pomoću smjernica primjenjuje riječ u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno primjenjuje riječ u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno primjenjuje riječ u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici i opisuje njezinu strukturu
<p>opisuje njezinu strukturu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje gramatičke veze među sastavnicama spojeva riječi ili sintagmi: sročnost ili kongruencija, upravljanje ili rekcija, pridruživanje - primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta 				
<p>PREPORUKA: Učen je i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilno j uporabi hrvatskoga standardnoga jezik a u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.</p>					

<p>A. 2. 6 Učenik opisuje tvorbu riječi prema osnovnim tvorbenim načinima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje tvorbu riječi u hrvatskome jeziku prema tvorbenim načinima: izvođenje i slaganje; sufiksna tvorba, prefiksna tvorba, slaganje, srastanje - prepoznaje razlike među riječima tvorenim različitim tvorbenim nastavcima ili načinima - opisuje najčešće tvorbene načine tvorbe imenica, pridjeva, glagola i priloga - opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbenim načinima ili nastavcima 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava razlike među osnovnim tvorbenim načinima na oglednim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje razliku među osnovnim tvorbenim načinima na oglednim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje najčešće tvorbene načine tvorbe imenica, pridjeva, glagola i priloga 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje značenjske razlike među riječima uvjetovane tvorbenim načinima ili nastavcima na oglednim primjerima
<p>PREPORUKA: Pozornost se posvećuje odnosu strukovnoga i općeuporabnoga leksika, tj. leksiku struke.</p>					
<p>A. 2. 7 Učenik opisuje razliku između hrvatskih narječja i hrvatskoga standardnog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje organske (mjesne govore, dijalekte i narječja) govore i idiome kao sastavnice svojeg idiolektu - uočava obilježja svojega mjesnog govora ili idioma prema standardnome hrvatskom jeziku - navodi rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja - prepoznaje morfološke, tvorbene i sintaktičke osobitosti hrvatskih dijalekata i narječja u usporedbi sa standardnim hrvatskim jezikom - prepoznaje uporabu mjesnih govora, dijalekata i narječja hrvatskoga jezika u javnoj komunikaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - navodi obilježja svojega mjesnog govora u odnosu na standardni hrvatski jezik 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava obilježja svojega mjesnog govora u odnosu na standardni hrvatski jezik i prepoznaje organske i neorganske idiome kao sastavnice hrvatskog jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - navodi obilježja svojega mjesnog govora u odnosu na standardni hrvatski jezik i prepoznaje organske i neorganske idiome kao sastavnice hrvatskog jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - navodi obilježja svojega mjesnog govora u odnosu na standardni hrvatski jezik i opisuje organske i neorganske idiome kao sastavnice hrvatskog jezika
<p>PREPORUKA: Obilježja narječja i govora društvenih skupina svladavaju se prema načelu zavičajnosti i bliskosti (primjerenosti) te aktualnosti i preporučuje se povezati ih s medijskim tekstovima.</p>					
<p>KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO</p>					

<p>B. 2. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta - povezuje tematiku teksta s aktualnim situacijama na temelju svoga iskustva - objašnjava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima - objašnjava svoje proživljeno iskustvo čitanja i uspoređuje ga s iskustvom čitanja drugih - obrazlaže što utječe na njegov književni ukus 	-			
<p>PREPORUKA: Odgoj no-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>					
<p>B. 2. 2 Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava i uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste (novela, uokvirena kompozicija romana i novele, tema, pripovjedač, tipovi karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje) poetske vrste (obilježja moderne poezije, vrste i oblici moderne poezije, struktura moderne lirske pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih) dramske vrste (tragedija i obilježja tragedije) - tekstovi: novela, roman, drama, tragedija, poezija - obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i>; Antun Gustav Matoš, izbor iz novela 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama tumači tematska i žanrovska obilježja književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama analizira tematska i žanrovska obilježja teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama interpretira književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
<p>PREPORUKA: Poučavanje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se ranije stečeno književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi), a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.</p>					

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti (Vjenceslav Novak, *Posljednji Stipančići*; Antun Gustav Matoš, izbor iz novela) pet književnih tekstova koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

<p>B. 2. 3</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i prepoznaje njegova obilježja u tekstu - uspoređuje obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima europske i svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka - opisuje i uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni, kulturni kontekst prema: vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva i njihove prilagodbe kontekstu - tekstovi: novela, roman, drama, poezija, mit, legenda - obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i>; Antun Gustav Matoš, izbor iz novela 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i opisuje njegova stilsko-poetička obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje stilsko-poetička obilježja književnog teksta te prepoznaje važnost određenog književnog teksta u književnoj i kulturnoj povijesti 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst i prepoznaje važnost određenog književnog teksta u književnoj i kulturnoj povijesti 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst i prepoznaje poveznice s drugim tekstovima i umjetničkim djelima
---	--	---	---	---	---

PREPORUKA se odnosi na odgojno-obrazovne ishode B. 2. 1, B. 2. 2 i B. 2. 3. Učenik čita dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti (Vjenceslav Novak, *Posljednji Stipančići*; Antun Gustav Matoš, izbor iz novela) i pet književnih tekstova s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje. P opis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Nastavnik određuje temu i žanrove prema svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne naslove i pisce, i naslove s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje te odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnog ishoda.

Za polazište pri odabiranju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika. Usporedne raščlambe započinju se s hrvatskim književnim tekstovima.

<p>B. 2. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom 	
<p>potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik 	
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja i dokazivanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom i u skladu s mogućnostima i interesima učenika. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi. Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okruženju.</p>		
<p>KULTURA I MEDIJI</p>		

<p>C. 2. 1 Učenik objašnjava utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga životnoga stila - prepoznaje različita stilska sredstva u medijskim tekstovima - opisuje na koji način mediji stvaraju trendove - objašnjava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različita stilska sredstva u medijskom tekstu te objašnjava kako su u njemu prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst
<p>C. 2. 2 Učenik opisuje tekste iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kulturnu specifičnost i raznolikost sredine u kojoj živi - navodi ključne hrvatske kulturne institucije i njihove početke - uočava pripadnost ili povezanost književnoga teksta s hrvatskim kulturnim krugovima: sredozemnom, srednjoeuropskom i balkanskom - opisuje utjecaj kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava značenje i važnost teksta hrvatske kulturne baštine 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje značenje i važnost teksta hrvatske kulturne baštine i njegovu kulturnu specifičnost 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje pripadnost ili povezanost teksta s hrvatskim kulturnim krugovima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje pripadnost ili povezanost teksta s hrvatskim kulturnim krugovima i utjecaj na oblikovanje
<p>kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okruženju i komentira ih - tekstovi i višemedijski tekstovi: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstvenopopularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava 				<p>vlastitoga kulturnog identiteta</p>
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 2. 1 i C. 2. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>. Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C 2. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

3. razred srednje škole (3, 3, 3, 3)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA					
<p>A. 3. 1</p> <p>Učenik govori izlagačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje, nagovaranje, zabavljanje - istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata - govori u skladu s govornom ulogom - razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova - izriče stav, navodi argumente i protuargumente - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote i neverbalne znakove - tekstovi: javni govor, debata 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom govora i željenim učinkom na primatelja

<p>A. 3. 2</p> <p>Učenik sluša prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša govorne i razgovorne vrste upućivačkih i raspravljačkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje, dokazivanje, nagovaranje i zabavljanje) - objašnjava jezična i govorna obilježja slušanoga teksta - razlikuje pouzdane od nepouzdanih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja - razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanom tekstu - procjenjuje informacije bitne za svrhu slušanja - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<p>- izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>	<p>- procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja</p>
<p>PREPORUKA: Učenik sluša dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.</p>					
<p>A. 3. 3</p> <p>Učenik čita prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni (dokazivanje, upućivanje) - objašnjava strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima - interpretira tekst: izdvaja i tumači ideje, uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja; razlikuje činjenice od stavova - prikladno povezuje ideje u tekstovima sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima - uočava pristranost izvora informacija - tekstovi: kolumna, uputa 	<p>- razlikuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te uz pomoć nastavnika analizira informacije i ideje</p>	<p>- opisuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te prema smjernicama analizira i objašnjava informacije i ideje</p>	<p>- objašnjava funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima te samostalno analizira i objašnjava informacije i ideje</p>	<p>- svojim riječima objašnjava funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima te interpretira tekst prema smjernicama</p>

<p>A. 3. 4 Učenik piše upućivačke i raspravljačke tekstove</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje upućivačkih i raspravljačkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom) - istražuje različite izvore informacija i razlikuje primarne i sekundarne 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika piše upućivačke i raspravljačke tekstove i uz pomoć nastavnika 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja
<p>obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnoga jezika: pravopisnu (pravilno piše u navođenju), gramatičku (primjenjuje obilježja paralelne i linearne tekstne veze), leksičku i stilističku - samostalno popunjava Europass obrazac - tekstovi: interpretativni esej, tehnička uputa, molba; Europass obrazac 	<ul style="list-style-type: none"> primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno navodi i parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno navodi i parafrazira
<p>PREPORUKA: Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda A. 3. 1, A. 3. 2, A. 3. 3 i A. 3. 4 integracijski su poveza ni s nastavnim područjima <i>Književnost i stvarala štvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim ishodima nastavnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					
<p>A. 3. 5 Učenik primjenjuje znanja o rečenicama pri oblikovanju teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje rečenice kao gramatičke i komunikacijske jedinice - razlikuje rečenice po sastavu: jednostavne: neraščlanjene i raščlanjene; složene nastale nizanjem (rečenični niz), sklapanjem veznikom i uvrštavanjem: nezavisnosložene (sastavna, rastavna, suprotna, isključna, zaključna) i zavisnosložene rečenice (predikatna, subjektna, objektna, priložne, atributna, apozitivna) te mnogostruko složene rečenice - prepoznaje osnovni, obilježeni i obvezatni redoslijed riječi - uočava položaj nenaglasnica ili klitika u obvezatnom redu riječi - zapaža linearnu i paralelnu tekstnu vezu i tekstna vezna sredstva na primjerima (konektori, modifikatori) - razlikuje tekst i diskurs - primjenjuje gramatička znanja o rečenicama pri oblikovanju teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje vrste rečenica na zadanim tipičnim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rečenice po sastavu i način njihova sklapanja 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste rečenica i zapaža tekstne veze i tekstna vezna sredstva na primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste rečenica i oblikuje zadanu strukturu teksta

<p>PREPORUKA: Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoj u uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj i poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.</p>					
<p>A. 3. 6 Učenik izdvaja lekseme iz leksičkog sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje leksičke slojeve općeuporabnog standardnog jezika - prepoznaje lekseme standardnoga jezika prema područnoj raslojenosti (lokalizmi, regionalizmi, dijalektizmi) - prepoznaje lekseme standardnoga jezika prema funkcionalnoj raslojenosti (beletrizmi, kancelarizmi, scijentizmi, žurnalizmi, kolokvijalizmi) 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama prepoznaje pripadnost leksema leksičkom sloju 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama izdvaja lekseme određenog leksičkog sloja 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno izdvaja lekseme određenog leksičkog sloja 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje lekseme iz leksičkog sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika
<p>primjenjuje ih u zadanom kontekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje lekseme standardnoga jezika prema vremenskoj raslojenosti (arhaizmi, historizmi, zastarjelice, pomodnice, novotvorenice ili neologizmi, nekrotizmi, knjiški leksemi i oživljenice) - izdvaja primjere iz obavijesnih i književnoumjetničkih tekstova prema vremenskoj, područnoj i funkcionalnoj raslojenosti leksika - primjenjuje lekseme iz leksičkog sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika u zadanom kontekstu - uočava jezične i izvanjezične razloge stvaranja ili zastarijevanja riječi 				<ul style="list-style-type: none"> - u zadanom kontekstu
<p>A. 3. 7 Učenik razlikuje tekstove prema pripadnosti funkcionalnome stilu i odnosu prema jezičnoj normi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika i njihova obilježja - objašnjava vezu funkcionalnoga stila (administrativnog, znanstvenog, novinarsko-publicističkog, razgovornog i književnoumjetničkog) i rečeničnih struktura u tekstovima koje stvara i prima - objašnjava odnos funkcionalnoga stila i jezične norme 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje razgovorni, administrativni i književnoumjetnički i stil hrvatskoga jezika i navodi primjere 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnoga jezika i navodi njihova obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove standardnoga jezika i opisuje vezu funkcionalnoga stila i rečeničnih struktura u tekstovima koje stvara i prima 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkcionalne stilove standardnoga jezika i objašnjava odnos funkcionalnoga stila i jezične norme na primjerima

<p>PREPORUKA: Sadržaje na kojima se ostvaruje ishod preporučuje se povezati s medijskim tekstovima.</p>	
<p>KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO</p>	
<p>B. 3. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tumači svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta u cjelini s obzirom na prije stečena znanja o svijetu i uspoređuje ga s literarnim doživljajem i razumijevanjem drugih učenika i književnih kritika - obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - uspoređuje svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu sa stavovima drugih i donosi zaključke - povezuje tematiku i problematiku književnog teksta s pojavama u svijetu - preispituje utjecaj vlastitih stavova na oblikovanje vlastitoga književnog ukusa
<p>PREPORUKA: Odgojnoobrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati n ajmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>	

<p>B. 3. 2</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste (klasični i suvremeni roman) poetske vrste (tradicionalnu i modernu poeziju) dramske vrste (klasičnu i modernu dramu) - opisuje i primjenjuje književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste: epski spjev, ep, epopeja; diskurzivne postupke moderne proze: unutarnji monolog, slobodni neupravn govori) poetske vrste: tradicionalni hrvatski stihovi - prepoznaje univerzalne teme, slike i predodžbe u književnim tekstovima različitog vremena i mjesta nastanka - prepoznaje položaj književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima - tekstovi: roman, epski spjev, drama, pastoral, lirska poezija, saga, vizija (viđenje) 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira književni tekst prema temi i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove iste teme nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste
	<p>- obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>; Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i></p>				
<p>PREPORUKA: Poučava nje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se ranije steče no književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi), a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja. Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti (Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>; Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i>) i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima. Tijekom školske godine nastavnici odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim značajkama i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.</p>					

<p>B. 3. 3</p> <p>Učenik objašnjava utjecaj književnopovijesnog, društvenog i kulturnog konteksta na književni tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava sličnosti i razlike između književnih poetika i razdoblja - prepoznaje tipične književne žanrove i vrste za određena književnopovijesna razdoblja - opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i njegova obilježja - objašnjava obilježja tekstova hrvatske književnosti s tekstovima europske i svjetske književnosti s obzirom na vrijeme nastanka - objašnjava na temelju usporedbe književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, povijesni, društveni, kulturni kontekst prema: vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva i njihove prilagodbe kontekstu - tekstovi: roman, epski spjev, drama, lirska poezija, saga - obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>; Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava sličnosti i razlike između književnih poetika i razdoblja i tipične književne žanrove i vrste za određeno razdoblje 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava tipične književne žanrove i vrste za određeno književnopovijesno razdoblje i smješta književni tekst u kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje stilsko-poetička obilježja književnoga teksta i potkrepljuje primjerima iz teksta utjecaj konteksta na književni tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava stilsko-poetička obilježja književnoga teksta i potkrepljuje primjerima iz teksta utjecaj konteksta na književni tekst
<p>PREPORUKA se odnosi na odgojno-obrazovne ishode B. 3. 1 , B. 3. 2 i B. 3. 3. Učenik čita dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti (Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>; Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i>) i pet književnih tekstova s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje. Popis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i poučavanje. Nastavnik određuje temu i žanrove svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne naslove i pisce, i naslove s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje te odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda.</p> <p>Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika. Usporedne raščlambe započinju se s hrvatskim književnim tekstovima.</p>					

<p>B. 3. 4</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik 	
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja i dokazivanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom i u skladu s mogućnostima i interesima učenika. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi.</p> <p>Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okruženju.</p>		
<p>KULTURA I MEDIJI</p>		

<p>C. 3. 1 Učenik analizira utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitih stavova i vrijednosti - uočava skrivene stavove i mišljenja u medijskim porukama - prepoznaje trivijalne medijske poruke, predrasude, stereotipe i/ili manipulaciju u medijskim porukama - uočava zastupljenost medijskih tekstova u različitim medijima prema svrsi (osobnoj, obrazovnoj i javnoj) - uspoređuje različite medijske tekstove i analizira kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači medijski tekst i prepoznaje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i opisuje kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob,
			<p>spol i kulturni kontekst</p>	<p>spol i kulturni kontekst</p>	<p>spol i kulturni kontekst te prepoznaje skrivene stavove i mišljenja u medijskim tekstovima</p>

<p>C. 3. 2</p> <p>Učenik objašnjava tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje značenja jednostavnih usmenih oblika iz razdoblja ljudske usmenosti i njihov utjecaj na književne tekstove, djela ostalih umjetnosti te na kulturološke pojave - uočava antičku baštinu kao klasičnu podlogu i srednjovjekovnu kao kršćansku podlogu (latinizam i glagoljaštvo) europske kulture u različitim tekstovima - prepoznaje slavenski i hrvatski aspekt kulturnoga ujedinjavanja u različitim tekstovima - uspoređuje utjecaj izdavaštva, kulturnih časopisa i novina na oblikovanje kulturnoga identiteta i kulturnoga posredovanja - opisuje sudjelovanje većinskoga i manjinskih naroda na oblikovanje kulturnoga okružja i međudjelovanje različitih europskih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitoga identiteta (kulturno-umjetnička društva, kulturne udruge, kulturne ustanove...) - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i tumači ih - tekstovi i višemedijski tekstovi: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; strip, film ili kazališna predstava 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava utjecaje europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta
--	---	---	--	---	--

PREPORUKA: Odgojno-obrazovni shodi C. 3. 1 i C. 3. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti nastavnih područja *Hrvatski jezik i komunikacija* i *Književnost i stvaralaštvo*.

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C 3. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.

4. razred srednje škole (3, 3, 3, 3)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA

HRVATSKI JEZIK I KO MUNIKACIJA					
<p>A. 4. 1 Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: informiranje, dokazivanje - istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata - procjenjuje valjanost informacije - govori u skladu s govornom ulogom - razgovara radi donošenja zajedničkoga zaključka o mogućem rješenju problemske situacije ili o zajedničkoj odluci - razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova - izriče stav, navodi argumente i protuargumente - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote i neverbalne znakove - tekstovi: debata, sastanak (poslovni, službeni) 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom rasprave i govornom ulogom 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, oblikom rasprave i govornom ulogom 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama oblikuje pripremu za raspravu i raspravlja u skladu s temom, svrhom i oblikom rasprave i govornom ulogom 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno raspravlja u skladu s temom, oblikom, svrhom i namjenom rasprave, govornom ulogom i željenim učinkom na primatelja
<p>A. 4. 2 Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova prema određenoj svrsi slušanja i iz različitih izvora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša govorne i razgovorne vrste opisnih, pripovjednih, upućivačkih i raspravljačkih tekstova iz različitih izvora prema određenoj svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje, dokazivanje, zabavljanje) - opisuje strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta - analizira jezična i govorna obilježja slušanoga teksta - analizira pouzdanost, vjerodostojnost, točnost i gledište izvora slušanja s obzirom na svrhu slušanja - procjenjuje informacije i ideje - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje obilježja i svrhu teksta te izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači obilježja i svrhu teksta te analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači obilježja i svrhu teksta te organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira obilježja i svrhu teksta te procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja
<p>PREPORUKA: Učenik sluša dva raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.</p>					

<p>A. 4. 3</p> <p>Učenik čita prema određenoj svrsi čitanja raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni (dokazivanje, zabavljanje) - objašnjava strukturna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima - argumentirano procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama: uspoređuje informacije i ideje u tekstu s drugim tekstovima koje je čitao kao i sa svojim znanjem i iskustvom - oblikuje različite vrste prosudbe: procjenjuje svrhu teksta i gledište autora prema zadanim odrednicama (sadržaj, struktura, svrha, namjena) - tekstovi: kritika, recenzija 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te uz pomoć nastavnika uspoređuje i procjenjuje informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova te prema smjernicama uspoređuje i procjenjuje informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim primjerima te prema smjernicama procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i obilježja raspravljačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima te prema smjernicama argumentirano procjenjuje tekst prema zadanim odrednicama
<p>A. 4. 4</p> <p>Učenik piše raspravljačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje raspravljačkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom, popularnoznanstvenom) - sažima prikupljene informacije i oblikuje novi sadržajno i logički povezan tekst izbjegavajući plagiranje - procjenjuje informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnoga jezika: pravopisnu (pisanje glasova u dodiru), gramatičku, leksičku i stilističku - tekstovi: raspravljački esej, referat 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika piše raspravljačke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno citira i parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno citira i parafrazira
<p>PREPORUKA: Sadržaji odgojno-obrazovnoga ishoda A. 4. 1, A. 4. 2, A. 4. 3, A. 4. 4 integracijski su povezani s nastavnim područjima <i>Književnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					

<p>A. 4. 5</p> <p>Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje vezu između glasa ili fona, alofona, slova ili grafema, fonema, naglaska ili prozodema i sloga i samoglasnika i suglasnika - prepoznaje obilježja glasovnog sustava hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak ili prozodem i dužina) razini - objašnjava glasovne promjene (jednačenje suglasnika po zvučnosti, jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe, ispadanje ili gubljenje suglasnika; nepostojani samoglasnici, vokalizacija, palatalizacija, sibilizacija, jotacija, alternacije ije/je/e/i) - opisuje razlike između govornog i pisanog oblika jezika (izgovor i pisanje glasova i suglasničkih skupina) 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i imenuje glasovne promjene 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene na oglednim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini, opisuje glasovne promjene na oglednim primjerima i primjenjuje znanja u govoru i pismu 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje obilježja glasovnog sustava standardnog jezika na odsječnoj i nadodsječnoj razini i glasovne promjene i primjenjuje znanja u govoru i pismu
<p>PREPORUKA: Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnog jezika u svakodnevnoj poslovnoj ili stručnoj komunikaciji.</p>					
<p>A. 4. 6</p> <p>Učenik opisuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste imena ili onima (antroponimi i toponimi) - prepoznaje frazeme kao dio leksika - opisuje potrebu za leksičkim posuđivanjem i novotvorenicama - opisuje vrste leksičkoga posuđivanja - prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi - služi se rječnicima ograničenog leksičkoga sloja (rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, rječnici struke, frazeološki rječnik rječnik vlastitih imena i prezimena) i jezičnim savjetnicima pri razvijanju rječnika i jezične kulture 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja lekseme ograničene uporabe iz teksta i prema smjernicama pravilno ih primjenjuje 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanome kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - odabire lekseme ograničene uporabe u zadanom kontekstu služeći se rječnicima ograničenoga leksičkoga sloja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje lekseme ograničene uporabe služeći se rječnicima ograničenoga leksičkoga sloja i jezičnim savjetnicima i prema pravilima jezične kulture

<p>A. 4. 7 Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima - navodi temeljna djela i autore bitne za standardizaciju hrvatskoga jezika - tumači položaj hrvatskoga standardnog jezika u europskome i svjetskom kontekstu u prošlosti i sadašnjosti (hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima) 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti i navodi temeljna djela i autore bitne za standardizaciju hrvatskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti, navodi autore i opisuje temeljna djela bitna za 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti, navodi autore i opisuje i temeljna djela bitna za standardizaciju hrvatskoga jezika te
<p>na temeljnim djelima.</p>				<p>standardizaciju hrvatskoga jezika</p>	<p>opisuje hrvatski standardni jezik kao službeni i nacionalni jezik RH i EU</p>
<p>KNJIŽEVNOST I STV ARALAŠTVO</p>					
<p>B. 4. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i prosuđuje kako književni tekst utječe na njegov osjećajni, spoznajni i vrijednosni razvoj.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tumači i preispituje svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta u cjelini - argumentira svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - uspoređuje svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu s mišljenjima i stavovima drugih uvažavajući njihova mišljenja - uspoređuje temu i problematiku književnog teksta s pojavama u svijetu - kritički prosuđuje po čemu književni tekst obogaćuje njegovu spoznaju, maštu, osjećaje i vrijednosti - preispituje društveno-kulturološke utjecaje na oblikovanje vlastitoga književnog ukusa i obrazlaže ga - uspoređuje recepcije književnoga teksta koje se razlikuju s obzirom na životno iskustvo, dob, spol, dominantni ukus... - kritički procjenjuje svoje stavove o svjetonazorskim, moralnim, političkim, emocionalnim ili društvenim problemima i pitanjima na temelju teksta kojega je pročitao 	<p>-</p>			

<p>PREPORUKA: Odgojnoobrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; li terarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati n a jmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>					
<p>B. 4. 2 Učenik obrazlaže različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup</p>	<p>- objašnjava na temelju usporedbe hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste: moderna pripovijetka, moderni roman, groteska, parodija i travestija poetske vrste: moderna poezija, pjesma u prozi</p>	<p>- prema smjernicama tumači književni tekst s obzirom na pristup usmjeren</p>	<p>- prema smjernicama analizira književni tekst s obzirom na pristup usmjeren</p>	<p>- prema smjernicama uspoređuje književne tekstove s obzirom na</p>	<p>- obrazlaže književni tekst s obzirom na pristup usmjeren čitatelju,</p>
<p>usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.</p>	<p>dramske vrste: drama u užem smislu i psihološka drama - uspoređuje svoju interpretaciju s interpretacijama drugih čitatelja - tekstovi: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, drama, lirski poezija, poema - obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i></p>	<p>čitatelju, književnom tekstu ili piscu</p>	<p>čitatelju, književnom tekstu ili piscu</p>	<p>pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu</p>	<p>književnom tekstu ili piscu</p>
<p>PREPORUKA: Poučavan je i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u a nalizi književnih djela primjenjuje se ranije stečeno književnoteorijsko z nanje (temeljni pojmovi), a novi književnoteorijski i pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja. Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta (Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, <i>Gospo da Glembajevi</i>) i pet književnih tekstova s popisom predloženih književnih tekstova za čitanje koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima. Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvijekbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.</p>					

<p>B. 4. 3</p> <p>Učenik opisuje slijed književnih poetika i razdoblja i prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i uočava obilježja zamjećena u tekstu - opisuje slijed književnih poetika hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova - prosuđuje hrvatske književne tekstove na temelju usporedne interpretacije s tekstovima europske i svjetske književnosti s obzirom na književnopovijesni, društveni, kulturni kontekst prema: vezama s drugim tekstovima na razini obrade književne teme, uporabe književnih tehnika, kruženja tema i motiva i njihove prilagodbe kontekstu - tekstovi: moderni roman, moderna pripovijetka i novela, drama, lirska poezija, poema - obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i opisuje njegova obilježja u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava utjecaj književnopovijesnog, društvenog i kulturnog konteksta na oblikovanje značenja književnog teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova 	<ul style="list-style-type: none"> - prosuđuje utjecaje različitih konteksta na književne tekstove na temelju usporedne interpretacije i opisuje slijed književnih poetika i književnopovijesnih razdoblja hrvatske i svjetske književnosti na primjerima obveznih i izbornih književnih tekstova
<p>PREPORUKA se odnosi na odgojno-obrazovne ishode B. 4. 1 , B. 4. 2 i B. 4. 3. Učenik čita dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti (Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i>) i pet književnih tekstova s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje. Popis obveznih naslova za četvrti i peti ciklus (1. - 4. razred) naveden je u poglavlju: F. Učenje i</p>					
<p>poučavanje. Pisci su navedeni abecednim redoslijedom. Nastavnik određuje temu i žanrove prema svojoj profesionalnoj procjeni te odabire, uz obvezne naslove i pisce, i naslove s popisa predloženih književnih tekstova za čitanje te odabrane književne tekstove poštujući zadane kriterije kojima postiže ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda.</p> <p>Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika. Usporedne raščlambe započinju se s hrvatskim književnim tekstovima.</p>					

<p>B. 4. 4</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik 				
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja i dokazivanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom i u skladu s mogućnostima i interesima učenika. Učenik svoje radove može prikupiti u radno-dokumentarnoj mapi.</p> <p>Ostvarivanje ishoda vre dnuje se formativno. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okruženju.</p>					
<p>KULTURA I MEDIJI</p>					
<p>C. 4. 1</p> <p>Učenik procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - procjenjuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitog doživljaja stvarnosti i identiteta - uočava cenzuru u medijskim tekstovima - opisuje sadržaj komercijalnih medijskih poruka i ekonomska načela funkcioniranja medija 	<ul style="list-style-type: none"> - tumači medijski tekst i opisuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i tumači kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i analizira kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i procjenjuje kako informacije, ideje, stavovi i mišljenja u njemu utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje

	<ul style="list-style-type: none"> - odgovorno preuzima ulogu u građanskom novinarstvu (objavljuje i komentira poštujući zakonske propise i vodi računa o oblikovanju svoga identiteta u medijima) - prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta - uspoređuje različite medijske tekstove i procjenjuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<p>primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst</p>	<p>identiteta primatelja</p>	<p>identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst</p>	<p>identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje društvenu i estetsku vrijednost medijskog teksta</p>
<p>C. 4. 2</p> <p>Učenik obrazlaže povezanost vlastitog i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže utjecaj globalizacije i internacionalizacije na oblikovanje višestrukih kulturnih identiteta - uočava odnos visoke, pučke i popularne kulture i umjetnosti u prošlosti i sadašnjosti (npr. renesansna kultura trga, srednjoeuropska kultura kavane, salonska kultura, kultura ceste...) i njihov odraz u tekstovima - uspoređuje pojave iz različitih kulturnih krugova i opisuje njihove utjecaje na oblikovanje kulturnog identiteta - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i procjenjuje ih - tekstovi i višemedijski tekstovi: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; strip, film ili kazališna predstava 	<ul style="list-style-type: none"> - na poznatim primjerima tekstova prepoznaje utjecaje različitih kulturnih krugova 	<ul style="list-style-type: none"> - navodi kulturne krugove i uočava njihove utjecaje na različite tekstove 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje utjecaje tekstova iz različitih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje utjecaje tekstova iz različitih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 4. 1 i C. 4. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s nastavnim područjima <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>.</p> <p>Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C. 4. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

1. razred srednje škole (3, 3, 3)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOM UNIKACIJA					
<p>A. 1. 1</p> <p>Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik i i namjenu govornoga teksta: informiranje, uvjeravanje i pregovaranje - prepoznaje različite moguće izvore informacija za pripremu teksta - odabire informacije u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja i provjerava njihovu važnost i točnost - oblikuje natuknice, nacrt i logično strukturiran tekst prema obilježjima vrste koju govori - govori u skladu s govornom ulogom - razgovara prema obrascima grupnoga razgovora: uvjeravanja i pregovaranja - primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote, neverbalne znakove i funkcionalni stil vrste teksta - tekstovi: vijest, razgovor o temi 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornoga teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom govornoga teksta i željenim učinkom na primatelja
<p>A. 1. 2</p> <p>Učenik sluša prema određenoj svrsi opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša govorne i razgovorne vrste tekstova s obilježjima opisnoga i pripovjednoga diskursa različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje) - prepoznaje različite moguće izvore informacija i uočava njihovu pristranost - analizira i uspoređuje informacije i ideje i procjenjuje njihovu valjanost u skladu sa svrhom slušanja - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja
<p>PREPORUKA: Učenik sluša dva opisna ili pripovjedna teksta prema odabiru nastavnika.</p>					

<p>A. 1. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi opisne i pripovjedne tekstove različitih</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje opisne i pripovjedne tekstove različitih oblika i funkcionalnih stilova i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje) - opisuje strukturalna obilježja teksta služeći se prethodno stečenim znanjima o svrsi i funkciji strukture teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova i izvaja 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova i izvaja 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova i uz pomoć smjernica 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje osnovna obilježja i svrhu opisnih i pripovjednih tekstova te samostalno
<p>funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava tekst: izvaja informacije, razlikuje ih po važnosti, određuje glavne ideje u tekstu, prepoznaje osnovna i prenesena značenja - tekstovi: putopis, reportaža 	<ul style="list-style-type: none"> izravno navedene informacije 	<ul style="list-style-type: none"> izravno navedene informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> objašnjava informacije i ideje u tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> objašnjava informacije i ideje
<p>A. 1. 4 Učenik piše opisne i pripovjedne tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje opisnih i pripovjednih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom i publicističkom) - istražuje različite izvore informacija, prikuplja, razvrstava i povezuje informacije i ideje u skladu s temom i svrhom pisanja - služi se informacijama poštujući prava intelektualnog vlasništva - oblikuje sadržajno i logički povezan tekst - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu (pravilno piše vlastita imena, osobna i zemljopisna i složene glagolske oblike), gramatičku, leksičku i stilističku (stilska obilježena glagolskih i imenskih oblika) - samostalno popunjava upisnicu u tiskanome i/ili elektroničkome obliku - tekstovi: tehnički (objektivni) opis, izvješće, službeni životopis; upisnica 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjericama opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše opisne i pripovjedne tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja
<p>PREPORUKA: Sadržaji o dgojno-obrazovnih ishoda A. 1. 1, A. 1. 2, A. 1. 3 i A. 1. 4 integracijski su povezani s nastavnim područjima <i>Književnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim odgojnoobrazovnim ishodima na nastavnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					

<p>A. 1. 5</p> <p>Učenik primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici pri oblikovanju teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje riječ kao morfološku i sintaktičku jedinicu - određuje sintaktičku službu promjenjivih i nepromjenjivih riječi u rečenici - razlikuje nezavisne (predikat subjekt, objekt, priložne oznake) i zavisne rečenične članove (atribut i apozicija) - primjenjuje pravilne oblike padeža, glagolskih oblika i načina, priloge, prijedloge, veznike i čestice u rečenici - uočava upravljanje ili rekciju prijedloga i glagola, prijedložno-padežne izraze i bezlične konstrukcije i pravilno se njima služi - prepoznaje gramatičke veze među sastavnicama spojeva riječi ili sintagmi: sročnost ili kongruencija, upravljanje ili rekcija, pridruživanje - primjenjuje sintaktička znanja pri oblikovanju teksta 	<p>- uočava sintaktičku službu riječi u rečenici</p>	<p>- pomoću nastavnika primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici</p>	<p>- pomoću smjernica primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici pri oblikovanju teksta</p>	<p>- samostalno primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici pri oblikovanju teksta</p>
<p>NAPOMENA: Učenje i poučavanje metajezičnim znanjima u strukovnim školama usmjereno je razvoju uporabne sastavnice komunikacijske jezične kompetencije, tj. pravilnoj uporabi hrvatskoga standardnoga jezika u svakodnevnoj poslovnoj i stručnoj komunikaciji.</p>					
<p>A. 1. 6</p> <p>Učenik uočava značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje odnos sadržaja i značenja leksema u kontekstu - razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima - opisuje značenja leksema u zadanom kontekstu pomoću rječnika - prepoznaje osnovna i prenesena značenja - uočava leksičko-semantičke odnose u zadanom kontekstu: sinonimiju, homonimiju i antonimiju - služi se rječnikom rječnikom općeg i ograničenog leksičkog sloja pri razvijanju aktivnoga rječnika - opisuje strukturu rječničkoga članka u jezičnom rječniku 	<p>- razlikuje jednoznačnost od višeznačnosti i potkrepljuje ju primjerima</p>	<p>- određuje značenje leksema u zadanom kontekstu pomoću rječnika</p>	<p>- uočava značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i pomoću rječnika</p>	<p>- uočava značenjske odnose među riječima na temelju konteksta i opisuje strukturu rječničkoga članka u jezičnom rječniku</p>
<p>PREPORUKA: Pozornost se posvećuje odnosu strukovnoga i općeuporabnoga leksika, tj. leksiku struke.</p>					

<p>A. 1. 7</p> <p>Učenik opisuje razliku između hrvatskih narječja i hrvatskoga standardnog jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje jezik kao sredstvo za komunikaciju, spoznaju i izražavanje - prepoznaje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika jezičnoj porodici - opisuje rasprostranjenost hrvatskih narječja - opisuje višefunkcionalnost i nadregionalnost hrvatskoga standardnoga jezika - prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnog identiteta - prepoznaje hrvatski standardni jezik kao dio nacionalnog identiteta - uočava razlike u gramatičkim oblicima riječi u hrvatskome standardnom jeziku i u hrvatskim dijalektima (prema zavičajnom načelu) 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava genetsku pripadnost hrvatskog jezika jezičnoj porodici i navodi rasprostranjenost hrvatskih narječja 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava genetsku pripadnost hrvatskog jezika jezičnoj porodici i opisuje rasprostranjenost hrvatskih narječja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika i rasprostranjenost hrvatskih narječja i navodi primjere mjesnih govora 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje genetsku pripadnost hrvatskoga jezika i rasprostranjenost hrvatskih narječja i navodi primjere mjesnih govora te opisuje višefunkcionalnost i nadregionalnot hrvatskoga standardnog jezika
--	---	---	--	---	--

KNJIŽEVNOST I STVAR ALAŠTVO

<p>B. 1. 1</p> <p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava svoj literarni doživljaj teksta i izražava svoje razumijevanje književnoga teksta - izdvaja pojedinosti koje su ga se dojmile i potaknule na razmišljanje - izražava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - objašnjava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima - čita najmanje jedan tekst prema vlastitom izboru i predstavlja ga - objašnjava u čemu uživa dok čita 	<p>-</p>
--	--	----------

PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.

<p>B. 1. 2</p> <p>Učenik opisuje književni tekst prema temi i žanru i stavlja ga u</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje polazišta bitna za razumijevanje književnosti kao umjetnosti te književne oblike i načine književnog izražavanja obilježja prozne, poetske i - prepoznaje osobitosti hrvatske usmenoknjiževne baštine (pučka i narodna književnosti kao dramske književne književni tekst književni tekst pripovijeka; narodne predaje, zagonetke, poslovice i vicevi) umjetnosti i - razlikuje i opisuje književne žanrove i vrste te njihova osnovna obilježja na razlikuje književne služeći se ponekim smjernicama književnoteorijskim oglednim primjerima žanrove književnoteorijskim služeći se 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava temeljna žanrove i opisuje vrste i tumači ih - razlikuje pojedine žanrove i opisuje prema zadanim pojmovima te 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje književne 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje
---	---	--	---	---

književnopovijesni,

- služi se književnoteorijskim pojmovima u opisivanju književnog teksta na pojmom te imenuje književnoteorijskim prepoznaje stilsko-

društveni i kulturni

sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini: književnopovijesno pojmovima te poetička obilježja

kontekst. prozne vrste (umjetnička proza, roman, pripovijest, struktura proznog teksta: razdoblje u kojemu imenuje književnog teksta i tema, pripovjedač, fabula, kompozicija, karakterizacija i tipologija likova, ideja je nastao književni književnopovijesno potkrepljuje ih i značenje) tekst razdoblje u kojemu primjerima iz teksta poetske vrste (obilježja lirike, lirske vrste i oblici, struktura lirske pjesme: tema, je nastao književni

motiv, pjesnička slika, ritam, rima,

strofa, stih) tekst i uočava

dramske vrste (drama i kazalište, komedija, struktura dramskog teksta: njegova obilježja dramski sukob, dramska napetost, dramski lik, dramski dijalog i monolog, didaskalije, čin, prizor ili slika; različite razine smiješnoga)

- imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja

- prepoznaje stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta

- prepoznaje književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst književnog teksta

- **tekstovi:** pripovijetka, roman, drama, komedija, lirska poezija; lirsko-epska poezija; jednostavni oblici: zagonetka, poslovice, vic, bajka, basna

- **obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje:** August Šenoa, *Prijan Lovro*; Marin Držić, *Novela od Stanca*

PREPORUKA: Poučavanje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi) stečeno tijekom obveznog obrazovanja, a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.

Učenik analizira prema temi i žanru dva obvezna književna teksta hrvatske književnosti (August Šenoa, *Prijan Lovro*; Marin Držić, *Novela od Stanca*) i pet književnih tekstova koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.

Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.

Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika.

B. 1.3 - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i

Učenik se stvaralački stvaralačko mišljenje izražava prema

<p>vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<p>- stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik</p>		
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja i dokazivanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom i na temelju prethodno usvojenih znanja i vještina iz likovne i glazbene umjetnosti te u skladu s mogućnostima i interesima učenika. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi.</p> <p>Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.</p> <p style="text-align: center;">KULTURA I MEDIJI</p>			
<p>C. 1.1 - uočava različita djelovanja medijskih tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na svakodnevni život primatelja</p>			
<p>Učenik tumači utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.</p>	<p>- uočava svrhu (osobnu, obrazovnu, javnu) medijskoga teksta - opisuje odnos između medijskih sadržaja i stvarnosti - tumači medijsku poruku i zaključuje kome je namijenjena - uočava na koje je jezične, vizualne, auditivne i audiovizualne načine utječu na njezinu recepciju svakodnevni život informacije, ideje, mišljenja i medijskom tekstu i kako utječu na svakodnevni život primatelja</p>	<p>prema smjernicama opisuje medijsku poruku i njezin utjecaj na svakodnevni život informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u</p>	<p>prema smjernicama tumači medijsku poruku te kako su prikazane oblikovana medijska poruka i kako ti načini primatelja stavovi i</p>
<p>Učenik opisuje tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet</p>	<p>razliku između popularne i visoke kulture na odabranim tekstovima i njihov utjecaj na oblikovanje vlastitog kulturnog identiteta - uočava i opisuje obilježja kozmopolitske kulture, šunda, trenda i kiča u</p>	<p>uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet</p>	<p>uočava elemente popularne i visoke kulture u tekstovima i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet</p>

kulturni identitet.

- opisuje utjecaj popularne kulture na razvoj vlastitog kulturnog identiteta   kulturni identitet
- posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i objašnjava ih
- **tekstovi i višemedijski tekstovi:** putopis, životopis, autobiografija, reklama ili popularnokulturni tekst; film, kazališna predstava ili strip

PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 1. 1 i C. 1. 2 ostvaruju se na sadržajima u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnoga područja *Hrvatski jezik i komunikacija* i *Književnost i stvaralaštvo*.

Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C. 1. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.

2. razred srednje škole (3, 3, 3)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOM UNIKACIJA					
A. 2. 1. Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu i namjena govornoga teksta: informiranje, dokazivanje, zabavljanje - istražuje informacije važne za pripremu govora služeći se različitim pouzdanim izvorima - uspoređuje informacije iz raznih izvora radi procjene pouzdanosti, vjerodostojnosti, točnosti, autorstva i gledišta - prikladno se služi natuknicama, bilješkama, karticama, plakatima i računalnim prikazima pri govorenju - govori ili razgovara radi upućivanja slušatelja / sugovornika ili pregovaranja radi zajedničkoga rješavanja problemske situacije ili donošenja odluka - primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote i neverbalne znakove i funkcionalni stil vrste teksta - tekstovi: usmena prezentacija (usmeni prikaz), poslovni razgovor 	- prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govornog teksta	- uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govornog teksta	- prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govornog teksta	- samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom govornog teksta i željenim učinkom na primatelja

<p>A. 2. 2. Učenik sluša prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša govorne i razgovorne vrste izlagačkih tekstova iz različitih izvora i različitih funkcionalnih stilova i oblika prema određenoj svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje) - prepoznaje različite moguće izvore informacija - uočava utjecaje konteksta na primanje informacija u skladu sa svrhom slušanja - procjenjuje informacije bitne za svrhu slušanja - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja
<p>PREPORUKA: Učenik sluša dva izlagačka teksta prema odabiru nastavnika.</p>					
<p>A. 2. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni (informiranje) - opisuje strukturalna obilježja tekstova služeći se prethodno stečenim znanjima - prepoznaje provjerene i neprovjerene izvore informacija - povezuje i sažima podatke u tekstu - odabire prikladne citate kojima potkrepljuje svoje zaključke o eksplicitnom i implicitnom značenju teksta - povezuje informacije i ideje u tekstu sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima - tekstovi: popularnoznanstveni ili stručni članak, intervju 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te uz pomoć nastavnika analizira informacije 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova te uz pomoć smjernica analizira informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i osnovna obilježja izlagačkih tekstova na poznatim primjerima te analizira i sažima informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i obilježja izlagačkih tekstova na poznatim i nepoznatim primjerima te sažima informacije i ideje u tekstu te svoje zaključke podupire prikladnim citatima
<p>A. 2. 4 Učenik piše izlagačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje izlagačkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom) - istražuje različite izvore informacija služeći se naprednim pretraživanjem i analizira njihovu valjanost - oblikuje sadržajno i logički povezani tekst - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika: pravopisnu (pravilno piše sve pravopisne znakove na razini rečenice), gramatičku, leksičku i stilističku - samostalno popunjava anketni obrazac u tiskanome i/ili elektroničkome obliku - tekstovi: prikaz, sažetak, pismo (javno i osobno); anketni obrazac 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše izlagačke tekstove i primjenjuje obilježja funkcionalnog stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja

<p>PREPORUKA: Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda A. 2. 1, A. 2. 2, A. 2. 3 i A. 2. 4 integracijski su povezani s nastavnim područjima <i>Knj izevnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim odgojno-obrazovnim ishodima nastavnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					
<p>A. 2. 5 Učenik primjenjuje znanje o rečenicama pri oblikovanju teksta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje riječ, spoj riječi (sintagmu), rečenicu i tekst - prepoznaje rečenice po sastavu: jednostavne neraščlanjene i raščlanjene; nezavisnosložene i zavisnosložene rečenice te višestruko složene rečenice nastale nizanjem, sklapanjem veznikom i uvrštavanjem - razlikuje osnovni, obilježeni i obvezatni redoslijed riječi - zapaža linearnu i paralelnu tekstnu vezu i vezna sredstva na primjerima - primjenjuje znanje o rečenicama pri oblikovanju teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje vrste rečenica u tipičnim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje rečenice po sastavu i način njihova sklapanja 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje rečenice po sastavu 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje rečenice po sastavu i oblikuje zadanu strukturu teksta
<p>A. 2. 6 Učenik izdvaja lekseme iz leksičkog sloja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje leksičke slojeve općeuporabnog standardnog jezika - prepoznaje lekseme standardnoga jezika prema područnoj raslojenosti (lokalizmi, regionalizmi, dijalektizmi) - prepoznaje lekseme standardnoga jezika prema funkcionalnoj raslojenosti (beletrizmi, kancelarizmi, scijentizmi, žurnalizmi, kolokvijalizmi) 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama prepoznaje pripadnost leksema leksičkom sloju 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama izdvaja lekseme određenog leksičkog sloja 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno izdvaja lekseme određenog leksičkog sloja 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje lekseme iz leksičkog sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga
<p>općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje ih u zadanom kontekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje lekseme standardnoga jezika prema vremenskoj raslojenosti (arhaizmi, historizmi, zastarjelice, pomodnice, novotvorenice ili neologizmi i oživljenice) - primjenjuje lekseme iz leksičkog sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika u zadanom kontekstu 				<ul style="list-style-type: none"> standardnog jezika u zadanom kontekstu
<p>PREPORUKA: Pozorno se posvećuje odnosu strukovnog i općeuporabnog leksika, tj. leksiku struke.</p>					
<p>A. 2. 7 Učenik opisuje tekstove prema pripadnosti funkcionalnome stilu i odnosu prema jezičnoj normi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika i njihova obilježja - opisuje vezu funkcionalnoga stila (administrativnog, znanstvenog, novinarsko-publicističkog, razgovornog i književnoumjetničkoga) i rečeničnih struktura u tekstovima - objašnjava odnos funkcionalnoga stila i jezične norme 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje razgovorni, administrativni i književnoumjetnički stil hrvatskoga jezika i navodi primjere 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkcionalne stilove hrvatskoga standardnog jezika i navodi njihova obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje vezu funkcionalnoga stila i rečeničnih struktura u tekstovima koje stvara i prima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje odnos funkcionalnoga stila i jezične norme na primjerima
<p>KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO</p>					

<p>B. 2. 1</p> <p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obrazlaže svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta - povezuje tematiku teksta s aktualnim situacijama na temelju svoga iskustva - objašnjava svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu i potkrepljuje ih primjerima - objašnjava svoje proživljeno iskustvo čitanja i uspoređuje ga s iskustvom čitanja drugih - obrazlaže što utječe na njegov književni ukus 				
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisanom, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>					
<p>B. 2. 2</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru i stavlja ih u kontekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje i uspoređuje književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste (novela, uokvirena kompozicija romana i novele, tema, pripovjedač, tipovi karakterizacija i tipologija likova, ideja i značenje; epski spjev) poetske vrste (obilježja moderne poezije, vrste i oblici moderne poezije, struktura moderne lirске pjesme: tema, motiv, pjesnička slika, ritam, rima, strofa, stih) dramske vrste (tragedija i obilježja tragedije) 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama tumači tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama analizira tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta primjenjujući 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama interpretira književne tekstove prema temi ili žanru primjenjujući pojmove vezane uz 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru primjenjujući pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste te
	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja - prepoznaje stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta - uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, povijesni, društveni i kulturni kontekst - tekstovi: novela, roman, drama, poezija, epski spjev - obvezni književni tekstovi za cjelovito čitanje: Vjenceslav Novak, <i>Posljednji Stipančići</i>; Antun Gustav Matoš, izbor iz novela; Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste 	<ul style="list-style-type: none"> pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste te imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst 	<ul style="list-style-type: none"> prozne, poetske i dramske vrste te imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja 	<ul style="list-style-type: none"> prepoznaje stilskopoetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta

<p>PREPORUKA: Poučava nje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se ranije stečeno književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi), a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.</p> <p>Učenik analizira prema temi i žanru tri obvezna književna teksta hrvatske književnosti (Vjenceslav Novak, <i>Po sljednji Stipančići</i>; Antun Gustav Matoš, izbor iz novela; Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i>) i četiri književna teksta koji mogu biti tematski i/ili žanrovski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p> <p>Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučavanje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.</p>	
<p>B. 2. 3</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govorenome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja i dokazivanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom i u skladu s mogućnostima i interesima učenika. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi.</p> <p>Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okružju.</p>	
<p>KULTURA I MEDIJI</p>	

<p>C. 2. 1</p> <p>Učenik objašnjava utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitoga životnoga stila - prepoznaje izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu - opisuje na koji način mediji stvaraju trendove - objašnjava kako su informacije, ideje, stavovi i mišljenja prikazani u medijskom tekstu i kako utječu na životni stil primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kako su u medijskom tekstu prikazane informacije i ideje i kako utječu na životni stil primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kako su u medijskom tekstu prikazani informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje kako su u medijskom tekstu prikazani informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava kako su u medijskom tekstu prikazani informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na životni stil primatelja te objašnjava izravno i neizravno navedene poruke u medijskom tekstu
<p>C. 2. 2</p> <p>Učenik opisuje tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kulturnu specifičnost i raznolikost sredine u kojoj živi - navodi ključne hrvatske kulturne institucije i njihove početke - uočava pripadnost ili povezanost književnoga teksta s hrvatskim kulturnim krugovima: sredozemnom, srednjoeuropskom i balkanskom - opisuje utjecaj kulturne baštine na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i komentira ih - tekstovi i višemedijski tekstovi: govor, pismo, dnevnik, intervju, znanstvenopopularni članak ili enciklopedijski prikaz; strip, film ili kazališna predstava 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava kulturnu specifičnost i raznolikost sredine u kojoj živi 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava značenje i važnost teksta hrvatske kulturne baštine 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje značenje i važnost teksta hrvatske kulturne baštine i njegovu kulturnu specifičnost 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje pripadnost ili povezanost teksta s hrvatskim kulturnim krugovima
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 2. 1 i C. 2. 2 ostvaruju se na sadržajima u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>.</p> <p>Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C 2. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

3. razred srednje škole (3, 3, 3)

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA	RAZINA USVOJENOSTI			
		ZADOVOLJAVAJUĆA	DOBRA	VRLO DOBRA	IZNIMNA
HRVATSKI JEZIK I KOM UNIKACIJA					
<p>A. 3. 1</p> <p>Učenik govori izlagačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - određuje temu, oblik, svrhu i namjenu rasprave: dokazivanje - istražuje informacije služeći se različitim pouzdanim izvorima radi oblikovanja argumenata i protuargumenata - govori u skladu s govornom ulogom - razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova - izriče stav, navodi argumente i protuargumente - samostalno primjenjuje stečena znanja o hrvatskome standardnom jeziku, uvažava pravogovornu normu, govorne vrednote i neverbalne znakove - tekstovi: javni govor, debata 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru oblikuje tekst i govori u skladu s temom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika oblikuje tekst i govori u skladu s temom i oblikom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama oblikuje tekst i govori u skladu s temom, oblikom i svrhom govora 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno govori u skladu s temom, oblikom, svrhom govora i željenim učinkom na primatelja
<p>A. 3. 2</p> <p>Učenik sluša prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sluša govorne i razgovorne vrste upućivačkih i raspravljačkih tekstova različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi slušanja (obrazovna, javna, osobna) i namjeni (informiranje, dokazivanje, nagovaranje i zabavljanje) - razlikuje pouzdane od nepouzdatih informacija u različitim izvorima u skladu sa svrhom slušanja - razlikuje činjenice od mišljenja i vrijednosnih sudova u slušanome tekstu - procjenjuje informacije bitne za svrhu slušanja - oblikuje govoreni i/ili pisani tekst na temelju slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - izdvaja informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - analizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - organizira informacije i ideje bitne za svrhu slušanja 	<ul style="list-style-type: none"> - procjenjuje informacije i ideje bitne za svrhu slušanja
<p>PREPORUKA: Učenik sluša dva upućivačka ili raspravljačka teksta prema odabiru nastavnika.</p>					

<p>A. 3. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika i iz različitih izvora prema određenoj svrsi čitanja i namjeni (dokazivanje, upućivanje) - opisuje strukturalna obilježja tekstova služeći se prethodno stečenim znanjima - interpretira tekst: izdvaja i tumači ideje, uočava i tumači autorovo gledište i namjenu teksta te utjecaj teksta na primatelja; razlikuje činjenice od stavova - prikladno povezuje ideje u tekstovima sa svojim znanjem, iskustvom i drugim tekstovima - uočava pristranost izvora informacija 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje funkciju i osnovna obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te uz pomoć nastavnika analizira informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te prema smjernicama analizira i objašnjava informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te samostalno analizira i objašnjava informacije i ideje 	<ul style="list-style-type: none"> - svojim riječima objašnjava funkciju i obilježja upućivačkih i raspravljačkih tekstova te objašnjava tekst prema smjernicama
	<ul style="list-style-type: none"> - tekstovi: kolumna, uputa 				
<p>A. 3. 4 Učenik piše upućivačke i raspravljačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - planira pisanje upućivačkih i raspravljačkih tekstova prema određenoj strukturi, obliku (isprekidani, neprekinuti, mješoviti) i funkcionalnom stilu (administrativnom, publicističkom) - istražuje različite izvore informacija i razlikuje primarne i sekundarne - analizira informacije s obzirom na pouzdanost, vjerodostojnost, točnost, autorstvo i gledište - oblikuje sadržajno i logički povezani tekst - primjenjuje jezičnu normu hrvatskoga standardnoga jezika: pravopisnu (pravilno piše u navođenju), gramatičku (primjenjuje obilježja paralelne i linearne tekstne veze), leksičku i stilističku - samostalno popunjava Europass obrazac - tekstovi: tehnička uputa, molba, žalba; Europass obrazac 	<ul style="list-style-type: none"> - uz pomoć nastavnika piše upućivačke i raspravljačke tekstove i uz pomoć nastavnika primjenjuje i obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta 	<ul style="list-style-type: none"> - prema primjeru piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i prikladno navodi i parafrazira 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno piše upućivačke i raspravljačke tekstove, primjenjuje obilježja funkcionalnoga stila u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja i prikladno navodi i parafrazira
<p>PREPORUKA: Sadržaji odgojno-obrazovnih ishoda A. 3. 1, A. 3. 2, A. 3. 3 i A. 3. 4 integracijski su povezani s nastavnim područjima <i>Knj izevnost i stvaralaštvo</i> i <i>Kultura i mediji</i> i s ostalim ishodima nastavnoga područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i>.</p>					

<p>A. 3. 5 Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uočava vezu između glasa, slova, fonema, grafema i sloga - uočava obilježja glasovnog sustava hrvatskoga standardnog jezika na odsječnoj (artikulacijska i akustička obilježja glasova) i nadodsječnoj (naglasak ili prozodem i dužina) razini - prepoznaje glasovne promjene (jednačenje suglasnika po zvučnosti, jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe, ispadanje ili gubljenje suglasnika; nepostojani samoglasnici, vokalizacija, palatalizacija, sibilizacija, jotacija, alternacije ije/je/e/i) u pisanom tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava glasovne promjene u riječima 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje glasovne promjene u riječima 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje fonološki i morfološki uvjetovane glasovne promjene 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje obilježja glasovnog sustava na odsječnoj i nadodsječnoj razini i prepoznaje glasovne promjene u govoru i pismu
<p>A. 3. 6 Učenik opisuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste imena ili onima (antroponimi i toponimi) - prepoznaje frazeme kao dio leksika - prepoznaje potrebu za leksičkim posuđivanjem i novotvorenicama - opisuje vrste leksičkoga posuđivanja - prepoznaje vrste posuđenica i njihov položaj u hrvatskome standardnom jeziku prema leksičkoj normi - služi se rječnicima ograničenog leksičkoga sloja (rječnik žargona, rječnik stranih riječi, razlikovni rječnik, usporedni rječnik, rječnici struke, frazeološki 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje posuđenice i zamjenjuje ih sinonimima 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje vrste posuđenica na temelju konteksta i pomoću rječnika 	<ul style="list-style-type: none"> - odabire lekseme ograničene uporabe u zadanom kontekstu služeći se rječnicima ograničenoga leksičkog sloja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje lekseme ograničene uporabe i pravilno ih primjenjuje u zadanome kontekstu
	<p>rječnik rječnik vlastitih imena i prezimena) i jezičnim savjetnicima pri razvijanju rječnika i jezične kulture</p>				
<p>A. 3. 7 Učenik opisuje početke hrvatske pismenosti i temeljna djela bitna za standardizaciju hrvatskoga jezika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima - navodi temeljna djela i autore bitne za standardizaciju hrvatskoga jezika - opisuje položaj hrvatskoga standardnog jezika u europskome i svjetskom kontekstu u prošlosti i sadašnjosti (hrvatski jezik kao službeni jezik Europske unije, hrvatski jezik kao manjinski jezik u iseljeništvu, hrvatski jezik u medijima) 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti i prve pisane spomenike na trima jezicima i pismima 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti i navodi temeljna djela i autore bitne za standardizaciju hrvatskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti, navodi autore i opisuje temeljna djela bitna za standardizaciju hrvatskoga jezika 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje početke hrvatske pismenosti, navodi autore i opisuje i temeljna djela bitna za standardizaciju hrvatskoga jezika te opisuje hrvatski standardni jezik kao službeni i nacionalni jezik RH i EU
<p>KNJIŽEVNOST I STVAR ALAŠTVO</p>					

<p>B. 3. 1</p> <p>Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tumači svoj literarni doživljaj teksta i razumijevanje književnoga teksta u cjelini s obzirom na prije stečena znanja o svijetu i uspoređuje ga s literarnim doživljajem i razumijevanjem drugih učenika i književnih kritika - obrazlaže svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu na temelju vlastitog čitateljskog iskustva i znanja o književnosti - uspoređuje svoje mišljenje i stavove o književnom tekstu sa stavovima drugih i donosi zaključke - povezuje tematiku i problematiku književnog teksta s pojavama u svijetu - preispituje utjecaj vlastitih stavova na oblikovanje vlastitoga književnog ukusa 				
<p>PREPORUKA: Odgojno -obrazovni ishod odnosi se na obvezna i samostalno odabrana književna djela; literarni doživljaj učenik može izraziti usmeno, pisano, vizualizacijama i kreativnim uratkom; učenik treba pročitati najmanje jedan književni tekst prema vlastitom izboru i predstaviti ga.</p>					
<p>B. 3. 2</p> <p>Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i stavlja ih u kontekst.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz: prozne vrste (klasični i suvremeni roman) poetske vrste (tradicionalnu i modernu poeziju) dramske vrste (klasičnu i modernu dramu) poetske vrste: tradicionalni hrvatski stihovi - prepoznaje univerzalne teme, slike i predodžbe u književnim tekstovima različitog vremena i mjesta nastanka 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama tumači tematska i žanrovska obilježja pojedinoga književnoga teksta i primjenjuje pojmove vezane uz 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama analizira književni tekst prema temi i primjenjuje pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste te imenuje 	<ul style="list-style-type: none"> - prema smjernicama uspoređuje književne tekstove iste teme nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i primjenjuje pojmove vezane uz prozne,
	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje položaj književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima - opisuje književnopovijesno razdoblje u kojem je nastao književni tekst i njegova obilježja - opisuje obilježja tekstova hrvatske književnosti u kontekstu europske i svjetske književnosti - opisuje stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta - tekstovi: roman, pripovijetka, novela, epski spjev, drama, lirska poezija - obvezni tekstovi za cjelovito čitanje: Ivan Gundulić, Dubravka; Miroslav Krleža, Gospoda Glembajevi; Antun Branko Šimić, izbor iz poezije 	<p>prozne, poetske i dramske vrste</p>	<p>književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst</p>	<p>pojmove vezane uz prozne, poetske i dramske vrste te imenuje književnopovijesno razdoblje u kojemu je nastao književni tekst i uočava njegova obilježja</p>	<p>poetske i dramske vrste te prepoznaje stilsko-poetička obilježja književnog teksta i potkrepljuje ih primjerima iz teksta</p>

<p>PREPORUKA: Poučava nje i učenje književnoteorijskih pojmova povezuje se s književnim tekstovima; u analizi književnih djela primjenjuje se ranije stečeno književnoteorijsko znanje (temeljni pojmovi), a novi književnoteorijski pojmovi uče se i poučavaju s obzirom na tematska i žanrovska obilježja.</p> <p>Učenik analizira prema temi i žanru tri obvezna književna teksta (Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i>; Antun Branko Šimić, izbor iz poezije; Miroslav Krleža, <i>Gospoda Glembajevi</i>) i četiri književna teksta koji mogu biti tematski povezani s obveznim književnim tekstovima.</p> <p>Tijekom školske godine nastavnik odabire na kojim će književnim tekstovima organizirati učenje i poučava nje o pojedinim književnoteorijskim znanjima i vještinama njihova prepoznavanja, tj. pojedine elemente književne strukture učenici uvježbavaju prepoznati na različitim cjelovitim tekstovima ili s njima povezanim ulomcima.</p> <p>Za polazište pri ovladavanju odgojno-obrazovnim ishodom predlaže se rad na suvremenim tekstovima od kojih se prema načelima postupnosti i aktualizacije dolazi do književnih tekstova starijih književnih razdoblja i poetika. Usporedne raščlambе započinju se s hrvatskim književnim tekstovima.</p>	
<p>B. 3. 3</p> <p>Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprema i oblikuje radove, potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom, u kojima do izražaja dolazi kreativnost, inovativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje - stvara tekst u govornome ili pisanom obliku na mjesnom govoru ili dijalektu, žargonu ili standardnome jeziku potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom - žanrovski preoblikuje književni tekst (dramatizira prozni tekst, preoblikuje dramski tekst) primjenjujući znanje o žanrovskim i strukturnim obilježjima - priprema i izvodi dramske i scenske igre, snima (kratke) filmove, crta, slika i/ili fotografira potaknut književnim tekstom ili umjetničkim djelom i rješava različite problemske situacije motivirane književnim tekstom ili umjetničkim djelom - izrađuje strip, rječnik, priručnik
<p>PREPORUKA: Nastavnik potiče učenike na stvaralački način izražavanja i dokazivanja. Ishod se može ostvarivati individualnim i timskim radom i u skladu s mogućnostima i interesima učenika. Učenik svoje radove može prikupljati u radno-dokumentarnoj mapi.</p> <p>Ostvarivanje ishoda vrednuje se formativno. Učitelj cijeni učenikovu samostalnost i poštuje njegove mogućnosti. Učenik predstavlja svoj rad u školi i izvan škole, u stvarnom i digitalnom okruženju.</p>	
<p>KULTURA I MEDIJI</p>	

<p>C. 3. 1 Učenik objašnjava utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitih stavova i vrijednosti - uočava skrivene stavove i mišljenja u medijskim porukama - prepoznaje trivijalne medijske poruke, predrasude, stereotipe i/ili manipulaciju u medijskim porukama - prepoznaje različita stilska sredstva u medijskim tekstovima - uspoređuje različite medijske tekstove i objašnjava kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje medijski tekst i prepoznaje kako prikazane informacije i ideje utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i opisuje kako prikazane informacije i ideje utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i objašnjava kako prikazane informacije i ideje utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst te prepoznaje različita stilska sredstva u medijskim porukama 	<ul style="list-style-type: none"> - uspoređuje medijske tekstove i analizira kako prikazane informacije i ideje utječu na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst, prepoznaje različita stilska sredstva u medijskim porukama i skrivene stavove i mišljenja
<p>C. 3. 2 Učenik objašnjava tekstove iz europske kulturne baštine i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje značenja jednostavnih usmenih oblika iz razdoblja ljudske usmenosti i njihov utjecaj na književne tekstove, djela ostalih umjetnosti te na kulturološke pojave - uočava antičku baštinu kao klasičnu podlogu i srednjovjekovnu kao kršćansku podlogu (latinizam i glagoljaštvo) europske kulture u različitim tekstovima - prepoznaje slavenski i hrvatski aspekt kulturnoga ujedinjavanja u različitim tekstovima - uočava sudjelovanje većinskoga i manjinskih naroda na oblikovanje kulturnoga okružja i međudjelovanje različitih europskih kulturnih krugova na oblikovanje vlastitoga identiteta (kulturno-umjetnička društva, kulturne udruge, kulturne ustanove...) - posjećuje kulturno-umjetničke događaje i manifestacije u stvarnom i digitalnom okružju i tumači ih - tekstovi i višemedijski tekstovi: esej, polemika, književna kritika, manifest ili program; strip, film ili kazališna predstava 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava osobine europske kulturne baštine 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava utjecaje europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje utjecaj europske kulturne baštine na oblikovanje hrvatskog kulturnog identiteta
<p>PREPORUKA: Odgojno-obrazovni ishodi C. 3. 1 i C. 3. 2 ostvaruju se u skladu s potrebama, interesima i mogućnostima učenika i sektorskim područjem u kojemu se učenik obrazuje te u povezanosti s ishodima nastavnih područja <i>Hrvatski jezik i komunikacija</i> i <i>Književnost i stvaralaštvo</i>.</p> <p>Izvori za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda C 3. 2 mogu biti: književni tekstovi, kazališne predstave, film, strip, medijski i višemedijski tekstovi - prema samostalnom odabiru učenika i odabrani u dogovoru s nastavnikom.</p>					

STRATEGIJE UČENJA U NASTAVNOME PREDMETU HRVATSKI JEZIK

PREOPORUKA: Izbor strategija učenja povezuje se s međupredmetnom temom Učiti kako učiti. Navedene su samo neke od čeških strategija.

Izabire i primjenjuje komunikacijske strategije i strategije učenja u skladu s vlastitim potrebama i u skladu s jezičnom djelatnosti, međudjelovanjem i zadatkom.

Određuje ciljeve učenja.

Priprema se i planira za ostvarivanje jezične djelatnosti i međudjelovanja s obzirom na temu, svrhu, namjenu i zadatak.

Aktivira prije stečeno znanje i povezuje ga s novim na temelju zadatka.

Pretražuje i prikuplja podatke, informacije i ideje iz različitih izvora u skladu s temom, svrhom i namjenom te s ciljem ostvarivanja zadanog ili samostalno odabranog zadatka.

Rabi vlastite bilješke i natuknice u jezičnom primanju, proizvodnji i međudjelovanju.

Analizira i sintetizira prikupljene podatke sa svrhom razumijevanja teksta i ostvarivanja jezične djelatnosti i međudjelovanja zadanog ili samostalno odabranog zadatka.

Služi se rječnikom radi razumijevanja novih riječi i pojmova u tekstu.

Služi se jezičnim priručnicima s obzirom na dob, postojeće znanje i zadani ili samostalno odabrani zadatak.

Služi se grafičkim prikazima (i ilustrira) radi razvrstavanja, klasificiranja i kategoriziranja podataka, informacija, pojmova i ideja.

Uočava vlastita odstupanja tijekom razgovaranja/govorenja, čitanja i pisanja te ih samostalno ispravlja.

Planira vlastito učenje i uočava važnost pojedinih faza učenja radi ostvarivanja cilja učenja.

Izabire učinkovite strategije za ostvarivanje zadatka i fleksibilno odbacuje neučinkovite.

Nadgleda proces ostvarivanja zadanog ili samostalno odabranog zadatka.

Preuzima odgovornost za svoj rad.

Vrednuje i samovrednuje ostvarivanje zadanog ili samostalno odabranog zadatka prema unaprijed dogovorenim kriterijima vrednovanja i dogovorenim obrascima.

KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE

Preporuka: Izbor komunikacijskih strategija prema potrebi povezuje se s međupredmetnim temama Osobni i socijalni razvoj i Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije. Navedene su samo neke od češke upotrebljavanih i preporučenih komunikacijskih strategija.

JEZIČNO PRIMANJE

SLUŠANJE I ČITANJE

- postavlja pitanja prije slušanja/čitanja teksta (predviđa mogući sadržaj teksta)
- prepoznaje glavne ideje tijekom slušanja/čitanja
- oblikuje natuknice i bilješke tijekom slušanja/čitanja — izdvaja nove riječi i pojmove iz slušanoga/čitanaoga teksta i provjerava njihovo značenje služeći se rječnicima
- uočava i izdvaja ključne riječi, bitno/nebitno u rečenici, dijelovima teksta i cjelovitom tekstu
- sažima, analizira, organizira, sintetizira, vrednuje i primjenjuje nove informacije i ideje iz teksta na temelju slušanja/čitanja — postavlja pitanja radi provjere razumijevanja tijekom i poslije slušanja/čitanja
- oblikuje natuknice i bilješke tijekom slušanja/čitanja

	<ul style="list-style-type: none"> — svojim riječima oblikuje tekst nakon slušanja/čitanja radi boljeg razumijevanja teksta
ČITANJE	<ul style="list-style-type: none"> — stvara pretpostavke o tekstu letimičnim pregledom teksta — aktivira postojeće znanje i predviđa nadolazeći tekst — čita tekst u sebi / naglas / pomno radi razumijevanja dijelova teksta ili teksta u cjelini — čita tekst po dijelovima i parafrazira dijelove teksta radi razumijevanja teksta u cjelini — podcrtava/izdvaja ključne podatke, nove informacije i glavne ideje — ponovno čita rečenice, dijelove teksta, poglavlja koja nije razumio da bi ih bolje razumio
JEZIČNA PROIZVODNJA	
RAZGOVARANJE/ RASPRAVLJANJE/ GOVORENJE	<ul style="list-style-type: none"> — jasno izražava svoje misli, želje, potrebe i osjećaje tijekom razgovora / rasprave / govorenja — izabire riječi koje izazivaju pozitivne emocije tijekom razgovaranja / raspravljanja / govorenja — uočava govornikov/sugovornikov stav i neverbalnu i paraverbalnu komunikaciju — služi se tehnikama za prevladavanje straha i nelagode tijekom razgovora / raspravljanja/ govorenja — pokazuje empatiju tijekom razgovora / rasprave / govorenja — preuzima i daje riječ tijekom razgovora i rasprave — započinje razgovor s različitim osobama u različitim komunikacijskim situacijama — uključuje se u razgovor/raspravu dajući odgovore i postavljajući pitanja
GOVORENJE I PISANJE	<ul style="list-style-type: none"> — priprema se i planira oblikovanje teksta s obzirom na temu, svrhu i namjenu — oblikuje koncept — samostalno oblikuje tekst na temelju pripreme i plana služeći se vlastitim bilješkama, natuknicama i konceptom — upotrebljava novonaučene riječi i pojmove oblikujući tekst — samostalno odabire riječi i jezična sredstva za oblikovanje teksta s obzirom na strukturu teksta, temu i svrhu — samostalno prati, ispravlja i vrednuje oblikovanje teksta tijekom govorenja i pisanja s obzirom na izraz i sadržaj — uređuje tekst da bi pojasnio njegov smisao te učinak na primatelja — samoinicijativno traži pomoć zbog teškoća u oblikovanju tekstova — traži povratnu informaciju o napisanom/izgovorenem tekstu

E. POVEZANOST S DRUGIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM PODRUČJIMA I MEĐUPREDMETNIM TEMAMA

Hrvatski jezik nastavni je jezik poučavanja i učenja na kojem se obrazuju svi učenici koji se školuju u hrvatskim školama. Tijekom učenja i poučavanja učenici razvijaju različite vidove pismenosti (komunikacijsko-funkcionalnu, čitalačku, informacijsku, medijsku i međukulturnu) koje su im potrebne za komunikaciju i suradnju te izražavanje i razvijanje ideja i stavova u svim ostalim nastavnim područjima, predmetima i međupredmetnim temama obuhvaćenim nacionalnim kurikulumima.

Nastavni predmet Hrvatski jezik dio je jezično-komunikacijskoga područja kurikuluma, a ovladavanje prvim jezikom omogućuje bolje razumijevanje, učenje i primjenu postojećih znanja i vještina u stranim jezicima.

Učenjem hrvatskog jezika i ovladavanjem jezičnim zakonitostima i jezičnim kompetencijama, osobito čitalačkom, ostvaruje se poveznica s matematičkim područjem u svim ciklusima i domenama¹ područja nacionalnoga kurikuluma.

Jezikom se izražavaju osjećaji, stavovi i vrijednosti, umjetnički se oblikuju ideje, uvjerenja i svjetonazori što je poveznica s društveno-humanističkim i umjetničkim područjem. Izgrađuje se odnos među ljudima, razvija se prihvaćanje drugih i različitih, vrednuje se i čuva povijesno, kulturno i književno nasljeđe, baština i tradicijske vrijednosti te hrvatski narodni i nacionalni identitet.

Vještine suradničkoga učenja te sposobnost prihvaćanja odgovornosti i rješavanja problema, sposobnost javnoga nastupa te kritička procjena društvenih i vlastitih vrijednosti poveznica su s međupredmetnom temom Socijalni i osobni razvoj.

Uporaba i odabir strategija učenja, razlikovanje činjenica od mišljenja, propitivanje i traženje informacija iz različitih izvora te razvoj pozitivnoga stava i odgovornosti u rješavanju problema i donošenju odluka poveznica su s međupredmetnom temom Učiti kako učiti.

U nastavnim predmetu Hrvatski jezik razvija se odgovorno ponašanje, prihvaćanje društvenoga i vlastitoga identiteta, tolerancija, uvažavanje različitih mišljenja i ravnopravnost, što je poveznica s međupredmetnom temom Građanski odgoj i obrazovanje.

Odgojno-obrazovni ishodi u nastavnim predmetu Hrvatski jezik kojima se predviđa samoinicijativno predlaganje tema i oblika rada, samostalno i samopouzdanu iznošenje vlastitih ideja i stavova te prihvaćanje razumnoga rizika poveznica su s međupredmetnom temom Poduzetništvo.

Učenje i poučavanje o primjerenom i odgovornoj uporabi informacija, njihovom pronalaženju, razumijevanju i kritičkom vrednovanju u digitalnom okruženju poveznica su s odgojno-obrazovnim očekivanjima iskazanim u međupredmetnoj temi Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije.

F. UČENJE I POUČAVANJE NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

---

¹ U ovom je dokumentu naziv domena nakon stručne rasprave zamijenjen nazivom nastavno područje i ta se dva naziva smatraju istoznačnicama.

I. Iskustva učenja

Učenje i poučavanje hrvatskoga jezika usmjereno je na učenika radi otkrivanja njegovih potencijala, interesa i potreba te poticanja cjelovitoga jezičnog razvoja i napretka. Ciljevi su predmeta razvijanje sposobnosti uporabe **NACIONALNI KURIKULUM NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK**

jezika u različitim komunikacijskim situacijama, razvijanje čitateljske pismenosti i kulture, istraživanje iskustava i ideja književnosti, poticanje i vrednovanje vlastitoga stvaralaštva i stvaralaštva drugoga te razumijevanje teksta u različitim kulturnim, povijesnim, međukulturnim i društvenim kontekstima.

Učenju i poučavanju hrvatskoga jezika pristupa se prema načelima različitih metodičkih sustava i pristupa, a naglasak je na komunikacijsko-funkcionalnome i holističko-humanističkomu pristupu radi ostvarivanja ciljeva učenja definiranih predmetnim područjima: Hrvatski jezik i komunikacija, Književnost i stvaralaštvo te Kultura i mediji. Priprema, organizacija, vođenje i vrednovanja učenja i poučavanja temelji se na načelima primjerenosti, obavijesnosti, sustavnosti, životnosti, zanimljivosti te načelima znanstvenosti i načelu teksta s ciljem funkcionalne primjene znanja i vještina te oblikovanja sustava vrijednosti tijekom školovanja, u svakodnevnome i profesionalnom životu.

Odgojno-obrazovni ishodi ostvaruju se iskustvenim, problemsko-stvaralačkim, istraživačkim i projektnim učenjem i poučavanjem, osobito individualnim, individualiziranim pristupom i suradničkim oblicima rada te svrhovitom uporabom informacijske i komunikacijske tehnologije

U nastavnom predmetu Hrvatski jezik tekst je sredstvo učenja i poučavanja na kojemu i pomoću kojega učenik razvija jezične djelatnosti primanja (slušanje i čitanje), proizvodnje (govorenje i pisanje) i njihova međudjelovanja (razgovaranje i dopisivanje) te njima ovladava.

Strategije učenja, metode i oblici učenja i poučavanja povezuju se sa sadržajima predmetnih područja Hrvatski jezik i komunikacija, Književnost i stvaralaštvo te Kultura i mediji.

Učenicima treba osvještivati važnost služenja strategijama učenja i komunikacijskim strategijama te im stoga valja omogućiti što češću njihovu uporabu. Ovladavanje strategijama ovisi o njihovu odabiru i prihvaćanju s obzirom na osobine ličnosti i stilove učenja. Stoga učenik samostalno izabire strategije kojima će se služiti. Učitelj i nastavnik, na temelju analize potreba učenika, planira i programira poučavanje strategija kojima njihovi učenici nisu ovladali, koje su složenije i potrebno je duže vrijeme usvajanja, a važne su za stjecanje komunikacijske jezične kompetencije. Važno je da učitelj/nastavnik izravno poučava učenike strategijama, modelira njihovu uspješnu uporabu do postupnoga osamostaljivanja učenika u odabiru i uporabi. Ako učenici nisu ovladali strategijama nužnim za jezično djelovanje i međudjelovanje u jednoj godini učenja, valja ih planirati u sljedećim godinama učenja. Stoga se strategije učenja i komunikacijske strategije ponavljaju iz godine u godinu učenja. Uporaba strategija učenja i komunikacijskih strategija ne vrednuje se sumativno, već se kontinuirano prati njihovo usvajanje.

Učenje i poučavanje ostvaruje se nizom aktivnosti i procesa kojima učenik aktivno stječe znanja i razvija vještine, uči istraživanjem i otkrivanjem te primjenjuje prije stečena znanja i iskustva učenja uočavajući važnost samostalnoga upravljanja učenjem te preuzimanja odgovornosti za vlastito učenje.

Početno čitanje i pisanje preduvjet su i podloga za stjecanje komunikacijske jezične kompetencije tijekom ranoga učenja materinskoga jezika u primarnome obrazovanju. Rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prvi ciklus osnovnoškolskoga obrazovanja obuhvaćaju predčitalačko i čitalačko razdoblje. Sustavnost u poučavanju i uvažavanje postojećih jezičnih dosegâ omogućuju i potiču užitak učenja i učenje bez straha. Pokušaji i pogreške pokazatelji su jezičnoga napretka i dinamike procesa usvajanja jezika.

U prvome i drugom ciklusu posebno su važne aktivnosti učenja kojima se uspostavlja suodnos jezičnih predvještina usvojenih u ranome razdoblju s jezičnim znanjima i vještinama kojima će se poučavati učenike.

Tijekom drugoga i trećeg ciklusa učenici uče o jezičnoj normi: pravogovornoj, pravopisnoj, gramatičkoj i leksičkoj normi standardnoga hrvatskog jezika na uporabnoj razini, a to znači da se metajezikna znanja poučavaju na temelju jezičnih znanja. Nova se znanja proširuju i produbljuju u skladu s urednim jezičnim razvojem i individualnom dinamikom učenja.

U četvrtom i petom ciklusu tekst je i dalje polazište pri ovladavanju jezičnim djelatnostima i lingvističkim znanjima (složenim jezičnim strukturama i rječnikom). Učenje i poučavanje jezičnim i metajezičnim sadržajima usklađeno je s vrstom školovanja i jezikom struke.

Tekstove na kojima se uči i poučava hrvatski jezik valja odabirati prema sljedećim načelima: načelu teksta, načelu cjelokupnosti komunikacijske jezične prakse, načelu standardnoga jezika i zavičajnosti, načelu komunikacijske i estetske funkcionalnosti, načelu razlikovanja i povezivanja jezičnih razina, načelu stvaralaštva u jeziku i primjenom jezičnih znanja.

Učenik će se jezično najbrže razvijati u okolnostima u kojima dobiva poticaje za jezično komuniciranje; pritom valja izbjegavati stalno upozoravanje na pogreške i poticati ga na samoispravljanje vlastitih pogrešaka.

Cjelovito čitanje književnih tekstova među ključnim je sastavnicama učenja i poučavanja književnosti. Ono proizlazi iz dvojake svrhe nastave književnosti: s jedne strane omogućuje razvoj kulturne pismenosti, s druge pak strane, čitanje književnih tekstova otvara nove perspektive za refleksiju o svijetu, sebi i drugima.

Učenje i poučavanje književnosti temelji se na doživljajno-spoznajnome, emocionalno-iskustvenom, literarnom i estetskom pristupu književnom tekstu radi interpretacije i vrednovanja, razvoja problemskoga i kritičkoga mišljenja te stvaralaštva. Strategije i aktivnosti učenja i poučavanja književnosti usmjerene su razvijanju kritičkoga, problemskog i literarnoga čitanja te na učeničko stvaralaštvo, pri čemu do izražaja dolaze učenikova osobnost i kreativnost potaknuta čitanjem književnoga teksta.

Popis djela za cjelovito čitanje sastavljen je prema načelu mogućnosti ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda u predmetnome području Književnost i stvaralaštvo te je vođen idejom o profesionalnoj autonomiji učitelja i nastavnika. Pri izboru književnoga teksta za čitanje učitelju i nastavniku preporučuje se odabir suvremenih tekstova za poticanje literarnoga čitanja prema načelima: od poznatoga prema nepoznatome, od bliskoga prema udaljenome; tj. učenik se s temom ili žanrom upoznaje na suvremenim tekstovima, a potom produbljuje spoznaje i vještine na tekstovima iz književnopovijesnih i stilskih razdoblja. Književni tekstovi namijenjeni cjelovitom čitanju izabiru se prema kriterijima: recepcijsko-spoznajnih mogućnosti učenika, žanrovskoj uravnoteženosti i tipičnosti (poezija, proza, drama), oglednosti književne poetike, literarne vrijednosti te podjednake zastupljenosti hrvatskih i svjetskih književnih tekstova iz različitih književnopovijesnih razdoblja. Radi ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda čitaju se i ulomci iz predloženih ili slobodno odabranih književnih tekstova, od kojih su neki izriječkom i navedeni u razradi odgojno-obrazovnih ishoda. Učenju i poučavanju književnosti i stvaralaštva pristupa se tematsko-žanrovski. Izbor tema prepušten je procjeni učitelja ili nastavnika na temelju analize potreba i procjene zanimanja učenika koje poučava.

Tijekom osnovnoškolskoga i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja učenik u svakoj školskoj godini samostalno čita određeni broj cjelovitih književnih tekstova koje učitelj i nastavnik izabire radi ostvarivanja predviđenih ishoda.

U prvome ciklusu učenik godišnje čita 10 cjelovitih književnih tekstova, od toga 2 obvezna književna teksta. U drugome i trećem ciklusu učenik čita 8 cjelovitih književnih tekstova, od toga 2 obvezna književna teksta.

U četvrtome i petom ciklusu u gimnazijama i strukovnim školama sa satnicom 4, 4, 4, 4 učenik čita 10 cjelovitih književnih tekstova godišnje, od toga 5, odnosno 6 obveznih književnih tekstova (3, odnosno 4 hrvatske književnosti i 2 svjetske književnosti). U strukovnim školama sa satnicom 4, 4, 3, 3 u prva dva razreda učenik čita 10 cjelovitih književnih tekstova godišnje, od toga 5 obveznih (3 hrvatske književnosti i 2 svjetske književnosti), a u trećem i četvrtom razredu čita 7 cjelovitih književnih tekstova godišnje, od toga 2 obvezna (hrvatske književnosti). U strukovnim školama sa satnicama 3, 3, 3, 3 i 3, 3, 3 učenik čita 7 cjelovitih književnih tekstova godišnje, od toga 2 obvezna književna teksta (hrvatske književnosti).

Učenik u svim ciklusima čita jedno djelo po vlastitome izboru godišnje. Broj djela za čitanje po vlastitome izboru učenika nije ograničen, čak štoviše, učenike valja poticati na čitanje iz užitka radi poticanja literarnoga čitanja te stvaranja čitateljskih navika i čitateljske kulture.

Popis obveznih književnih tekstova za cjelovito čitanje

Prvi ciklus:

Grimm, Jacob i Wilhelm, *Crvenkapica, Snjeguljica, Trnoružica*
Andresen, Hans Christian, *Carevo novo ruho, Ružno pače, Tratinčica*

Drugi ciklus:

Brlić-Mažuranić, Ivana, *Šegrt Hlapić*
Lovrak, Mato, *Vlak u snijegu*
Lovrak, Mato, *Družba Pere Kvržice*
Balog, Zvonimir, izbor iz poezije
Vitez, Grigor, izbor iz poezije Kušan,
Ivan, *Koko u Parizu*

Treći ciklus:

Brlić-Mažuranić, Ivana, *Priče iz davnine*
Cesarić, Dobriša, izbor iz poezije
Gavran, Miro, *Zaljubljen do ušiju*
Glavašević, Siniša, *Priče iz Vukovara*
Mihelčić, Nada, *Zeleni pas*
Pavličić, Pavao, *Trojica u Trnju*

Četvrti i peti ciklus:

Hrvatska književnost

Andrić, Ivo, *Prokleta avlija*
Držić, Marin, *Novela od Stanca*
Gundulić, Ivan, *Dubravka*
Kranjčević, Silvije Strahimir, izbor iz poezije
Krlježa, Miroslav, *Gospoda Glembajevi*
Marinković, Ranko, *Kiklop*
Matoš, Antun Gustav, izbor iz novela
Mažuranić, Ivan, *Smrt Smail-age Čengića*
Nazor, Vladimir, izbor iz poezije
Novak, Slobodan, *Mirisi, zlato i tamjan*
Novak, Vjenceslav, *Posljednji Stipančići*
Šenoa, August, *Prijan Lovro*
Šimić, Antun Branko, izbor iz poezije

NACIONALNI KURIKULUM NASTAVNOGA PREDMETA HRVATSKI JEZIK

Baudelaire, Charles, izbor iz poezije

Camus, Albert, *Stranac*

Dostoevski, Fjodor Mihajlovič, *Zločin i kazna*

Goethe, Johann Wolfgang, *Patnje mladog Werthera*

Kafka, Franz, *Preobražaj*

Petrarca, Francesco, izbor iz poezije

Shakespeare, William, *Hamlet*

Sofoklo, *Antigona*

Učenje i poučavanje u predmetnome području Kultura i mediji potiču učenika na razvijanje potreba i navika za samoinicijativnim istraživanjem i otkrivanjem informacija, za razumijevanjem uloge i važnosti medijskih tekstova i njihovih poruka te njihove kritičke prosudbe, za razumijevanjem sinkronijskih i dijakronijskih aspekata kulturoloških sadržaja, svoje kulture i drugih kultura, jezika i identiteta. Osobito se naglašava poticanje potrebe i navike posjećivanja kulturnih događaja radi obogaćivanja vlastitoga emocionalnog, intelektualnog i kulturnog razvoja.

Učitelj i nastavnik, uvažavajući preporuke učenika, izabire medijske sadržaje, popularnokulturne i popularnoznanstvene tekstove s kojima se učenik svakodnevno susreće primjereno dobi, interesu, recepcijskim i spoznajnim mogućnostima. Učenik razlikuje bitne od nebitnih informacija; ovladava strategijama istraživanja i otkrivanja pouzdanosti i točnosti informacija; sažima, organizira i tumači prikupljene informacije i kritički ih vrednuje. Istražuje utjecaje kulturnih vrijednosti i obrazaca, masovne potrošačke kulture, odnos visoke i popularne kulture, razmatra veze kulturnoga identiteta i pripadajućih kulturnih krugova s ciljem prosuđivanja njihova utjecaja na oblikovanje kulturnoga identiteta. Promišlja o važnosti književnoga teksta koji je dio nacionalne književne i kulturne baštine te promatra povezanost vlastitoga kulturnog identiteta u odnosu na europski i svjetski kulturni kontekst.

II. Uloga učitelja i nastavnika

Učitelj i nastavnik prihvaća i primjenjuje inovativne pristupe u teoriji i praksi nastave hrvatskoga jezika i kontinuirano unapređuje svoje kompetencije da bi se održala visoka profesionalna kvaliteta poučavanja u skladu sa zahtjevima suvremenoga društva. Metode i pristupe poučavanju osmišljava i primjenjuje kreativno i samostalno sa svrhom poticanja na učenje i razvoj, razlikuje ih i prilagođava da bi odgovorio na potrebe svih učenika.

Osmišljava nastavu procjenjujući prije stečena znanja i vještine učenika, njihove individualne razlike s obzirom na sposobnosti i različite stilove učenja te kulturnu i socijalnu sredinu iz koje učenik potječe, zdravlje, razvojnu dob i interese. Učitelj i nastavnik samostalno stvara i izabire materijale i prilagođava ih učenicima u razrednome odjelu ili skupini koju poučava. U poučavanju se uvažavaju i prihvaćaju različite osobnosti učenika.

Učitelj i nastavnik u suradnji sa školskim knjižničarom i drugim stručnim suradnicima primjenjuje raznovrsne strategije poučavanja, a ujedno i poučava učenike različitim strategijama učenja, komunikacijskim strategijama (slušanja i čitanja, pisanja i govorenja), strategijama rada na tekstu (istraživanja i uporabe informacija), strategijama za vlastito učenje, nadgledanje i usmjeravanje učinkovitosti i samostalnosti u radu i pomaže učeniku u odabiru najprikladnijih. Prilagođava poučavanje učeniku osmišljavajući različite aktivnosti za učenika. Potiče ga na aktivno sudjelovanje u učenju aktivnostima u kojima može primijeniti ono što je naučio i koje potiču razvoj kritičkoga i kreativnog mišljenja. Omogućuje učenicima suradnju i komunikaciju u različitim situacijama, potiče autonomiju, inicijativnost, osjećaj individualnosti i identiteta te pruža podršku da razviju svoj puni potencijal. Potiče razvoj empatije i osjetljivosti za potrebe drugih, otvorenost za različitosti. **III. Materijali i izvori**

Nastavni materijali usmjereni su ostvarivanju osobnih i obrazovnih ciljeva te ishoda definiranih kurikulumom nastavnoga predmeta. Dinamika učenja i poučavanja ostvaruje se izravnom komunikacijom učitelja/nastavnika i učenika te pomoću informacijske i komunikacijske tehnologije.

Učitelj i nastavnik se služi odobrenim udžbenicima i pomoćnim nastavnim sredstvima, a materijale za učenje i poučavanje može izrađivati i samostalno te u suradnji sa sustručnjacima, učenicima, školskim knjižničarima i stručnim suradnicima.

Polazišni izvori nastave hrvatskoga jezika različite su vrste tekstova svih funkcionalnih stilova, različitih sadržaja i struktura u različitim medijima.

U nastavi hrvatskoga jezika tekst za učenje, poučavanje i vrednovanje jezičnih umijeća jest lingvometodički predložak koji je usklađen s jezičnom i razvojnom dobi učenika, njegovim interesima, iskustvom i prethodno usvojenim jezičnim znanjima, sposobnostima i vještinama.

Izvori učenja i poučavanja moraju biti različiti i dostupni učenicima tijekom učenja i poučavanja.

IV. Okruže

Okruže za učenje i poučavanje hrvatskoga jezika učeniku je poticajno i usmjereno je na sadržaje učenja. Omogućuje različitu dinamiku učenja i razumijevanja u kojoj se uvažavaju i prihvaćaju različita mišljenja, stavovi i vrijednosti. Razvija se osjećaj zajedništva koji potiče na sudjelovanje u stvaranju pozitivne razredne klime i kulture.

Prostor učenja i poučavanja najčešće je učionica, a učenje i poučavanje ostvaruje se i u različitim izvanučioničkim prostorima kao što su kulturno-umjetničke institucije i manifestacije, u fizičkome i virtualnom okružju. Učenik sudjeluje u osmišljavanju i organizaciji radnoga prostora, a u virtualnome okružju može se pridružiti različitim obrazovnim zajednicama.

Odnosi između učenika i učitelja/nastavnika temelje se na međusobnome poštovanju, povjerenju, uvažavanju i dobroj volji. Prema svim se učenicima postupa bez predrasuda, pravedno i jednako, bez obzira na njihove različitosti i osobnosti, radi poticanja samoinicijativnosti, razvoja samopouzdanja i preuzimanja odgovornosti.

V. Određeno vrijeme

Nastavni predmet Hrvatski jezik poučava se od prvoga do petoga ciklusa. U prvome, drugom, i dijelom u trećem (šesti razred) planirano je 175 sati nastave godišnje. Prva četiri razreda imaju prilagodljivu organizaciju nastave, bez formalnoga rasporeda sati i vremenskoga ograničenja trajanja nastavnoga sata, a to omogućava učiteljima veći stupanj prilagodbe odgojno-obrazovnoga rada potrebama i interesima učenika. U sedmome i osmome razredu planirano je 140 sati. U četvrtome i petom ciklusu razlikuju se srednjoškolski četverogodišnji gimnazijski i strukovni programi (s tjednom satnicom 4, 4, 4, 4) i strukovni programi (s tjednom satnicom 4, 4, 3, 3; 3, 3, 3, 3; 3, 3, 3).

Učitelj i nastavnik svojim izvedbenim planom samostalno planira sate obrade, uvježbavanja, ponavljanja, usustavljivanja i provjeravanja s obzirom na ostvarivanje ishoda i napretka učenika u pojedinome razrednom odjelu. Broj sati s obzirom na tri predmetna područja raspoređuje se prema načelu unutarpredmetne korelacije i integracije, tj. tijekom jednoga nastavnoga sata poučavaju se i uče sadržaji svih triju predmetnih područja.

VI. Grupiranje djece i učenika

Učenici su grupirani u razredne odjele prema kronološkoj dobi. Za postizanje radnoga i produktivnoga ozračja razredni se odjel može podijeliti u skupine. Učenik postavlja vlastite ciljeve, uči suradnički i samostalno u različitim skupinama i okružjima. Tijekom učenja i poučavanja u razrednome odjelu vlada pozitivno i radno ozračje za učenje

u kojemu učenici osjećaju zadovoljstvo i pripadnost skupini. Učenici se mogu organizirati u različite skupine radi ostvarivanja različitih projekata (individualnih i suradničkih, razrednih i školskih) u fizičkom i virtualnom okružju

Da bi se zadovoljile odgojno-obrazovne potrebe učenika s teškoćama, kurikulum se prilagođava u skladu sa smjernicama Okvira za poticanje i prilagodbu iskustava učenja te vrednovanje postignuća djece i učenika s teškoćama.

Da bi se zadovoljile odgojno-obrazovne potrebe darovitih učenika, uvodi se razlikovni kurikulum u skladu sa smjernicama Okvira za poticanje iskustava učenja i vrednovanje postignuća darovite djece i učenika.

G. VREDNOVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA U NASTAVNOME PREDMETU HRVATSKI JEZIK

Vrednovanje u nastavnome predmetu Hrvatski jezik pažljivo se planira i provodi sustavnim prikupljanjem različitih povezanih informacija o ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Pritom se poštuje jedinstvenost svakoga učenika s obzirom na kognitivno, društveno-afektivno i psihomotoričko razvojno područje vrednovanja.

Svrha je procesa vrednovanja dvojaka. Vrednovanje motivira učenika na daljnji rad, a ujedno je povratna informacija učenicima, učiteljima i nastavnicima, roditeljima, obrazovnim institucijama i prosvjetnim vlastima.

Sastavnice vrednovanja u predmetu proizlaze iz odgojno-obrazovnih ishoda organiziranih u trima predmetnim područjima: Hrvatski jezik i komunikacija (A), Književnost i stvaralaštvo (B) i Kultura i mediji (C).

Sastavnice su vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik:

1. Hrvatski jezik i komunikacija
2. Književnost i stvaralaštvo
3. Kultura i mediji

Sastavnicama vrednovanja u svim se trima nastavnim područjima opaža, prati i vrednuje dubina i širina usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda u kognitivnome i afektivnome području (znanja, vještine, stavovi i vrijednosti) u svim trima nastavnim područjima. Uz svaki odgojno-obrazovni ishod predlažu se četiri razine usvojenosti kojima se mjeri usvojenost ishoda na zadovoljavajućoj, dobroj, vrlo dobroj i iznimnoj razini.

Sastavnice vrednovanja obuhvaćaju:

- stečena znanja o jeziku, književnosti, medijskoj, kulturnoj i međukulturnoj pismenosti
- sposobnost razumijevanja jezičnih, književnih i kulturnih koncepata kojima se znanja usustavljaju i međusobno povezuju i isprepliću u predmetu Hrvatski jezik (unutarpredmetno povezivanje) te povezuju s međupredmetnim temama i drugim predmetima po načelu međupredmetne povezanosti
- primjenu znanja i koncepata na razini analize i sinteze te stvaranje novih znanja i koncepata.

Sustavnim praćenjem i vrednovanjem na temelju prikupljanja i tumačenja podataka o poučavanju i napredovanju pojedinoga učenika djeluje se na poboljšanje učenja i poučavanja. Formativno vrednovanje polazište je za učenikovo i učiteljevo/nastavnikovo planiranje daljnjega učenja i poučavanja.

Na kraju određenoga razdoblja učenja i poučavanja procjenjuju se ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda. Sumativno se vrednuje usvojenost znanja i razvijenost vještina, a prati se i procjenjuje usvojenost općeprihvaćenih stavova i vrijednosti te razvijenost navika i elementi generičkih kompetencija: odgovornost, samostalnost i samoinicijativnost te komunikacija i suradnja. Smisao i cilj procjenjivanja jest poticanje učenika na iskazivanje znanja, vještina i stavova.

Tri su osnova pristupa vrednovanju: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenoga.

Vrednovanje za učenje služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja. Temelji se na povratnoj informaciji učeniku i razmjeni iskustava (učitelj i nastavnik - učenik i učenik - učenik) o procesima učenja te usvojenosti znanja, vještina i stavova u odnosu na postavljena očekivanja. Motivira učenike na daljnji rad.

Oblici su vrednovanja: provjera razumijevanja i učenikova napredovanja ciljanim pitanjima, vođenje individualnih savjetodavnih i refleksivnih razgovora s učenicima, predstavljanje učeničkih radova, uvid u učeničke mape (uvidom u učeničke uratke, prikupljane tijekom dužega razdoblja, prati se učenikov napredak), predstavljanje učeničkih projekata, opažanja učeničkih aktivnosti i ponašanja tijekom učenja i poučavanja (frontalno, individualno i suradničko).

Vrednovanje kao učenje učenika potiče na (samo)praćenje, (samo)refleksiju i samovrednovanje učenja s obzirom na ciljeve postavljene na početku nastavnoga procesa. Učenjem i poučavanjem učenike se usmjerava na ovladavanje strategijama nadgledanja, planiranja i samoreguliranja vlastitoga napredovanja u usvajanju znanja, vještina i stavova radi postizanja samostalnosti i preuzimanja odgovornosti za vlastito učenje.

Oblici su vrednovanja: vođenje individualnih savjetodavnih i refleksivnih razgovora s učenicima, služenje popisima za (samo)procjenu znanja, vještina i sposobnosti, popisima kompetencija za osobnu samoprocjenu i praćenje, obrascima za (samo)procjenu predstavljačkih uradaka, opisnicima za (samo)procjenu suradničkoga učenja, upitnicima, tablicama, ljestvicama procjene, planovima učenja i njegova ostvarivanja.

Vrednovanje naučenoga podrazumijeva sumativno vrednovanje razine usvojenosti znanja i razvijenosti vještina u odnosu na definirane odgojno-obrazovne ishode, njihovu razradu te razine usvojenosti. Provođi se tijekom ili na kraju određenoga planiranog razdoblja: obrade, ponavljanja, uvježbavanja, usustavljanja i sintetiziranja radi provjere ostvarivanja planiranih odgojno-obrazovnih ishoda i rezultira brojčanom ocjenom.

Oblici su vrednovanja: usmene provjere, pisane provjere zadacima zatvorenoga i /ili otvorenog tipa; predstavljanja ili izvedbe: govorni i razgovorni oblici, praktični radovi, projekti; učeničke mape i sl. Provođe se prema potrebi/planu i individualnoj procjeni učitelja i nastavnika.

Vrednovanje ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda potiče dubinsko i trajno učenje te primjenu znanja i vještina u novim situacijama i rješavanje problema u kontekstu koji je učenicima važan i zanimljiv. Nedvosmislena pravila i mjerila vrednovanja učenicima pomažu pri razumijevanju sastavnica uspješne izvedbe i područja učenja koji se vrednuju.

Zaključna (pr)ocjena oblikuje se na temelju što više različitih informacija o učenikovu ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Zaključna (pr)ocjena nije aritmetička sredina pojedinačnih ocjena, već je pokazatelj učenikova napretka u učenju i razvijenosti razumijevanja, vještina i sposobnosti izricanja kritičkoga i stvaralačkoga mišljenja, vrijednosti i stavova. O podacima o učenikovu postignuću i uradcima u predmetu, uloženoj trudu, sudjelovanju, suradnji i odgovornosti izvješćuje se zasebno, osim o elementima koji su izravno ugrađeni u odgojno-obrazovne ishode.

DODATCI KURIKULUMU

I. POPIS PREDLOŽENIH KNJIŽEVNIH TEKSTOVA ZA ČITANJE

Prvi ciklus

Obvezni književni tekstovi

Grimm, Jacob i Wilhelm, *Crvenkapica, Snjeguljica, Trnoružica*
 Andersen, Hans Christian, *Carevo novo ruho, Ružno pače, Tratinčica*

Prošireni popis književnih tekstova

Anić, Višnja, *Božićna tišina*
 Balog, Zvonimir, *Male priče o velikim slovima*
 Baronian, Jean-Baptiste, *Figaro, mačak koji je hrkao*
 Bauer, Ludvig, *Tri medvjeda i gitara*
 Borovac, Ivanka, *Životinjska abeceda*
 Čapek, Karel, *Poštarska bajka*
 Čunčić-Bandov, Jadranka, *Šale, trice, zvrndalice*
 Čopić, Branko, *Ježeva kućica*
 Đokić, Ana, *Trči, Giza, trči / Tri sestre / Nemaš pojma Grizlijane / Bao Baobab i i mala Kibibi*
 Femenić, Stanislav, *Idi pa vidi*
 Gluščević, Maja, *Piki i Argo*
 Grozdanić, Ksenija, *Dvanaest veselih mjeseci*
 Guljašević, Ivana, *Čarapojedac*
 Hercigonja, Želimir, *Pobuna u postolarskoj radionici / Prašnjavko / Vodenjak i stara kruška*
 Horvat, Nada, Jakić Divković, Ana, *Blišanova priča*
 Horvat Vukelja, Željka, *Hrabrica / Kako je kornjača išla na ljetovanje / Reumatični kišobran i drugi igrokazi / Slikopriče ili Nove slikopriče*
 Horvat, Nada, *Mica Poštarica*
 Iveljić, Nada, *Božićna bajka*
 Jelić, Marijana, *Coprnica Dragica*
 Janikovszky, Eva, *Baš se veselim / Da sam odrastao / Kako da odgovorim / Znaš li i ti*
 Junaković, Svjetlan, *Dome, slatki dome*
 Kasparavičius, Kęstutis, *Dan jagoda / Mala zima / Vrtlar Florijan*
 Kolarić Dumić, Ljubica, *Ja se mraka ne bojim*
 Kovačević, Hrvoje, *General Kiro, miš*
 Kušec, Ksenija, *Janko i stroj za vrijeme* Lindgren,
 Astrid, *Mi djeca Graje Male*
 Lovrenčić, Sanja, *Djevojčica iz cirkusa*
 Lukatela, Vesna, *Jedan je dječak imao*
 Macan, Darko, Bartolić, Štef, *Moj tata je tat*
 Manojlović Vračar, Nikolina, *Kako misli jure jednog malog Jure*
 Mravunac, Larisa, *Dječak u zvjezdanim čizmama*
 Novosel, Igor, izbor iz poezije

Parun, Vesna, *Da sam brod* (izbor iz dječje poezije) Peroci,
Ela, *Maca papučarica*
Perrault, Charles, *Mačak u čizmama / Kraljević Čuperak*
Pervan, Jelena, *Brbljava Iva*
Peterlik Huseinović, Andrea, *Jan vjetroviti / Ljubav / Plavo nebo / Ciconia, ciconia*
Pilić, Sanja, *Maša i ...* (izbor iz serije) / *Djed Mraz darove nosi*
Pongrašić, Ema, *Princeza i zmaj*
Pongrašić, Zoran, *Zašto ne volim bajke / Zabrinuta Jasenka*
Prosenjak, Božidar, *Miš*
Sigsgaard, Jens, *Pale sam na svijetu*
Šesto, Silvija, *Palac Sim Palac Tam*
Škrinjarić, Sunčana, *Kako sanjaju stvari / Medin dom / Nezadovoljna bubamara / Plesna haljina žutog maslačka*
Torjanac, Tomislav, *Žabeceda*
Videk, Nevenka, *Pismo iz Zelengrada / Zagonetna abeceda*
Vitez, Grigor, *A zašto ne bi / Kako živi Antuntun*
Vončina, Pika, *Četiri godišnja doba*
Vuković, Aljoša, *Tople riječi / Ulica zagonetki / Povratak u ulicu zagonetki / Tajne i zgone nestašne vode*
Zidar Bogadi, Nada, *Sretan cvrčak*
Zubović, Sonja, *Kako se gleda abeceda*
Zvrko, Ratko, *Grga Čvarak*

Drugi ciklus

Obvezni tekstovi

Brlić-Mažuranić, Ivana, *Šegrt Hlapić*
Lovrak, Mato, *Vlak u snijegu*
Lovrak, Mato, *Družba Pere Kvržice*
Balog, Zvonimir, izbor iz poezije
Vitez, Grigor, izbor iz poezije
Kušan, Ivan, *Koko u Parizu*

Prošireni popis književnih tekstova

Balog, Zvonimir, *O Bože, kako sam ja blesav*
Barrie, James Matthew, *Petar Pan*
Bašić, Zdenko, *Sjeverozapadni vjetar / Mjesečeve sjene*
Basne (po izboru)
Bilopavlović, Tito, *Paunaš / Filipini iza ugla*
Brajko-Livaković, Maja, *FinkaFi*
Collodi, Carlo, *Pinokio*
Dahl, Roald, *Charlie i tvornica čokolade / Fantastični gospodin Lisac*
Gardaš, Anto, *Duh u močvari / Ljubičasti planet / Izum profesora Leopolda*
Gavran, Miro, *Igrokazi za djecu*
Gavran, Miro, *Sretni dani / Kako je tata osvojio mamu*
Glušćević, Maja, *Bijeg u košari / Tišina, snima se*

Graham, Kenneth, *Vjetar u vrbama*
 Hercigonja, Želimir, *Bajkovnica*
 Hitrec, Hrvoje, *Eko Eko / Humandel*
 Horvat, Tihomir, *Frka u Ščitarjevu*
 Horvatić, Dubravko, *Stanari u slonu Hrvatske narodne bajke*
 Iveljić, Nada, *Šestinski kišobran* Kanižaj,
 Pajo, *3čave pjesme* Kästner, Erich, *Emil i detektivi / Blizanke / Tonček i Točkica*
 Kipling, Rudyard, *Knjiga o džungli*
 Kopjar, Mladen, *Poštanski Marko / Čokoladne godine / Žganci od vanilije*
 Kovačević, Hrvoje, *Tajna šutljiva dječaka / Tajna zmajeva vrta*
 Krilić, Zlatko, *Šaljive priče i priče bez šale*
 Kušan, Ivan, *Lažeš, Melita / Domaća zadaća*
 Lagerlöf, Selma, *Legende o Kristu*
 Lindgren, Astrid, *Pipi Duga Čarapa*
 Lofting, Hugh, *Pripovijest o doktoru Dolittleu*
 Lovrenčić, Sanja, *Noina mačka i drugi igrokazi / Kuća iznad čudovišta*
 Maar, Paul, *Tjedan sav od subota*
 Macan, Darko, *Knjige lažu*
 Madunić Barišić, Nives, *Tajna čokoladnih bombona*
 Marušić, Matko, *Snijeg u Splitu*
 Matošec, Milivoj, *Strah u Ulici lipa*
 Mihaljević, Nada, *Anđeo plišanih igračaka*
 Mihoković-Kumrić, Nada, *Tko vjeruje u rode još*
 Molnar, Ferenc, *Junaci Pavlove ulice*
 Parun, Vesna, *Miki slavni kapetan / Mačak Džingiskan i Miki Trasi*
 Pichon, Liz, *Tom Gates – Odlični izgovori (i druge dobre fore)* Pilić,
 Sanja, *Nemam vremena / Zar baš moram u školu?*
 Polak, Sanja, *Dnevnik Pauline P. / Drugi dnevnik Pauline P. / Morski dnevnik Pauline P.*
 Pongrašić, Zoran, *Mama je kriva za sve / Ovaj put je kriv tata*
 Primorac, Branka, *Ljubavni slučaj mačka Joje / Moj djed astronaut*
 Prosenjak, Božidar, *Sijač sreće / Sunce za Vučka*
 Puškin, Aleksandr Sergejevič, *Bajka o ribaru i ribici*
 Rorić, Ivica Vanja, *Najljepše pjesme za djecu*
 Sempé, Jean-Jacques, Gosciny, René, *Nikica*
 Spyri, Johanna, *Heidi*
 Šesto, Silvija, *Bum Tomica* (izbor iz serije)
 Škuflić-Horvat, Ines, (ur.), *Kaos prije premijere*
 Todorovski, Zvonko, *Plavi trubač*
 Twain, Mark, *Doživljaji Huckleberya Finna / Kraljević i prosjak*
 Winterfeld, Henry, *Timpetill*
 Zidar-Bogadi, Nada, *Plavi san*
 Zlatar, Pero, *Otključani globus*
 Zubović, Sonja, *Pjesme iz prirode i društva*
 Željeznjak, Mila, *Sretne priče*

Treći ciklus

Obvezni književni tekstovi

Brić-Mažuranić, Ivana, *Priče iz davnine*
 Cesarić, Dobriša, izbor iz poezije
 Gavran, Miro, *Zaljubljen do ušiju*
 Glavašević, Siniša, *Priče iz Vukovara*
 Mihelčić, Nada, *Zeleni pas*
 Pavličić, Pavao, *Trojica u Trnju*

Prošireni popis književnih tekstova

Bitenc, Jadranko, *Twist na bazenu / Apsolutni početnici*
 Boyne, John, *Dječak u prugastoj pidžami*
 Brajko-Livaković, Maja, *Kad pobijedi ljubav / Nemoj reći nikome*
 Bruckner, Karl, *Sadako hoće živjeti*
 Carroll, Lewis, *Alisa u zemlji čuda*
 Cvenić, Josip, *Čvrsto drži joy-stick*
 Defoe, Daniel, *Robinson Crusoe*
Dnevnik Ane Frank
 Domjanić, Dragutin, izbor iz poezije
 Dovjak-Matković, Blanka, *Zagrebačka priča*
 Ellis, Deborah, *Djevojčica iz Afganistana*
 Ende, Michael, *Beskrajna priča / Momo*
 Felscherinow, Christiane, *Mi djeca s kolodvora Zoo*
 Galović, Fran, izbor iz poezije
 Gavran, Miro, *Svašta u mojoj glavi / Zaboravljeni sin*
 Gervais, Drago, izbor iz poezije
 Grković Janović, Snježana, *Striborovim stazama*
 Grozdanić, Ksenija, *Nova sam u školi*
 Hercigonja, Želimir, *Tajni leksikon*
 Hitrec, Hrvoje, *Smogovci*
 Hornby, Nick, *Sve zbog jednog dječaka*
 Horvat, Joža, *Besa / Waitapu*
 Ibbotsen, Eva, *Putovanje na rijeku More*
 Iveljić, Nada, *Svrčakovo brdo*
 Jan, Bernard, *Potraži me ispod duge*
 Jelačić-Bužimski, Dubravko, *Sportski život letećega Martina / Balkanska mafija*
 Jurić Zagorka, Marija, *Kći Lotrščaka / Tajna krvavog mosta*
 Kaštelan, Jure, izbor iz poezije
 Kinney, Jeff, *Gregov dnevnik: kronike Grega Heffleyja / Gregov dnevnik: Rodrick rastura*
 Kishon, Ephraim, *Kod kuće je najgore*
 Klepac, Jadranka, *Miris knjige*
 Knižek, Igor, *Priča o dva brata*

Kolar, Slavko, *Breza*
 Kopjar, Marko, *Ljubav, padobranci i izvanzemaljci*
 Kovačević, Hrvoje, *Tajna crne kutije / Idemo dalje*
 Kovačić, Ivan Goran, izbor iz poezije
 Kovačić, Ivan Goran, izbor iz kratke proze
 Krilić, Zlatko, *Zabranjena vrata / Veliki zavodnik*
 Krklec, Gustav, izbor iz poezije
 Laća, Josip, *Grand hotel*
 Lewis, Clive Staples, *Kronike iz Narnije: Plovidba broda Zorogaza / Princ Caspian*
 Macan, Darko, *Pavo protiv Pave*
 Majer, Vjekoslav, *Dnevnik maloga Perice*
 Mayer, Milutin, *Dolazak Hrvata*
 Mihelčić, Nada, *Bilješke jedne gimnazijalke*
 Miloš, Damir, *Bijeli klaun*
 Miloš, Damir, *Kornatske priče*
 Nazor, Vladimir, izbor iz poezije
 Nazor, Vladimir, izbor iz kratke proze
 Nesbø, Jo, *Čarobna kupka doktora Proktora*
 Nöstlinger, Christine, *Konrad, dječak iz limenke / Olfi među ženama*
 Novak, Vjenceslav, *Iz velegradskoga podzemlja*
 Oz, Amos, *Iznenada u dubini šume*
 Paljetak, Luko, *Grenlandski leptir*
 Paljetak, Luko, izbor iz poezije
 Parun, Vesna, izbor iz poezije
 Pavličić, Pavao, *Dobri duh Zagreba*
 Pichon, Liz, *Tom Gates – Moj savršeni svijet*
 Pilić, Sanja, *O mamama sve najbolje / Sasvim sam popubertetio Polak*,
 Sanja, *Pobuna Pauline P. / Skijaški dnevnik Pauline P.*
 Pongrašić-Đokić, Ana, *Grozdana na zrnu papra*
 Pongrašić, Zoran, *Djevojčica koja je preskočila nebesa ili Gumi-gumi*
 Pongrašić, Zoran, *Čuvari sreće*
 Primorac, Branka, *Maturalac / Divlje godine*
 Prosenjak, Božidar, *Divlji konj*
 Pullman, Philip, *Jantarni dalekozor (trilogija Njegove tamne stvari)*
 Rajki, Igor, *Posuđene ispričnice / Mamac za duhove*
 Riordan, Rick, *Kradljivac gromova*
 Rowling, Joanne Kathleen, *Harry Potter i kamen mudraca / Harry Potter i darovi smrti*
 Rundek, Melita, *Psima ulaz zabranjen / Kupit će ti tata koturaljke*
 Saint-Exupéry, de Antoine, *Mali princ*
 Schami, Rafik, *Pregršt zvijezda*
 Schwab, Gustav, *Najljepše priče klasične starine*
 Storić, Šime, *Mačka se uvijek dočeka na noge / Jana, volim te, al' stvarno*
 Sienkiewicz, Henryk, *Kroz pustinju i prašumu*
 Šajatović, Ivona, *Tajna ogrlice sa sedam rubin*
 Šenoa, August, *Kameni svatovi, Postolar i vrag*

Šesto, Silvija, *Debela / Tko je ubio Pašeticu*
Šimunović, Dinko, *Alkar / Duga*
Škrinjarić, Sunčana, *Ulica predaka / Čarobni prosjak*
Škuflić-Horvat, Ines, (ur.), *Maštoplov / Panika u Strahogradu*
Tadijanović, Dragutin, izbor iz poezije
Tihi-Stepanić, Jasminka, *Baš kao Harry Potter / Moja neprijateljica Ana*
Tolkien, John Ronald Reuel, *Hobit*
Townsend, Sue, *Tajni dnevnik Adriana Molea*
Tribus Goran, *Ne dao Bog većeg zla*
Tribuson, Goran, *Rani dani / Mrtva priroda*
Verne, Jules, *Put u središte zemlje*
Wilde, Oscar, izbor iz kratke proze
Zusak, Markus, *Kradljivica knjiga*

Četvrti i peti ciklus

Obvezni književni tekstovi

Hrvatska književnost

Andrić, Ivo, *Prokleta avlija*
Držić, Marin, *Novela od Stanca*
Gundulić, Ivan, *Dubravka*
Kranjčević, Silvije Strahimir, izbor iz poezije
Krlježa, Miroslav, *Gospoda Glembajevi*
Marinković, Ranko, *Kiklop*
Matoš, Antun Gustav, izbor iz novela
Mažuranić, Ivan, *Smrt Smail-age Čengića*
Nazor, Vladimir, izbor iz poezije
Novak, Slobodan, *Mirisi, zlato i tamjan*
Novak, Vjenceslav, *Posljednji Stipančići*
Šenoa, August, *Prijan Lovro*
Šimić, Antun Branko, izbor iz poezije
Ujević, Tin, izbor iz poezije

Svjetska književnost

Baudelaire, Charles, izbor iz poezije
Camus, Albert, *Stranac*
Dostojevski, Fjodor Mihajlovič, *Zločin i kazna*
Goethe, Johann Wolfgang, *Patnje mladog Werthera*
Kafka, Franz, *Preobražaj*
Petarcarca, Francesco, izbor iz poezije
Shakespeare, William, *Hamlet*
Sofoklo, *Antigona*

Prošireni popis klasičnih hrvatskih i svjetskih književnih tekstova

Ahmatova, Ana, izbor iz poezije
 Alighieri, Dante, *Božanstvena komedija*, izbor
 Andrić, Ivo, *Na Drini ćuprija*
 Balzac, Honore de, *Otac Goriot*
 Beckett, Samuel, *Čekajući Godota*
 Begović, Milan, *Bez trećega, Pustolov pred vratima, Kvartet*
 Biblija, izbor
 Boccaccio, Giovanni, *Dekameron*, izbor
 Borges, Jorge Luis, izbor iz kratke proze
 Brecht, Bertolt, *Majka Hrabrost i njezina djeca, Kavkaski krug kredom*
 Brešan, Ivo, *Nečastivi na Filozofskom fakultetu, Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja*
 Bulgakov, Mihail, *Majstor i Margarita*
 Bunić Vučić, Ivan, izbor iz poezije
 Calderon de la Barca, Pedro, *Život je san*
 Cervantes, Miguel, *Don Quijote*, izbor Cesarec, August, *Zlatni mladić*
 Cesarić, Dobriša, izbor iz poezije
 Christie, Agatha, *Božić Herculea Poirota* Conrad, Joseph, *Srce tame*
 Cvetajeva, Marina, izbor iz poezije
 Čehov, Anton Pavlovič, izbor iz kratke proze
 Čehov, Anton Pavlovič, *Tri sestre*
 Desnica, Vladan, *Proljeća Ivana Galeba, Zimsko ljetovanje*
 Dizdar, Mak, izbor iz poezije
 Doyle, Arthur Conan, *Baskervilski pas*
 Držić, Marin, Dundo Maroje, *Skup*
 Duras, Marguerite, *Ljubavnik*
 Eco, Umberto, *Ime ruže*
 Eliot, Thomas Stearns, izbor iz poezije
 Eshil, *Okovani Prometej*
 Euripid, *Medeja*
 Ezop, *Basne*
 Flaubert, Gustave, *Gospođa Bovary*
 Galović, Fran, izbor iz poezije
 Gervais, Drago, izbor iz poezije
 Gjalski, Ksaver Šandor, *Pod starim krovovima*
 Gogolj, Nikolaj Vasiljevič, *Kabanica*
 Golding, William, *Gospodar muha*
 Goldoni, Carlo, *Gostioničarka Mirandolina*
 Grass, Günter, *Limeni bubanj*
 Gundulić, Ivan, *Osman* (izbor), *Suze sina razmetnoga Hasanaginica*
 Heine, Heinrich, izbor iz poezije
 Hektorović, Petar, *Ribanje i ribarsko prigovaranje*, izbor
 Hemingway, Ernest, izbor iz kratke proze, *Starac i more*

Hesse, Herman, *Igra staklenim perlama*
 Homer, Ilijada, *Odiseja*, izbor
 Huxley, Aldous, *Vrli novi svijet*
 Ibsen, Henrik, *Lutkina kuća*
 Ionesco, Eugene, *Čelava pjevačica*, *Lekcija*
 Ivan Kozarac, *Đuka Begović*
 Ivšić, Radovan, *Kralj Gordogan*
 Jesenjin, Sergej, izbor iz poezije
 Joyce, James, *Portret umjetnika u mladosti*
 Kafka, Franz, *Proces*
 Kaleb, Vjekoslav, *Gost*
 Kaštelan, Jure, izbor iz poezije
 Kiš, Danilo, *Grobnica za Borisa Davidoviča*
 Kovačić, Ante, *U registraturi*
 Kovačić, Ivan Goran, *Jama*, izbor iz poezije
 Kozarac, Josip, izbor iz kratke proze
 Kranjčević, Silvije Strahimir, izbor iz poezije
 Krleža, Miroslav, *Kraljevo*, *Balade Petrice Kerempuha*
 Krleža, Miroslav, *Povratak Filipa Latinovicza*, *Na rubu pameti*
 Kundera, Milan, *Nepodnošljiva lakoća postojanja*, *Šala*
 Leskovar, Janko, *Misao na vječnost*
 Lorca, Federico Garcia, izbor iz poezije
 Lucić, Hanibal, *Jur ni jedna na svit vila*
 Ljermontov, Mihail, *Junak našeg doba* Maeterlinck, Maurice, *Plava ptica*
 Mann, Thomas, *Smrt u Veneciji*
 Marinković, Ranko, *Kiklop*, *Glorija*, izbor iz kratke proze
 Marulić, Marko, *Judita*, izbor
 Márquez, Gabriel García, *Sto godina samoće*
 Matković, Marijan, *Heraklo*
 Matoš, Antun Gustav, izbor iz poezije
 Matoš, Antun Gustav, izbor kratke proze
 Maupassant, Guy de, *Na vodi*
 Mažuranić, Ivan, *Smrt Smail-age Čengića*
 Mihalić, Slavko, izbor iz poezije
 Miličević, Nikola, izbor iz poezije
 Miller, Arthur, *Smrt trgovačkog putnika*
 Miłosz, Czesław, izbor iz poezije
 Mitovi (grčki, skandinavski i slavenski)
 Molière, *Škrtac*, *Umišljeni bolesnik*
 Nador, Vladimir, izbor iz poezije
 Neruda, Pablo, izbor iz poezije
 Novak, Slobodan, *Mirisi*, *zlato i tamjan*
 Orwell, George, *1984.*, *Životinjska farma*
 Parun, Vesna, izbor iz poezije
 Petrarca, Francesco, izbor iz poezije

Pirandello, Luigi, *Šest lica traži autora*
 Plath, Sylvia, izbor iz poezije
 Plaut, *Škrtac*
 Poe, Edgar Allan, izbor iz kratke proze i poezije
 Polić Kamov, Janko, izbor iz kratke proze i poezije
 Preradović, Petar, izbor iz poezije
 Prevert, Jacques, izbor iz poezije
 Proust, Marcel, *Combray*
 Pupačić, Josip, izbor iz poezije
 Puškin, Aleksandar Sergejevič, izbor iz poezije
 Racine, Jean, *Fedra*
 Rilke, Reiner Maria, izbor iz poezije
 Rimbaud, Arthur, izbor iz poezije
 Salinger, Jerome David, *Lovac u žitu*
 Selimović, Meša, *Derviš i smrt*
 Shakespeare, William, *Romeo i Julija, San ivanjske noći*
 Slamnig, Ivan, *Bolja polovica hrabrosti*
 Slamnig, Ivan, izbor iz poezije
 Sofoklo, *Kralj Edip*
 Szyborska, Wisława, izbor iz poezije Šegedin,
 Petar, izbor iz kratke proze
 Šenoa, August, *Zlatarovo zlato*
 Šoljan, Antun, *Kratki izlet, Brod u boci*
 Šop, Nikola, izbor iz poezije
 Tadijanović, Dragutin, izbor iz poezije
 Tagore, Rabindranath, izbor
 Tolkien, J. R. R., *Gospodar prstenova*
 Tolstoj, Lav Nikolajevič, *Ana Karenjina, Uskrsnuće*
 Turgenjev, Ivan Sergejevič, *Očevi i djeca*
 Vargas Llosa, Mario, *Grad i psi*
 Ujević, Tin, izbor iz poezije Vergilije,
Eneida, izbor
 Vida, Viktor, izbor iz poezije
 Vidrić, Vladimir, izbor iz poezije Vojnović,
 Ivo, *Allons Enfants*
 Whitman, Walt, izbor iz poezije
 Wilde, Oscar, *Slika Doriana Graya*
 Williams, Tennessee, *Mačka na vrućem limenom krovu, Tramvaj zvan žudnja*
 Woolf, Virginia, *Svjetionik*
 Wordsworth, William, izbor iz poezije
 Yourcenar, Marguerite, *Hadrianovi memoari Zoranić,*
 Petar, *Planine*, izbor

Prošireni popis suvremenih hrvatskih i svjetskih književnih tekstova

Ammaniti, Niccolo, *Nek zabava počne*
 Aralica, Ivan, *Psi u trgovištu, Asmodejev šal*

Atwood, Margaret, *Sluškinjina priča*
 Barbieri, Veljko, *Epitaf carskoga gurmana*
 Baretić, Renato, *Osmi povjerenik*
 Baricco, Alessandro, *Ocean more*
 Bauer, Ludwig, *Zavičaj, zaborav*
 Bodrožić Simić, Ivana, *Hotel Zagorje*
 Botton, Alain de, *Kako vam Proust može promijeniti život*
 Brodski, Josif, *Vodeni žig*
 Burgess, Anthony, *Paklena naranča*
 Carver, Raymond, izbor iz kratke proze
 Coetzee, J. M., *Gospodin Foe*
 Cvetnić, Ratko, *Kratki izlet*
 Čegec, Branko, izbor iz poezije
 Dedić, Arsen, izbor iz poezije
 Doxiadis, Apostolos, *Stric Petros i Goldbachova slutnja*
 Dragojević, Danijel, izbor iz poezije
 Drakulić, Slavenka, *Mramorna koža*
 Fabio, Nedjeljko, *Smrt Vronskoga*
 Gavran, Miro, *Ljubavi Georgea Washingtona, Judita, Kafkin prijatelj*
 Gibson, William, *Neuromancer*
 Gromača, Tatjana, izbor iz poezije
 Hitrec, Hrvoje, *Kolarovi*
 Horvatić, Dubravko, izbor iz poezije
 Hosseini, Khaled, *Gonič zmajeva, Tisuću žarkih sunaca*
 Jelačić Bužimski, Dubravko, *Noćna igra s Jesenjinom*
 Jelušić, Božica, izbor iz poezije
 Jergović, Miljenko, *Sarajevski Marlboro, Mama Leone*
 Kolanović, Maša, *Sloboština Barbie*
 Krauss, Nicole, *Povijest ljubavi*
 Kureishi, Hanif, *Buddha iz predgrađa Machiedo,*
 Mladen, izbor iz poezije
 Majdak, Zvonimir, *Kužiš stari moj*
 Maruna, Boris, izbor iz poezije
 Matanović, Julijana, *Zašto sam vam lagala*
 Matišić, Mate, *Bljesak zlatnog zuba*
 Mićanović, Miroslav, izbor iz poezije
 Mrkonjić, Zvonimir, izbor iz poezije
 Munro, Alice, *Služba, družba, prošnja, ljubav, brak*
 Nothomb, Amelie, *Strah i trepet*
 Novak, Kristian, *Črna mati zemla*
 Pamuk, Orhan, *Snijeg*
 Pavličić, Pavao, *Koraljna vrata, Večernji akt*
 Paz, Octavio, izbor iz poezije
 Pelevin, Viktor, *Omon Ra*
 Primorac, Branka, *Perešin: život i smrt: o Rudolfu, ne samo pilotu*
 Rudan, Evelina, izbor iz poezije

Sajko, Ivana, *Žena bomba*
Savičević, Olja, *Adio kauboju*
Schlink, Bernhard, *Žena kojoj sam čitao*
Somosa, Jose Carlos, *Spilja ideja*
Soucy, Geatan, *Djevojčica koja je previše voljela šibice*
Süskind, Patrick, *Parfem*
Škunca, Andriana, izbor iz poezije
Šojat Kuči, Ivana, *Unterstadt, Jom Kipur*
Štivičić, Tena, izbor
Tomić, Ante, *Što je muškarac bez brkova*
Tribuson, Goran, *Povijest pornografije*
Ugrešić, Dubravka, *Štefica Cvek u raljama života*
Ulicka, Ljudmila, *Sonječka i druge priče*
Vrkljan, Irena, *Marina ili o biografiji*
Zafón, Carlos Ruiz, *Sjena vjetra*
Žagar, Anka, izbor iz poezije

NIJE LEKTORIRANO

II. JEZIČNI POJMOVNIK²

GRAMATIČKI POJMOVI	
1. CIKLUS	3. CIKLUS
glas A. 1. 3, A. 2. 4 - glasovna analiza i sinteza A. 1. 7 rečenica A. 1. 3 - po priopćajnoj svrsi A. 1. 1 riječ A. 2. 4 slog A. 1. 3, A. 2. 4 - rastavljanje riječi A. 2. 4 slovo A. 1. 3, A. 1. 4, A. 2. 4 standardni hrvatski jezik A 1. 6.	broj - glavni A. 6. 5 - redni A. 6. 5 infinitiv A. 6. 5 glagol, morfološke kategorije - način A. 6. 5 - predmet radnje A. 7. 5 - vid A. 6. 5 glagolska imenica A. 6. 5 glagolski način - imperativ A. 6. 5
2. CIKLUS	

² Pojmovi s kojima se učenik upoznaje u određenom odgojno-obrazovnom ciklusu ponavljaju se i primjenjuju u sljedećim ciklusima. Pojmovi o kojima se znanja proširuju i produbljuju ponavljaju se u različitim ciklusima u pojmovniku.

čestica A. 5. 5	glagol A. 3. 5, A. 4. 5	kondicional drugi A. 6. 5	- kondicional prvi A. 6. 5
-	buduće vrijeme A. 4. 5	5	glagolski pridjev
-	futur prvi A. 5. 5	-	radni A. 6. 5
-	prošlo vrijeme A. 4. 5	-	trpni A. 6. 5
-	perfekt A. 5. 5	glagolski prilog	
-	sadašnje vrijeme A. 4. 5	-	prošli A. 6. 5
-	prezent A. 5. 5	-	- sadašnji A. 6. 5
imenica A. 3. 5, A. 4. 5		vrijeme	glagolsko
-	rod A. 4. 5	-	ao rist A. 6. 5
-	broj A. 4. 5	-	futur drugi A. 6. 5
-	opća A. 5. 5	-	imperfekt A. 6. 5
-	vlastita A. 5. 5	6. 5	- pluskvamperfekt A.
jezična norma		glasovna promjena	
-	gramatička (početna razina) A. 4. 4	-	jotacija A. 7. 5
stilistička (početna razina) A. 4. 4	morfološke kategorije	-	nepostojani a A. 7. 5
-	rod A. 5. 5	gramatičko ustrojstvo rečenice A. 7. 5	palatalizacija A. 7. 5
-	broj A. 5. 5	-	- sibilizacija A. 7. 5
-	padež A. 5. 5	-	apozicija A. 7. 5
-	- osoba A. 5. 5	-	atribut A. 7. 5
-	- vrijeme A. 5. 5	-	objekt
pridjev A. 3. 5, A. 4. 5		-	izravni A. 7. 5
-	opisni A. 4. 4, A. 5. 5	-	neizravni A. 7. 5
-	gradivni A. 4. 4, A. 5. 5	-	predikat A. 7. 5
-	posvojni A. 4. 4, A. 5. 5	-	subjekt A. 7. 5
-	stupnjevanje ili komparacija A. 5. 5	nezavisnosložena rečenica	-
5	prilog A. 5.	isključna A. 8. 5	- rastavna A. 8. 5
-	mjesni A. 5. 5	-	rečenični niz A. 8. 5

<p>- načinski A. 5. 5 - vremenski A. 5. 5</p> <p>rečenica</p> <p>- jesna A. 3. 5</p> <p>- niječna A. 3. 5 rečnični dijelovi A. 4. 5 sklonidba</p> <p>ili deklinacija</p> <p>- imenica A. 5. 5 - pridjeva A. 5. 5</p> <p>standardni hrvatski jezik A. 4. 6</p> <p>umanjenica A. 4. 5 usklik A. 5. 5</p> <p>uvećanica A. 4. 5 veznik A. 5. 5</p> <p>zamjenica</p> <p>- osobna A. 5. 5</p> <p>- posvojna A. 5. 5</p> <p>- upitna A. 5. 5</p>	<p>- sastavna A. 8. 5</p> <p>- suprotna A. 8. 5 - zaključna A. 8. 5 padež</p> <p>- služba A. 7. 5 - značenje A. 7. 5</p> <p>priložna oznaka</p> <p>- društva A. 7. 5</p> <p>- mjesta A. 7. 5</p> <p>- načina A. 7. 5</p> <p>- sredstva A. 7. 5 - vremena A. 7. 5</p> <p>rečenica</p> <p>- jednostavna A. 8. 5</p> <p>- složena A. 8. 5</p> <p>red riječi</p> <p>- neobilježen A. 7. 5 - obilježen A. 7. 5</p> <p>zamjenica</p> <p>- neodređena A. 8. 5</p> <p>- odnosna A. 8. 5</p> <p>- pokazna A. 6. 5</p> <p>- povratna A. 6. 5</p> <p>- povratno-posvojna A. 6. 5 zavisnosložena</p> <p>rečenica - atributna A. 8. 5</p> <p>- mjesna A. 8. 5</p> <p>- načinska A. 8. 5</p> <p>- objektna A. 8. 5</p> <p>- pogodbeno A. 8. 5</p> <p>- predikatna A. 8. 5</p> <p>- subjektivna A. 8. 5</p> <p>- uzročna A. 8. 5</p> <p>- vremenska A. 8. 5</p>
<p>4. I 5. CIKLUS</p>	
<p>alomorf A. 1. 5</p> <p>artikulacija A. 4. 5</p> <p>akustika A. 4. 5 diskurs</p> <p>A. 3. 5 dijalekt A. 2. 7</p> <p>- hrvatski dijalekti A. 2. 7</p> <p>fonem A. 4. 5</p> <p>- razdioba fonema A. 4. 5</p> <p>fonetika A. 4. 5 fonologija</p> <p>A. 4. 5 funkcionalni stil A. 3. 7</p> <p>- administrativni A. 3. 7</p> <p>- književnoumjetnički A. 3. 7</p>	<p>padež</p> <p>- služba padeža u rečenici A. 1. 5</p> <p>- prijedložno-padežna veza A. 1. 5</p> <p>pismo A. 1. 7, A. 4. 7</p> <p>- hrvatska pisma A. 1. 7</p> <p>- povijesni razvoj A. 4. 7</p> <p>prozodem A. 4. 5</p> <p>prozodija A. 4. 5 rečenica</p> <p>A. 3. 5</p> <p>- komunikacijska jedinica A. 3. 5</p> <p>- tema A. 3. 5</p> <p>- rema A. 3. 5</p>

<p>- publicistički A. 3. 7</p>	<p>- gramatička jedinica A. 3. 5 - članjivost A. 3. 5</p>
--------------------------------	---

NIJE LEKTORIRANO

<ul style="list-style-type: none"> - razgovorni A. 3. 7 - znanstveni A. 3. 7 <p>glagolske kategorije A. 1. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - način A. 1. 5 - optativ A. 1. 5 - imperativ A. 1. 5 - kondicional I. A. 1. 5 - kondicional II. A. 1. 5 - osoba ili lice A. 1. 5 - predmetnost A. 1. 5 - stanje A. 1. 5 - aktiv A. 1. 5 - pasiv A. 1. 5 - vid A. 1. 5 - svršeni A. 1. 5 - nesvršeni A. 1. 5 - vrijeme A. 1. 5 - prezent A. 1. 5 - perfekt A. 1. 5 - aorist A. 1. 5 - pluskvamperfekt A. 1. 5 - futur I. A. 1. 5 - futur II. A. 1. 5 <p>glas ili fon A. 4. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikulacijska obilježja A. 4. 5 - akustička obilježja A. 4. 5 - odsječna ili segmentna obilježja A. 4. 5 - nadodsječna ili suprasegmentna obilježja A. 4. 5 <p>glasovna promjena A. 4. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonološki uvjetovana - ispadanje (gubljenje) suglasnika A. 4. 5 - jednačenje suglasnika po zvučnosti A. 4. 5 - jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe A. 4. 5 - morfološki uvjetovana - alternacije dvoglasnika <i>ije/je/e/i</i> A. 4. 5 - jotacija A. 4. 5 - nepostojani samoglasnici A. 4. 5 - palatalizacija A. 4. 5 - sibilizacija A. 4. 5 - vokalizacija <p>A. 4. 5 govori A. 2. 7</p> <ul style="list-style-type: none"> - organski A. 2. 7 - neorganski A. 2. 7 - mjesni A. 2. 7 	<ul style="list-style-type: none"> - ciljna usmjerenost A. 3. 5 - jednostavna A. 3. 5 - neraščlanjena A. 3. 5 - raščlanjena A. 3. 5 - bezlična A. 3. 5 - besubjektna - složena A. 3. 5 - nezavisnosložena A. 3. 5 - isključna A. 3. 5 - rastavna A. 3. 5 - sastavna A. 3. 5 - suprotna A. 3. 5 - zaključna A. 3. 5 - zavisnosložena A. 3. 5 - glavna A. 3. 5 - zavisna A. 3. 5 - apozitivna A. 3. 5 - atributna A. 3. 5 - objektna A. 3. 5 - predikatna A. 3. 5 - odnosna A. 3. 5 - priložne: - dopusna A. 3. 5 - načinska A. 3. 5 - mjesna A. 3. 5 - poredbena A. 3. 5 - posljedična A. 3. 5 - uzročna A. 3. 5 - vremenska A. 3. 5 - subjektna A. 3. 5 - asindetska A. 3. 5 - sindetska A. 3. 5 - mnogostruko složena A. 3. 5 <p>red riječi A. 3. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - neobilježen - obilježen - obvezatan <p>riječ A. 1. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - morfološka A. 1. 5, - sintaktička A. 1. 5, A. 2. 5 - promjenjive A. 1. 5, A. 2. 5 - broj A. 1. 5, A. 2. 5 - glagol A. 1. 5, A. 2. 5 - imenica A. 1. 5, A. 2. 5 - pridjev A. 1. 5, A. 2. 5
---	---

idiolekt A. 2. 7

idiom A. 1. 7, A. 2. 7

- organski A. 1. 7, A. 2. 7
- neorganski A. 1. 7, A. 2. 7

imenske riječi, kategorije A. 1. 5

- zamjenica A. 1. 5, A. 2. 5

- nepromjenjive A. 1. 5, A. 2. 5

- čestica A. 1. 5, A. 2. 5

- prijedlog A. 1. 5, A. 2. 5

NIJE LEKTORIRANO

<ul style="list-style-type: none"> - broj A. 1. 5 - padež A. 1. 5 - rod A. 1. 5 - stupanj A. 1. 5 <p>izgovorna cjelina A. 4. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - intonativna obilježja <p>jezik A. 1. 7</p> <ul style="list-style-type: none"> - hrvatski A. 1. 7 - materinski A. 1. 7 - drugi A. 1. 7 - standardni A. 1. 7 <p>jezična kultura A. 3. 7 komunikacija ili sporazumijevanje A. 1. 7 morfem A. 1. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - korijenski A. 1. 5 - oblikotvorni A. 1. 5 - prefiksalni A. 1. 5 - rječotvorni A. 1. 5 - sufiksalni A. 1. 5 <p>morfologija A. 1. 5</p> <p>morfonologija A. 4. 5 naglasak A. 4. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - dužina A. 4. 5 <p>nenaglasnice ili klitike</p> <ul style="list-style-type: none"> - prednaglasnice ili proklitike A. 3. 5, A. 4. 5 - zanaglasnice ili enklitike A. 3. 5, A. 4. 5 <p>nezavisni rečenični članovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - objekt A. 2. 5 - predikat A. 2. 5 - priložna oznaka A. 2. 5 - subjekt A. 2. 5 <p>obilježja glasova A. 4. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - odsječna ili segmentna A. 4. 5 - nadodsječna ili suprasegmentna A. 4. 5 <p>osnova riječi A. 1. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblikotvorna A. 1. 5 - rječotvorna A. 1. 5 	<ul style="list-style-type: none"> - prijedložno-padežna veza A. 2. 5 - prilog A. 1. 5, A. 2. 5 - uzvik A. 1. 5, A. 2. 5 - veznik A. 1. 5, A. 2. 5 <p>samoglasnik A. 4. 5 sintaksa A. 2. 5 slog A. 4. 5 slovo ili grafem A. 4. 5 služba riječi u rečenici A. 2. 5 sintagma ili spoj riječi A. 2. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - pridruživanje A. 2. 5 - sročnost ili kongruencija A. 2. 5 - upravljanje ili rekcija A. 2. 5 <p>subjektno-predikatna sročnost A. 3. 5 suglasnik A. 4. 5 standardni hrvatski jezik A. 1. 7</p> <ul style="list-style-type: none"> - jezična norma hrvatskoga standardnog jezika A. 1. 7 - povijesni razvoj A. 4. 7 tekst A. 3. 5 <p>tekstna veza A. 3. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - linearna A. 3. 5 - paralelna A. 3. 5 <p>tekstna vezna sredstva A. 3. 5 - modifikatori A. 3. 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - konektori A. 3. 5 zalihost ili redundancija A. 1. 7 zavisni rečenični članovi A. 2. 5 - atribut A. 2. 5 - imenski / nesročni A. 2. 5 - pridjevski /sročni A. 2. 5 - apozicija A. 2. 5
---	---

PRAVOPIS I PRAVOGOVOR	
1. CIKLUS	3. CIKLUS
<p>alternacije dvoglasnika ije/je/e/i A. 2. 4</p> <p>glasovi č, ć, dž, đ A. 2. 4 malo i veliko početno slovo</p> <ul style="list-style-type: none"> - na početku rečenice A. 1. 4 - u nazivima mjesta i ljudi A. 1. 4 - imena životinja, blagdana, ulica, trgova i naseljenoga mjesta u bližem okružju A. 2. 4 <p>mjerne jedinice, oznake A. 2. 4 pravopisni znakovi u rečenici</p> <ul style="list-style-type: none"> - na kraju rečenice A. 1. 4 <p>školsko formalno pismo A. 1. 4 - velika i mala slova</p>	<p>alternacije dvoglasnika ije/je/e/i A. 6. 1, A. 6. 4, A. 7. 1, A. 7. 4, A. 8. 1, A. 8. 4 glasovi č, ć, dž, đ A. 6. 1, A. 6. 4, A. 7. 1, A. 7. 4, A. 8. 1, A. 8. 4</p> <p>govorenje</p> <ul style="list-style-type: none"> - brzina A. 6. 1 - govorne vrednote A. 8. 1 - jačina glasa (A. 7. 1) <p>kratica A. 7. 4</p>
2. CIKLUS	naglasak
<p>alternacije dvoglasnika ije/je/e/i A. 5. 1, A. 5. 4</p> <p>artikulacija glasova A. 5. 1 glasovi č, ć, dž, đ A. 5. 1, A. 5. 4 malo i veliko početno slovo</p> <ul style="list-style-type: none"> - posvojni pridjevi izvedeni od osobnih imena A. 4. 4 - imena naroda, stanovnika, država, geografskih cjelina, knjiga, filmova, novina A. 4. 4 - jednorječna i višerječna imena: vlastite imenice, posvojni pridjevi, zemljopisna imena u bližem okružju A. 5. 1 - višerječna imena A. 3. 4 <p>pravopisni znakovi u rečenici</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvotočka i zarez u nabranju A. 3. 4 <p>rečenična intonacija A. 5. 1 zarez</p> <ul style="list-style-type: none"> - nizanje A. 5. 1 - usklik A. 5. 1 - vokativ A. 5. 1 	<ul style="list-style-type: none"> - rečenični A. 7. 1 <p>pokrata A. 7. 4</p> <p>pravopisni znakovi u rečenici</p> <ul style="list-style-type: none"> - crtica A. 7. 4 - dvotočka A. 6. 4 - izostavnik A. 8. 4 - kosa crta A. 7. 4 - navodnik A. 7. 4 - polunavodnik A. 7. 4 - spojnica A. 7. 4 - točka sa zarezom A. 6. 4 - trotočka A. 6. 4 - upitnik s uskličnikom A. 8. 4 - uskličnik s upitnikom A. 8. 4 - zgrade A. 6. 4 <p>redni brojevi A. 6. 4</p> <p>uspravno nabranje A. 8. 4</p> <p>upravni govor A. 7. 4</p> <p>veliko početno slovo u jednorječnim i višerječnim imenima</p> <ul style="list-style-type: none"> - blagdani, praznici, kulturne, umjetničke, političke, znanstvene i druge društvene priredbe A. 8. 4 - ustanove, društva, pokreti, epohe, povijesni događaji A. 7. 4 - zemljopisna imena u širem okružju A. 6. 4 - zemljopisna imena u užem okružju A. 6. 4 <p>zarez</p> <ul style="list-style-type: none"> - u nezavisnosloženim rečenicama A. 8. 4 - u zavisnosloženim rečenicama A. 8. 4 - u nizanju, naknadnom dodavanju, umetanju, isticanju (A. 7. 4)
4. I 5. CIKLUS	

glasovi u dodiru A. 4. 4

- pisanje glasova
- pisanje suglasničkih skupina
- jednačenja suglasnika i suglasničkih skupina

govorne vrednote A. 1. 1, A. 2. 1, A. 3. 1, A. 4. 1

- pisanje glasova
- naglasci
- naglasne cjeline
- izgovorne cjeline

pravopisni znakovi u rečenici A. 2. 4, A. 3. 4

složeni glagolski oblici A. 1. 4 **veliko**

početno slovo A. 1. 4

- vlastita imena, osobna i zemljopisna A. 1. 4

LEKSIKOLOŠKI POJMOVI

3. CIKLUS

antonim ili suprotnica A. 8. 6

frazem A. 8. 6 **neologizam** A.

8. 6

posuđenica A. 8. 6

sinonim ili istoznačnica A. 8. 6 **tuđica** A. 8. 6

usvojenica A. 8. 6

4. I 5. CIKLUS

<p>frazem A. 4. 6 frazeologija A. 4. 6 jezični znak</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura A. 1. 6 <p>leksem A. 1. 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoznačnost - višeznačnost <p>leksikologija A. 1. 6 leksikografija A. 1. 6</p> <p>leksički slojevi A. 3. 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkcionalna raslojenost A. 3. 6 - beletrizam - kancelarizam - kolokvijalizam - scijentizam - žurnalizam - područna raslojenost A. 3. 6 - dijalektizam - lokalizam - regionalizam - vremenska raslojenost A. 3. 6 - arhaizam - historizam - knjiški leksem - oživljenica - nekrotizam - novotvorenica ili neologizam - pomodnica - zastarjelica <p>leksičko posuđivanje A. 4. 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - međujezični dodiri - posuđenica - usvojenica - strana riječ 	<p>leksičko-semantički odnosi A. 1. 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - antonimija - hiperonimija - hiponimija - homonimija - sinonimija <p>onomastika A. 4. 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - onim ili ime - antroponim - toponim <p>rječnik</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura rječničkog članka A. 1. 6 - posebni ili specijalni rječnik A. 3. 6 - rječnik ograničenoga leksičkog sloja A. 4. 6 <p>tvorba riječi A. 2. 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - rječotvorni morfem - rječotvorna osnova - tvorbeni šav - tvorbeni uzorak <p>tvorbeni načini A. 2. 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvođenje - prefiksalna tvorba - prefiksarno-sufiksna tvorba - preobrazba - slaganje - složeno-sufiksna tvorba - srastanje - sufiksna tvorba
---	---

III. OMJERI PREPORUČENE POSTOTNE ZASTUPLJENOSTI PREDMETNIH PODRUČJA³

	HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA	KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO	KULTURA I MEDIJI
1. razred	60%	30%	10%
2. razred	60%	30%	10%
3. razred	60%	30%	10%
4. razred	40%	40%	20%
5. razred	40%	40%	20%
6. razred	40%	40%	20%
7. razred	35%	40%	25%
8. razred	35%	40%	25%
1. razred (4444)	45 – 50%	40 – 45%	10 – 15%
2. razred (4444)	45 – 50%	40 – 45%	10 – 15%
3. razred (4444)	45 – 50%	40 – 45%	10 – 15%
4. razred (4444)	45 – 50%	40 – 45%	10 – 15%
1. razred (4433)	45 – 55%	40 – 45%	10 – 15%
2. razred (4433)	45 – 55%	40 – 45%	10 – 15%
3. razred (4433)	45 – 50%	35 – 40%	15 – 20%
4. razred (4433)	45 – 50%	35 – 40%	15 – 20%
1. razred (3333)	45 – 50%	35 – 40%	15 – 20%
2. razred (3333)	45 – 50%	35 – 40%	15 – 20%
3. razred (3333)	45 – 50%	35 – 40%	15 – 20%
4. razred (3333)	45 – 50%	35 – 40%	15 – 20%
1. razred (333)	50 – 55%	30 – 35%	10 – 15%

³ U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj i nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 %.

U svim se predmetnim područjima razvija komunikacijska jezična kompetencija i potiče se ovladavanje jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja te njihovim međudjelovanjem; ujedno se potiče razvoj rječnika.

2. razred (333)	50 – 55%	30 – 35%	10 – 15%
3. razred (333)	50 – 55%	30 – 35%	10 – 15%

NIJE LEKTORIRANO

IV. ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI PREDMETA HRVATSKI JEZIK

OSNOVNA ŠKOLA

PRVI RAZRED	DRUGI RAZRED	TREĆI RAZRED	ČETVRTI RAZRED
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA			
A. 1. 1 Učenik razgovara i govori u skladu s jezičnim razvojem izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje.	A. 2. 1 Učenik razgovara i govori u skladu s temom iz svakodnevnoga života i poštuje pravila uljudnoga ophođenja.	A. 3. 1 Učenik razgovara i govori tekstove jednostavne kompozicijske strukture.	A. 4. 1 Učenik razgovara i govori u skladu s komunikacijskom situacijom.
A. 1. 2 Učenik sluša jednostavne tekstove, točno izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta.	A. 2. 2 Učenik sluša kratke tekstove i odgovara na pitanja o poslušanome tekstu.	A. 3. 2 Učenik sluša tekst i prepričava sadržaj poslušanoga teksta.	A. 4. 2 Učenik sluša različite tekstove, izdvaja važne podatke i prepričava sadržaj poslušanoga teksta.
A. 1. 3 Učenik čita tekstove primjerene početnomu opismenjanju i obilježjima jezičnoga razvoja.	A. 2. 3 Učenik čita kratke tekstove tematski prikladne učeničkomu iskustvu, jezičnomu razvoju i interesima.	A. 3. 3 Učenik čita tekst i pronalazi važne podatke u tekstu.	A. 4. 3 Učenik čita tekst i prepričava sadržaj teksta služeći se bilješkama.
A. 1. 4 Učenik piše školskim formalnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.	A. 2. 4 Učenik piše školskim rukopisnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.	A. 3. 4 Učenik piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu s temom.	A. 4. 4 Učenik piše tekstove prema jednostavnoj kompozicijskoj strukturi.
A. 1. 5 Učenik upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u točnome značenju u uobičajenim komunikacijskim situacijama.	A. 2. 5 Učenik upotrebljava i objašnjava riječi, sintagme i rečenice u točnome značenju s obzirom na komunikacijsku situaciju.	A. 3. 5 Učenik oblikuje tekst služeći se imenicama, glagolima i pridjevima, uvažavajući gramatička i pravopisna znanja.	A. 4. 5 Učenik oblikuje tekst primjenjujući znanja o imenicama, glagolima i pridjevima uvažavajući gramatička i pravopisna znanja.
A. 1. 6 Učenik prepoznaje razliku između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.	A. 2. 6 Učenik uspoređuje mjesni govor i standardni hrvatski jezik.	A. 3. 6 Učenik razlikuje uporabu zavičajnog govora i standardnoga hrvatskog jezika s obzirom na komunikacijsku situaciju.	A. 4. 6 Učenik objašnjava razliku između zavičajnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.

<p>A. 1. 7 Učenik prepoznaje glasovnu strukturu riječi te glasovno analizira i sintetizira riječi primjereno početnomu opismenjavanju.</p>			
<p>KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO</p>			
<p>B. 1. 1 Učenik izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje ih s vlastitim iskustvom.</p>	<p>B. 2. 1 Učenik izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje ih s vlastitim iskustvom.</p>	<p>B. 3. 1 Učenik povezuje sadržaj i temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.</p>	<p>B. 4. 1 Učenik izražava doživljaj književnoga teksta u skladu s vlastitim čitateljskim iskustvom.</p>
<p>B. 1. 2 Učenik sluša/čita književni tekst, izražava o čemu tekst govori i prepoznaje književne tekstove prema obliku u skladu s jezičnim razvojem i dobi.</p>	<p>B. 2. 2 Učenik sluša/čita književni tekst i razlikuje književne tekstove prema obliku i sadržaju.</p>	<p>B. 3. 2 Učenik čita književni tekst i uočava pojedinosti književnoga jezika.</p>	<p>B. 4. 2 Učenik čita književni tekst i objašnjava obilježja književnoga teksta.</p>
<p>B. 1. 3 Učenik izabire ponuđene književne tekstove i čita/sluša ih s razumijevanjem prema vlastitome interesu.</p>	<p>B. 2. 3 Učenik samostalno izabire književne tekstove za slušanje/čitanje prema vlastitome interesu.</p>	<p>B. 3. 3 Učenik čita prema vlastitome interesu te razlikuje vrste knjiga za djecu.</p>	<p>B. 4. 3 Učenik čita književne tekstove prema vlastitome interesu i obrazlaže svoj izbor.</p>
<p>B. 1. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p>	<p>B. 2. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p>	<p>B. 3. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p>	<p>B. 4. 4 Učenik se stvaralački izražava potaknut književnim tekstom, iskustvima i doživljajima.</p>
<p>KULTURA I MEDIJI</p>			
<p>C. 1. 1 Učenik sluša/čita tekst u skladu s početnim opismenjavanjem i pronalazi podatke u tekstu.</p>	<p>C. 2. 1 Učenik sluša/čita tekst primljen uz pomoć elektroničkih medija, oblikovan u skladu s početnim opismenjavanjem i izdvaja važne podatke iz teksta.</p>	<p>C. 3. 1 Učenik pronalazi podatke koristeći se različitim izvorima primjerenima dobi učenika.</p>	<p>C. 4. 1 Učenik izdvaja važne podatke koristeći se različitim izvorima primjerenima dobi.</p>

C. 1. 2 Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.	C. 2. 2 Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.	C. 3. 2 Učenik razlikuje tiskane medije primjerene dobi i interesima.	C. 4. 2 Učenik razlikuje elektroničke medije primjerene dobi i interesima učenika.
C. 1. 3 Učenik posjećuje kulturne događaje primjerene dobi.	C. 2. 3 Učenik posjećuje kulturne događaje primjerene dobi i iskazuje svoje mišljenje.	C. 3. 3 Učenik razlikuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.	C. 4. 3 Učenik razlikuje i opisuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.
PETI RAZRED	ŠESTI RAZRED	SEDMI RAZRED	OSMI RAZRED
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA			
A. 5. 1 Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom.	A. 6. 1 Učenik govori i razgovara o pročitanim i poslušanim tekstovima.	A. 7. 1 Učenik govori prema planu i razgovara primjenjujući vještine grupnoga razgovora.	A. 8. 1 Učenik govori i razgovara u skladu sa svrhom govorenja i sudjeluje u planiranoj raspravi.
A. 5. 2 Učenik sluša tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.	A. 6. 2 Učenik sluša tekst, sažima podatke u bilješke i objašnjava značenje teksta.	A. 7. 2 Učenik sluša tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.	A. 8. 2 Učenik sluša tekst, prosuđuje značenje teksta i i povezuje ga sa stečenim znanjem i iskustvom.
A. 5. 3 Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.	A. 6. 3 Učenik čita tekst, uspoređuje podatke prema važnosti i objašnjava značenje teksta.	A. 7. 3 Učenik čita tekst, izvodi zaključke i tumači značenje teksta.	A. 8. 3 Učenik čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom.
A. 5. 4 Učenik piše pripovjedne tekstove u skladu s temom.	A. 6. 4 Učenik piše pripovjedne i opisne tekstove prema planu.	A. 7. 4 Učenik piše objektivne pripovjedne tekstove u skladu s temom i prema planu.	A. 8. 4 Učenik piše raspravljačke tekstove u skladu s temom i prema planu.
A. 5. 5 Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima na oglednim i čestim primjerima.	A. 6. 5 Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim vrstama riječi na oglednim i čestim primjerima.	A. 7. 5 Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o gramatičkome i komunikacijskom ustrojstvu rečenice na oglednim i čestim primjerima.	A. 8. 5 Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o rečenicama po sastavu na oglednim i čestim primjerima.

A. 5. 6 Učenik uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika u užem i širem okružju.	A. 6. 6 Učenik uočava jezičnu raznolikost hrvatskoga jezika kroz hrvatsku povijest.	A. 7. 6 Učenik imenuje tekstove i događaje važne za razvoj hrvatskoga jezika kroz hrvatsku povijest.	A. 8. 6 Učenik uspoređuje različite odnose među riječima te objašnjava njihovo značenje u različitim kontekstima.
KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO			
B. 5. 1 Učenik obrazlaže doživljaj književnoga teksta, objašnjava uočene ideje povezujući tekst sa svijetom oko sebe.	B. 6. 1 Učenik obrazlaže vlastite stavove u vezi s pročitanim tekstom.	B. 7. 1 Učenik vrednuje književni tekst tumačeći utjecaj književnoga teksta na oblikovanje stavova i vrijednosti.	B. 8. 1 Učenik obrazlaže odnos proživljenoga iskustva i iskustva stečenoga čitanjem književnih tekstova.
B. 5. 2 Učenik razlikuje temeljna žanrovska obilježja književnoga teksta.	B. 6. 2 Učenik obrazlaže značenje književnoga teksta na temelju vlastitoga čitateljskog iskustva i znanja o književnosti.	B. 7. 2 Učenik tumači književni tekst na temelju čitateljskoga iskustva i usporedbe s drugim tekstovima primjenjujući znanja o književnosti.	B. 8. 2 Učenik interpretira književni tekst na temelju vlastitoga čitateljskog iskustva i znanja o književnosti.
B. 5. 3 Učenik obrazlaže vlastiti izbor književnoga teksta.	B. 6. 3 Učenik obrazlaže vlastiti izbor književnoga teksta uočavajući svrhu književnoga teksta.	B. 7. 3 Učenik obrazlaže vlastiti izbor književnih tekstova za čitanje s obzirom na tematsku i žanrovsku pripadnost.	B. 8. 3 Učenik prosuđuje samostalno izabrani književni tekst i uočava svrhu i obilježja pripadajućega žanra i autora.
B. 5. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.	B. 6. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.	B. 7. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.	B. 8. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.
KULTUR A I MEDIJI			
C. 5. 1 Učenik razlikuje tiskane medijske tekstove i izdvaja tekstove koji promiču pozitivne vrijednosti.	C. 6. 1 Učenik uspoređuje različito predstavljanje istih medijskih sadržaja sa svrhom utjecaja na razvoj mišljenja i stavova.	C. 7. 1 Učenik obrazlaže pozitivan i negativan utjecaj različitih medijskih tekstova na razvoj stavova i vrijednosti.	C. 8. 1 Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova sa svrhom komercijalizacije.

C. 5. 2 Učenik opisuje značenje popularnokulturnih tekstova u kontekstu svakodnevnoga života.	C. 6. 2 Učenik objašnjava značenje popularnokulturnih tekstova s obzirom na interese i prethodno iskustvo.	C. 7. 2 Učenik obrazlaže značenje popularnokulturnih tekstova s obzirom na društveni i ekonomski kontekst.	C. 8. 2 Učenik prosuđuje popularnokulturne tekstove s obzirom na književni kontekst i kontekst ostalih umjetnosti.
C. 5. 3 Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.	C. 6. 3 Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.	C. 7. 3 Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.	C. 8. 3 Učenik posjećuje kulturne događaje u fizičkome i virtualnome okružju.

SREDNJA ŠKOLA (4, 4, 4, 4)

PRVI RAZRED	DRUGI RAZRED	TREĆI RAZRED	ČETVRTI RAZRED
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA			
A. 1. 1 Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 2. 1 Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 3. 1 Učenik govori izlagačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 4. 1 Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.
A. 1. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi-opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 2. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 3. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 4. 2 Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova prema određenoj svrsi i iz različitih izvora.
A. 1. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 2. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 3. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 4. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.
A. 1. 4 Učenik piše opisne i pripovjedne tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 2. 4 Učenik piše izlagačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.	A. 3. 4 Učenik piše upućivačke i raspravljačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.	A. 4. 4 Učenik piše raspravljačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.

A. 1. 5 Učenik analizira morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.	A. 2. 5 Učenik analizira sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.	A. 3. 5 Učenik analizira rečenice u tekstu i primjenjuje sintaktička znanja pri njegovu oblikovanju.	A. 4. 5 Učenik analizira glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika.
A. 1. 6 Učenik analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.	A. 2. 6 Učenik objašnjava tvorbu riječi prema različitim tvorbenim načinima.	A. 3. 6 Učenik razlikuje leksičke slojeve općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika.	A. 4. 6 Učenik razlikuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.
A. 1. 7 Učenik objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.	A. 2. 7 Učenik uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika sa standardnim hrvatskim jezikom na uporabnoj razini.	A. 3. 7 Učenik prosuđuje pripadnost teksta funkcionalnome stilu s obzirom na jezična obilježja i njegovu usklađenost s normom hrvatskoga standardnog jezika.	A. 4. 7 Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika.
KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO			
B. 1. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.	B. 2. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.	B. 3. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.	B. 4. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i prosuđuje kako književni tekst utječe na njegov osjećajni, spoznajni i vrijednosni razvoj.
B. 1. 2 Učenik analizira književni tekst prema temi i žanru na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.	B. 2. 2 Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.	B. 3. 2 Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini i tumači reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima.	B. 4. 2 Učenik prosuđuje različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.
B. 1. 3 Učenik tumači književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.	B. 2. 3 Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.	B. 3. 3 Učenik interpretira književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.	B. 4. 3 Učenik obrazlaže slijed književnih poetika i razdoblja i kritički prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.

B. 1. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.	B. 2. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.	B. 3. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.	B. 4. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.
KULTURA I MEDIJI			
C. 1. 1 Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.	C. 2. 1 Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.	C. 3. 1 Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.	C. 4. 1 Učenik kritički procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.
C. 1. 2 Učenik analizira tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.	C. 2. 2 Učenik analizira tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.	C. 3. 2 Učenik prosuđuje tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.	C. 4. 2 Učenik prosuđuje povezanost vlastitog i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.

SREDNJA ŠKOLA (4, 4, 3, 3)

PRVI RAZRED	DRUGI RAZRED	TREĆI RAZRED	ČETVRTI RAZRED
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA			
A. 1. 1 Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 2. 1 Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 3. 1 Učenik govori izlagačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 4. 1 Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.
A. 1. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi-opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 2. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 3. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 4. 2 Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova prema određenoj svrsi i iz različitih izvora.

A. 1. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 2. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 3. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 4. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi raspravljачke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.
A. 1. 4 Učenik piše opisne i pripovjedne tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 2. 4 Učenik piše izlagačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.	A. 3. 4 Učenik piše upućivačke i raspravljачke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.	A. 4. 4 Učenik piše raspravljачke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.
A. 1. 5 Učenik analizira morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.	A. 2. 5 Učenik analizira sintaktičku službu riječi u rečenici i primjenjuje znanja pri oblikovanju teksta.	A. 3. 5 Učenik primjenjuje znanja o rečenicama pri oblikovanju teksta.	A. 4. 5 Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.
A. 1. 6 Učenik analizira značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.	A. 2. 6 Učenik objašnjava tvorbu riječi prema različitim tvorbenim načinima.	A. 3. 6 Učenik izdvaja lekseme iz leksičkog sloja općeporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje ih u zadanom kontekstu.	A. 4. 6 Učenik opisuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.
A. 1. 7 Učenik objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.	A. 2. 7 Učenik uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika sa standardnim hrvatskim jezikom na uporabnoj razini.	A. 3. 7 Učenik razlikuje tekstove prema pripadnosti funkcionalnome stilu i odnosu prema jezičnoj normi.	A. 4. 7 Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika na temeljnim djelima.
KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO			
B. 1. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.	B. 2. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.	B. 3. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.	B. 4. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i prosuđuje kako književni tekst utječe na njegov osjećajni, spoznajni i vrijednosni razvoj.
B. 1. 2 Učenik analizira književni tekst prema temi i žanru na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.	B. 2. 2 Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru na sadržajnoj, izraznoj i idejnoj razini i primjenjuje književnoteorijske pojmove.	B. 3. 2 Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima.	B. 4. 2 Učenik obrazlaže različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.

B. 1. 3 Učenik tumači književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.	B. 2. 3 Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.	B. 3. 3 Učenik objašnjava utjecaj književnopovijesnog, društvenog i kulturnog konteksta na književni tekst.	B. 4. 3 Učenik opisuje slijed književnih poetika i razdoblja i prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.
B. 1. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.	B. 2. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.	B. 3. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.	B. 4. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.
KULTURA I MEDIJI			
C. 1. 1 Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.	C. 2. 1 Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.	C. 3. 1 Učenik analizira utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.	C. 4. 1 Učenik procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.
C. 1. 2 Učenik analizira tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.	C. 2. 2 Učenik analizira tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.	C. 3. 2 Učenik objašnjava tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.	C. 4. 2 Učenik obrazlaže povezanost vlastitog i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.

SREDNJA ŠKOLA (3, 3, 3, 3)

PRVI RAZRED	DRUGI RAZRED	TREĆI RAZRED	ČETVRTI RAZRED
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA			
A. 1. 1 Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 2. 1 Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 3. 1 Učenik govori izlagačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 4. 1 Učenik raspravlja u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.

A. 1. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi-opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 2. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 3. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 4. 2 Učenik sluša tekstove različitih funkcionalnih stilova prema određenoj svrsi i iz različitih izvora.
A. 1. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 2. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 3. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 4. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.
A. 1. 4 Učenik piše opisne i pripovjedne tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 2. 4 Učenik piše izlagačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.	A. 3. 4 Učenik piše upućivačke i raspravljačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.	A. 4. 4 Učenik piše raspravljačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.
A. 1. 5 Učenik objašnjava morfološka obilježja riječi u rečenici i primjenjuje znanje pri oblikovanju teksta.	A. 2. 5 Učenik primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici i opisuje njezinu strukturu.	A. 3. 5 Učenik primjenjuje znanja o rečenicama pri oblikovanju teksta.	A. 4. 5 Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.
A. 1. 6 Učenik opisuje značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.	A. 2. 6 Učenik opisuje tvorbu riječi prema osnovnim tvorbenim načinima.	A. 3. 6 Učenik izdvaja lekseme iz leksičkog sloja općeporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje ih u zadanom kontekstu.	A. 4. 6 Učenik opisuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.
A. 1. 7 Učenik opisuje razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.	A. 2. 7 Učenik opisuje razliku između hrvatskih narječja i hrvatskoga standardnog jezika.	A. 3. 7 Učenik razlikuje tekstove prema pripadnosti funkcionalnome stilu i odnosu prema jezičnoj normi.	A. 4. 7 Učenik opisuje povijesni razvoj hrvatskoga standardnog jezika na temeljnim djelima.
KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO			
B. 1. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.	B. 2. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.	B. 3. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.	B. 4. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i prosuđuje kako književni tekst utječe na njegov osjećajni, spoznajni i vrijednosni razvoj.

B. 1. 2 Učenik opisuje književni tekst prema temi i žanru.	B. 2. 2 Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru.	B. 3. 2 Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima.	B. 4. 2 Učenik obrazlaže različite interpretacije književnih tekstova s obzirom na pristup usmjeren čitatelju, književnom tekstu ili piscu.
B. 1. 3 Učenik opisuje književni tekst u književnopovijesnom, društvenom i kulturnom kontekstu.	B. 2. 3 Učenik uspoređuje književne tekstove s obzirom na književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.	B. 3. 3 Učenik objašnjava utjecaj književnopovijesnog, društvenog i kulturnog konteksta na književni tekst.	B. 4. 3 Učenik opisuje slijed književnih poetika i razdoblja i prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.
B. 1. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.	B. 2. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.	B. 3. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.	B. 4. 4 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.
KULTURA I MEDIJI			
C. 1. 1 Učenik tumači utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.	C. 2. 1 Učenik objašnjava utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.	C. 3. 1 Učenik analizira utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.	C. 4. 1 Učenik procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.
C. 1. 2 Učenik opisuje tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.	C. 2. 2 Učenik opisuje tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.	C. 3. 2 Učenik objašnjava tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.	C. 4. 2 Učenik obrazlaže povezanost vlastitog i hrvatskoga kulturnog identiteta s određenim kulturnim krugom na temelju različitih tekstova.

SREDNJA ŠKOLA (3, 3, 3, 3)

PRVI RAZRED	DRUGI RAZRED	TREĆI RAZRED
HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA		
A. 1. 1 Učenik opisuje i pripovijeda u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 2. 1 Učenik govori izlagačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 3. 1 Učenik govori izlagačke i raspravljačke tekstove u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.
A. 1. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi-opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 2. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 3. 2 Učenik sluša prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.
A. 1. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi opisne i pripovjedne tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 2. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi izlagačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.	A. 3. 3 Učenik čita prema određenoj svrsi upućivačke i raspravljačke tekstove različitih funkcionalnih stilova i oblika.
A. 1. 4 Učenik piše opisne i pripovjedne tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom i željenim učinkom na primatelja.	A. 2. 4 Učenik piše izlagačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.	A. 3. 4 Učenik piše upućivačke i raspravljačke tekstove s obilježjima funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja.
A. 1. 5 Učenik primjenjuje riječi u pravilnoj sintaktičkoj službi u rečenici pri oblikovanju teksta.	A. 2. 5 Učenik primjenjuje znanje o rečenicama pri oblikovanju teksta.	A. 3. 5 Učenik opisuje glasovni sustav hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje znanja u govoru i pismu.
A. 1. 6 Učenik uočava značenjske odnose među riječima pomoću rječnika.	A. 2. 6 Učenik izdvaja lekseme iz leksičkog sloja općeuporabnog leksika hrvatskoga standardnog jezika i primjenjuje ih u zadanom kontekstu.	A. 3. 6 Učenik opisuje lekseme ograničene uporabe u leksiku hrvatskoga standardnog jezika i pravilno ih primjenjuje.

<p>A. 1. 7 Učenik opisuje razliku između hrvatskih narječja i hrvatskoga standardnog jezika.</p>	<p>A. 2. 7 Učenik opisuje tekstove prema pripadnosti funkcionalnome stilu i odnosu prema jezičnoj normi.</p>	<p>A. 3. 7 Učenik opisuje početke hrvatske pismenosti i temeljna djela bitna za standardizaciju hrvatskoga jezika.</p>
<p>KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO</p>		
<p>B. 1. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnom tekstu.</p>	<p>B. 2. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i obrazlaže stavove o književnom tekstu.</p>	<p>B. 3. 1 Učenik izražava svoj literarni doživljaj i uspoređuje svoje stavove sa stavovima drugih čitatelja.</p>
<p>B. 1. 2 Učenik opisuje književni tekst prema temi i žanru i stavlja ga u književnopovijesni, društveni i kulturni kontekst.</p>	<p>B. 2. 2 Učenik uspoređuje književne tekstove prema temi ili žanru i stavlja ih u kontekst.</p>	<p>B. 3. 2 Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra nastale u različitim književnopovijesnim razdobljima i stavlja ih u kontekst.</p>
<p>B. 1. 3 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<p>B. 2. 3 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>	<p>B. 3. 3 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut književnim tekstom.</p>
<p>KULTURA I MEDIJI</p>		
<p>C. 1. 1 Učenik tumači utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja.</p>	<p>C. 2. 1 Učenik objašnjava utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje životnoga stila primatelja.</p>	<p>C. 3. 1 Učenik objašnjava utjecaj medijskih tekstova na oblikovanje stavova i vrijednosti primatelja.</p>
<p>C. 1. 2 Učenik opisuje tekstove popularne i visoke kulture i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.</p>	<p>C. 2. 2 Učenik opisuje tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet.</p>	<p>C. 3. 2 Učenik objašnjava tekstove iz europske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na hrvatski kulturni identitet.</p>

V. POPIS LITERATURE

- Anić, V. (2000). *Rječnik hrvatskoga jezika*. Novi liber. Zagreb.
- Aristotel (1983) . *O pjesničkom umijeću*. August Cesarec. Zagreb.
- Babić, Stjepan (1991, 2002). *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*. Zagreb: HAZU i Globus.
- Babić, Stjepan, Brozović, Dalibor, Moguš, Milan, Pavešić, Slavko, Škarić, Ivo, Težak, Stjepan (1991). *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnoga jezika*. Zagreb: Globus i HAZU.
- Babić, S., Finka, B., Moguš, M. (1996). *Hrvatski pravopis*. Školska knjiga. Zagreb.
- Babić, S., Ham, S., Moguš, M. (1995). *Hrvatski školski pravopis*. Školska knjiga. Zagreb
- Babić, S., Brozović, D., Moguš, M., Pavešić, S., Škarić, I., Težak, S. (1991). *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika. Nacrti za gramatiku*. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Globus. Zagreb.
- Babić, S. (2003). *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku. Nacrt za gramatiku*. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Globus. Zagreb.
- Babić, S., Brozović, D., Škarić, I., Težak, S. (2007). *Glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*. Nakladni zavod Globus. Zagreb.
- Badurina, L. Marković, I., Mićanović, K. (2007). *Hrvatski pravopis*. MH. Zagreb.
- Badurina, L. (2008). *Između redaka. Studije o tekstu i diskursu*. Hrvatska sveučilišna naklada / Izdavački centar Rijeka. Zagreb - Rijeka.
- Bachman, L. F., Palmer, A. S. (1996). *Language Testing in Practice: Designing and Developing Useful Language Tests*. Oxford University Press
- Bagarić, V. i Mihaljević Djigunović, J. (2007). *Definiranje komunikacijske kompetencije*. Metodika, Vol. 8, br. 1. Zagreb.
- Bagić, K. (2004). *Treba li pisati kako dobri pisci pišu*. Disput. Zagreb.
- Bagić, K (2012). *Rječnik stilskih figura*. Školska knjiga. Zagreb.
- Bagić, T. (2012). *Samostalnost u učenju stranih jezika i ZEROJ*. Život i škola 27: 222-233 Barić, E. i dr. (1995¹2005²). *Hrvatska gramatika*. Školska knjiga. Zagreb.
- Barthes, R. (2004). *Užitak u tekstu*. Meandar. Zagreb.
- Batušić, N., Kravar, Z., Žmegač, V. (2001). *Književni protusvjetovi. Poglavlja iz hrvatske moderne*. MH. Zagreb.
- Beacco, J.-C. (ur.) (2015). *The Language Dimension in all Subjects*. Council of Europe Beaugrande
- de, R.-A., Dressler, W. U. (2010). *Uvod u lingvistiku teksta*. Disput. Zagreb.
- Benešić, Julije (1949) *Hrvatsko-poljski rječnik*. Zagreb: Nakladni zavod Hrvatske.
- Benjak, M., Požgaj-Hadžić, V. (2008). *Sprečavanje komunikacijskih smetnji u nastavi hrvatskoga jezika*. Lahor. br. 5. Zagreb.
- Bennet, A., Royle, N. (2004³). *An Introduction to Literature, Criticism and Theory*. Pearson & Longman. Harlow.

- Bežen, A. *Metodike u suvremenom odgojno-obrazovnom i znanstvenom sustavu* (dostupno na: http://2co2.ufzg.hr/skini/bezen_met.pdf)
- Bežen, A. i Bošnjak, M. (2012). *Hrvatska nastava u inozemstvu*. MZO. Zagreb.
- Bežen, A., Budinski, V., Kolar Billege, M. (2012). *Što, zašto, kako u poučavanju hrvatskoga jezika*. Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Profil. Zagreb.
- Bežen, A., Budinski, V., Kolar Billege, M. (2014). *Mikrostrukturirani model metodičke interpretacije teksta narodne književnosti iz sakupljačkog opusa Balinta Vujkova*. u: Čeliković, K. (ur.) *Dani Balinta Vujkova – dani hrvatske knjige i riječi*: 11-23. Subotica. Hrvatska čitaonica.
- Bilić Meštrić, K. (2013). *Gramatika dijaloga: teorijski prikaz*. Jezikoslovlje. 14-1. Zagreb.
- Binkley et al. (2010). *KSAVE – 21st century skills framework*
- Blagus Bartolec, G. (2014). *Riječi i njihovi susjedi, Kolokacijske sveze u hrvatskom jeziku*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
- Brabec, Ivan, Hraste, Mate, Živković, Sreten (1970). *Gramatika hrvatskoga ili srpskog jezika*. Zagreb.
- Braš Roth, M. (ur.) (2010). *PISA 2009. Čitalačke kompetencije za život*. NCVVO PISA-centar. Zagreb.
- Brešić, V. i dr. *Hrvatski jezik za trogodišnje strukovne škole* (1995). Ministarstvo kulture i prosvjete RH. Zagreb.
- Brinker, K. (1992). *Linguistische Textanalyse*. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. Schmidt. Berlin.
- Brozović, D. (2007). *Fonologija hrvatskoga standardnog jezika*. Nakladni zavod Globus. Zagreb.
- Brozović, D. (2008). *Povijest hrvatskoga književnog i standardnoga jezika*. Školska knjiga. Zagreb.
- Brozović, D. (1970). *Standardni jezik. Teorija, usporedbe, gena, povijest, suvremena zbilja*. Matica hrvatska. Zagreb.
- Buchberger, I. (2012). *Kritičko mišljenje*. Udruga za razvoj visokoga školstva *Universitas*. Rijeka.
- Budinski, V. i Kolar Billege, M. (2012). *Mjerenje predčitačkih vještina glasovne analize i sinteze u hrvatskom materinskom jeziku na početku prvog razreda osnovne škole*. u: Blažetin, S. (ur.) *X. međunarodni kroatistički znanstveni skup*: 301-312). Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj. Pečuh.
- Budinski, V., Kolar Billege, M. (2011). *Razine jezičnih predvještina učenika u hrvatskom jeziku na početku prvoga razreda osnovne škole (nečitač, polučitač i čitač) – inicijalno istraživanje*. u: Bežen, A., Majhut, B. (ur.) *Redefiniranje tradicije: dječja književnost, suvremena komunikacija, jezici i dijete*: 89-103. UFZG i ECNSI. Zagreb.
- Bujas, Ž. (2001). *Veliki hrvatsko-engleski rječnik*. Nakladni zavod Globus. Zagreb.
- Bulger, M. E. (2012). *Measuring media literacy in a national context: challenges of definition, method and implementation*. *Medijske studije*. Vol. 3. br. 6. Zagreb
- Byram, M., Gribkova, B., Starkey, H. (2002). *Developing the intercultural dimension in language teaching: a practical introduction for teachers*. Council of Europe.

- Canale, M. (1983). From communicative competence to communicative language pedagogy. (dostupno na: [https://books.google.hr/books?hl=en&lr=&id=iWDXAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA2&dq=Canale,+M.+\(1983\).+Fr+o+m+communicative+competence+to+communicative+language+pedagogy.&ots=f0lebb8NI&sig=aEfUTNH9oDs+hTW-9i1SAZ6IKLeg&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false](https://books.google.hr/books?hl=en&lr=&id=iWDXAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA2&dq=Canale,+M.+(1983).+Fr+o+m+communicative+competence+to+communicative+language+pedagogy.&ots=f0lebb8NI&sig=aEfUTNH9oDs+hTW-9i1SAZ6IKLeg&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false)) Crnković, M. (1984). *Dječja književnost*. Školska knjiga. Zagreb.
- Crnojević-Carić, Dubravka. (2014). *O kazalištu i drami tijekom stoljeća . Knjiga I. i II.* Alfa. Zagreb.
- Culler, J. (2001). *Književna teorija. Vrlo kratak uvod*. AGM. Zagreb.
- Češi, M., Barbaroša Šikić, M. (ur.) (2013). *Komunikacija u nastavi hrvatskoga jezika*. Agencija za odgoj i obrazovanje. Zagreb.
- Češi, M., Cvikić, L., Milović, S. (ur.) (2012). *Inojezični učenik u okruženju hrvatskoga jezika*. AZOO. Zagreb.
- Češi, M. (2012.) Strategije učenja i poučavanja hrvatskoga kao inoga jezika, u: *Inojezični učenik u okruženju hrvatskoga jezika: okviri za uključivanje inojezičnih učenika u odgoj i obrazovanje na hrvatskome jeziku* (ur. Češi, M., Cvikić, L. i Milović, S.). AZOO. Zagreb.
- Češi, M., Jelaska, Z. (2007.). *Poučavanje gramatike i oblikovanje nastavnoga sata: primjer obrade sklonidbe i padeža*. Jastrebarsko. Naklada Slap.
- Čižmar, Ž., Obrenović, N. (2013). *Medijska pismenost u Hrvatskoj*. Zagreb.
- Čudina-Obradović, M. (2003). *Igrom do čitanja*. Školska knjiga. Zagreb.
- Čudina-Obradović, M. (2004). *Kad kraljevna piše kraljeviću*. Pučko otvoreno učilište Korak po korak. Zagreb.
- Čudina-Obradović, M. (2014). *Psihologija čitanja, od motivacije do razumijevanja*. Golden marketing - Tehnička knjiga, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.
- Čunčić, M. (2003). *Oči od slca, misal od oblaka. Izvori hrvatske pisane riječi*. Školska knjiga. Zagreb.
- Deklaracija o umjetničkom odgoju* (2006). IDEA, InSEA, ISME
- Donoghue, D. (1998). *The Practice of Reading*, Yale University Press, New Haven & London.
- Duda, D. (2002). *Kulturalni studiji. Ishodišta i problemi*. AGM. Zagreb.
- Eco, U. (2005). *Šest šetnji pripovjednim šumama*. Algoritam. Zagreb.
- Erdeljac, Vlasta. (2009). *Mentalni leksikon: modeli i činjenice*. Ibis grafika. Zagreb.
- Erjavec, K., Zgrabljic, N. (2000). *Odgoj za medije u školama u svijetu, Hrvatski model medijskog odgoja*. Medijska istraživanja. God. 6. br. 1. Zagreb.
- Eurydice. (2011). *Poučavanje čitanja u Europi: konteksti, politike i praksa*. Europska komisija. Bruxelles.
- Framework Educational Programme for Basic Educational Programme for Basic Education*. (2007). VUP. Prague.
- Frančić, A., Hudaček, L., Mihaljević, M. (2006). *Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnome jeziku*. Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb.
- Friedrich, H. (1985) *Struktura moderne lirike*. Stvarnost. Zagreb.

- Galetić, V., Jelaska, Z. (2011). Tipizacija i formalna kvantifikacija prototipnosti... Lahor, br. 11. Zagreb.
- Galjer, A. (1986). *Lektira u prvom i drugom razredu osnovne škole*, priručnik za nastavnike. Školska knjiga. Zagreb.
- Geld, R. (2006.). *Konceptualizacija i vidovi konstruiranja značenja: temeljne kognitivnolingvističke postavke i pojmovi*. *Suvremena lingvistika* 62: 183-212. Zagreb.
- Gjeri, N., Fulgosi, S., Žitnik, Z., (2011). *Kvalitativna analiza ispita vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika osmih razreda provedenih 2008. godine: hrvatski jezik i povijest*. Stručno izvješće. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja. Zagreb.
- Glovacki-Bernardi, Z. (2004). *O tekstu*. Zagreb: Školska knjiga.
- Glazer, J. (1997). *Introduction to Children's Literature*. Pearson Education. New Jersey.
- Govorimo hrvatski, jezični savjeti* (1997) priredio Mihovil Dulčić. Hrvatski radio. Naklada Naprijed. Zagreb.
- Green, O. J., Burleson, B. R. (ur.) (2003). *Handbook of Communication and Social Interaction Skills*: 93-134. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Grosman, M. (2010). *U obranu čitanja*. Algoritam. Zagreb.
- Ham, Sanda (2002). *Školska gramatika hrvatskoga jezika*. Školska knjiga. Zagreb.
- Ham, Sanda (2006). *Povijest hrvatskih gramatika*. Zagreb: Nakladni zavod Globus.
- Hamburger, Kate (1976). *Logika književnosti*. Nolit. Beograd.
- Harley, T. A. (2009). *The Psychology of language*. Psychology Press. Hove.
- Häusler, M. (2003). *Kontakt sprache deutsch neu. Priručnik za profesore*. Školska knjiga. Zagreb.
- Hirsch Jr., E. D. (2003). *Reading Comprehension Requires Knowledge of Words and World*. American Educator. American Federation of Teacher.
- Horvat, M., Štebih Golub, B. (2010). *Posljedice internacionalizacije u hrvatskome jeziku*. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*. 36/1: 1-21
- Hrvatska enciklopedija*, mrežno izdanje (2013-2015). Hrvatski leksikografski zavod. Zagreb.
- Hrvatski jezik za četverogodišnje strukovne škole* (sa satnicom: 1. razred - 4 sata, 2. razred - 4 sata, 3 razred - 3 sata, četvrti razred - 3 sata). (1995.) Ministarstvo kulture i prosvjete. RH. Zagreb.
- Hrvatski pravopis*. 2013. ur. Jozić, Ž. i dr. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
- Hržica, G., Kuvač Kraljević, J., Šnajder, J. (2013). *Hrvatski čestotni rječnik dječjeg jezika*. Lahor 2: 189-205.
- Huber, J., Reynolds, C. (ur.) (2014). *Developing Intercultural Competence through Education*. Council of Europe. Pestalozzi Series, No.3
- Hudeček, L., Mihaljević, M. i Vukojević, L. (2011). *Jezični savjeti*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
- Ivanetić, N. (2003). *Uporabni tekstovi*. FF Press. Zagreb.
- Jojić, Lj. i sur. ur. (2015). *Veliki rječnik hrvatskoga standardnog jezika*. Školska knjiga. Zagreb.
- Jonke, Ljudevit (1971). *Hrvatski književni jezik 19. i 20. stoljeća*. Zagreb: Matica hrvatska.

- Jelaska, Z. (2004). *Fonološki opisi hrvatskoga jezika – Glasovi, slogovi, naglasci*. Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb.
- Jelaska, Z. (2005). *Hrvatski kao drugi i strani jezik*. Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb.
- Jelaska, Z. (2005). *Jezik, Komunikacija i sposobnost: nazivi i bliskoznačince*. Jezik Vol. 52. No 4: 128-138. Hrvatsko filološko društvo. Zagreb.
- Jelaska, Z. (2007). *Društvo i jezik*. U: Cvikić, L. (ur.) *Drugi jezik hrvatski*: 24-33. Profil. Zagreb.
- Jelaska, Z. (2007). *Teorijski okviri jezikoslovnog znanju u novom nastavnom programu hrvatskoga jezika za osnovnu školu*. u: Češi, M., Barbaroša-Šikić, M. (ur.): *Komunikacija u nastavi hrvatskoga jezika – Suvremeni pristupi poučavanju u osnovnim i srednjim školama*: 9-33. Naklada Slap. Zagreb.
- Kapović, M. (2010). *Čiji je jezik?* Algoritam. Zagreb.
- Katičić, R. (1991). *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika. Nacrt za gramatiku*. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Globus. Zagreb.
- Katičić, R. (1971). *Jezikoslovni ogledi*. Školska knjiga. Zagreb.
- Katičić R. (2011). *Na kroatističkim raskrižjima*. Hrvatski studiji. Zagreb.
- Katičić R., (1992). *Novi jezikoslovni ogledi*. Školska knjiga. Zagreb.
- Kolić-Vehovec, S (1998). *Edukacijska psihologija*. Rijeka: Filozofski fakultet Rijeka. Kolić-Vehovec, S. (2013). *Kognitivni i metakognitivni aspekti čitanja* (dostupno na: <http://www.azoo.hr/images/izdanja/citanje/04.html>)
- Košir, M., Zgrabljic, N., Ranfl, R. (1999). *Život s medijima*. Doron. Zagreb
- Kovačević, M. i Badurina, L. (2001). *Raslojavanje jezične stvarnosti*. Filozofski fakultet. Rijeka.
- Kovačević, M. i Anđel, M. (1999) *Jesu li leksički i gramatički razvoj međusobno usklađeni?*, u: Badurina, L., Pritchard, B., Ivanetić, N. i Stolac, D. (ur.) *Teorija i mogućnosti primjene pragmatolingvistike*, Zagreb - Rijeka: HDPL, str. 397-404.
- Kovačević, M. i Kuvač, J. (2004) *Jezik udžbenika i jezik djeteta: razumiju li se oni?*, u Bacelja, R. (ur.) *Zbornik radova Dijete, odgojitelj i učitelj*. Zadar, str. 93-101.
- Kovačević, M.; Palmović, M.; Hrčica, G. (2009) *The Acquisition of Case, Number and Gender in Croatian*, u: Stephany, u Voeikova, M. (ur.) *Development of Nominal Inflection in First Language Acquisition: A Cross-Linguistic Perspective*. Berlin: Mouton De Gruyter, str. 153-17.
- Kuvač, J. (2007). *Usvajanje prvoga jezika: uredan jezični razvoj*. u Cvikić, L. (ur.) *Drugi jezik hrvatski*: 49-59. Profil. Zagreb.
- Kuvač-Levačić, K. (2013). *Razvoj i vrste čitanja, tipologija čitatelja s obzirom na čitanje „neknjiževnih“ tekstova*. u: *Čitanje za školu i život*. AZOO. Zagreb (dostupno na: <http://www.azoo.hr/images/izdanja/citanje/03.html>)
- Langer, Judith A. (1994). *A response-based approach to reading literature*. National research center on literature teaching and learning. New York.

- Lasić Lazić, J., László, M., Boras, D. (2008). *Informacijsko čitanje*. Zavod za informacijske studije. Zagreb.
- Lasić-Lazić, J. (ur.) (2014). *Informacijska tehnologija u obrazovanju*. Zavod za informacijske studije. Zagreb
- Lazić, J., Špiranec, S., Banek, M. (2012). *Izgubljeni u novim obrazovnim okruženjima – pronađeni u informacijskom opismenjivanju*. Medijska istraživanja 18/1: 125-142.
- Laszlo, M. (2013). *Informacijsko čitanje u nastavi jezika i književnosti*. u: *Čitanje za školu i život*. AZOO. Zagreb (dostupno na: <http://www.azoo.hr/images/izdanja/citanje/03.html>)
- Leniček, E. (2002). *Lektira u razrednoj nastavi*. Visoka učiteljska škola u Petrinji. Petrinja.
- Lončarić, M. (1996). *Kajkavsko narječje*. Školska knjiga. Zagreb.
- Lotman, J. M. (2001). *Struktura umjetničkog teksta*. Alfa. Zagreb.
- Lučić-Mumlek, K. (2002). *Lektira u razrednoj nastavi*. Školska knjiga. Zagreb.
- Lujanović, N. (2016). *Autopsija teksta. Priručnik za kreativno pisanje*. CeKaPe. Zagreb.
- MacLuhan, M. (2008). *Razumijevanje medija: mediji kao čovjekovi produžeci*. Golden marketing - Tehnička knjiga. Zagreb.
- Martinović, B. (2014). *Na putu do náglasnē nōrmē – oprímjereno ìmenicama*. Hrvatska sveučilišna naklada - Sveučilište Jurja Dobrile u Puli. Zagreb.
- Marzano, Robert, Pickering, Debra, Pollock, Jane (2005). *Nastavne strategije*. Educa. Zagreb.
- Matasović, R. (2008). *Poredbenopovijesna gramatika hrvatskoga jezika*. Matica hrvatska. Zagreb.
- Mattes, W. (2007). *Nastavne metode*. Naklada Ljevak. Zagreb.
- Mattes, W. (2007). *Rutinski planirati - učinkovito poučavati*. Naklada Ljevak. Zagreb.
- McDonough, J., Shaw, C., Masuhara, H. (2013). *Materials and Methods in ELT*. Wiley- Blackwell. Oxford.
- Medved Krajnović, M. (2010). *Od jezičnosti do višejezičnosti. Uvod u istraživanja ovladavanja inim jezikom*. Leykam international. Zagreb.
- Moguš, M. (1993). *Povijest hrvatskoga književnoga jezika*. Nakladni zavod Globus. Zagreb.
- Moguš, Milan (1971). *Fonološki razvoj hrvatskoga jezika*. Zagreb: Matica hrvatska.
- Moguš, Milan (1977). *Čakavsko narječje*. Zagreb: Školska knjiga.
- Nacionalni okvirni kurikulum* (2010). MZOŠ. Zagreb.
- Nastavni plan i program za osnovnu školu. (2006)*. MZOŠ. Zagreb.
- Nastavni programi za gimnazije* (1994). Ministarstvo kulture i prosvjete RH. Zagreb.
- Nemec, K. (1997.). *Antologija hrvatske novele*. Naklada Pavičić. Zagreb.
- Nemec, K. (2001). *Hrvatski pripovjedači*. Mozaik knjiga. Zagreb.
- Nemec, K. (2000). *Leksikon hrvatskih pisaca*. Školska knjiga. Zagreb.
- Nemec, K. (2000). *Mogućnosti tumačenja*. Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb.
- Nemec, K. (1994). *Povijest hrvatskog romana. Od početka do kraja 19. stoljeća*. Znanje. Zagreb.
- Nemec, K. (1998). *Povijest hrvatskog romana. Od 1990. do 1945. godine*. Znanje. Zagreb.

- Nemec, K. (2003). *Povijest hrvatskog romana. Od 1945. do 2000.* Znanje. Zagreb.
- Nemeth-Jajić, J. *Suvremeni pristupi sadržajima i ciljevima poučavanja u predmetnim područjima Hrvatskoga jezika za osnovnu školu radi stjecanja jezično-komunikacijske kompetencije.* (dostupno na: http://www.azoo.hr/images/stories/dokumenti/J_Nemeth-Jajic_jezicno-komunikacijska_kompetencija.doc)
- Nemeth-Jajić, J.. *Metodički aspekti čitanja neknjiževnih tekstova u nastavi hrvatskoga jezika.* (dostupno na: <http://www.azoo.hr/images/izdanja/citanje/11.html>)
- Nikčević-Milković, A. (2008). *Kognitivni i metakognitivni procesi pri pisanju kod studenata nižih i viših godina studija.* Magistarski rad. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.
- Nikčević-Milković, A. (2008). *Procesni pristup pisanju kao oblikovanju teksta.* Psihologijske teme 17, 1: 185-201.
- Novak Milić, J. (2012). *Međukulturalna komunikacijska kompetencija i inojezični hrvatski u okruženju hrvatske škole.* u: Inojezični učenik u okruženju hrvatskoga jezika. AZOO. Zagreb
- Odluka o programu hrvatskoga jezika za pripremnu nastavu za učenike osnovne i srednje škole koji ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik.* „Narodne novine“, broj 151/11 MZOS. Zagreb.
- Opačić, Nives (2009). *Reci mi to kratko i jasno.* Novi Liber. Zagreb.
- Oraić Tolić. D. (2011). *Akademsko pismo. Strategije i tehnike znanstvenog rada.* Naklada Ljevak. Zagreb.
- Ozimec. S. (1996). *Otkriće kreativnosti.* Tonimir. Varaždinske Toplice.
- Pasini, D. (2010). *Kultura u nastavi hrvatskog kao stranog jezika.* Časopis za Hrvatske studije, Vol. 6. Zagreb.
- Pastuović, N. (2012). *Obrazovanje i razvoj.* IDIZ i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.
- Pavešić, Slavko i Vince, Zlatko (1971). *Gramatika; Jezični savjetnik s gramatikom.* Zagreb.
- Pavičić Takač, V. i Bagarić Medve, V. (2013). *Jezična i komunikacijska kompetencija u stranome jeziku.* Filozofski fakultet u Osijeku. Osijek.
- Pavličević-Franić, D. (2006). *Jezičnost i međujezičnost između sustava, podsustava i komunikacije.* Lahor br. 1. Zagreb
- Pavličević-Franić, D. (2005). *Komunikacijom do gramatike.* Alfa. Zagreb.
- Pedagoška enciklopedija 1* (1989). Beograd, Zagreb, Sarajevo, Titograd, Novi Sad: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, IRO Školska knjiga, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Republički zavod za unapređivanje vaspitanja i obrazovanja, Zavod za izdavanje udžbenika.
- Peleš, Gajo. (1989). *Priča i značenje.* Naprijed. Zagreb.
- PISA 2012. Matematičke kompetencije za život.* 2013. PISA Hrvatska. Zagreb.
- Pletikos, E. (2008). *Kriteriji procjene govornoga izražavanja u nastavi hrvatskoga jezika.* U: *Jezik, književnost i mediji u nastavi hrvatskoga jezika:* 43-64. Naklada Slap i AZOO. Zagreb.
- Pranjić, Krunoslav (1991). *Jezikom i stilom kroza književnost.* Školska knjiga. Zagreb.
- Prijedlog Nacionalne strategije poticanja čitanja Republike Hrvatske (2015. – 2020.).* 2015.

- Propp, V. (1982). *Morfologija bajke*. Prosveta. Beograd.
- Rosandić, D. (2005). *Metodika književnoga odgoja*. Školska knjiga. Zagreb.
- Rosandić, D. (2013). *Obrazovni kurikulumi, standardi i kompetencije*. Naklada Ljevak. Zagreb.
- Rosandić, D. (2002). *Od slova do teksta i metateksta*. Profil. Zagreb.
- Runjić-Stoilova, A., Pandža, A. (2010). *Prilagodba anglizama u govoru na hrvatskim televizijama*. Časopis za hrvatske studije. Vol. 6: 229-240.
- Sablić, M. (2014). *Interkulturalizam u nastavi*. Naklada Ljevak. Zagreb.
- Samardžija, M. (2002). *Nekoć i davno: odabrane teme iz leksikologije i novije povijesti hrvatskoga standardnoga jezika*. Izdavački centar Rijeka. Rijeka.
- Schonmann, S. (2011). *Key concepts in theatre/drama education*. Sense Publishers. Rotterdam, Boston, Taipei.
- Schweizer, B. (2009). *Cultural Literacy: Is it Time to Revisit the Debate?* Thought & Action. The Nea Higher Education Journal
- Selden, R., Widdowson, P., Brooker, P. (2005). *A reader's guide to contemporary literary theory*. Pearson Longman. Harlow, England.
- Silić, J. (2006). *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*. Disput. Zagreb.
- Silić, J., Pranjković, I. (2005). *Gramatika hrvatskoga jezika (za gimnazije i visoka učilišta)*. Školska knjiga. Zagreb.
- Smjernice za umjetnički odgoj* (2006). UNESCO
- Solar, M. (2004). *Ideja i priča*. Golden Marketing – Tehnička knjiga. Zagreb.
- Solar, M. (2011). *Kritika relativizma ukusa*. MH. Zagreb.
- Solar, M. (2014). *Književnost. Vrlo kratak uvod u njezinu teoriju, povijest i kritiku*. Politička kultura. Zagreb.
- Solar, M. (2005). *Laka i teška književnost*. Matica hrvatska. Zagreb.
- Solar, M. (2003). *Povijest svjetske književnosti. Kratki pregled*. Golden marketing. Zagreb.
- Solar, M. (2006). *Rječnik književnoga nazivlja*. Golden Markteing- Tehnička knjiga. Zagreb.
- Solar, M. (1984). *Teorija književnosti*. Školska knjiga. Zagreb.
- Solar, M. (1989). *Teorija proze*. Sveučilišna naklada Liber. Zagreb.
- Solar, M. (1990). *Teorija književnosti*. Školska knjiga. Zagreb.
- Solar, M. (2005). *Vježbe tumačenja*. MH. Zagreb.
- Spitzberg, B. H. (2003). Methods of interpersonal skill assessment, u: John O. Green i Brant R. Burleson (ur.) *Handbook of Communication and Social Interaction Skills*, Mahweh, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. 93-13.
- Staiger, E. (1996). *Temeljni pojmovi poetike*. Ceres. Zagreb.
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske* (2013). Vlada Republike Hrvatska
- Stričević, I. (2011). *Pismenosti 21. stoljeća: Učenje i poučavanje u informacijskom okruženju*. Zrno : časopis za obitelj, vrtić i školu XXII: 2-5, 97-98.

- Škarić, I. (2009). *Hrvatski izgovor*. Nakladni zavod Globus. Zagreb.
- Školski rječnik hrvatskoga jezika. (2012). Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje i Školska knjiga. Zagreb.
- Škreb, Z., Stamać, A. (1986). *Uvod u književnost*. Globus. Zagreb.
- Škuflić-Horvat, I. (2008). *Dramska nadarenost i njezino provjeravanje*. Hrvatski. god VI. broj 1. Zagreb.
- Škiljan, D. (1980) *Pogled u lingvistiku*. Školska knjiga. Zagreb.
- Škuflić-Horvat, I. (2004). *Scensko stvaralaštvo učenika osnovnoškolske dobi*. Hrvatski. god. II. broj 1-2. Zagreb.
- Špiranec, S. (2003). *Informacijska pismenost - ključ za cjeloživotno učenje*. Edupoint. III/17. Zagreb.
- Špiranec, S. Banek Zorica, M. (2008). *Informacijska pismenost, Teorijski okvir i polazišta*. Zavod za informacijske studije. Zagreb
- Šonje, J. (ur.) (2000). *Rječnik hrvatskoga jezika*. Leksikografski zavod M. Krleža. Zagreb.
- Staiger, E. (1996). *Temeljni pojmovi poetike*. Ceres. Zagreb.
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske* (2013). Vlada Republike Hrvatska
- Stričević, I. (2011). *Pismenosti 21. stoljeća: Učenje i poučavanje u informacijskom okruženju*. Zrno : časopis za obitelj, vrtić i školu XXII: 2-5, 97-98.
- STRUNA (Hrvatsko strukovno nazivlje), *Teorija govornih činova* <http://struna.ihij.hr/> (pristupljeno 11. 10. 2015.)
- Težak, S., Babić, S. (2000). *Gramatika hrvatskoga jezika - priručnik za osnovno jezično obrazovanje*. Školska knjiga. Zagreb
- Težak, D. (1991). *Hrvatska poratna dječja priča*. Školska knjiga. Zagreb.
- Težak, S. (2005). *Između jezika i stila*. Tipex. Zagreb.
- Težak, S. (1991). *Hrvatski naš svagda(š)nji*. Školske novine. Zagreb.
- Težak, S. (1996). *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1*. Školska knjiga. Zagreb.
- Težak, S. (2003). *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2*. Školska knjiga. Zagreb.
- Tkalec, G. (2010). *Primjenjivost teorije recepcije na medij interneta*. Fluminensia. God. 22. br. 2. Rijeka. Tolić, M. (2009). *Medijska kompetencija kao prevencija pri sprječavanju medijske manipulacije u osnovnim školama*. Medianali. Vol. 3. br. 6. Zagreb.
- Turk, M. (1996). *Jezični purizam*. Fluminensia. God. 8, br. 1-2: 63-79. Rijeka.
- Turk, M., Opašić, M. (2008). *Linguistic Borrowing and Purism in the Croatian Language*, *Suvremena lingvistika*. Br. 65, sv. 1. Zagreb.
- Understanding of Literacy* (2006). UNESCO – Education for All Global Monitoring Report
- Unsworth, L. (2001). *Teaching multiliteracies across the curriculum. Changing contexts of text and image in classroom practice*. Open University Press. Buckingham, Philadelphia
- Vanjsko vrednovanje obrazovnih postignuća u osnovnim školama Republike Hrvatske. Učenici osmih razreda, školska godina 2007./2008.* NCVVO i Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar". Zagreb.

- Velčić, M. (1987). *Uvod u lingvistiku teksta*. Školska knjiga. Zagreb.
- Vince, Z. (1978). *Putovima hrvatskoga književnog jezika: lingvističko-kulturnopovijesni prikaz filoloških škola i njihovih izvora*. Sveučilišna naklada Liber. Zagreb.
- Visinko, K. (2014). *Čitanje – poučavanje i učenje*. Školska knjiga. Zagreb.
- Visinko, K. (2005). *Dječja priča – povijest, teorija, recepcija i interpretacija*. Školska knjiga. Zagreb.
- Visinko, K. (2010). *Jezično izražavanje u nastavi hrvatskoga jezika, Pisanje*. Školska knjiga. Zagreb.
- Vizek-Vidović, V., Vlahović-Štetić, V., Rijavec, M., Miljković, D. (2003). *Psihologija obrazovanja*. IEP-VERN. Zagreb.
- Vukušić, Stjepan, Zoričić, Ivan, Grasselli-Vukušić, Marija (2007). *Naglasak u hrvatskome književnom jeziku*. Zagreb: Nakladni zavod Globus.
- Vuletić, B. (2002). *Lingvistika govora*. FF Press. Zagreb.
- Werlich, E. (1975). *Typologie der Texte*. Heidelberg.
- Wiggins, Grant, McTighe, Jay. (2005). *Understanding by Design*. Expanded 2nd Edition. Association for Supervision and Curriculum Development. ASCD.
- Yule, G. (1996²). *The Study of Language*. Cambridge University Press. Cambridge.
- Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (ZEROJ)*. 2005. Vijeće Europe, Školska knjiga. Zagreb.
- Žitinski, M. (2009). *Što je medijska pismenost?* *Obnovljeni život*. 64, 2. Zagreb.
- Žmegač, V. (1991). *Povijesna poetika romana*. Grafički zavod Hrvatske. Zagreb.